Yahudinin Şatosu

GÜNÜN KİTAPLARI

YAHUDİNİN ŞATOSU

Guy des Cars

YAHUDİNİN ŞATOSU

ÇEVİREN :

MERAL GASPIRALI

Günün KİTAPLARI

Bu romanın orijinal adı :
«Le Chateau de Juive»

ÇIKARAN
TÜRKİYE
YAYINEVİ
Ankara Cad. 36
İstanbul

GÜNÜN KİTAPLARI
Her ay çıkar
No. 55 (Mayıs 1960)

Bu kitap 1960 yılında İstanbul, Ankara Cad. No. 38 de
Türkiye Basımevi'nde basılmıştır.

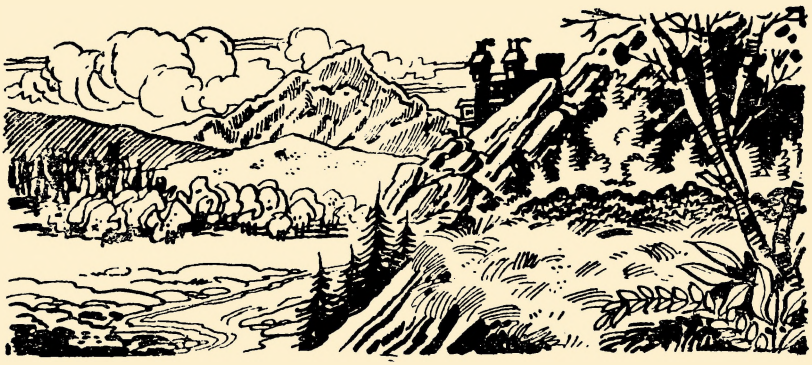

1

FRANSA'DA Jüra Dağlarının en kuytu vâdilerinden birinde, tuğla duvarları yosun tutmuş, küçük küçük pencereli ve damının kiremitleri, bölgenin sık yağmurlarından aşınmış bir 17 nci asır şatosu yükselir.

Zamanının bütün zarafet ve asaletini temsil eden "La Tilleraye"ın başlıca hususiyetlerinden biri, Fransa'nın en nefis derelerinden "La Loue" nun kıyısındaki mevkiidir. Yüzlerce senelik ağaçlarla bezenmiş park gibi bahçede "La Loue" fasılasız akan ve kıyılarına mıhlanmış olanlara zerrece dikkat etmeden geçip giden hayatın bir aksidir sanki...

1648 de inşasından beri "La Tilleraye" in aynı sülâleden gelen erkeklerin malı olması ve üç asır sonra bu ailenin son ferdinin, otuz dört yaşına gelmiş bulunmasına rağmen,. evlenmeğe ne vakti olmuş, ne de bu arzuyu duymuş Eric de Maubert olması, derenin nesine gerekti zaten?

Babasının vasiyetnamesi mucibince, reşit olduğu 1935 yılından beri şatonun tek sahibi olan Eric, buna rağmen, bu küçük malikânenin hükümranlığını annesi Kontes Adelaide'le paylaşmıştı. Fakat, 1939 yılı eylûlü ile 1948 yılı mayısı arasında birbirini takip eden hâdiseler, biricik oğlunun uzun yokluğu esnasında bütün idarenin Adelaide'in omuzlarına yüklenmesine sebep olmuştu.

Eric'in baabsı, 1927 de çocuk henüz Dole'daki Papaz Kolejinde talebe iken, kısa bir hastalık neticesinde bu fâni dünyadan göçmüştü.

Pek erken dul kalan Adelaide, arazinin pek mütevazi geliriyle "La Tilleraye" in bakım ve idaresini idame ettirebilmek için hakikî bir bütçe mucizesi başarmıştı. Bütün ümidi, Eric'in istikbalindeydi. Delikanlının, malikâneye bunca zamandır mahrum kaldığı malî muvazeneyi iadeye

yetecek bir drahuması olan bir hayat arkadaşı bulacağı gün elbette gelecekti... Zira Maubert'lerin sonuncusunun, zengin olmıyan bir izdivaç yapabileceği, anne olduğu andan itibaren bir kere olsun Adelaide'in hatırından geçmemişti.

Seneler böylece geçmişti... Şimdi "La Tilleraye" da kendisine büyük ihtiyaç duyulmasına rağmen, bütün Maubert'lere has mesleği, Eric'in, arazilerinden uzakta kalmasına sebep oluyordu. Babası ve daha evvel dedesi gibi, o da subay olmağı istemişti Saint - Cyr Akademisinden mezun oluşunun akabinde 2 nci Dünya Harbi patlamış ve teğmen de Maubert, kendisini türlü cephelere sürükleyen ölüm ve cüret girdabına kapılmıştı. Asteğmen rütbesiyle savaşa atılmış, harbden sonra da Fransanın en genç yarbaylarından biri olmuştu.

Bütün bu zaman zarfında Adelaide, oğlunun nihaî gelişine kadar malikâneyi çöküntüden korumak için hârikalar yaratmıştı. Eric gerçi vazifeli bulunduğu Almanya'dan izinle geliyordu ama, bu gelişler pek kısa ziyaretlerden ibaret kalıyordu. Gelmesiyle beraber Eric'in, annesini gündelik güçlükler ve büyüklük hayalleriyle başbaşa bırakarak gitmesi bir oluyordu... Bitip tükenmeyen günler ve geceler zarfında Adelaide, Eric için en şahane izdivaçların projelerini zihninde evirip çevirmişti. Oğlunun, kızların en güzel, en asili, en sevimlisi, hele en zenginiyle evlenmesini isterdi tabii. Fakat, bu hârika proje bir türlü gerçekleşmeden üst üste eklenen seneler, sosyal sınıfların allak bullak olmasına, eski servetlerin yok olarak yerlerine yenilerinin doğmasına sebep olunca, parasız ve münzevî Kontes, projelerinde ufak tefek değişiklikler yapmağa mecbur kaldı...

Bu uzun tefekkür seanslarının sonunda, Eric için, ancak bir tek izdivacın mümkün olduğu kanaatine vardı: "La Tilleraye"ı kurtarmak için sonuncu Kont de Maubert'in, yâni Georges Veran'ın kızı Monique'le evlenmesi lâzımdı...

Böyle bir evliliğin avantajları hudutsuz olurdu; Monique babasının biricik evlâdıydı ve annesini daha çocukken kaybetmişti. Yaşı yirmi iki olduğuna göre, Eric'le arasındaki yaş farkı da idealdi. Kocanın otoritesini kabul ettirebilmesi için, on iki yaş kâfiydi. Monique'nin babasının, kızının bütün arzularına boyun eğdiği söyleniyordu; küçük hanım "La Tilleraye" da yerleştiği takdirde, baba, evlâdının lüksü ve konforu için kesenin ağzını açmaktan çekinmiyecek, bundan en çok istifade eden de Eric olacaktı. Genç adamın, senelerden beri hayalini kurduğu ve bunun yokluğunda "La Tilleraye" da yaşamağı tahammülsüz bulduğu bölgenin en güzel av partilerini tertip etmesi de böylece mümkün olacaktı. İlâveten, bütün Maubert'ler gibi tantanaya düşkün olan Eric'in zevkine ve mevkiine uygun şekilde misafir kabul edebilmesi de yabana atılır avantaj değildi...

Paranın bir çok kusurları affettirdiğini bilen Adelaide, böyle bir

izdivacın mahzurlarının üzerinde durmuyordu bile... Evet, Georges, Veran'ın, Besançon şehrinin banliyölerinden birinde pek küçük çapta bir imalâtçı iken birdenbire zenginleşmesi ve bu zenginliğini, memleket işgal altındayken fabrikasını Almanların yararına işletmesine borçlu oluşu, bölgede adamakıllı tenkid ediliyordu ama, bu tutum, daha az şanslı iş adamlarının hasedinden başka neydi?

Kurtuluş gününde Georges Veran, karanlık senelerde fabrikasını çalıştırmak suretiyle bir çok işçilerin hududun öbür tarafındaki çalışma kamplarına ihracını önlediğini ispat eden vesikalar ortaya çıkarmamış mıydı? Bu hizmetine karşılık yeni milyonere bir nişan bile verilmişti; Veran, lüzumunda bu nişanı ceketinin yakasına takıp gezmekten zerrece çekinmiyordu. Bu yuvarlak yapılı, ellilik adam oldukça sempatik görünüşlüydü de. Kontes onu, Besançon'da hiç de çirkin, hele âdi olmıyan kızıyla bir, iki kere uzaktan görmüştü. Adelaide'in yerinde nasihatlerine riayet ettiği takdirde ,tatsız dedikoduların zamanla unutulacaklarına şüphe yoktu.

Hâdiseler, Eric'in annesini haklı çıkarmıştı. İşgali takip eden intikam hırsı çabuk sönmüş. Adelaide gibi, herkes de günlük hakikatlerle karşı karşıya kalmıştı. Neticede, hâfızalar daha müsamahalı olmuş, harb zenginlerine en ziyade düşman evlerin kapıları bile hayatta muvaffak olmuş bu iş adamı ile evlenme çağındaki güzel kızına aralanmışı. Civarın muhafazakâr aristokrasisinin, bu muazzam servetin, pas tutmuş arınalardan birinin yaldızını pekâlâ yenileyebileceğini akletmesi yakındı. Adelaide'in indinde, bahis konusu arma ancak Maubert'lerinki olabilirdi... Hele gaye, "La Tilleraye"ı kurtarmak olunca...

Geriye bir, Eric'i razı etmek meselesi kalıyordu...

Annesinin gözünde, asalet, zarafet, zekâ, cesaret ve cazibe gibi bütün meziyetlerin sahibi bulunan bu genç, evlenmesinden bahsedilince kararsız görünüyordu. Adelaide de, oğlunun her izninde bu mevzuu açmak fırsatını kaçırmıyordu hani:

— "Subaylık vazifesini hakkiyle yerine getirdiğine kani değil misin? Asıl vazifenin, yabancı topraklardaki bir ordugâhtan çok burada olduğunu düşünemiyor musun?"

Eric, annesinin bu sitemlerine hiç karşılık vermemeği tercih ediyordu. Nihaî gelişinin, birbirine zıd iki iradeyi barındıracak kadar geniş olmıyan bu malikânede annesinin hükümranlığına son vereceğini çok iyi biliyordu. Fakat uzun seneler zarfında Adelaide, "La Tilleraye"a, kendinden, rolünden istifayı düşünemiyecek kadar çok şeyler vermişti. Annesinin seçtiği kızla evlense bile, Adelide'in bu kızın rolünün sadece bir gelin olmaktan ibaret kalmasına azmedeceğini ve onun, drahumasına mukabil bir asalet ünvanı satın almış olmakla iktifa, hattâ iftihar etmesi gerektiğini düşüneceğini delikanlı henüz anlıyamıyordu. Halbuki Adelaide

bu küçük Monique'i, gelinlerin en munisi haline sokacak kuvveti kendinde hissediyordu...

İkide bir tekrar ettiği terane şuydu:

— "Eric, evlenmeği hiç mi aklına getirmiyorsun? Artık otuzunu geçtin... Ben ise ihtiyarlıyorum! Vârisin olmazsa, "La Tilleraye" ın âkıbeti ne olur?"

— "Üç asırdan beri "La Tilleraye" daha nice değişikliklere sahne oldu... Ama bakın, hâlâ yerli yerinde duruyor!"

— "Ama dam feci durumda! Duvarlar da öyle... Çok önemli bir tamirat yaptırmak lâzım!"

— "Bunun benim evlenmemle alâkası ne?"

Adelaide tıkanır gibi oldu.

— "Alâkası ne mi? Zengin bir kızla evlendiğin takdirde, bu işlerin kolaylaşacağını düşünemiyor musun, oğlum? Sende bu aile ismi, bu yakışıklılık ve bu askerî şöhret olduktan sonra, istediğin kızı alabilirsin!"

— "Zaten ben de ancak bu şartla evlenirim!"

— "Ben, öteden beri Maubert'lerin mahrum oldukları şeyleri temin edecek bir kızla evlenmeni kastediyorum! Baban benimle evlenmek istediği sıralarda, tek kusurum servet sahibi olmamamdı... Babanla sonuna kadar seviştik, orası doğru ama, biraz para her halde saadetimizi gölgelemezdi! Bu malikâneyi ayakta tutabilmek için neler çektiğimi bir bilsen... Senin de aynı âkıbete duçar olmaman şartiyle, kendini feda etmiş bir nesle mensup olmağı seve seve kabul ediyorum! İnan bana, Eric'ciğim, senin çok mes'ut olmağa hakkın var!..."

— "Ama ben mes'udum! Mesleğim var, buraya dönünce de size kavuşuyorum. Hayattan, başka ne istiyebilirim?"

— "Saçmalama, Allah aşkına! "La Tilleraye" çocuğa hasret."

— "Böyle konuştuğunuza göre, bu hususta bazı projeleriniz olmalı."

— "Uzun zamandır senin için Monique Veran'ı düşünüyorum..."

— "Ne? Düşmanla işbirliği eden adamın kızını mı?"

— "Başkalarından fazla işbirliği etmedi ki! Menşei sırf kıskançlık olan söylentilere kulak vermesen iyi olur... Zengin oluşunu kimse affedemiyor, meselenin esası bu! Kızı da o kadar hoş ki! Onu beğeneceğine eminim. Sarı saçlı, mavi gözlü, şık, soyundan umulmayacak derecede zarif ve ince bir mahlûk..."

— "Herhangi bir kimsenin soyuna dudak bükülünebileceği bir devirde yaşamıyoruz. Beni asıl düşündüren, bahis konusu servetin menşei!"

— "Sana bu kızdan bahsetmeden önce, bölgedeki bütün iyi aile kızlarını gözden geçirdiğime emin olabilirsin... Çıkan neticece şu: Çevremize mensup ve civarda oturan bütün asil aile kızları bizimle aynı durumda... "La Tilleraye"ı kurtarmak istiyorsan, onların hiç biriyle evlenemezsin!"

— "Ama dünya, bizim civardan ibaret değil! Fransa vâsi bir memlekettir! Sonra, bütün dünya var!"

— "Dünyanın lâfı mı olur? Bir yabancı ile evlenmeğe cüret edemezsin ya?"

— "Böyle bir şey olursa, her halde modasını ben çıkarmış olmam!"

— "Amerikalı bir kız mı demek istiyorsun?"

— "Niçin ille Amerikalı olsun?"

— "Hepsi zengin olduğu için!"

— "Hiç de hepsi zengin değil!"

— "Bu harb, bütün diğer milletleri iflâsa sürükledi... Yoksa evlenme konusunda senin de mi bir fikrin var?"

— "Katiyen!"

— "Öyleyse Monique Veran'ı ciddî düşün... "La Tilleraye" da kendini pek yabancı hissetmemesi gibi bir avantajı da var... Buraya topu topu yirmi beş kilometre mesafede, Besançon civarında bir yerde doğmuş. Soyadını beğenmiyorsan ehemmiyeti yok; Nasılsa seninkini kabul edecek. Göreceksin, bir vakitler soyadının Veran olduğu pek çabuk unutulacak!"

— "Bu sözleri size hiç yakıştıramıyorum, anne!"

— "Sana olan sevgim benim için her şeyden mühim. Eric'ciğim..."

— "Biliyorum... Ama ben, bu hiç görmediğim Monique Veran'ı sevmiyorum!"

— "Onu görmediysen, sevip sevmiyeceğini nereden bilebilirsin? Bir dahaki izninde, sizi karşılaştırmamı ister misin?"

— "Yoksa o kimseleri buraya mı davet edeceksiniz?"

— "İstemiyorsan, başka bir çaresi de var... Besançon'da kendimizi bitaraf bir zeminde bulacağımız dostlarımız mevcut. Karşılaşmaya, sanki tesadüfmüş havası veririz..."

— "Anlattıklarınıza gülmemek elde değil... Yeni bir harbden çıktığımızı, insanların artık sırf birbirlerinden hoşlandıkları için evlendiklerini unutuyorsunuz! Artık ailelerin fikrine müracaat edilmiyor... Eskiden, terazinin kefesinde bir miras veya bir drahuma olduğu zaman, ailelerin fikrinin belki bir değeri vardı. Ama şimdi, Bay Veran ve onun gibi bir kaç kişinin haricinde, çocuklarına miras bırakan insan kalmadı gibi bir şey! Ordudan çıkacağım zaman, herkes gibi ben de çalışacağım..."

— "Ordudan ayrıldıktan sonra sivil hayatta kendilerine parlak mevki kurmuş çok mu subay tanıyorsun? Böyle bir tasavvurla sivil hayata çıktıkları zaman, yaşları bir hayli ilerlemiş oluyor; bütün enteresan işlerin sahibi olduğunu görüyorlar! Sen daha yarbaysın... Albay, hattâ general rütbesiyle ordudan ayrıldığını farzedelim... Zamanımızda mütekait bir generalin ne değeri var?. Ona olsa olsa bir bankada bir personel şefliği vazifesi verirler, o kadar!"

— "Babam hayatta olup bu konuşmayı duysaydı, ürperirdi!"

— "Emin ol, o da tıpkı benim gibi düşünürdü! Ordudan ayrıldıktan sonra çalışırım diyorsun. Kabul! Yalnız ne yapacağını söyleyebilir misin?"

— "Boş yere endişelenmeyin!... İkide bir suratıma kaktığınız rütbeme rağmen, otuz dört yaşında her işi bitmiş bir adam değilim! Harb esnasında değerimi anlıyan gayet iyi arkadaşlar edindim. Gider onları bulurum. Münasip bir iş bulmam için bana yardım edeceklerine eminim."

— "Ya "La Tilleraye" ne olacak?"

— "Burada yaşamağa devam etmenizi mümkün kılmak için elimden geleni yaparım."

— "Benim için daima iyi bir oğul oldun ama, bu, bir hal çaresi değildir. Bir Maubert rastgele bir iş göremez! Mutlaka çalışmak istediğine göre, Monique'le evlenmen gene senin için hayırlıdır. Bu takdirde, fabrikalarının idaresinde babasına yardım edersin."

— "Anne, bu münakaşaya burada son vermenizi istiyorum."

— "Nasıl istersen! Herhalde ileride, istikbalini garanti altına almak için her şeye teşebbüs etmediğimi, hattâ bu uğurda gururumdan dahi fedakârlık etmediğimi iddia edemezsin."

— "Size hiç bir sitemde bulunacak değilim."

Ve Eric Almanya'ya, vazifesinin başına döndü.

Bir dahaki izninde her ne kadar evlenmesinden bahis açılmadıysa da Eric, projelerine karşı koyduğu için Adelaide'in kendisini affetmediğini hissetti. Yalnız vedalaştıkları sırada, Adelaide ona harap çatıyı işaret ederek, "Bunu nasıl tamir edeceğimizi düşündükçe uykularım kaçıyor," dedi.

Eric cevap vermemekle beraber, daha seyrek eve dönmeğe karar verdi.

Annesi onu ancak altı ay sonra görebildi; Eric apansızın bir cumartesi çıkagelmişti. Adelaide onu, "Bir daha gelmiyeceğini zannetmiştim," diye sitemle karşıladı.

— "Yanılmışsınız, anne. Bundan sonra beni doya doya görebileceksiniz. İstifamı vermiş bulunuyorum..."

Adelaide'in kemikli yüzüne bir an memnun bir ifade geldi, fakat kadın kendini çabuk toparlıyarak müşfik bir tavır takındı.

— "Sahi mi? İleride pişman olmaktan korkmuyor musun? Mesleğini o kadar severdin ki!"

— "Merak etmeyin, pişman olmıyacağım! Yeni baştan organize edilen ordunun benim gibilerine ihtiyacı yok. Şimdi teknisyenlere ve robotları uzaktan idare edebilen âlimlere muhtaçtır... Terfi tablosunu bir gözden geçirince, varlığımın fuzuli olduğu yüzüme vurulmadan çekilmemin tam zamanı olduğunu anladım. Beni teselli etmek için, yakında ihtiyat albaylığına terfi ettireceğimi ima ettiler. O kadar fena değil, ne dersiniz?"

— "Şimdi ne yapmak niyetindesin?"

— "Orası size bağlı..."

— "Bana mı?"

— "Hesapta haklı olduğunuz neticesine vardım: Belki evlenmeği düşüneceğim..."

— "Aferin! Nihayet aklın başına geldi!"

Ertesi gün pazardı. Köy kilisesindeki bitmek tükenmek bilmeyen âyinden sonra şatoda öğle yemeği yendi. İlk bakışta, o gün "La Tilleraye" da, öncekilerden ne daha şen, ne de daha kasvetli geçeceğe benziyordu.

Fakat saat dörde doğru kapının önünde bir otomobilin şiddetli bir fren gıcırtısıyla durduğu duyuldu. Kütüphanenin penceresinden bakan Eric, "Bu Cadillac da kimin?" diye sordu.

Adelaide, "Ne bileyim," diye cevap verdi. "Herhalde bizi ziyarete gelen komşularımızdan birinindir."

— "Komşularımızın Cadillac'ı olamaz..."

Akabinde emektar Louise telâş içinde odaya girdi:

— "Kontes hanımefendi! Yeni ahbaplarınız Mösyö ve Matmazel Veran salondalar..."

İsim, Eric'in üzerinde bir soğuk duş tesiri yaptı. Annesine dönerek, "Onları siz mi davet ettiniz yoksa?" diye sordu.

— "Sana bahsetmeden hiç davet eder miyim?"

— "Öyleyse bu kimseler hayli pişkin!... Louise, onlara evde olmadığımızı söyle."

— "Nasıl olur. Kont Hazretleri? Onlara, evde olduğunuzu söyledim!"

— "Buna diyecek yok işte! Şu halde Kontesin hasta olduğunu söylersin..."

Louise'in müteredditbir halde kapıda durduğunu gören Adelaide müdahale etti:

— "Veran'lar belki bize yakınlık göstermek istediler. Son zamanlarda civardaki bir çok şatolara ziyarete gittiklerini duydum."

— "İyi vallahi! Şimdi paraları olduğuna göre, kendilerine kibar bir muhit edinmeğe çalışıyorlar demek! Onlara çıkmıyacağım!"

— "Dün bana neler söylediğini unuttun mu? Bu ziyaret genç kızı görmen için mükemmel bir fırsat. Bir kere görmekle sana yapışmadılar ya... Hem onu beğeneceğine eminim. Tam mânasiyle modern bir kız!"

— "Beni dinleyin, anne... Bu kimseler ne kadar çabuk giderlerse o kadar isabetli olur... Ziyaretin uzayıp gitmemesi için, size salona kadar refakat edeyim."

— "Senden yalnız biraz nazik olmanı istiyorum. Haydi yanlarına gidelim..."

Veran'lar, tam Eric'in hayalinde canlandırdığı gibiydi: Baba âdice, lâkin açık sözlü ve epeyi sempatik; kız güzelce ve güzel olduğunu bil-

diğini belli eden cinsten. Bol parasının ona her hakkı, bâhusus beğenilmek hakkını verdiğini bildiğini anlatmak, için Monique'i uzun uzadıya tetkik etmeğe hacet yoktu.

Adelaide misafirlerine çırpınıyordu:

— "Ziyaretiniz beni çok mütehassis etti... Sizden ve güzel kızınızdan o kadar çok bahsedildiğini duyuyoruz ki! Eric'i burada bulmanız büyük bir şans. Dün ansızın gelerek bize sürpriz yaptı. Artık ordudan ayrılmağa karar vermiş... Haklı, değil mi? İnsan bu zamanda ilânihaye asker kalmaz herhalde. Hem istikbalini düşünmesi lâzım..."

Eric hiç bir şey söylemiyordu. Mavi gözlü kız ise her an biraz daha zıddına gidiyordu.

Baba, "Şimdi ne yapmak niyetindesiniz, sayın Albay!" diye sordu.

— "Çalışmak niyetindeyim, Beyefendi..."

— "Ne kadar haklısınız! Şan, şeref güzel şey... Ama ne yazık ki insanın kesesini doldurmuyor!"

— "Fakat insanda tatlı hâtıralar bıraktığı da inkâr edilemez... Servet sahibi olmadıkları halde, bununla iktifa eden çok kişi biliyorum."

Bu sözleri tatsız bir sessizlik takip etti. Sonunda Adelaide, "Çaya buyurun!" diyerek havayı değiştirmek istedi.

— "Kızımla benim, çayla aramız hoş değildir, hanımefendiciğim... Ama birer kadeh viski ikram ederseniz, diyeceğim yok..."

Eric, yeni zenginin sözünü kesti:

— ""Bizde maalesef viski yok. Ben de sizin gibi viskiye bayılırım, ama haddinden fazla pahalı buluyorum!"

— "Öyleyse bir gün Besançon'da ziyaretimize gelmek tenezzülünde bulunun da size bir kaç şişe hediye edeyim... Ben viskisiz olamadığımdan evime sandıklarla depo ettim!"

— "Bu işgal zamanından kalma bir alışkanlığınız zâhir?"

Sanayici hiç istifini bozmadan, "İhtimal öyle," diye mukabele etti.

Vaziyet gittikçe çatallaşıyordu. Adelaide genç kıza hitap ederek havanın gerginliğini gidermek istedi:

— "Besançon'da ne ile vakit geçiriyorsunuz, kızım?"

— "Maatteessüf sıkılmaktan başka bir şey yaptığım yok."

Bunlar, anne, oğul salona gireliden beri zengin kızın ağzından çıkan ilk sözlerdi.

Adelaide, "Nasıl olur?" diye atıldı. "Besançon'da gençliğin bol olduğunu zannediyordum. Hattâ duyduğuma göre, talebe cemiyetinin geçenlerde verdiği maskeli balo çok eğlenceli geçmiş..."

— "Ben, öyle geçmiş nesillere has eğlencelerden nefret ederim!"

— "Civar kâşenelerde enteresan davetler de veriliyor."

Monique'in yerine babası cevap verdi:

— "La Tilleraye," ziyaret ettiğimiz ilk malikâne..."

Eric, annesine yan gözle baktıysa da kadıncağız bu dik bakışı fark etmemiş göründü.

Sanayici devam ediyordu:

— "Monique, sık sık Pris'e gidip orada eğlenmeği sever. Ona, bir Alfa Romeo marka otomobil hediye etmek çılgınlığında bulundum... Çok süratli bir arabadır ama, Monique bana ihtiyatlı olacağını vâdetti." ratli bir arabadır ama, Monique bana ihtiyatlı olacağını vâdetti."

— "Senden iyi otomobil kullanmasını biliyorum, babacığım!"

— "Ona şüphe yok, şekerim... Sürat nesline mensupsun! Şimdiki gençlik çok hür fikirli, değil mi hanımefendi?"

— "Oğluma sorarsanız, o da daima istediğini yaptığını söyliyecektir."

Eric gene cevap vermemeği tercih etti.

Veran'lar çay sevmiyorlardı, şatoda viski de yoktu; salonun havası gitgide tahammül edilmez bir hal alıyordu... Bölgenin güzelliğinden bahsetmekle geçen ve asil kimseler için zamanın güçlüğünün hiç ağıza alınmadığı bir çeyrek saatten sonra ziyaret sona erdi.

Sanayicinin, "Beni bir daha bulursunuz," gibilerden söylediği "Görüşürüz," dei, Monique'in pek hafif bir baş eğmesinden ve Eric'in âdeta tekrar gelmelerinin lüzumsuz olduğunu ifade eden belirsiz bir el hareketinden sonra, Cadillac'ın güzelim beyaz lâstikleri kapının önündeki çakılların üstünde bir kere daha gıcırdadı. Bu arada yalnız Adelaide gülümsemeğe gayret ediyordu... Fakat oğluyla kütüphaneye dönünce bu tebessümünden eser kalmadı.

— "Misafirimize yaptığın kabalığa diyecek yok, Eric."

— "Sizin aşırı nezaketinizi telâfi etmeğe mecburdum, anne!"

— "İnsan birilerine muhtaç olunca, onlara karşı ne kadar nazik davransa azdır!"

— "Bana kalırsa, Veran'ların serveti olmadan da pekâlâ yaşıyabiliriz..."

— "Saçmalama! Günün birinde onları tanıdığına belki müteşekkir olursun!... Sonra Monique ne kadar güzel, değil mi?"

— "Ukalâ suratsızın biri!..."

— "Ama babasının ne dediğini duydun. İlk şato ziyaretleri için bizi seçmişler... Bu da 'La Tilleraye' ın onları ilgilendirdiğini ispat ediyor."

— "Öyle mi zannediyorsuuz? Yıkılmağa namzet bir berhaneyi tamir ettirmek için ne diye paralarını israf etsinler? Bir Veran, günün birinde malikâne sahibi kisvesine bürünmek hevesine kapılırsa, herhalde daha işe yarar bir yer seçebilir. Öyle yaş tahtaya basacak adama benzemiyor. Bana kalırsa, onları ilgilendiren zavallı 'La Tilleraye' mız değil, ismimizin onlara temin edeceği itibar."

— "Bunun pratik neticesi senin için aynı: Zengin olursun!"

— "Umurumda bile değil!"

— "Deli olduğuna artık iyiden iyiye inanmağa başlıyorum, oğlum!"

— "Hoşuma giden ve beni seven bir kadınla evlenmek istemem delilik midir?"

— "İdealistsin ha? Tıpkı baban gibi! Ama babanın idealistliğinin bizi ne duruma düşürdüğünü karşında görüyorsun işte..."

— "Demek babamla o kadar bedbaht oldunuz. Vah vah!"

— "Sus! Malî durumumuzun bozukluğu yüzünden ne ıstıraplar çektim. Babanla ben, düşünüp taşınmadan bir aşk izdivacı yapmıştık. Tıpkı şimdi senin gibi konuşuyorduk. Fakat sıkıntılar üst üste yığılınca aşk ve saadet devam etmiyor, oğlum... Baban hayatta olduğu müddetçe, gündelik sıkıntılara aldırış etmiyor pozunda görünmeğe çalıştık. Ama sonra, tahsil arifesinde bir çocuk olan seninle yalnız kaldığımı zaman, iş değişti. Yegâne servetimiz, iki buçuk geliri binaların bakımına bile yetmeyen bir, iki metrûk çiftlikten ibaretti... Ayakta kalabilmek için borç üzerine borç almak zorunda kaldım... 'La Tilleraye'n baştan aşağı ipotekli olduğunu sen de biliyorsun! Bunları nasıl ödeyebileceğiz? Senin tekaüt aylığınla mı? Vaziyet böyle devam edemez, Eric, bunu bil."

Adelaide'in gözleri yaşlar içinde olmasına rağmen, oğlu ona en ufak bir acıma hissi duymadan bakıyordu. Bu gibi buhranları çok görmüştü. Bu seferki de kalbini yumuşatıp onu zengin bir izdivaç yapmağa mecbur bırakmağı hedef tutuyordu.

Nihayet Eric dayanamadı:

— "Hakikati söyleyin, anne: Bu kimseleri buraya davet eden sizsiniz, değil mi? Dün ben odamda bavullarımı boşaltırken Besançon'la yaptığınız telefon konuşması buydu..."

— "Evet..."

— "Öyleyse aklından zoru olan sizsiniz anne!"

— "Eric!"

— "Saadetimi grantilemek istiyordunuz, değil mi? Ama ben hayat arkadaşımı seçtim bile... Birini seviyorum!"

Derhal sükûnet bulan Adelaide, "Ne diyorsun?" diye atıldı. "Kimmiş bu?"

— "Hayatta sevebileceğim yegâne kadın..."

— "Bu sefer sen bana hakikati söyle bakalım: Bu kadının yüzünden mi askerlikten ayrıldın?"

— "İşgal ordusu, memurlarla musevilerden ibaret kaldı; benimse öylelerinni tenkitlerine tahammülüm yok."

— "Bu kadının tenkit edilecek nesi var?"

— "Fakirliği... Hattâ sizin, babamla evlnediğiniz zamanki halimizden daha farklı..."

— "Hiç değilse şerefli bir muhitten çıkma mı?"

— "Herhalde bizimkisi kadar şerefli bir ailenin kızı."

— "İsmi nedir?"

— "Eva..."

— "Yalnız Eva mı?"

— "Soyadı sizin için bir mâna ifade etmez..."

— "Demek yabancı... Alman mı? Değilse nereli?"

— "Kendi bile unutmuş... Onunla tanıştığım zaman vatansız addediliyordu. Fakat altı ay evvel o kampa geldiği vakit fişlere Polonyalı diye kaydedilmişti."

— "Hangi kamp bu?"

— "Viyanaya altmış Km. mesafe bir yer... Her taraftan kovulduktan sonra oraya iltica edenlerin hepsini alacak kadar büyük bir kamp... Diğerlerinden daha merhametli bir millet çıkıp onları kabul edene kadar sefilâne barakalarda yaşamağa mahkûm, yurtsuz kimselerin toplu bulundukları kamplardan bahsedildiğini hiç duymadınız mı?"

— "Demek o kadına orada rastladın?"

— "Evet... Kendisi için âdeta bir kurtuluş olan bu kamptan önce Eva daha nicelerini görmüş: Yedi yaşından beri atılmadığı temerküz kampı kalmamış!"

— "Kaç yaşında şimdi bu Eva?"

— "Yirmi beş yaşında."

— "Demek yedi yaşından beri kampta sürünüyormuş... Peki, ailesi neredeymiş?"

— "Toptan katledilmiş! Babası Varşova üniversitesinde profesörmüş. Almanlar onu öldürmüşler... Annesiyle ağabeyisi de şehrin bombardımanı esnasında kaybolmuşlar... Dayıları, teyzeleri, hısımları hep temerküz kamplarına sevkedilmişler... Eva, Varşova'nın harabeleri arasında yapayalnız kalmış..."

— "Hâlâ Viyana civarındaki bu kampta mı?"

— "Yok canım! Paris'te."

— "Demek onu Fransaya sokabildin..."

— "Bunun için bir tek çarem vardı: Onunla evlenmek... Şimdi Eva'nın da bir vatanı var."

Bu son sözleri büyük bir sükûnetle söylemişti; Adelaide birkaç saniye süresince doğru işittiğinden şüphe etti. Sanki birden felce uğramış gibi dudaklarına hiçbir karşılık gelmedi... Annesini emrivaki karşısında bırakmakla Eric, bütün münakaşalara set çekmiş oluyordu.

Adelaide'in bakışlarında eski otoritesinden eser kalmamıştı. Bulanık gözleri, kütüphanenin tozlu raflarının yukarısında, duvarda asılı ecdat resimlerinin üzerinde hedefsiz dolaşıyordu. Hepsi - süslü üniformaların içindeki erkekler, dekolteleri pırlanta gerdanlıklarla bezenmiş kadınlar - orada, çatlamış tuallerin üzerindeydiler. İsimleri, ünvanları, unutulmuş zaferleri, çerçevede altından harflerle kayıtlıydı... İfadesi ebedileşmiş çehreleri, sülâlelerinin son ferdinin yaptığı çılgınlığı tenkit ediyor gibiydi. Perişan haldeki Adelaide onlardan akıl dilenmek isterdi ama, ne çare! Onlar bir daha konuşamıyacaklardı ki..."

Eric, annesinin zihninden geçenleri anlamıştı:

— "Bir oğul, ailenin menfaatlerine uygun bir izdivaç yapacak yerde, dilediği kadınla evlendiği zaman, aile meclisinin toplantıya çağırıldığı devirde olmadığımıza esef ediyorsunuz, değil mi? Ne yapalım, şansınız yokmuş... Ecdadımın, çerçevelerinin içinden beni tenkit eder gibi bakmaları da bana zerrece tesir etmiyor."

— "Seni tenkit ettiklerini nereden biliyorsun? Onlar da benim gibi, her şeyden evvel mesut olmanı isterler. Seni mesut edecek kadını bulduğuna kani isen, canlı veya cansız, hepimizin sevinmesi lâzım... Atalarının takbih edebilecekleri tek şey, annene hiç danışmadan evlenmiş olman..."

— "Aramızda beyhude bir münakaşanın çıkmasını önlemek istedim!... Kabil olduğu kadar seyrek dönmek kararıyla buradan kaçmamdan bir kaç gün sonra Eva ile tanışmıştım!... Altı ay oluyor."

— "Avusturyadaki o kampa ne maksatla gittin?"

— "Bu teşkilâtlı sefalette yaşamağa mahkûm edilmiş bedbahtların sayımını yapmak ve onları teker teker sorguya çekerek arzularını ve hürriyet hayallerini öğrenmek amacıyla kurulmuş milletlerarası komisyonun üyesiydim... Bu komisyonda kimler yoktu: Sivil memurlar, Kızılhaç mensupları, Amerikalı, İngiliz, Fransız subayları..."

— "O kadını sorguya çekmek sana düştü demek?"

— "Onu sorguya çekmedim... Sadece bakışını, yani dünyanın en güzel bakışını gördüm! O andan itibaren onu kamptan kurtarmaktan başka bir şey düşünemez oldum..."

— "Mektuplarında neden bana hiç bir şeyden bahsetmiyorsun?"

— "Eva'yı siz nasıl tarif edebilirdim? Onu anlamak için onu görmek lâzım! Sonra, haberiniz olsaydı, bu izdivaca mâni olmak için elinizden geleni yapacağınızı biliyordum! Eva'yı hiç tanımadığınız halde, daha ismini duyar duymaz ondan nefret ettiğinize eminim..."

— "Yalan!"

— "Bilâkis doğru!. Ona duyduğunuz kin evvelâ yabancı olmasından ileri geliyor. Bütün insanların yanyana ıstırap çektikleri iki cihan harbine rağmen, insanların kardeş olduklarını anlamamış olanlardansınız... Eva'nın, gelin olarak sizin tarafınızdan seçilmiş olmamasını da affetmiyorsunuz! Saniyen, evimize zenginlik getirmediği için de ondan nefret ediyorsunuz!"

— "Sana şaşıyorum, Eric... Annenle sanki bir canavarmış gibi konuşuyorsun!"

— "Görünüşe aldanmıyorum, anne... İddialarımızın aksine, benim için izdivaç projeleri yaparken, saadetimi bir an olsun hesaba katmadınız! Sizin için değeri olan tek şey, benden ziyade kendinize ait saydığınız şu 'Tilleraye'. Ama yanılıyorsunuz: Bu topraklar evvelâ ailenin er-

keklerinin malıdır! Size sadece yokluğumda idaresini bıraktım, o kadar!"

— "O kadın buraya gelince, arzu edersen, ben giderim..."

— "Ne diye habire "O kadın" diyorsunuz? Eva karım ve yeni Maubert Kontesidir! Siz isteyin istemeyin, bundan böyle sizinle aynı adı taşıyacak, aynı ünvanı paylaşacak!. Sonra, sizden "La Tilleraye" dan gitmenizi değil, sadece gelininizi lâyık olduğu şekilde karşılamanızı istediğimi bilin. Yarın sabah Paris'e, onun yanına gideceğim."

— "Demek tavrımın ne olacağını öğrenmek için seni öncü olarak yolladı... Benden o kadar mı korkuyor?"

— "Eva, artık kimseden ve hiç bir şeyden korkmıyacak kadar çok şey gördü ve çok sıkıntıya katlandı... Bir kaç gün daha beklemesini isteyen ben oldum. Size saygım vardır anne, nefret edeceğiniz bir kimseyle burun buruna yaşamak zorunda kalmanızı istemem... Bu gece iyice düşünün taşının... Yarın hareketimden evvel cevabınızı bekliyeceğim: Eva için ya çocukluğundan beri mahrum olduğu anne olursunuz, ya da buraya bir daha ayak basmam."

— "Ne kadar değişmişsin, evlâdım!"

Eric cevap vermeden odadan çıkarak Adelaide'i, atalarının hiç değişmeyen çehreleriyle başbaşa bıraktı... İhtiyar kadın, sokak kapısının çarpıldığını duydu, akabinde Eric'in, akşam loşluğuna bürünen bahçede gözden kaybolduğunu gördü.

Genç adam, belli bir hedefi olmadan, hattâ önündekini görmeyerek dümdüz yürüyordu... Esmer kadının esrarengiz ifadeli yüzünün, kor gibi yanan gözlerinin ve şehvetli dudaklarının hayalinde canlanmasiyle çocukluk günlerinin dekoru gözlerinin önünden silindi... Eric artık Eva'dan başka bir şey göremiyordu... Hayali Eva ona, kampta onu ilk defa görüp büyüsüne kapıldığı zamanki nefis emniyetiyle bakıyordu. Bu haliyle sessiz olmasına rağmen, "Teşekkür ederim, aşkım... Karını müdafaa ettin... Ama etmeseydin de olurdu: Ben de kuvvetliyim..." der giboydi. Evet, Eva kudretli, hem de çok kudretliydi. Annesinin önünde söylediği müthiş kelimeleri Eric'e uzaktan ilham eden o olmuştu. Genç adam, Adelaide'in karşısında evvelce hiç böyle konuştuğunu hatırlamıyordu. Gecenin basmasıyla sükûnet buldukça şimdi söylediklerine âdeta utanıyordu.

Eva'yı tanıyana kadar Eric, hayatta yalnız Adelaide'in otoritesi karşısında eğilmişti, ama bugün ona ilk defa karşı koyuyordu. Hattâ, kendi kendine cesaret vermek isteyen bütün zayıf karakterliler gibi sesinin tonunu bile yükseltmişti... Ona isyan etmek kuvvetini veren, Eva'nın hayali olmuştu. Eric şimdi, Eva'nın Adelaide'den daha kuvvetli çıkacağına ve iki kadın arasındaki mücadelenin amansız olacağına emindi. Eva, acı çekmiş gençliğinin bütün enerjisiyle saldırarak, Adelaide ise

hâkimiyet günlerinin tecrübesiyle kendini müdafaa edecekti. Eric doğrusu endişeliydi.

O akşam yemeğe inmedi.

Yemek salonunda Adelaide tek başına sofraya oturunca hizmetçi, "Kont Hazretleri rahatsızlar mı yoksa?" diye sordu.

Adelaide mihanikî bir tekrarlayışla, "Rahatsız mı?" dedi. "Öyle. Louise'ciğim... Ne yazık ki bu rahatsızlığı tedavi edilebilir cinsten değil..."

Kasvetli yemek faslından sonra Adelaide, senelerden beri yaptığı gibi nakışıyla meşgul olacak yerde odasına çıktı. Oğlunun odasının önünden geçerken kapının altından ışık sızdığını görerek bir an kapıyı vurmak arzusuna kapıldı. Ama gururu bu hareketi yapmasını önledi: Eric'in söyledikleri izzeti nefsine dokunmuştu.

Yabancı kadının gelişinin "La Tilleraye" için hayırlı mı, yoksa hayırsız mı olacağını o akşam henüz kestiremiyordu. Adelaide'in gözüne uyku girmedi. Gecenin bir kısmında odasında bir aşağı, bir yukarı gezinerek akşamın, aylardan beri hayalinde yaşattığı projeyi yıkan üzücü konuşmasının üzerinde durdu. Eric hiç değilse bir noktada haklıydı: Adelaide, kendisini emrivaki karşısında bırakan sığıntıdan daha yüzünü görmeden nefret ediyordu. Hele oğlunun, tesadüfen bir kadına kapıldığına akıl erdiremiyordu. Kamp gibi yerde namuslu kız ne arardı? Bütün bu olanların izah, annesinin herkesten iyi bildiği gibi Eric'in yazf karakteriydi. Adelaide, oğlunun bu tarafından senelerden beri faydalanmıyor muydu? Ateş karşısında korku nedir bilmeyen Eric, kadın denen mahlûkun karşısında her türlü ufak tefek karaktersizliğe muktedirdi... Bu bakımdan babası ve bütün Maubert'ler gibiydi: Hem kahraman, hem de kukla. Zaten ailenin geçmişine bir göz atmak kâfiydi: Vak'aların hepsinde kadınlar kocalarından daha kudretli çıkmıştı.

İhtiyar kadın, müthiş bir korkunun yüreğini sıktığını hissetti... Eric'in, annesiyle o tonda konuşması hiçbir şüpheye mahal bırakmıyordu: Yani Kontes de Maubert kendisinden evvelkilerin hepsi gibi azimliydi... Ailenin amansız kanunu bir kere daha kendini gösteriyordu.

İşin en feci tarafı, yeni Kontes'in mutlaka maceraperestin biri olmasıydı. Gelişiyle "La Tilleraye" ı bütün memleketin indinde maskara edecekti. Civarın şato sahipleri ne diyeceklerdi acaba? Ancak servet sahibi yabancıları kabul ettikleri malûmdu; bir kamptan çıkagelmiş yeni Kontes de Maubert'e kapılarını kapıyacaklarına şüphe yoktu. Ya Besançon'u iyi niyetli sosyetesi ne düşünecekti? Ya köy halkı? Bu gidişle Adelaide'in pazarları kiliseye gitmeğe bile yüzü kalmıyacaktı...

İhtiyar kadın için son çare "La Tilleraye"ı terk etmekti. Besançon'daki dostlarının yanına sığınabilir, yahut yalnız kalmış hanımların kabul edildiği Sacre - Coer mânastırına çekilebilirdi. Bu takdirde Eric "La Tilleraye" ın, bunca zamandır ruhu olan varlığın yokluğunda ya-

şıyamıyacağını anlamakla gecikmezdi belki. Ama Adelaide'in, yabancılara satılmasını önlemek için kırk yıl mücadele ettiği toprakları terk etmeğe hakkı var mıydı? Galibiyeti Polonyalı bir sürtüğe mi bırakacaktı? Buna imkân yoktu işte! Böyle bir mahlûkun "La Tilleraye" de tek başına hüküm sürmesine meydan vermek bir Kral'ın istifasından da beter bir şey: Hakikî bir hezeyan olurdu. Böyle bir kadın, vitrinlerde yığılı bibloların, büyük bir itina ile muhafaza edilmiş antika mobilyaların, astarları çürümüş ipek perdelerin ve tabloların kaç neslin fedakârlığını temsil ettiğini nereden anlayıcaktı?... Adelaide'in nazifesi yerli yerinde kalıp yabancının hareketlerini kontrol etmek ve kabil olursa ona, büyük bir geçmişin asaletini ve şanını aşılamaktı.

Yaptığı izdivaçta hâlâ çocuk olduğunu ispat eden Eric, belki de annesini yanıbaşında görmekten memnuniyet duyacaktı. Öyle ya, ilk ayların ihtirası sönüp de yerini nedamete bıraktıktan sonra, onu teselli edecek ve işlerini yeniden idare edebilecek, ancak annesi olabilirdi.

Adelaide'in istihfafla bükülmüş dudaklarında garip bir tebessüm dolaştı... Evet, bu hedef uğruna çalışmalıydı: Yabancı kadının oyununu bozmalıydı! Adelaide, bütün zekâsını ve enerjisini bu uğurda seferber etmeğe karar verdi. Yabancı kadın kurnaz çıktığı takdirde, bu işler zamana bağlı olacaktı, ama ziyanı yok! Adelaide için ancak nihaî neticenin önemi vardı... Bu ise, olsa olsa, kayınvaldesinin, etrafında yaratacağı boğucu havaya tahamülü kalmıyacak maceraperest kadının kaçışı olabilirdi.

Yegâne tehlike, gözlerini kör eden ihtirastan sıyrılamıyan Eric'in, karısını malikâneye tercih ederek "La Tilleraye"a bir daha ayak basmamak tehdidini gerçekleştirmesiydi. O zaman Adelaide, hayatını vakfettiği malikânede yine yalnız kalacaktı. Ama herhalde Eric'i, uğursuz karısı olmadan yanına döndürmesi için Allah ona bir çare ilham ederdi!

Adelaide'in bir ümidi daha vardı. Humımalı parmaklarla tesbihini çekerken, karısını kamptan kurtarmağa sabırsızlanan Eric'in, dinî nikâh kıydırmağa vakit bulamamış olmasını temenni ediyordu. Zira bir Maubert için medenî nikâhın hiçbir hükmü yoktu; sadece bir formaliteden ibaret kalmağa mahkûmdu.

Güneşin ışınları "La Tilleraye" ın damını yalamağa başlarken Adelaide ne yapacağına karar vermiş bulunuyordu: Gelinini usulü dairesinde karşılıyacaktı...

Eric, peşinde bavulunu taşıyan Louis olduğu halde, merdivenleri inince, Adelaide'i holde buldu. Direksiyonunda Urbain'in oturduğu eski Citroen, kapının dibinde bekliyordu.

Adelaide gayet tatlı bir sesle oğluna, "Seninle bir dakika konuşabilir miyim?" dedi.

Eric sesini çıkarmadan annesini takip etti.

Kütüphanenin kapısı arkalarında kapandıktan sonra, Adelaide aynı tatlılıkla devam etti:

— "Bu gece çok düşündüm... Madem ki seni mes'ut edebileceğine eminsin. Eva'yla evlenmekle çok isabetli hareket ettin... Çılgınca projelerimi unut gitsin! Mühim olan, karının sana ve taşıdığı isme lâyık olmasıdır."

Eric annesine hayretle bakarak, "Orasını merak etmeyin!" dedi ve aynı hayretle ilâve etti: "Dün söylediklerimden dolayı bana gücenmediniz inşallah?"

— "Niçin güceneyim? Doğruluğuna inandığın şeyleri söylemen kusur değil ki..."

— "Anne, buna rağmen sizi kırdımsa kusuruma bakmayın... Size her zaman hürmet edeceğim ama, Eva'yı seviyorum!"

— "Bunda şaşılacak bir taraf yok! Maubert'ler daima karılarına tapınışlardır... Karınla ne zaman buraya döneceksin?"

— "Ne dersiniz? Kırk sekiz saat sonra dönsem mi?"

— "Bana bir hafta müsaade et de Louise ve Urbain'le evi hazırlayayım... Şansınız varmış: "La Tilleraye", senenin hiçbir mevsiminde mayıtsaki kadar güzel değildir... Bahçede daha şimdiden birkaç haziran gülünün açtığına dikkat ettin mi? Sanki karını karşılamak için acele etmişler! Geldiğiniz vakit, bu kütüphanede, salonda, yatak odanızda, her yerde güller göreceksin! Eva herhalde gülleri sever?"

— "Ona bunu sormağı düşünmedim..."

— "Bir de kendini iyi bir koca sanıyorsun ha? Annenden öğreneceğin daha çok şeyin var, Eric'ciğim... Yalnz bana bir şey söylemeyi unuttun... Nerede seviştiniz?"

— "Münih'te..."

— "O tarihte ordudan istifa etmiş miydin?"

— "Evet."

— "Öyleyse siz evleneli çok olmadı..."

— "Bugün tam haftası... Bunun için Paris'e dönüyorum! Bu ilk yıldönümümüzü Eva ile birlikte kutlamak istiyorum."

— "Zavallı Eva'cık! Daha birkaç günlük evli olmanıza rağmen, onu yabancı bir büyük şehirde yalnız başına bıraktın. Paris'te yolunu kaybetmesinden de mi korkmadın?"

— "Eva kampta herhalde kendini daha yalnız hissetmiştir."

— "Bari fransızca biliyor mu?"

— "Mükemmel. Tam altı lisan biliyor..."

— "Altı lisan mı? Hayret doğrusu! İnsan altı lisanı nasıl anlar? Ben ise ingilizce ile almanca bilmeni fevkalâdeden sayıyordum... O, başka hangi lisanları biliyor?"

— "Lehçe'yi, rusçayı ve..."

— "Altıncısı ne?"

Eric cevap vermeden önce bir an tereddüt etti:

— "Hatırlıyamadım! Gelince, kendisi size söyler..."

— "Babasının âlim olduğunu söylemiştin. Kızının bu lisanları öğrenmesine yardım etmiştir..."

— "Eva, bütün bildiklerini kendi kendine öğrenmiş."

— "Öylyse çok zeki?"

— "Çok!"

— "Zekâ, insanın en iyi dostudur! Haydi oğlum, seni tutmayayım... Sizi gelecek cumartesiye bekliyorum... Çabuk ol. Besançon trenini kaçıracaksın. Urbain'in hızlı otomobil kullanamadığını bilirsin!"

— "Anne, dün söylediklerim için sizden tekrar af diliyorum. Göreceksiniz: Eva'yı çok seveceksiniz!"

— "Ona eminim, yavrum..."

Citroene gözden kaybolduktan sonra Adelaide, kapının yanında duran Louise'e döndü:

— "Kont Hazretleri cumartesiye karısıyla dönecek..."

Hizmetçinin ağzının bir karış açıldığını görünce, ilâve etti:

— "Ne bekliyorsun, kızım Kontes'in ismi Eva... Güllere bayılıyormuş! Bütün evin içini güllerle doldurmak lâzım... "La Tilleraye"ın o gün çok şen olmasını istiyorum!"

Louise daha fazla bir şey sormadan sıvıştı. Adelaide bir müddet düşünceli bir tavırla kapının önünde kaldı...

2

CUMARTESİ günü, Urbain'in kullandığı eski arabanın gelişini seyrederken aynı düşünceli tavrını muhafaza ediyordu. Otomobilin kapısı açıldı, yere atlıyan Eric neşeyle, "İşte Eva!" diye bağırdı.

Gayet sade bir gri tayyör giymiş uzun boylu ve esmer bir genç kadının otomobilden indiği görüldü. "La Tilleraye"ın toprağına ayak basınca, genç kadın, gözlerinin önüne serilen manzarayı kavramak için

bir an durdu. Tuğlaları aşınmış ve kurt yeniği içindeki eski berhaneyi, Urbain'in bavulları indirmesine yardım etmek için topallıyarak koşan yaşı belirsiz hizmetçi ve hele, kapının önündeki dört basamağın tepesinden kendisine bakan, ağarmış saçlı kadının kemikli sîlûetini gördü... İnce dudaklı ağız, tebessüm olmak istiyen bir hüzünle gelirken, kasten ifadesiz duran bir bakıştı, bu... Çok zeki olduğu için genç kadın, bir düşmanla karşı karşıya olduğunu derhal anladı... O da cazip bir tebessümle dudaklarını aralıyarak şahane dişlerini meydana çıkardı: sonra, hesaplı bir yavaşlıkla kocasının koluna abanarak kapının basamaklarını hiç acele etmeden tırmandı. Çıktığı kadar da bakışlarını, kendisine bakmağa devam eden kadının gözlerinin tâ içine dikerek gayet sıcak bir sesle, "Sizinle tanıştığıma o kadar memnunum ki hanımefendi..." dedi.

İşte o andan itibaren "La Tilleraye", Maubert'lerin mülkü olmaktan çıkarak Yahudi Kadınının Şatosu oldu.

Gri saçlı kadının çifte mânalı cevabı şu oldu: "Bu izdivaç benim için büyük bir sürpriz oldu!" Adelaide, duyduğu yeni sesin karşısında ânî bir tiksinti hissetmişti... "R" leri yuvarlıyan ve alışık olmıyan kulaklar için Varşova, Budapeşte, yoksa Bükreş menşeli mi olduğunu tefrik etmenin imkânsız göründüğü bir sesti, bu. Halbuki Eric, mübalâğalı nağmeli ve Slav cazibesini aksettiren bu tipik Orta Avrupa sesine bayılıyordu...

Adelaide verdiği sözü tutmuştu. Şatonun her tarafı güllerle donatılmıştı. Esasında Eva'ya yapılan istikbalin yegâne lüksü bu oldu.

Antika mutfağın kırmızı bakırlarının önünde ahçı - fam dö şambr - çamaşırcı Louise ve şoför - bahçıvan - tamirci Urbain çiftinden ibaret personel de Eva'ya takdim edildi. Bu, gösterişle alâkaları olmıyan ihtiyar hizmetkârların kendisine ikide bir "Kontes Hanımefendi" diye hitap etmeleri genç kadının hoşuna gitmedi değil.

Gururunu okşayan bu ehemmiyetsiz hususun haricinde, Eva baştan aşağı hayal kırıklığına uğramıştı. Bunun başlıca sebebi, Şato'da modern konforun hemen tamamiyle yokluğu idi. Akar su yoktu... Musluklarla emaye lâvaboların bulunması gereken yerlerde koca koca ibrikler ve lenduha leğenler gözü alıyordu. Hele kalorifer radyatörü aramayın. Elektrik bile odalara, âdeta kasdî bir hasislikle dağıtılmış gibiydi. Öteden beri konfora alışık başka biri olsa, bu hal karşısında için için gülmekle yetinir ve dikkatini mobilyaların asaletine vererek diğer noksanları filozofça kabul ederdi. Hele durumdan haberdar bir ziyaretçi, gizli bir sefaletten ileri gelen kusurlarına rağmen "La Tilleraye" ın ender bir şiir havası neşrettiğini tasdik etmeden duramazdı.

Yalnız, her hiçbir şey olmamışınki gibi Eva'da da lükse karşı hudutsuz bir hırs vardı... Bu kamp kaçkınının indinde lüks, ültra

modern bir konfor ve göz kamaştırıcı ışıklardı. Böyle bir kadın, büyük bir geçmişin şanından ve asaletinden ne anlardı?

Eva'nın "La Tilleraye" daki ilk yemeği olan akşam yemeğinde Adelaide sofranın başköşesine oturmuş, oğlunu da tam karşısına oturtmuştu. Geline masanın öbür ucunda bir yer konmuştu. Bu da Adelaide'in, gündelik hayatın her cephesinde hükümranlığını kabul etmek azminde olduğunu gösteriyordu. Louise'in yemekleri hiç de fena değildi. Bütün cinsinden olanlar gibi şekerleme ve tatlılara bayılan Eva, bilhassa, en son sofraya getirilen milföy hamurundan tart'ı çok leziz buldu.

Yemekten sonra kütüphaneye geçildi; Adelaide orada bitip tükenmek bilmeyen nakışının başına oturdu, Eric piposuna tütün doldurdu. Böyle meşgalesi olmıyan Eva ise, âdeta kendisine kaşlarını çatan ecdat resimlerini gözden geçirmeğe koyuldu. Çevik parmakları nakışın üzerinde mütemadiyen gidip gelen Adelaide, nihayet bu ilk aile toplantısını tahammülsüz bir işkence haline sokan sessizliği bozdu:

— "Sofrada, hizmetkârların önünde kabil olduğu kadar az konuşmağı âdet haline getirmişizdir, Eva'cığım... Louise fedakâr kadındır, ama ne çare ki çok geveze. Köy halkının, kendilerini alâkadar etmeyen bazı şeyleri onun ağzından öğrenmesini lüzumsuz buluyorum. Bence, "La Tilleraye" da şimdilik sizden ne kadar az bahsedilirse o kadar iyi. Siz de bu fikirde değil misiniz?"

— "Bilmiyorum, anne..."

Adelaide Eva'ya hayretle baktı. Genç kadın, bu "anne" kelimesini âdeta küstahlığa varan kayıtsız bir tavırla ağzından çıkarmıştı. Sanki şöyle demek istiyor gibiydi: "Beni karşılayış tarzınızı gördükten sonra size nasıl hitap edeceğimi bilemiyorum... Bana kalsaydı, sadece adı Adelaide olan eli maaşlı bir karı olurdunuz, ama oğlunuz, şimdi arzunuz hilâfına benim de dahil olduğum dünyanızda kaynanalara "anne" denilmesinin beklenildiğini yemekten evvel bana izah etti... Ben de onun bu arzusunu yerine getirmeği hiç ihmal etmiyeceğim!"

Adelaide sözüne devamla, "Çocukluğunuzdan beri çektiğiniz ıstırapları Eric bana anlattı," dedi. "Bu itibarla, "La Tilleraye" ın sakin atmosferinin aile sevgisi diye bir şey tanımadığınızı size unutturmasını diliyorum."

— "Babam beni çok severdi!"

— "Onu hatırlıyor musunuz?"

— "Onu hiçbir zaman unutmıyacağım! Cidden hârika bir adamdı!"

— "Eric, mesleğinin profesörlük olduğunu söyledi. Almanlar ne diye ona ve sizlere musallat oldular, anlayamıyorum. "

Eva'nın cevabı sadece şu oldu:

— "Harblerde insanlar birbirilerini bilerek mi öldürüyorlar sanki!"

— "Hepimiz feci seneler yaşadık!. Eric'ciğim, karını bol bol eğlen-

dirmeğe bakmalısın. İkimiz de elimizden geleni yaparız, değil mi? Bu meyanda aklıma gelmişken söyleyeyim: Yarınki Büyük Âyin sabahleyin 10 da başlıyor... Sayın papazımız kendini büyük bir hatip zannettiği için her zaman fazla uzun sürer zaten!... Polonya çok dindar memleket, değil mi?"

— "Öyle derler, anne ...Ama benim hiçbir dinle alâkam yok."

— "Nasıl?"

Alaide, şaşkınlığından elindeki iğneyi düşürmüştü.

— "Ama herhalde vaftiz edildiniz?" diyebildi.

Eva cevap vermedi. Adelaide devam etti:

— "Buna imkân yok işte! Aileniz dinsiz miydi? Eric, münih'te evlendiğinizi söylemişti halbuki?"

Eric'in canı sıkılmıştı. "Dinî nikâh kıydırdığımızı size hiçbir zaman söylemedim," diye tashih etti.

— "Öyle ise, benim nazarımda evli değilsiniz! Medenî nikâhın hükmü yoktur! Eric, böyle bir harekette bulunmağa cüret eden ilk Maubert sensin! İsabet ki bu rezalet memlekette henüz bilinmiyor! Bir an evvel gizlice dinî nikâh kıydırmanız lâzım!..."

Eric sordu:

— "Niçin gizlice?"

— "Karın olmıyan bir Maubert Kontes'ini adamlarımıza ve komşularımıza takdim etmenin ne büyük bir iskandal olacağını düşünemiyor musun?"

— "Ama Eva kanunen karımdır!"

— "Ben dinî nikâh istemiyorum anne. Eric'e de söylemiştim zaten..."

Eva bu sefer oldukça kat'î bir tonla konuşmuştu. Adelaide sordu:

— "Pazar âyinine de mi gitmeğe niyetiniz yok yoksa?"

— "Kocam gitmemi isterse, sizin bu kadar üzerinde durduğunuz görünüşü kurtarmak ve sizi memnun etmek için itaat ederim."

— "Mesele beni memnun etmek değil, kızım. Asıl mühim olan imandır!"

— "Kusura bakmayın ama, etrafımda o kadar fecaat gördüm ki İlâhî Adalet ve buna benzer şeyler olabileceğine imanım kalmadı..."

— "Bu sözlerinizi çok yersiz buluyorum!"

— "Bana sorarsanız, karım haklı anneciğim... İnanmıyorsa, ne diye sofu rolü yapsın? Onun bu mertliğini Allah bile takdir eder! Sonra, bizim aramızda huzur ve saadete kavuşursa, günün birinde çocukluğunun inançlarına kendiliğinden kavuşmıyacağı ne malûm?"

— "Aileniz dindar mıydı bari, kızım?"

— "Hem de pek çok, anne... Mahvlarına da bu sebep oldu zaten!"

— "Sizi anlıyamadığımı itiraf ederim... Neyse, Allah sizi affetsin!...

Fakat yarın âyine gelmezseniz, köy halkı ne düşünecek, ona üzülüyorum!"

Eva'nın kara gözleri, kadına, tiksinti ve merhametle karışık garip bir bakışla bakıyordu. Adeta şöyle demek istiyordu bu bakış:

— "Hayatımda sizin kadar mürai insan görmedim. Benim dindar olup olmamam zerrece umurunuzda değil... Sizi alâkadar eden tek şey, kıymet vermediğim o köylülerin ne düşünecekleri!"

Fakat, o esnada konuşmağa başlıyan Eric'den tarafa çevrilince, bir an evvel ateş saçan gözlere munis bir ifade geldi.

Eric, "La Tilleraye" da yaşadığımız kadar, Pazar Âyinlerine gitmemiz lâzım, sevgilim," diyordu. "Annem haklı: Civar halkı başka türlüsünü anlamaz!"

Adelaide, şiddetli hareketlerle nakışını yerine koyarak ayağa kalktı:

— "Allah rahatlık versin... Otomobil yarın sabah ona çeyrek kala kapının önünde bekleyecek. Sakın geç kalmayın!"

İhtiyar kadın, bu sözlerden sonra oğlunu ve gelinini öpmeden odadan çıktı.

Kısa bir sessizlikten sonra Eva, "Bana bir sigara verir misin?" diye sordu.

— "Tabiî! Zaten ben de deminden beri sigara içmeyişine hayret ediyordum."

— "Belki annen tenkid eder diye düşündüm."

— "Buna alışması lâzım!"

— "Haklısın; buna da, başka şeylere de alışması lâzım gelecek. Yoksa kalkar giderim..."

— "Bir tanem!... Bu akşam biraz sinirli olmakta haklısın ama, annemin de biraz hayrette olduğunu anlamağa çalışmanı rica edeceğim... Evlendiğimizi ona haber verdiğim ilk ziyaretimde, senin hakkında her şeyi anlatmağa fırsat bulamadım."

— "Pişmansın galiba?"

— "Ne münasebet, canım! Geçmiş günleri tekrar yaşamak kabil olsa, her şeyi aynen tekrar ederdim!"

— "Buna sevindim işte! Bana bak, Eric, şimdi sana söyleyeceklerime belki kızacaksın ama, çaresiz söyleyeceğim! Annenle ben acaba anlaşabilecek miyiz? Onu merak ediyorum... Farzet ki aramızdan birini tercih etmek mecburiyetinde kaldın... Ne yaparsın?"

— "Sen karımsın..."

Biraz sonra odalarında tavanlı ve kolonlu yatağın içinde başbaşa kaldıkları zaman, Eva, "Bu tavanlı yatak tuhafıma gitti! Adeta boğuluyorum..." demekten kendini alamadı. "Hakikî bir toz yuvası, bu! Her halde Louise pek sık temizlik yapmıyor..."

— "Zavallı kadın elinden geleni yapıyor. Ama sen de gördün: "La Tilleraye" büyük!."

— "Ben, o fikirde değilim."

— "Bu akşam pek müşkülpesentsin..."

— "Polonya'nın işgalinden evvel, altı yaşına girdiğim sene babam beni Varşova civarındaki bir şatoyu gezmeğe götürmüştü... Şato, ismini şimdi hatırlıyamadığım bir prensindi; oğlu üniversitede babamın talebesi idi... Ne şato'ydu o! Kuleleri, mazgalları, köprüsü, su dolu bir hendeği, üniformalı bir uşak ordusu, sürü ile bahçıvanı, şahane atlarla dolu bir ahırı, upuzun bir galeride eski zırhları ve ecdat portreleri vardı... Portrelerin, çok hain yüzlü olan bir tanesine baktığım sırada, Prens gülümseyerek bana şöyle demişti: 'Seni korkuttu mu, yavrum? Çok yakışıklı olmadığını kabul ediyorum, ama, bütün köylüleri tarafından sevilen çok iyi bir adamdı.' Bura köylüleri acaba anneni seviyorlar mı dersin, Eric?"

— "Aralarından ayrılmadığı için, onu seviyorlardır..."

— "Ya seni sevecekler mi acaba?"

— "Orası sana bağlı... Şimdi, ikimizin de Allahtan bir şey dilememiz lâzım: Bu, senin yeni evinde ilk gecen!"

— "Benim evim olduğuna emin misin?"

Eric cevap verecek yerde, Eva'yı kollarının arasına aldı. O gece de Eva, Eric'in onu kamptan kurtarışından beri geçen bütün gecelerdeki gibi, harikulâde bir metres olmasını bildi...

Kanunî kocası yapmağı başardığı ve vücudu ile kendisine bağladığı erkeğin yanına büzülmüş olan Eva, sevişmekten bitkin düşmüş Eric'in uyumasını seyrediyordu... Aklı başka yerdeyken kendisi nasıl uyuyabilirdi! Geçen senelerde birlikte hayatının başlıca ideali haline gelen rüyalarındaki şato bir kere daha gözlerinin önünde canlandı... Ve "La Tilleraye" ın sessizliğinde, arzuları ile hakikatin arasındaki derin uçurumu daha iyi ölçebildi.

Onun için, sihirli "Şato" kelimesi ancak, sefalet içinde yaşamağa alışmış kütleleri "muazzam" tarafıyla, teşhir eden muhteşem bir saraya ait olabilirdi. Bir stilin zarafeti, ölçülerin ahengi ve tahta duvar kaplamalarının pastel renk armonisi, "ghetto" ların ve kampların cehenneminden kurtulduktan sonra yarı harap bir berhaneye düşmeği bir türlü içine yediremiyen Yahudi kadını için hiçbir şey ifade etmiyordu.

Kamptan gelip geçen sayısız Teftiş Komisyonlarından birine mensup bu Fransız subayını iğfal ettiği gün, ne yaptığını iyi biliyordu... Kamptan kurtulmak için yegâne çaresi buydu. Ama neden başkaları dururken Eric'i seçmişti? Evvelâ, vatansızlara düşman olmadığı söylenen bir memleketten geldiğinden... Sonra, Fransızlar güzelliğin karşısında kendilerini iyi müdafaa edemedikleri için.

Zira Eva güzel, hem de çok güzel olduğunu biliyordu! Her fırsatta bir virtüoz ustalığıyla faydalandığı ilk silâhı buydu zaten... Fakat fırsatların hiçbiri bu seferki kadar mükemmel olmamıştı: Genç adam aslî

bir aileye mensuptu, rütbesi sayesinde çok şeye muktedirdi ve hele Eva'ya çok âşık görünüyordu.

Genç kadının o vakte kadar yaşadığı bütün çirkin maceralar muvakkat olmuştu. Bunların hemen hepsine, sürüldüğü kamplarda, kötü durumunu biraz islâh etmek veya kendisine rahat vermiyen şehvet hislerini tatmin etmek maksadiyle razı olmuştu.

Eva, on beş yaşında kızlığını kaybetmişti; bu iş, ilk gönderildiği Doğu Rusyadaki bir tecrit kampında olmuştu; zavallı kız orada, açlıktan ölmemek için, hapishane mahkûmlarının arasından, seçilen gardiyanlardan birine teslim olmak zorunda kalmıştı... Arkadan, düğümlü kırbacını kullanmağı unutsun diye, ikinci bir haydudun hayvanî hislerine boyun eğmişti... Üçüncü âşığı, kendini romantik zanneden ve Eva'nın, parmağında oynatabildiği zayıf karakterlilinin biriydi. Ne yazık ki bu adam nihayet zavallı bir onbaşıydı... Küçük Yahudi kızı, karşısındakinden zayıf olduğu zamanlar boynunu bükmenin daha akıl kârı olduğunu pek çabuk anlamıştı; ama bir yandan da zamanı gelince mükemmel bir intikam almağa kendi kendine and içmişti.

Erkek gardiyanlardan da beter kadın gardiyanların da taarruzuna uğramış ve onların çirkin zevklerine âlet olmuştu. Yarbay de Maubert'in hayatına karıştığı güne kadar bu bapta bilinecek ne varsa hepsini öğrenmişti. Bu itibarla genç subaya bakarken dünyanın bütün şehvetini ve itaatini gözleriyle aksettirmeği bilmişti. Eric ona inanmıştı. Eva artık intikamının ipucunu yakalamış gibiydi: Bu uğurda yakışıklı subaydan faydalanacaktı.

Eric'in metresi olur olmaz eğik başını kaldırarak kadınlık haklarını kabul ettirmeğe girişmişti. İşte o zaman silâhlarının en sinsisi, dolayısiyle de en tehlikelisi olan zekâsını harekete geçirmişti. Birkaç haftaya kalmadan metres, binbir nüvazişi, binbir düzeni ve yalnız kadınların bulabildiği her anın binbir icadı ile genç subayı körü körüne kendine bağlamıştı. Eric artık, Eva'sız hayatın yaşamağa değmiyeceğine kanaat getirmişti. Bundan sonra onu evlenmeğe razı etmek çocuk oyuncağı olmuştu.

Eva'nın bulduğu bahane mükemmeldi doğrusu:

— "Sevgilim, belli bir milliyetim olmadıkça güzel memleketine hiçbir zaman seninle gelemiyeceğim! Tecrit kamplarının dikenli tellerinin arasından nasıl sevişmeğe devam edebiliriz?"

Neticede, Eva Fransız tebaası olmuştu.

Bu, zaferinin sadece ilk basamağı idi. İkincisi, Kontes de Maubert ünvanını elde etmesi oldu. Artık hiç kimse Eva Goldski'den bahsedildiğini duymıyacaktı! Avrupanın en müstekreh "ghetto" sunda doğmayışını sırf babasının mesleğine borçlu olan kadının, aslını unutacağı, hattâ bir aristokrat olmak için dünyaya geldiğini ispat edeceği günler yakındı...

Aşkına mağlûp olmuş kocasını sevmiyordu. Onda sadece, bir âşıktan beklediği şeyleri buluyordu... Şahidi olduğu canavarlıklar Eva'da sevme kabiliyeti namına bir şey bırakmamıştı; o, sevilmeği tercih ediyordu...

Bir kere evlendikten sonra, Eric'in methetmeden bir an duramadığı şato'nun, hiç değilse rüyalarına girenin ayarında bir yer olacağını zannetmişti! Asil bir aileden gelme bir Fransız subayının mutlaka muazzam bir kâşanesi vardı! Kocasının sonsuz bir hürmetle bahsettiği anne de mutlaka iyi ve cömert bir hanımefendiydi ve Eva gibi güzel bir gelini, şanına lâyık şekilde karşılıyacaktı!...

Münih'le Paris arasındaki yataklı seyahati — bu, Eva'nın bu tertip ilk seyahati idi — esnasında, Paris'te indikleri birinci sınıf otelde ve zavallı bir seyyar kantinden başka bir şey görmemiş gözlerinin sonsuz bir hayranlıkla seyrettiği Paris camekânlarının karşısında bu kanaati büsbütün kuvvetlenmişti.

Paris, Varşova'lı kızın hakikaten gözlerini kamaştırmıştı. Eric yirmi seneye yakın zamandan beri hiç bir şeyi olmamış olan karısını sayısız mağazalara götürmüş ve ona her istediğini satın almıştı... Eva, beş gün içinde Paris'li olmadıysa da, Avrupanın bu en güzel başkentinin en güzel kadınlarıyla boy ölçüşebilecek hale gelmişti.

Eric hesapsız para harcadığından, küçüklüğünde insanlara satın alma kabiliyetleri ölçüsünde kıymet vermeği öğrenmiş bulunan Eva, kendisiyle evlenmiş bulunan bu çok zengin erkeğe karşı hakikî bir saygı duymağa başlamıştı. Onu ancak bir cihetten tenkid ediyordu: Eric'in, parasını yalnız karısı için sarfetmesine diyecek yoktu ama, derhal dilenci sınıfına dahil ettiği otel müstahdemi, barmen ve lokanta garsonu gibi başkalarına cömert davranmasına genç kadın müthiş kızıyordu. Nihayet bu hususa dikkatini çekmenin önüne geçemedi:

— "Sevgilim... Bu kadar çok bahşiş vermeni lüzumsuz görüyorum! Ben, zaten daima bahşişin aleyhinde olmuşumdur... "Paramıza" hiç değer vermiyor gibisin ...Hiç parasız kalmadığın için zâhir!"

Eric açık kalblilikle şöyle bir mukabelede bulundu:

— "Daha şimdiden ekonomi mi yapmak istiyorsun? Bir balayı seyahati esnasında duyulmuş şey mi bu?"

Eva, sevdiği fakir kadınla evlenmek için mesleğini feda etmekten çekinmeyen bir erkeğin, mutlaka muazzam bir şahsî serveti olması gerektiğini de düşünüyordu. Eric'i hemen hemen, arazileri göz alabildiğine uzanan o büyük Polonyalı malikâne sahipleriyle kıyas ediyordu...

Gezmek ve sevişmekle beş günün sonunda Eric bir akşam, "Şekerim, yarın sabah "La Tilleraye"a gitmek üzere yola çıkacağım ve ancak pazartesi akşamına dönebileceğim," dedi. "Annemi, evlendiğime ve yakında gelinini karşılaması icap edeceği fikrine alıştırmam lâzım."

— "Evlendiğimizi neden ona yazmadığını hâlâ anlıyamıyorum...

Bir ara, evlendiğini ona açıklamaktan çekindiğini bile düşündüm... Senin yaşında bir erkek için bunun biraz gülünç olacağını itiraf et!"

— "Annemin pek büyük bir hanımefendi olduğunu sana söylemiştim galiba! Bizim çevremizde, bir oğul, evlendiğini annesine alelâde bir mektupla haber vermez... Bunu kendisine bizzat bildirmek için ziyaretine gider: Bazı âdabı muaşeret kaidelerine riayet etmek gerek."

— "Âdabı muaşeret kaideleri mi? Öyleyse, anneni evlenmeden önce haberdar etmen daha uygun olmaz mıydı?"

Eric kısa bir tereddüt geçirdi:

— "Bütün yaşlı kimseler gibi, annemin de kendine has düşünceleri var... Buna mektupla soracağı tükenmek bilmez suallere şifahî cevap vermek daha kolayıma gelecek..."

— "Açık konuş: Yoksa benden utanıyor musun?"

— "Seni seviyorum, Eva! Fransa'ya selişimizden beri seni gizlediğimi iddia edemezsin ya... Bilâkis herkes tarafından beğenilmen için elimden geleni yaptım... Paris'li erkeklerin nasıl dönüp dönüp sana baktıklarına dikkat etmedin mi?"

Eva, dilinin ucuna kadar gelen şu sözleri söylemekten çekindi: "Kamplarda paçavralar içinde olduğum zamanlar dahi beğenilmeğe alışıktım... Güzelliğim, her zaman, her yerde hayranlık uyandıracak!"

Eric devam ediyordu:

— "Anneme sürpriz yapmağı tercih ettim. Ne zamandan beri evlenmemi istiyordu..."

— "Bana ondan pek fazla bahsetmedin... Onu bana tarif et. Nasıl?"

— "Hâlâ çok güzeldir... Ailede yalnız güzel kadınlarla evlenmek gelenek halinde!"

— "Annen şanslı kadınmış!"

— "Neden?"

— "Evlenmeden önce de zengin olduğu için... Asil bir aileye mensup olduğunu bana söylememiş miydin?"

— "Bütün asil aileler zengin değildir ki, canım! Annemin ebeveyni fakirmiş."

— "Demek baban da bir aşk izdivacı yapmış?"

— "Bu, Maubert'lerin ikinci bir geleneği..."

— "Nereden geldiğimi öğrenince, annen ne diyecek acaba?"

— "Seni daha fazla sevecektir..."

— "Yahudi olduğumu öğrenince mi?"

— "Ona evvelâ, Polonyalı olduğunu söyliyeceğim... Orada kalacağım üç gün zarfında Paris'te bol bol gezip eğlenmeni istiyorum."

— "Bana telefon edecek misin?"

— "Pazar günü edemem... Odalarda telefon, cumartesi akşamından

pazartesi sabahına kadar kesilir. Ama pazartesi akşamı yemekte beraber oluruz..."

Otelden çıkmadan önce Eric, yapmak istiyeceği alış verişler için Eva'ya külliyetli bir para bıraktı. Pazartesi günü döndüğü zaman Eva'nın bu parayla bir şey almadığını görerek hayretini belirtmesi üzerine genç kadın, "Bu parayla istediğimia ypacak değil miyim?" diye sordu.

— "Şüphesiz!"

— "Ben de onu harcamamağı tercih ettim... Beni anlamağa çalış: Hayatta bir tek kuruşum kalmadı! Şimdi, senin sayende kendimi zengin hissediyorum... Aklıma estikçe bu banknotlara bakacağım ve onları teker teker sayarak, 'Bunları hemen sarfetmemekle isabetli hareket ettin, Eva... Yoksulluğun yüzünden her şeye katlanmak zorunda kaldığın seneleri unutma! Bugün, hürriyetini satın alabileceğin için kendini hür hissediyorsun.' diye düşüneceğim."

Eric, karısına hayretle baktı:

— "Paraya bu kadar ehemmiyet veriyorsun demek? Ben, param olmayınca, elimdekiyle idare ederim!"

— "Ancak daima parası olmuş olanlar böyle konuşurlar."

— "Aşkımız çok daha mühim değil mi, sevgilim?"

Tatsız havayı gidermek için Eva, kocasını şefkatle öptü.

— "Bana seyahatinden bahsetsene, Eric?"

— "Annem bizi cumartesiye bekliyor."

— "Ne dedin?"

— "Beni ancak sen mesut edebileceğine göre, tercihimi haklı gördüğünnü söyledi..."

— "Buna emindim! Göreceksin: "La Tilleraye" da o kadar mesut olacağız ki! Annenle şato'nu görmeğe ne kadar sabırsızlandığımı bilemezsin!"

Cumartesi günü, mahut Citroen araba onları Besançon garının dışında bekliyordu.

Eric, Otomobille şoförün kendilerini bekliyeceğini" söylemiş, fakat otomobilin ve şoförün ne biçim olacağını belirtmemişti. Bu, Eva'nın ilk hayal sukutu oldu. Bütün tren seyahati boyunca, üniformalı, fevkalâde bir şoför tarafından kullanılan dünyanın en lüks arabasına bineceğini ve böylece, rüyalarındaki şatoya gideceğini tahayyül etmişti... Halbuki Urbain, sırtı kamburlaşmış ve üniformasız bir ihtiyarcıktı.

Yolun geri kalan yirmi beş kilometresi zarfında, her şeyi görmüş bir kadının yanılmaz içgüdüsüyle Eva, yeni birtakım müphem korkuların pençesinde kıvrandı: Şato da sakın otomobil gibi, hizmetkârlar da Urbain gibi olmasındı? Hele gelişlerine birkaç dakika kala Eric ona, "Annem sana biraz sert gelirse sakın telâşlanayım deme, canım. Aslında çok iyi kadındır, göreceksin... Yalnız ona alışmak lâzım!" deyince, Eva, kanının donduğunu hissetti.

Nihayet Eric, "İşte La Tilleraye!" diye bağırdı.

Otomobil, Adelaide'in dimdik durduğu merdiven başına yaklaşınca, Eva, o gün ikinci hayal sukutunu tattı.

Şimdi ise, o üzücü günden sonra kolonlu yatakta, hiçbir kusuru olmadığını sanarak rahat rahat uyuyan kocasını seyrediyordu.

Sessizliğin içinde birden, gayet iyi tanıdığı bir sesi, vicdanının sesini duyar gibi oldu: "Şimdi çok mes'ut olman icab ederdi, küçük Yahudi kızı... Nihayet bir meskenin, bir ismin, bir vatanın oldu! Düne kadar bu üç kozdan mahrumdun... Bu Maubert'lerin zannettiğin kadar zengin olmamaları her halde seni biraz hayal kırıklığına uğrattı. Ama ne yapalım, dördüncü koz ötekiler kadar kolay elde edilmez! İstikrarsız olduğu cihetle, parayı elde etmek her şeyden zor... Bizim ırkın hususiyeti paraya istikrar vermektir... Yalnız biraz sabret! Ölçüsüz hırsına rağmen, dindaşların gibi sabırlı olmasını bil... Bu, Adelaide'in projelerine engel olacağını mı zannediyorsun? Olabilir, ama onu başından savacak kadar zekisinizdir... Bu, güzel vücudunu kurtarmak için kamplarda faydalandığın haydut kılıklı gardiyanları ve iğrenç kadınları bertaraf etmenden daha zor olmasa gerek... Şimdi, uyumana bak, güzel Eva! Yarın, âyinde dindarlığına hayran olacak köylülere gülümseyerek göründüğün zaman, haziran güneşi sana refakat edecek... Başarını, bu gündelik ufak tefek hilelere borçlu olacaksın! Şimdilik ise, hiç değilse yarın uyanınca, 'Bu gece evimde uyudum,' diyebileceksin!"

Bu ses Eva'ya ninni vazifesi gördü: genç kadın çok geçmeden mışıl mışıl uyuyordu...

Küçük "Saint - Pierre - sur - Loue" kilisesi çoktandır bu derece hıncahınç dolmamıştı. Kont Eric'in karısının gelişi haberi memlekette yıldırım hızıyla yayılmıştı: Genç kontes'i görmek için köylüler, çiftlik sahipleri, herkes oradaydı...

Eva, "La Tilleraye" ın sakinlerine ayrılmış en öndeki sırada, annesiyle karısının arasında oturan Eric'in solundaydı. Bu itibarla cemaat yeni kontes'i ancak arkadan görebiliyordu. Âyin esnasında yüzünü tetkik edebilselerdi cidden hayrette kalırlardı. On beş yaşında kamplara düşmesinden beri Eva ibadete son vermişti. Ailesiyle beraberken dinine riayet ettiyse, bu sırf onların zoruyla olmuştu. Aslında, pek çabuk güzel bir kız olan mütecaviz çocukta din duygusu hiçbir zaman yer tutmuş değildi. Onun yegâne taptığı şey, kendi güzelliğiydi. Ümitsizliğin tesiriyle Allahtan yardım dilendiği nadir anlarda bile, ancak dünyevî zenginlik istemek ve kâh ırkçılık, kâh lâkaydî sebebiyle saadete ermesini önliyenlerin cezalandırılmasını dilemek için ellerini açmıştı.

Kendi kendine dahi dudak büken bu kadın Jüra köylülerinin imanından ne anlardı? Âyin esnasında bir ara Eric, ona, "Bana bak... Herkesin yaptığı gibi, kalk, otur ve diz çök, aksi halde dikkati çekeceksin!" demek zorunda kaldı.

Diz çökmesini sevmediği için Eva, içinden dişlerini gıcırdatarak Eric'e itaat etmişti. Bir tevazu ifadesi olan bu hareket ona, boynunu bükmek zorunda olduğu devri hatırlatıyordu. Bugün, Adelaide böyle istediği için boynunu bükmek zorunda kalıyordu. Bir gece evvel, şato'sundan heyecanlı bahsedişleriyle istemiyerek hayal sukutuna uğramasına sebep olduğu için, Eric'i hiçbir zaman affetmemeğe ahdetmesi gibi, şimdi de, ona diz çöktürdüğü için bir gün Adelaide'den intikam almağı tasarlıyordu.

Âyinden sonra Eva kendini köy meydanında, onu tecessüs ve husumetle selâmlıyanların arasında buldu. Kendisi de onlara azametle bakıyordu: Onlardan korkmuyordu ve hakkındaki hükümlerine zerrece aldırdığı yoktu. Kütlelerin kanaatini değiştirmek aslında o kadar zor bir iş değildi: Bunun için insanın biraz zekâsını kullanması kâfiydi... İşte Adelaide! Bir sürü kişinin elini sıkıyor, falancanın sıhhati hakkında sualler soruyor, havadan ve bir dahaki mahsulden bahsediyor, gözleri iyi görmiyen ihtiyar bir kadının güya üzüntüsüne iştirâk ediyordu... Elinde olsaydı — Eva buna emindi — Adelaide bu lâkayt kalabalığı Papa gibi takdis ederdi. İkide birde dönerek bir hâmi tavrıyla, "Gelsene, Eva'cığım..." diyordu.

Ve onu, buruş buruş olmuş veya siyilli suratlı ve siyah kasketlerini ellerinde evirip çeviren adamlara, pazarları adeta mateme giren bütün bir kalabalığa takdim ediyordu...

Eva, şahane tebessümüyle maskelemeği başardığı bir tiksintiyle uzanan elleri sıkıyordu. Komedi oynamak ona âdeta öğürtü veriyordu. Mektebin emektar öğretmenine, irticali bir konuşma yapmanın önüne geçemiyen papaz efendiye tanıtıldı... Üstelik, kendisine buket veren beyazlı bir küçük kızı öpmek zorunda kaldı... Ne söyleceğini bilemediğinden, hele söyleyecek bir şeyi olmadığından Eva bu külfetler esnasında az konuştu; tebessümünün yettiği kanaatindeydi.

Nihayet, Citroen'e bindiler. Adelaide birkaç kişiyi daha eliyle selâmladıktan sonra, Eva gülümsemeği bıraktı. Eric de, "Çok tatlıydın, karıcığım. Bu iyi insanların üzerinde hoş bir tesir uyandırdığına eminim," diyebildi.

Adelaide, sert bir sesle oğlunun sözünü kesti:

— "Bir dahaki sefer daha fazla konuşmanızı tavsiye ederim, Eva... Memleket halkı kendileriyle konuşulmasını sever, aksi halde insana kibirli der. Buna meydan vermemek lâzım!"

Eva, ne Eric'e, ne de Adelaide'e cevap verdi. Kendi kendine şöyle düşünüyordu: "Bütün dünyanın köylüleri birbirine benziyor... Polonya'da, Almanya'da, Avusturya'da o kadar çoğunu gördüm ki... Canımı sıkıyorlar!"

Varşova'lı münevverin kızı, tarla işlerinin ancak aşağı insanlara lâyık olduğu fikrindeydi...

Pazar yemeği, bir gün evvelki akşam yemeği kadar sessiz geçti.

Kütüphanede kahvelerin içilmesinden sonra, Adelaide'in nakışını eline almasından istifade eden Eva, "Kocacığım, şatonun parkını görmek istiyorum. Oraları bana daha gezdirmedin," dedi.

Adalaide de, "Mükemmel bir fikir," diye tasdik etti. "Hava fevkalâde! Sizi çaya beklerim; unutmayın, çayımı tam dört buçukta içiyorum."

"La Tilleraye" ın parkı ihtiyar Urbain'den başka bir bahçıvana ihtiyacı olacağa benziyordu. Yabani otların istilâsına uğramış patikalarla Eric'in kolunda gezerken, Eva buranın, Polonya şatosunda gördüğü bahçıvanlar ordusuna muhtaç olduğunu düşünüyordu. Ama Eric tabiatın insan elini mağlûp etmiş olmasından zerrece rahatsız olmuyor, bilâkis, kendisine çocukluğunu hatırlattığı için, bahçenin bu halinden zevk duyuyordu ...Bu içine girilmez çalılık onun için müteaddit defalar balta girmemiş ormanın ağzı olmamış mıydı? Şuradaki çam bir palmiye idi... Biraz ötede gagasıyla bir ağaç gövdesini darbeleyen ağaçkakanın çıkardığı ses, goril'in sarmaşıkları aralıyarak düşmanlarının üzerine atılmağa hazırlandığını ihtar ediyordu... "La Loue" nin sakin kıyıları, insanı yem etmeğe bekleyen timsahların gizlendiği bir ölüm sahili idi... Münzevî çocuk, hayatının en güzel senelerini bu hayali balta girmemiş ormanda geçirmişti.

Onun muhayyelesi, tabiatın sihrinden bir şey anlamıyan Eva'nın zihninden geçenlerden ne kadar farklıydı! Genç adam gezinti esnasında çocukluk hülyalarını anlatırken, genç kadın hayretten hayrete düşüyordu: "La Tilleraye" ın vârisinin, çocukluk yıllarında ileride çok zengin olup bütün yabani otları yok ettirmeği, patikaları temizlemeği ve asırlık ağaçların altında herkesin gözünü kamaştıracak davetler vermeği tasarlamaması akıl alır iş miydi?

Terkedilmiş park'taki gezintiden Eva gözlerindeki perde büsbütün sıyrılmış olarak döndü.

3

ERTESİ GÜN, çiftliklerin ziyaretine sıra geldi. Bunlar vakıa sayıca çok değildi ama, her birinde geçen vakit Eva'ya bitip tükenmiyecek gibi göründü. Her yerde, yerli alkolle çeşnilendirilmiş kahveyi kabul edip içmek zorunda kaldı. Adelaide de genç çifte refakat etmek istemişti ama, Eva'nın henüz hole inmemiş olmasından faydalanan Eric, annesine bunun hata olacağını işaret etmişti:

— "Eva sizin yanınızda çekingenleşiyor, anneciğim..."

— "Karın çekingen ha! Rüya görüyorsun, oğlum!"

— "Gelirseniz, dün kiliseden çıkışımızdaki gibi olur: Çiftçilerle yalnız siz konuşursunuz, onlar da Eva'nın susmasının kibrinden ileri geldiğini zannederler."

— "Israr etmiyorum! ama karın ziyaretten ve köylülere karşı ne şekilde davranılacağından habersiz göründüğüne göre, hiç değilse sen, onlarda, Eva'nın bizimkine benzer bir çevreden geldiği intibaını uyandırmağa çalış... Çiftçilerimizi bilirsin: Her şeyden pek çabuk şüphelenirler! İcap ederse, karın hakkında bir hikâye uydurmaktan çekinme... Eva'nın Polonya aristokrasisine mensup bir ailenin kızı olduğunu söylemen kâfi... Sakın onlara temerküz kamplarından ve vatansız kimselerden bahsetme! Yeni Kontes de Maubert'i oralarda bulmanı hoş görmezler! Bütün itibarını kaybedersin... Eva'ya, bu gezinti için daha az makiyaj yapmasını hatırlatmağı unutma... Fazla boyalı kadınlar bizim memlekette fena görülürler... Eva hakkında yanlış kanaatler edinilmesi iyi olmaz! Köylüler zaten sana drahuma getirmediğini ve ne Allaha, ne de şeytana inandığını farketmekte gecikmiyecekler! Ha, işte geliyor..."

Kocasıyla otomobilde yalnız kalır kalmaz Eva, "Annen ne söylüyordu?" diye sordu.

— "Enteresan bir şey değil..."

— "Onunla başbaşa kalman pek hoşuma gitmiyor! Onun karşısında mektepli oğlanlara benziyorsun!"

— "Oğullar annelerinin nazarında daima çocuk olarak kalmazlar mı?"

— "Olabilir. Ama eve bir gelin gelince, vaziyetin değişmesi lâzım..."

Çiftlik ziyaretinden dönüşlerinde, Eva, "Sevgilim, bu çiftlikler sana çok para getiriyor mu?" diye sormaktan kendini alamadı.

Bu suale şaşmış görünen Eriç, "Bu, seni alâkadar ediyor mu?" diye gülümsiyerek sordu.

Eva'da cevap hazırdı:

— "Seninle alâkalı her şey gibi bu da ediyor, biricik aşkım! Zaten sana ait şeylerle alâkadar olmamı istemeseydin, bana bu ziyaretleri yaptırmazdın, değil mi?"

— "Epeyce canın sıkılmış olmalı! Zaten bunu bildiğim için, bu lüzumlu angaryayı bir an evvel savmak istedim."

— "Öyleyse şu sualime cevap ver: Bu çiftlikler sana kaç para getiriyor?"

— "Tam olarak bilmiyorum... Ama herhalde mühim bir şey değil. Onları köylülere kiralayacak yerde, kendim işletseydim, herhalde randımanı daha fazla olurdu. Bunu yapmağı düşündüğüm zamanlar oldu..."

Eva, asabî bir gülüşle, "Kendini traktör kullanırken, yahut pazarlık yaparken tasavvur edebiliyor musun?" dedi. "Gülünç olursun, zavallı Eric'ciğim!... Hiçbir geliri olmıyan bu çiftlikleri satıp getirecekleri parayla ticaret yapsan daha iyi olmaz mı? Meselâ, gıda maddeleri ticareti yapabilirsin... Bu işin her memlekette geçtiğine şahit oldum: Bugün insanların her şeyden evvel yemeğe ihtiyaçları var! Tesadüf bu ya, yeni bir harb çıkarsa, büyük bir servet kazanabilirsiniz..."

Eric, ilk defa olarak şiddetli bir hareketle karısından tarafa döndü:

— "Arazilerimizi satmak mevzuubahis olamaz, bunu bil! Maubert'ler asırlardan beri bu toprakların sahibidirler ve hiç bir zaman ticaret yapmamışlardır! Sıkıntı çekmemiz icap etse bile bu kaidede değişiklik yapacak değilim ve karımın da geleneklerimizi devam ettirmem hususunda bana yardımcı olmasını beklerim."

Bu anî sertlik Evayı şaşırttı. İçgüdüsü ona fazla ileri gittiğini ihbar etti. Bir zaman sonra elbet tekrar hücuma geçerdi... Şimdilik, gene şahane tebessümüne başvurdaktan başka çaresi yoktu. Sesini tatlılaştırarak, "Anlıyorum, aşkım," diye konuştu. "Benimle biraz sabırlı ol, olmaz mı? Şimdiye kadar toprak sahibi olmadığım için, senin bu bağlılığını anlamakta güçlük çekiyorum... Ama hislerine itaat etmek istemende seninle beraberim. Zaten böyle kaprislerin olacak kadar zenginsin, değil mi?"

— "Değilim ama, orası mühim değil."

— "Sadece çiftliklerinin kirasıyla yaşamıyorsun ya?"

— "Evvelce, yarbay maaşım vardı ...Ama şimdi bu da bitti; biriktirebildiğim birkaç kuruş da çabuk eridi!"

— "Öyleyse, Pariste geçirdiğimiz birkaç gün zarfında neden milyoner gibi o kadar masraf ettin?"

— "Senin gönlünü fethetmek istedim! Muvaffak olamadım mı?"

Eva cevap vermedi. Eric telâşlandı:

— "Eva? Bana kızmadın ya?"

Eva hâlâ susuyordu. Eric devam etti:

— "Beni anlamağa çalış, sevgilim! Senelerden beri çektiğin bunca ıstıraptan sonra, birkaç gün lüks bir hayat sürmeni muvafık buldum!"

— "Sadece birkaç gün mü?"

— "Senin için daha neler yapabilmeği isterdim!"

— "Bütün paranı sarfettik desene..."

— "Evet..."

Kısa bir sessizlik oldu; sonra Eva, "İsabet ki yokluğunda sarfetmemi söylediğin parayı saklamışım, Eric!" dedi.

— "Yanlış hareket etmişsin!"

— "Ben, o fikirde değilim... Ama o parayı sana iade etmiyeceğim: yine bir çılgınlık yapmağa kalkarsın!"

Böyle konuşurken "La Tilleraye"a gelmişlerdi.

Adelade onları suratlı karşıladı. Dik bir sesle, "Çay içmek için sizi beklediğimin farkında değil misiniz?" diye söylendi.

Eva, alayla, "Öyle mi, Anne?" dedi. "Ben, çaydan tiksinirim! Zaten köylülerinizin kahvesiyle hastahanelik alkolünü içmekten üzerime fenalık geldi!"

Bu sözlerden sonra cevap beklemeden merdivenlerden yukarı koştu.

Adelaide oğluna, "Ne oldu?" diye sordu.

— "Bu ziyaretler onu yordu."

— "Sende de bir tuhaflık var. Bir aksilik mi oldu?"

— "Ne münasebet..."

— "Köylüler, karını iyi karşıladılar, inşallah?"

— "Ellerinden geleni yaptılar..."

— "Yoksa karınla kavga mı ettin?... Daha çok erken, değil mi?"

Adelaide, ince dudaklarında hain bir tebessümle nakışına devam etti.

O akşam Eva yemeğe inmedi.

— "Karın gelmiyor mu?"

— "Kusura bakmayın, anne. Biraz rahatsız..."

Aslında, Yahudi kadının rahatsızlığı müthişti: Öfkeden kuduruyordu. Odasına kapanarak kendini yatağın üzerine atmış, çarşafları paralıyordu... Malî durumunu kendisine daha evvel haber vermediği için Eric'i hiç bir zaman affetmiyecekti. Cebinde bir kuruşu olmadığı halde, kiliseden çıkarken Adelaide'in onu himaye eder gibi bir tavır takınmasını

da bir türlü hazmedemiyordu! Hele, Maubert'lere borçlu oldukları paraları onlara ödetmeğe kalksa, en müthiş düşmanı olacaklarını bildiği o, Maubert'lerin sırtından geçinen, mürai köylülere ne diş biliyordu...

Asil Fransız subayının, kaderini değiştirmek için faydalanılacak adamın tâ kendisi olduğunu zannetmek gafletine düştüğü için kendine de müthiş kızıyordu... O kadar şüpheci olduğu halde, Paris'te alınan hediyerlere nasıl da kanmıştı!' Düşünülürse, ne zavallı hediyelerdi, onlar: Beş, altı elbise, bir seyahat mantosu, dışarı çıktıkları birkaç gece giydiği ipekli bir manto, taşında hiçbir fevkalâdelik olmayan bir nişan yüzüğü, sahte altından ve sahte taşlarla süslü klips'ler ve bir broş... Nihayet, büyük bir dirayet göstererek muhafaza ettiği üç yüz bin franklık banknot... Şahsî kapitali bu kadardı işte. Bu, Eva'nın zekâsına, güzelliğine ve nüvazişlerine mukabil ne kadar az şeydi... Halbuki istese, bu üç hazinesini ne kadar pahalıya satabilirdi!

Geri kalanların: Yıkılmağa namzet berhanenin, harap çiftlik binalarının ve ucuza kiralanmış toprakların lâfını bile ağıza almağa değmezdi! Öfkeden kıvranan Eva dönüyor, dolaşıyor ve aynı neticeye ulaşıyordu: Bu izdivacın kendisine kazandırdığı yegâne iki şey, bir milliyet ve bir asalet ünvanıydı. Bunlardan faydalanmak istediği takdirde, kaybedilecek bir tek dakikası yoktu. Beklerse, birçok senelerini kampların batağında heba ettikten sonra şimdi de sönüğün sönüğü bir hayata saplanıp kalırdı! Eva'nın "La Tilleraye" daki hayatta hiç gözü yoktu. Yarından tezi yok, harekete geçecekti...

Eric yanına geldiği zaman onu uyur buldu; daha doğrusu öyle zannetti. Genç adam daha lâmbayı söndürmeden Eva, onun kendisine uzun uzun baktığını ve şöyle mırıldandığını hissetti:

— "Hoşuna gitmeyen şeyler olduysa kabahat benim değil, hayatım! Senin için bir erkeğin yapabileceği her şeyi yaptığımı zannediyorum. Seninle evlenebilmek için mesleğimi feda etmekte tereddüt etmedim... Dinî nikâh kıydırmamak arzuna boyun eğdim... Annem ve memleket halkına da seni zorla kabul ettirdiğimi sanıyorum... Az da olsa neyim varsa, hepsi senin... Seni sevdiğim için, Eva'm!"

Fakat, tanışmalarından beri ilk defa o gece Eva, kocasıyla sevişmemek için uyuyor taklidi yaptı.

Ertesi gün holde Adelaide'le karşılaştığı vakit, yüzüne her zamanki tebessümü avdet etmişti. Adelaide sordu:

— "Bugün daha iyisiniz ya, Eva?"

— "Çok daha iyi. Anne."

— "Bugün hava ne güzel değil mi? Salon için birkaç gül koparacağım... Benimle gelmek ister misiniz?"

— "Memnuniyetle, anne!"

Böylece, güneşin yaktığı parkta yeni bir gezinti başladı...

— "Evacığım, demin kocana bugün öğleden sonra Besançon'a gitme-

mizin lüzumundan bahsediyordum. Yapılacak birkaç alışverim var: sizin de bu tarihî şehirle ilgileneceğinizi zannediyorum. İspanyol işgalinden kalma enteresan eserlerimiz vardır... Kiliseler, hele konaklar cidden fevkalâde. Tarihî eserleri beğenir misiniz?"

— "İyi durumda olmaları şartiyle!"

— "Tilleraye" ımız aklınıza geldi galiba... Göreceksiniz, siz de buraya alışacaksınız ve başka yerde yaşamak istemiyeceksiniz!

"Kayınpederinizle evlendiğim zaman ben de sizin gibiydim. Damların çökmek üzere olduğunu zanneder, duvarların çatlaklarından ürkerdim: ama zamanla her şeyin olduğuğu gibi kalmasının çok daha güzel olduğunu anladım... Eski şatomuzun bir an modernleştiğini düşünün... Bütün şiirini kaybeder, değil mi?"

— "Ben, eskiyi sevmem!"

— "Halbuki kültürlüsünüz de... Bir bilginin kızı değil misiniz? Mutlaka bir sanatkâr tarafınız vardır... Resmi sever misiniz?"

— "Büyük bir tablo koleksiyonum olsaydı, severdim zannediyorum."

— "Gördünüz mü? Ya musikiyi?"

— "Modern müziğe bayılırım..."

— "Bu sene de, her zamanki gibi, Besançon'da Beynelmilel Müzik ve Dans festivali yapılacak. Şehir, bir hafta müddetince tanınmaz bir hal alıyor; adım başında yabancı dillerin konuşulduğu duyuluyor! Ha, aklıma gelmişken sorayım: Eric, sizin altı lisan bildiğinizi söyledi. Doğru mu?"

— "Evet."

— "Hattâ bir tanesi hariç, hepsini sıraladı..."

— "İbraniceyi unutmuş olacak..."

— "İbranice mi biliyorsunuz? Bir genç kadın için hayret doğrusu... Şimdiye kadar, ibranice bilen bir tek kişi tanıdım. Uzun zaman Kudus'te bulunmuş bir rahipti... Bu lisanı size, profesör olan babanız öğretmiş olacak."

— "Ailemin bütün fertleri mükemmel İbranice ve "Yiddiş" lisanını bilirlerdi."

— "Yiddiş de ne?"

— "Yahudi ailelerinde gündelik konuşmalar için kullanılan Almancanın deforme olmuş bir şekili."

Adelaide'in rengi atmıştı.

— "Yahudi değilsiniz ya?" diyebildi.

— "Eric size söylememiş miydi?"

Adelaide cevap vermeden önce derin bir nefes aldı:

— "Söyler mi hiç?"

— "Sebebini anlyamadım: Yahudilik bir kusur değil ya?"

Adelaide söyliyecek kelime bulamıyordu. Nihayet, "Ben, eve girsem..." diye kekeliyebildi.

Eva kopardığı bir gülü gülümseyerek koklarken Adelaide âdeta koşarak şatoya döndü. Yahudi kadını, gelişinden beri ilk defa derin bir zevk duyuyordu.

Allak bullak bir çehreyle şatoya giren Adelaide, Eric'i kütüphanede birkaç antika cildin durumunu tetkik ederken buldu. Ona hayretle bakan adam, "Neniz var, anne?" diye sordu.

— "Beni bırak, sen... Bir Yahudi ile evlenmişsin, sen ona bak!"

Eric sesini çıkarmadı. Annesi tekrar homurdandı:

— "Burada bir Yahudi kadın ha!" diye soluyarak kendini önüne çıkan ilk koltuğa bırakıverdi.

Eric, hiç sükûnetini bozmadı.

— "Bunu ergeç öğrenecektiniz, anne... Şimdiden öğrendiğiniz iyi oldu! Eva söylemekle isabetli hareket etmiş!"

— "Yahudiliğiyle adeta iftihar ediyor!"

— "Haklı. Yahudiler, sinelerinden birçok peygamber çıkarmış eski bir millet değil mi?"

— "Neler söylediğinin farkında mısın? Böyle bir izdavaç yapmış ilk Maubert sensin!"

Adelaide'in gözlerinden yaşlar akıyordu. "Bu kadının, "La Tilleraye"a uğursuzluk getireceğini biliyordum!" diye inledi.

— "Çok haksızsınız, anne."

— "Hayır, evlâdım... Yahudiler esas itibariyle yıkıcıdırlar ve ancak başka milletlerin yıkıntıları üzerinde yaşıyabilirler."

— "Bu eski inançlarınızdan hâlâ kurtulamadığınızı görüyorum... İsrail'i yeni baştan dirilttiklerini de mi duymadınız? Yıkıcı değil, bilâkis yapıcıdırlar. Bilginleri, doktorları, sanatkârları dünyaya az şey mi kazandırdı! Sizin onların hakkında hüküm vermeğe hakkınız yok."

Adelaide, oğluna duvarlarda asılı ecdat resimlerini gösterdi:

— "Olabilir ama, ataların şimdi senin hakkında hüküm veriyorlar!"

— "Bir aşk izdivacı yaptığım için, aralarında beni bir tasvip edeni bulunmadığı ne malûm... Eva'yı seviyorum, zekâsını seviyorum, hattâ gururunu da seviyorum. Bence gurur, bir kadındaki meziyetlerin en asili. Sonra Eva, kendisine bir şey öğreten olmadığı halde, tam bir hanımefendi... Büyük bir milletin evlâdı, o! Bunu ona niçin unutturmak istiyelim? Yahudidir ve onu olduğu gibi seviyorum..."

Oğluna baka kalan Adelaide nihayet, "Zaferinin bu derece olduğunu tahmin etmiyordum," diye mırıldandı.

Bu defa yemeğe inmeyen Adelaide oldu.

Eva alâkayla Eric'e, "Annen hasta mı?" diye sordu.

— "Yok canım... Hasta olduğunu hiç hatırlamıyorum... Sadece yemeğini odasında yemeğe karar vermiş, o kadar..."

— "Demek bana o derece tahammülü yok?"

— "Bırak biraz nazlansın... O da geçer!"

— "Kocacığım, bugün beni sevindirmek ister misin? Beni öğleden sonra Besançon'a götürsene... Anne bana bu şehrin güzelliklerini o kadar anlattı ki görmeğe can atıyorum... İkimiz beraber, âşıklar gibi gezeriz..."

Bir saat sonra karı - koca, Citroen'in içindeydiler. Otomobil bahçeden çıkar çıkmaz Eva sordu:

—"Annen, bu sabah konuştuklarımızdan sana bahsetti mi?"

— "Evet."

— "Benimle evlenmene tahammül edemiyor, değil mi?"

— "Ergeç gerçekleri kabul etmek zorunda. Hem artık bundan bahsetmiyelim, olmaz mı?"

Eric'in sinirli olduğunu sezen Eva daha fazla ısrar etmedi.

Besançon'da yapılacak bu gezinti onun için sadece bir bahaneydi: Havasına şimdiden tahammül edemediği "La Tilleraye" dan kaçmak ihtiyacındaydı.

Şehrin başlıca görülecek yeri olan astronomik saatin önüne geldikleri sırada, Citroen'in yanında duran bir Amerikan arabasından gürültülü bir "Merhaba, Albayım!" yükseldi. Lüks otomobilin penceresinde Georges Veran'ın yüzü belirmişti. Eric oldukça soğuk bir selâmla mukabele edene kadar fabrikatör arabasından inmişti.

— "Evlendiğinizin haberini bu sabah aldım. Sizi tebrik ederim..."

Şimdi Eva'ya bakıyordu:

— "Kontes de Maubert'le teşerrüf ediyorum herhalde?"

— "Öyle... Sevgilim, sana dostlarımızdan Bay Georges Veran'ı takdim edeyim..."

Eva'nın gözlerine bir anda, kapmtan kurtulmasını mümkün kılan o, erkekleri kahredici bakış geldi. Ellilik adam hiç çekinmeden gözleriyle genç kadını âdeta yiyordu: uyuklayan bütün erkeklik hisleri, bu kadar dişiliğin karşısında galeyana gelmişti. Hayranlığını, kocaya yaptığı iltifatla belirtti:

— "Memlekete harikulâde bir sürpriz yaptınız, azizim!"

Sonra Eva'ya döndü:

— "Besançon'da daha şimdiden yalnız sizden bahsedildiğini biliyor musunuz, hanımefendi?"

— "Ama ancak geçen cumartesiden beri "La Tilleraye" dayım!"

— "İyi haberler çabuk duyulur! Albayımız size şehrimizin hazinelerini gösteriyor galiba?"

— "Daha demin geldik..."

— "Hanımefendiciğim, kocanıza verilmiş bir sözüm var... "La Tilleraye", ziyaretimde viskiden bahsettiğimizi unutmadınız, değil mi, Albayım? Size birkaç şişe viski borcum var, yalnız siz gelip onları evimden almak lûtfunda bulunun... Şayet unuttuysanız, işte adresim: Çok kolay

yerdedir... Belfort istikametinde şehirden çıkınca sağ koldaki ilk köşktür..."

Eric, kendisine uzatılan kartviziti bir yandan mihanikî bir hareketle alırken, "Gelebileceğimize emin değilim, belki de vaktimiz kalmaz..." diye mırıldandı.

— "Yok canım! İnsanın, dostluk şerefine bir iskoç yuvarlamağa ne zaman olsa vakti olur!... Siz de o fikirde değil misiniz, hanımefendi?"

— "Şüphesiz beyefendi..."

— "Öyleyse size Kontes Hanımefendinin arzusunu yerine getirmek düşüyor. Albayım... Ben de amma gevezeyim, sizi gezintinizden alakoyuyorum... Şehir görülmeğe değer: Şu astronomik saatten maada çok güzel bir Katedralimiz var... 12 inci ve 18 inci asırların san'atının harikulâde bir örneğidir."

Eric müstehzi bir tavırla güldü:

— "Eskiye bu derece âşık olduğunuzu doğrusu tahmin edemezdim, Bay Veran..."

— "Eskiyle iftihar ettiğimi söyleseniz, daha doğru olur, Albayım... Evet, şehrimin her şeyiyle: Önemli sanayiiyle, üniversiteyle, temyiz mahkemesiyle, silâh ve cephane fabrikasiyle, kaplıcasiyle, büyük gazinosiyle ve meşhur adamlariyle iftihar ediyorum... Burası Victor Hugo'nun, Charles Fournier'nin, sinemanın mucidi Lumiere Biraderlerin, aktör Tristan Bernard'ın vatanıdır... Bunların yabana atılır isimler olmadığını siz de takdir edersiniz, hanımefendi?"

Eric, "Karım Polonyalıdır," diye atıldı. "Bütün mühim simalarımızı tanımamasını mazur görmek lâzım."

— "Demek hanımefendi Polonyalı... Zarif şivesinden Fransız olmadığını sezmiştim..."

Eva gülümsedi:

— "Demek şivemden hoşlandınız?"

— "Nasıl hoşlanmam? Buraya, en ziyade mahrum olduğumuz şeyi: Cazibeyi getirdiniz... Neyse, Manique'le ben sizi birazdan bekliyoruz! Şimdilik iyi eğlenin!"

Amerikan arabası, gelişi kadar sür'atle kayboldu.

Eva, kartviziti Eric'in elinden alarak yüksek sesle okudu:

— "Georges Veran: Sanayici... "Les Myosotis..." Köşkünün ismi herhalde?"

— "Evet... Tevazula bu kadar alâkası olmıyan bir şahsın, köşküne unutma beni çiçeğinin ismini vermesi, itiraf et ki çok uygunsuz!"

— "Hiç de değil! Ben asıl, mütevazı olmadıkları halde öyle gözükmeğe çalışanlardan nefret ederim! Ne sanayiiyle meşgul?"

— "Maden sanayiiyle... Harb esnasında hurda demir toplayıp satmakla işe başladı... İşini biliyor!"

— "Çok zengin olmalı?"

— "Öyle diyorlar... Ama böylelerinin işi bilinmez! Bir gün bakarsın, milyonlarla oynarlar, ertesi gün ise beş paraları yoktur!"

— "Ama otomobilinin güzelliğine diyecek yok..."

— "Saati gezecek miyiz?"

— "İstersen..."

Ev'nın cevabında fazla bir istek yoktu. Kulenin tepesine tırmandıkları sırada dayanamıyarak sordu:

— "Monique kim? Karısı mı?"

— "Hayır, kızı... Karısı ölmüş."

— "Bu Monique'in herhalde hayli yüklü bir drahoması vardır. Kendi nasıl?"

— "Fizikman, fena değil... Mânen, şimarık bir çocuktan başka bir şey değil... Zaten onu topu topu bir kere gördüm."

— "Onunla evlenmen herhalde annenin hoşuna giderdi?"

— "Bunu söylemek nereden icap etti?"

— "Aptal değilim: Annenin asıl zıddına giden, Yahudiliğim değil, fakir olmamdır! Ama bunu açıkça söylemiyecek kadar kurnaz... Bu Monique gibi zengin olsaydım, her şey kendiliğinden hallolurdu. Sen de o fikirde değil misin?"

Eric cevap vermedi.

Saatten sonra, tarihî şehrin mimarî hârikalarının karşısında hayranlık duydular, yahut da öyle göründüler. İkisi de gördükleriyle alâkadar olamıyacak durumdaydılar: Eric, Veran'ların, Adelaide tarafından hazırlanmış maksatlı ziyaretlerini hatırlıyordu... Eva ise sanayicinin Cadillac'ını düşünüyor ve bir gün böyle bir arabanın sahibi olmak için plânlar tasarlıyordu.

Ziyaret ettikleri son âbide Adalet Sarayı oldu.

Eva nihayet, "Bacaklarım koptu! Bu tertip gezintiler insanı amma yoruyor!" diye sızlandı.

— "İstersen hemen "La Tilleraya"a dönelim?"

— "İyi ama, Bay Veran'ın daveti ne olacak?"

— "Mutlaka gitmemizi mi istiyorsun? Evden ona telefon edip çok yorgun olduğunu söyleyebilirim."

— "Katiyen! Senin seviyende bir adama yakışmaz... Hem bir bardak iskoç viskisi içmek gözümde tütüyor!"

— "Sen istedikten sonra, şehrin barlarından birinde sana pekâlâ bir viski ikram edebilirim..."

— "Dostununkinin kalitesi çok daha üstündür! Hem memlekette kimbilir benim için neler söylüyorlardır; bir de üstelik seninle barlarda görürlerse gerisini sen tasavvur et... Herkes seni fena yola sürüklediğimi söyler! İyisi mi dostumuzun evine gidelim..."

"Myosotis" malikânesinin bahçesi fevkalâde bakımlı idi: en ehemmiyetsiz patikalar bile tarakla temizlenmişti: Eva biraz ötede çimleri

kırpan iki bahçıvan gördü... Bembeyaz ev, Jura'ların bu köşesine hiç uygun düşmeyen ve daha ziyade Kort d'Azur'e yakışacak modern bir villây'dı. Ama Eva bunu farketmedi bile. Citroen'in kapısını açmak üzere koşan beyaz ceketli uşağı görünce dayanamıyarak Eric'e, "İşte tam benim istediğim gibi bir ev," dedi.

Eric, omuzlarını silkmekle yetindi.

Holün, dış mimariye uygun sâde hatları vardı; parka nazır, yere kadar inen pencereleri olan salonda bir tek ecdat resmi görülmüyordu; bunların yerini, cırlak renkleri ve mevcut olmayan desenleri ile, Veran'ların zevkinin Maubert'lerinkinden ne kadar farklı olduğunu ispat eden ültra - modern tablolar almıştı.

Salona girip Eric'le Eva'nın ellerine sarılan ev sahibi, "Geldiğinize çok memnun oldum," dedi.

Eva, "Ne kadar güzel eviniz var," demekten kendini alamadı. O esnada Eric, "Bu adamın hiç görgüsü yok! Bir Maubert Kontes'i ancak eli öpülerek karşılanır..." diye düşünüyordu.

Veran'ların viskisi hakikaten üstün kaliteydi. İçkiyi, salona açılan küçük bir odada içtiler; burada, tezgâhı ve iskemleleri mahundan olan bir Amerikan bar'ı vardı. Oda, İngiliz gravürleriyle gayet hoş tefriş edilmişti. Viski bardaklarının üzerinde, arma gibi unutmabeni'ler gözü alıyordu. Bar'ın arkasına geçmiş olan ev sahibi bir yandan içkileri hazırlarken misafirlerine lâf yetiştiriyordu.

Eva, sanki bütün hayatınca Amerikan bar'larının başında oturmuş gibi yüksek iskemlelerden birinin üzerine ilişmişti. Eric bile, Veran'ın babacan tavırlarının tesirinde kalarak yumuşamıştı.

Ev sahibi "La Tilleraye" ın güzelliklerini övdükten sonra, iş hayatından bahis açıldı.

Veran,, "Artık evlendiğinize ve askerlikten ayrıldığınıza göre, herhalde biraz ziraat yapmak niyetindesinizdir, Albayım," dedi.

Eric, ne münasebet gibilerden bir el hareketi yaptı:

— "Hayır! Bu işi işçilere bıraktım..."

— "Neyse, orasını siz bilirsiniz. Ya bu güzel genç hanım La Tilleraye'da ne yapacak?"

Eva, "Herhalde nakış değil," diye atıldı. "İğne işlerinin inhisarını kayınvaldeme bıraktım bile!"

Monique'in bara girişi bu konuşmayı yarıda bıraktı.

Genç kızın ayaklarında pantalon vardı; vücudunun göz alıcı zarafetine mukabil, yüzü âdeta kasden tatsız ve haşin bir ifade takınmıştı. Eva bunu, büsbütün mütebessim ve kadın görünmek için sebeb bildi; gerek kocasının gerekse Bay Veran'ın, ikisi arasındaki tezadı görerek Eva'nın lehine not vereceklerine şüphe yoktu. Zaferler ya hemen kazanılır, ya da hiç kazanılmaz....

Mavi gözlü genç kız, La Tilleraye'ı ziyaret ettiği gündeki gibi az

konuştu; şimdiden kendine düşman saydığı genç kadını tetkik ediyordu. Eric'i tekrar görünce, "Bana pekâlâ koca olabilirdi... Tipi hiç de fena değil," diye düşünmüş ve onu elinden kapan Slav şiveli kadına antipatisi büsbütün artmıştı. Eric'e gelince, bir Eva'ya, bir genç kıza bakıyor ve yaptığı tercihten dolayı hiçbir nedamet duymuyordu. Monique'in babası uçuyordu; güzel esmer kadının La Tilleraye'da sıkılmakta gecikmiyeceğini düşündükçe, Maubert Kontunun hiçbir zaman damadı olamıyacağına avunuyordu. Eva ise artık rakibi olmıyacak kızın kıskançlığına aldırış bile etmiyordu: Eric kayıtsız şartsız onundu. Ellilik milyonerin, gözlerini üstünden ayırmadan onu iltifat yağmuruna tutmasından da memnundu. Münasip göreceği zaman o sahada da muzaffer olacaktı...

"Myosotis" in sempatik bar'ında esen hava buydu.

Ev sahipleriyle vedalaştıkları sırada Citroen'in arka koltuğuna bırakılmış bir sandık Eric'in dikkatini çekti. Fakat Veran, onun sual sormasına meydan vermeyerek, "Size vâdettiğim şişeler!" dedi. "Uşağıma onları arabanıza koymasını söylemek cesaretinde bulundum... Bana kızmadınız ya?"

Eva lâfı kocasının ağzından kaptı:

— "Yakında La Tilleraye'a gelip bizimle onların keyfini çıkarmanız şartiyle kocam da, ben de hediyenizi kabul ediyoruz."

Dönüş yolunda, Myosotis'ten çıktıktan sonra epeyi bir müddet ağzını açmamış olan Eric nihayet konuştu:

— "Sandığı o gördüğünüz adamın kafasına atmama ramak kaldı! Sanki onun sadakasına muhtaç mıyız!"

— "Seni anlıyamadığımı itiraf ederim, şekerim... Viskiyi sen de benim kadar seviyorsun. Öyle olunca, ne diye adamın hediyesini kabul etmeyerek kendimizi zevkimizden mahrum edelim? Farzet ki bu, bir düğün hediyesi... Bize, pek o kadar hediye veren de olmadı hani! Hem bize dostluk göstermek isteyen birini niye kıralım?"

— "Sen dosluğunu biraz aşırı bulmadın mı?"

— "Bilâkis, Bay Veran belki de senin de, benim de bu civarlardaki en iyi dostumuz..."

Eva tabiî şu aklından geçenleri ilâve etmedi:

— "Bana dost olabileceğine eminim. Ama benim dostum olursa. senin de olması için elimden geleni yapmıyacak kadar akılsız değilim. Bu gibi şeyler zamanımızda çok iyi tertip ediliyor! Annen, sırf zengin olduğu ve drahomasıyla La Tilleraye'da hayatın yoluna gireceğine inandığı için senin o kızla evlenmeni istedi... Ama senin, sevdiğin ve sana harikulâde bir metres olmasını bilen kadınla evli olman şayanı tercih değil mi? Bana verdiğin ünvan nihayet işimize yarıyacak... Henüz Eva Goldski iken bu Veran'a rastlasaydım, herhalde beni gene beğenirdi ama, nazarında değerim bu kadar yüksek olmazdı!... Bu sonradan görmenin

karşısında Kontes de Maubert ünvanı bir servete bedeldir. Karına itimat et, Eric'ciğim; onun sayesinde çok zengin olabilirsin!"

La Tilleraye'in harap holüne girdikleri zaman Eva, bezginlik ifade eden bir göğüs geçirmenin önünü alamadı.

Eric, kendilerini karşılayan Louise'e, "Annem nasıl?" diye sordu.

— "Kontes Hanımefendi bu akşam gene odasında yemek yiyecek."

Eva'nın yüzünde bir tebessüm belirdi.

Eric, "Bu vaziyet seni eğlendiriyor mu, yoksa" diye sordu.

— "Onun gibi bir şey, canım... Ne yaparsın? Sen ve ben, annenin huysuzluğundan çok daha mühim nice problemler halletmek zorundayız, sanıyorum!"

Eva'nın çok neşeli göründüğü ve Besançon'un güzelliklerini öve öve bitiremediği yemekten sonra kütüphaneye geçtiler.

Orada Eva bir bardağa viski doldurarak, "Küçük bir viski istemez misin, canım?" dedi.

Karısının kendisine uzattığı bardağı almadan önce, Eric bir an tereddüt etti... Nihayet kararını verip ilk yudumu yuttuktan sonra, "Hakikaten iyi viski olduğunu kabul etmek lâzım," diye itiraf etti.

Bundan sonraki üç gün zarfında Adelaide yemeklere inmek şöyle dursun, evin içinde görünmedi bile, üçüncü akşam Eva Eric'e, "Annenin inadı buradaki hayatımızı tahammülsüz bir hale getiriyor," dedi. "İstediği buysa, muvaffak oldu... Benim, varlığımı ona zorla kabul ettirmeğe hiç niyetim yok. Bu itibarla, yarın da odasından çıkmadığı takdirde La Tilleraye'dan gitmeğe karar verdim. Beni sevdiğini zannediyordum, Eric... öyleyse ne olur. Yahudi olsam bile, anneni, bana biricik oğlunun karısına yakışacak şekilde muamele etmeğe mecbur et! Ben onun katolik olmasında bir mahzur görmüyorum! Geçen pazar âyine gitmekle arzusunu yerine getirdim; civar halkının hiçbir şeyden şüphelenmemesi için başka pazarlar da gitmeğe razıyım... Bu fedakârlığı senin hatırın için yaparım, yalnız şunu iyi bil ki Yahudiliğimden zerrece utanmıyorum ve aslımdan vazgeçmek niyetinde de değilim! Milliyetimi gizlemeğe razı olmam dahi kâfi bir fedakârlık! senden beklediğim, karını müdafaa etmeği bildiğini göstermen..."

— "Derhal gidip annemle konuşayım."

Eric kapının yanına varmamıştı ki Eva'nın seslenmesiyle durakladı:

— "Gitmeden bir viski daha iç sevgilim... Sana cesaret verir..."

Eva, kocasının cevabını beklemeden bardağa duble viski doldurdu.

— "Katiyen zayıf davranayım deme!" diye ilâve etti. "Ancak karının yanında ufak bir çocuk olmağa hakkın var ...Haydi git, biricik aşkım! Ben seni burada beklerim."

Eric gittikten sonra Eva, bir sigara yakarak Adelaide'in koltuğuna yerleşti. Odayı alıcı gözile tetkik ettikten sonra, oraya ilk fırsatta Myosotis'deki gibi bir Amerikan bar'ı koydurmağa karar verdi... Kütüphane-

de, ecdat resimlerinin tam altında bir Amerikan bar'ının olması herkes için hoş bir sürpriz olacaktı.... Eva bu odayı seviyordu: kasvetli evde biraz cana yakın olan yegâne köşe burasıydı: Tabiî, ilk evvel Adelaide'in nakışı ile koltuğunun ortadan kalkması gerekiyordu...

Eric yarım saat sonra annesinin yanından döndü.

Hâlâ aynı yerde oturan Eva, "Anlat bakalım, ne oldu?" diye sordu:

— "Mesele halloldu... Annem yarın sabah yemek salonunda kahvaltısını edecek."

Eva başka sual sormadı. İsrar etmesi beceriksizlik olurdu. Eric'in gerilmiş yüz adaleleri ne kadar sinirli olduğunu belli ediyordu.

— "Bir viski daha içer misin, canım?"

— "Hayır."

— "Şu halde odamıza çıkalım..."

Bir yandan kocasının koluna abanırken cilveli bir sesle ilâve etti:

— "Bu gece beni sevmene o kadar muhtacım ki..."

Yeni zaferinden emin olunca, Eva, Eric'in uyumasına müsaade etti, fakat kendisi uzun zaman karanlıkta gözleri açık yatarak başarısının zevkini doya doya tattı.

Kayınvaldesinin odasında neler konuşulduğunu bilmeği çok isterdi ama, Eric aşağı indiği zaman bunu sormak işine gelmemişti.

Adelaide nihayet kendisine kapısını açmağa razı olunca, Eric, "Anne, Eva ve ben sizin bu halinize çok üzülüyoruz," diye söze başlamıştı.

İhtiyar kadın kapıyı açmak üzere çıktığı yatağına dönerken "Senin üzüldüğüne inanırım ama, onun üzüntüsü sahte," diye mukabele etmişti.

Eric, annesinin yatağının kenarına ilişmişti:

— "La Tilleraye", ancak Eva'yı gelininiz olarak kabul ettiğiniz zaman, yaşanılabilir bir hal alacak."

— "Onu ancak hıristiyan olduktan ve dinî nikâh kıydırdıktan sonra gelinliğe kabul ederim."

—"Eva'nın inançlarına hürmet etmek zorundayız, anne."

— "Onun maksadını anladım artık: La Tilleraye'i elimizden alıp seni de, beni de kapı dışarı edecek!"

— "Eva bilâkis bana kendisinin gideceğini söyledi."

— "Öyleyse gitsin! Hem de bir an evvel!"

— "Size daha evvel söylemiştim zannediyorum: Karımı gitmeğe mecbur ederseniz, ben de onunla giderim, bir daha da buraya adımımı atmam."

— "O zaman La Tilleraye ne olur?"

— "Siz burada kalırsınız."

— "Demek buraya dönmek için ölümümü bekliyeceksin?"

Eric cevap vermedi. Onun sususu karşısında Adelaide devam etti:

— "Eva'nın yıkıcı bir ırka mensup olduğunu sana söylediğim zaman

yanılmamışım, evlâdım! Baksana, daha şimdiden annene olan sevgini yok etti."

— "Anne, sizi severim, ama Eva'yı da seviyorum... Bu yüzden bugüne kadar ondan ne istedikse yaptı. Pazar günü kiliseye gitti, köylülerin elini sıktı, çiftçileri evlerinde ziyaret etti. Ama ben, bu son üç günkü hâdiselerin dışarıya fena şekilde aksetmesinden endişe ediyorum... Louise'in geveze olduğunu benim kadar siz de biliyorsunuz."

— "Ona karın hakkında bir şey demedim ki!"

— "Ona eminim... Ama köyde, gelininizle beraber yemek yemek istemediğinizi ona buna anlatmış olması mümkün. Yabancıların bundan, aramızda anlaşmazlık olduğu neticesini çıkarmaları işten bile değil... Saçma dedikoduları önlemek için ben ancak bir tek çare görebiliyorum: Bir davet tertip ederek Eva'yı, bütün civar şato sahiplerine takdim edeceğiz. Köy halkından ve çiftçilerimizden sonra onlara da tanıtılmasına sıra geldi zaten..."

— "Ya komşularımız hakikati öğrenirlerse?"

— "Herhalde hakikati onlara biz açıklamış olmayız... Vakit kaybetmeden bu daveti yapmak lâzım! La Tilleraye'da eskisi gibi tam bir ahengin hüküm sürdüğünün en iyi delili olur... Kabul ediyor musunuz, anne? Eva'yı tanıyorum: Bu hareketinize çok müteşekkir olacak; böylece bir düşman kazanacak yerde bir kız evlât sahibi olmuş olacaksınız... Bundan sonra size itaat edeceğine ve ona istediğinizi yaptıracağınıza eminim! Ben küçükken, insanların tatlı dille avlandığını söyleyip durmaz mıydınız? Haydi anne, istediğiniz zaman gayet iyi kalbli olabileceğinizi biliyorum!"

Adelaide düşünüyordu. Neden sonra, "Pekâlâ, yarın sizinle yemek yerim." dedi.

Adelaide ertesi gün yemekte o kadar tatlı davrandı ki kulaklarına inanamıyan Eva, bu âni değişikliğin hayra alâmet olmadığına kanaat getirdi: Böyle mütebessim olabilmek için Adelaide'in mutlaka şeytanî bir plânı vardı. Bir yandan kayınvalidesinin tebessümlerine o da gülümsiyerek mukabele ederken Eva tetikte durmasını bildi.

Yemekten sonra kütüphanede, Adelaide bir yalanla tatlı havayı devam ettirdi:

— "Evacığım, dün Eric'e, sizi komşularımıza takdim etmek için ufak bir davet vermemizin şart olduğunu söyledim... En iyisi, saat 4 ile 7 arasında onları çaya davet etmek."

— "Bu çay kelimesi sizin için o kadar mühim mi? Niçin davetiyelerin üzerine "kokteyl" kelimesini koymıyalım?"

— "Bizim civardaki şatolarda bir kokteyl'in verildiği vaki değildir... Bu kelimenin komşularımızı yanıltmasından korkarım, ama siz istedikten sonra, arzu edenlere Eric'in de, sizin de bayıldığınız o viskiden ikram etmenize hiçbir mâni yok... Davetiyelerden bahsediyorduk... Üçü-

müzün bir arada olmasından istifade ederek davet edeceğimiz kimselerin ve istemediklerimizin bir listesini yapalım."

Adelaide, bir gece evvel yabancı kadın tarafından işgal edildiğini bilmeden sevgili koltuğuna yerleşmişti. Kahvesini içen Eva onu merakla gözlerken, Adelaide eline kâğıt ve kalem aldı. Şömineye dayanarak piposunu tüttüren Eric'e hitaben, "Mordret'leri davet ediyoruz, değil mi?" diye sordu.

— "Niye etmiyelim? İyi insanlardır."

Adelaide, gelinine izah etti:

— "Baron de Mordret, buraya on beş kilometrede sahil bir Louis Philippe devri şatonun sahibidir. Karı, koca genç değillerdir ama, gençliği severler. Ne yazık ki çocukları olmamış... Onları listeye kaydediyorum... Ya Chapuis'lere ne dersin, Eric?"

— "Dünyanın en can sıkıcı insanlarıdır, anne."

— "Orası öyle ama, Marki de Chapuis'nin hükûmet nezdinde mühim bir mevkii var... Ben şahsan politikadan hoşlanmam, yalnız ne var ki mevki sahibi kimselerden ahbabı olmanın insana faydası dokunabilir."

Eric, "Öyleyse, Chapuis'leri de çağıralım!" diye homurdandı.

Liste yavaş yavaş uzandı; her isim münakaşa konusu oldu, her asalet ünvanı zikredildi, her vaziyet, malûmatı zihnine nakşetmekle yetinen geline izah edildi.

Adelaide, Fransız taşrasının bu köşesinin hakikî bir canlı ansiklopedisiydi: Civarın aileleri, şatoları ve komşularının kusurları - meziyetlerinden hiç bahsetmezdi - hakkında bilmediği yoktu.

Bazı kimseler kasten listeye dahil edilmediler: Bunların arasında, Eric'in babasının ölümü münasebetiyle tâziye mektubu yollamağı ihmal etmiş olanlar vardı... Bu ölüm ise 1927 de vuku bulduğuna göre, Eva, Adelaide'in hâfızasının, kinciliği kadar kuvvetli olduğuna kanaat getirdi...

İki saat sonra liste hemen hemen tamamlanmış durumdaydı. Adelaide isimleri bir kere daha gözden geçirdikten sonra "Altmış kişi kadar varlar," dedi. "Az değil ama lüzumlu; bu davetten sonra memlekette sizi tanımıyan kalmıyacak gibi bir şey, Eva'cığım! Herkesin geleceğine eminim: iki sebepten: Hem şato davetleri gitgide azalıyor, hem de yeni Kontes de Maubert'i görmeğe can atıyorlardır."

— "Belki de beni görünce hayal kırıklığına uğrıyacaklar, anne."

— "Zannetmem. İsteyince, çok cazip olabiliyorsunuz."

Eva'nın hayretten ağzı açık kaldı; Adelaide'deki değişiklik mucize gibi bir şeydi... Şimdilik bu kadar iyi niyetli göründüğüne göre, bundan istifade etmeğe bakmalıydı.

— "Ne dersin Eric, Bay Veran ile kızını da davet etmemiz icab etmez mi?"

Adelaide oturduğu yerden âdeta sıçradı:

— "Veranlar mı? Nereden aklınıza geldiler? Hem siz onları nereden tanıyorsunuz, Eva?"

— "Geçen gün onlarla Besançon'da tanıştık; bizi evlerinde gayet güzel ağırladılar..."

Adelaide, oğluna baktı:

— "Niçin bana söylemedin?"

— "Kendinizi odanıza hapsetmiştiniz; dün akşam ise konuşma mevzuumuz çok daha ehemmiyetliydi..."

— "Olan bitenlerden sonra Veran'ların buraya gelmesinde bir mahzur görmüyor musun?"

— "Olan biten bir şey yok, anne..."

— "Öyleyse benim bir diyeceğim yok, çocuklar... Yalnız, şato sahibi dostlarımızın arasında bu yeni zenginin mevcudiyetinin toplantıya soğuk bir hava verebileceğine dikkatinizi çekmek isterim."

Eric, hiç istifini bozmadan itiraz etti:

— "Veran'ları hemen herkesin davet etmeğe başladığını bana söyliyen siz değil miydiniz, anne? Muhitimizin insanları gibi hareket etmememiz hata olur... Hem bu daveti Eva'yı memnun etmek için vermiyor muyuz?"

— "Tabiî, tabiî... Zaten Veran'ların geleceklerine emin değilim..."

Eva, tatlı tatlı, "Geleceklerdir, anne!" dedi.

"La Tilleraye" belki ilk defa o kadar otomobil bolluğu görüyordu. Adelaide yanılmamıştı: Davet edilenlerin hepsi, memlekette birdenbire peyda olan esrarengiz, yeni Kontes de Maubert'i görmeğe gelmişlerdi.

En yenisi hiç değilse on iki senelik olan hayret verici otomobiller, şatonun sağında arka arkaya dizilmişti. Evin içinin davetlilerle kaynamasına rağmen, Eva zaman zaman pencereden bakıp eskiliği ve antika karoserileri "La Tilleraya" ın harap haliyle ve sahiplerinin taşralı görünüşleriyle tam bir ahenk halinde olan bu otomobil kalabalığını seyretmekten kendini alamıyordu.

Varşova'lı kız için, bu otomobiller, mahallî aristokrasi'nin maskeli sefaletinin en bariz ifadesi idi. Zenginliğin sadece haricî nişanelerine kapılmakla belki yanılıyordu ama, lükse ve gösterişe pek düşkün olan bu kadın, Fransada ve bilhassa Fransız taşrasında en güzel otomobillerin sahiplerinin mutlaka en zenginler olmadığını nereden bilebilirdi? Eva hattâ, davetli listesinin en başındaki Baron de Mordret ile karısının, hayvan naklinde kullanılanlara benziyen bir kamyonetten indiklerini görünce, kahkahayı basmamak için kendini zor tutmuştu. Halbuki bu arabanın direksiyonunda beyaz ceketli ve mavi kasketli, bir arma ile süslü muntazam bir şoför bulunuyordu. Diğer asillerin şoförleri Urbaine'e benziyordu: Fevkalâde hâdiseler münasebetiyle şoför kıyafetine sokulmuş köylüler oldukları ilk bakışta belliydi.

Şato kapısının sağında sıralanmış bu müzelik araba dizisinin karşı-

sında, kapının sol yanına sadece iki otomobil vardı, ama bunlar Eva için yegâne hakikî otomobillerdi: Sanayicinin Cadillac'ı ile kızı Monique'-in kırmızı Alfa - Romeo'su... Bu iki şahane arabanın peş peşe gelişi Eva için bütün davetin en enteresan hâdisesi olmuştu. "La Tilleraye" ile "Myosotis" i birbirinden ayıran yirmi beş kilometreyi aşmak için baba, kızın ayrı ayrı otomobillere binmesi çok hoşuna gitmişti.

Onlar hiç olmazsa yaşamasını ve kütleleri şaşırtmasını bilen insanlardı. Eva da gösterişli otomobilleri sevdiği için, kendisinin de bir Cadillac'ı, kocasının ise bir Alfa - Romeosu olmasına karar verdi... Düşündükçe, "şoförü" nün kasketinin Kontluk tacıyla süslü olmasının, otomobilin kapılarına ise Maubert'lerin armasının resmedilmesinin çok daha hoş olacağını tahayyül etti. Kendini, bir şatonun önünde, erkeklerin hayran, kadınların ise haset bakışları altında böyle bir otomobilden iner görüyordu. Eva daha küçücük bir çocukken bile herkesi kendine imrendirmeğe bayılırdı.

Yemek salonunda, davet münasebetiyle Besançon'dan satın alınmış beyaz keten ceket sırtında olduğu halde, Urbain pek az yüklü bir büfenin arkasında davetlilerin emirlerini bekliyordu. İşlemeli önlüğünü takmış olan Louise ise çayların nakliyle meşguldu. Eric, Markiz'lerin, Vikont'ların ve Kont'ların arasında mekik dokuyarak şahane tebessümüyle bütün bakışları üzerine çeken genç karısını ahbaplarına takdim ediyordu.

Adelaide de mütebessim, tam bir hanımefendiydi. Mütecessizin biri gelinine nazik bir sual sorduğu zaman daima yetişiyordu:

— "Polonyalı olduğunuzu duydum, hanımefendi? Gençliğimde Prens Orlinski ile sıkı sıkı arkadaştım... Herhalde onu tanırdınız, değil mi?"

Bu durumda cevabı veren Adelaide oluyordu:

— "Gelinim çok genç yaşta Polonya'dan ayrılarak Viyana'ya gitmiş. Sizi ondan mahrum edeceğime müteessirim, sayın dostum, Chapuis'ler kendisiyle tanışmak istiyorlar..."

Adelaide her defasında fevkalâde bir ustalık göstererek Eva'nın müşkül duruma düşmesini önledi. Şato sahibi asillerle Besançon'lu yeni zengin arasında irtibat kurmakta da aynı mahareti gösterdi. Bu zat, pek istekli görünmemesine rağmen, gene de Adelaide'in onu peşi sıra sürüklemesine karşı koymadı. Nihayet ihtiyar kadının elinden kurtulunca Eva'nın yanına sokuldu.

Genç kadın, "Kayınvaldemi bana tercih ettiniz ha! Size gücendim doğrusu!" diyerek ona karşı biraz takıldı.

— "İnanın, elimde olsaydı yanınızdan bir an ayrılmazdım, hanımefendi..."

— "Misafirlerimiz biraz sıkıcı değiller mi? Bir iskoç yuvarlasak, ne dersiniz? Benimle gelin..."

Bir dakika sonra kütüphanede, ellerinde birer viski bardağı olduğu halde, karşı karşıyaydılar.

Sanayici, "Bu oda çok sevimli," diye fikrini belirtti.

— "Daha modern ve rahat koltuklarla bir Amerikan bar'ı koydurduğum zaman daha da sevimli olacak..."

— "Siz de Amerikan bar'larını beğeniyorsunuz demek?"

— "Evet... Myosotis'tekine bayıldım!"

— "Oraya gelmek sizin elinizde..."

— "İhtiyatlı olun, dostum! Bu davetinizden bol bol faydalanmak niyetindeyim..."

— "Bu, beni ziyadesiyle sevindirir."

Sanayici hiç çekinmeden Eva'ya hayran hayran bakıyordu.

Genç kadın en şuh tebessümüyle, "Size ne oluyor böyle?" diye sordu.

Sanayici içini dökmeği tercih etti:

— "Oldukça açık sözlü bir adam olarak tanınırım... Açıkçası şu: Hoşuma gidiyorsunuz!..."

— "Açık sözlülüğünüzü beğendim... Sizi ben de çok sempatik buluyorum... Ve yine görüşeceğimizi vâdediyorum..."

— "Ne zaman?"

Eva bir an düşündü:

— "Ben size telefon ederim... Ama bu arkadaşlığımızın sırrı aramızda kalsın, olmaz mı?"

— "Söz."

— "Monique'e bir şey söylemiyeceksiniz, değil mi?"

— "Bilhassa ona bir şey söylemem! Geçen gün siz gittikten sonra sizi biraz kıskandığını hissettim... Ama bundan tabiî bir şey yok: Onun için ben her şeyim!"

— "Ben de Eric'e bir şey sezdirmem..."

— "Sizin gibi bir karısı olunca, kıskanç olmasını haklı görürüm..."

— "Eric kıskanç değildir... Bana itimadı vardır!"

— "Albaya hürmetim çok: Dünyamızda onun gibileri çok az kaldı! Onunla dost kalmak isterim..."

— "O işi bana bırakın, Georges..."

— "Bana Georges mu dediniz? Ben de size Eva diyebilir miyim?"

— "Yalnız başbaşa olduğumuz zamanlar!"

— "Harikulâdesiniz, Eva!"

— "İkimizin de dostça buluşmak için münasip birer bahane bulmamız lâzım... Kayınvaldem o kadar şüpheci ki!."

— "Bahane elimizde... Müzik ve Dans Festivali... Bu gösteri için Paris ve Cenevre'den bazı dostlarımı davet etmek niyetindeyim... Bölgenin en eski ailelerinden birini temsil eden Kontes de Maubert'in bu toplantılarda bulunmasından tabiî ne olabilir? Ne dersiniz?"

— "Mükemmel... Yalnız kızınızın sizin gibi düşünmemesinden korkarım..."

— "Monique mi? O günlerde evde bulunmıyacaktır bile... Kort d'Azür'ü Festivalimize tercih ediyor... Ben çok kişi davet etmek istiyorum! Yalnız bütün derdim onları nerede barındıracağım bilmeyişim... Myosotis'te sadece dört misafir yatak odamız var; şehrin otelleri de hıncahınç dolu olacak..."

— "Ona bir çare buluruz belki... La Tilleraye büyüktür..."

— "Dostlarımdan bazılarını buraya kabul eder misiniz?"

— "Neden etmeyeyim?"

— "Benim davetlilerim oldukları için, bütün masraf bana ait, tabiî münasip odalarınız kaç tane?"

— "En az altı..."

— "Hepsinde büyük yataklar var, değil mi?"

— "Yataklar muazzam... Hem de kolonlu ve tavanlı cinsinden!"

— "Demek sizde on iki kişiye yer var... Dostlarım yalnız seyahat etmeği sevmezler: Bazıları evlidir, diğerlerinin de hanım arkadaşları var..."

— "Bu projeyi geçrekleştirebilirsek, kayınvaldeme bütün hanımların o beylerin meşru zevceleri olduğunu söylerim... Evvelâ kocama bir danışayım. Hah, kendisi de geldi zaten..."

Eric kapının eşiğinde belirmişti.

— "Seni aramadığım yer kalmadı, sevgilim... Chapuis'ler gidiyorlar."

Eva, gayet tatlı bir sesle, "Erken değil mi?" dedi.

— "Evleri epey uzak... Ama ikinize de gücendim doğrusu; ben, can sıkıcı kimselerin yanında çene patlatırken, siz usulcacık sıvışıp viski içersiniz ha? Ama lâf aramızda, haklısınız... Ne yazık ki misafirlerinin yanına dönmek zorundasın, Eva'cığım... Size gelince, sayın Bay Veran, annem sizi mutlaka Barones de Mordret'e takdim etmek istiyor!"

— "Anneniz hanımefendinin arzuları benim için bir emir, yalnız bana neden "Sayın Veran" diye hitap etmekte ısrar ettiğinizi anlıyamıyorum, Albayım! Bana "dostum" demenizi tercih ederim..."

— "Sizin de bana bir daha "Albayım" dememeniz şartile kabul... Artık albaylıkla alâkam kalmadı: Ben de sizin gibi sivilim!"

Boş bardaklar ecdat protrelerinin altında kaldılar.

Aynı anda Adelaide'in Monique'i kıstırmağa muvaffak olduğu yemek yemek salonunun bir köşesinde başka bir ittifak aktediliyordu.

— "Babanızla sizi yine La Tilleraye'da gördüğüme çok memnun oldum, kızım... Zaten görür görmez size sempati duydum. Beni kendinize dost bilebilirsiniz..."

— "Teşekkür ederim, hanımefendi..."

— "Sizi ne kadar beğendiğimi bilemezsiniz! Oğlum gerçi güzel bir

yabancı ile evlendi ama bir Fransız gelinin olmasını hiç şüphesiz tercih ederdim... Bu durumda en büyük temennim sizi mesut etmesini bilecek bir eş bulmanızdır!"

— "Evlenmeğe hiç acele etmiyorum, hanımefendi... Vaktim çok!"

— "Belki de haklısınız... Biraz daha bekleyin... La Tilleraye'ı beğenip beğenmediğinizi geçen gün bana söylemediniz?"

— "Şehrin kapısında olmamak bakımından Les Myosotis'ten üstün. Herhalde burada oturmak hoştur."

— "Nihayet sayfiyede oturmağı seven bir genç kız görüyorum! Sık sık bizi görmeğe gelin... Gelinimle anlaşacağınıza eminim..."

— "Evet, ben de günden güne daha iyi ahbap olacağımızı tahmin ediyorum."

Ne düşündüğü belli olmıyan mavi gözler, tam o esnada kütüphaneden çıkmakta olan Eva ile Bay Veran'ın üzerinde gezindiği sırada, bu cevap Monique'in ağzından çıkmıştı...

Akşamın sekizinde son davetliler de La Tilleraye'ı terkettiler. Davet muvaffak olmuş, komşuların merakı da tatmin olmuştu... O akşam civarın bütün şatolarında yegâne konuşma mevzuu yeni Kontes de Maubert olacaktı. Eric, karısının uyandırdığı tesirden memnundu. Adelaide de rahat bir nefes almıştı: Kimse dine dair sual sormamışı; güzel Polonyalı kadının geçmişi ve ailesi hakkında soruların cevapları atlatmasını bilmişti ve yeni zenginin kızının şahsında, fırsatı düştüğü takdirde faydalanacağı bir müttefik bulmuştu. Eva ise, kütüphanedeki konuşmadan beri, mahrum olduğu şey olan lükse yakında kavuşacağına emindi.

Bir ara Adelaide, "İnşallah memnunsunuzdur, Eva'cığım..." dedi. "Bütün dostlarımızın üzerinde fevkalâde bir tesir uyandırdığınızı bilmenizi isterim... Şimdi, ben çıkıp yatayım, çocuklarım. Epeydir unuttuğum bu kalabalık beni yorgun düşürdü!..."

Eva ile Eric, konuşmak üzere kütüphaneye geçtiler.

Eric, "Ben de biraz viski hakettim, değil mi, şekerim?" diye sordu.

— "Karını delice sevdiğini herkese gösterdiğin için sana teşekkür ederim, bir tanem..."

— "Veran sana ne anlatıyordu kuzum?"

— "Basançon Festivalinden uzun uzun bahsetti... Veran, bizim için enteresan olabilecek bir şey söyledi. Festival için davet ettiği bir sürü kişiyi nerede yatıracağını bilemiyormuş... Otellerdeki bütün odalar şimdiden tutulmuş... La Tilleraye'ın bazı odalarını Festival haftası için kendisine kiralamamızı teklif etti... İstediğimiz fiyatı vermeğe hazır olduğunu ima etti. Ne dersin, fena bir fikir değil, değil mi? Hem ona biraz yardımımız dokunmuş olur, hem de işlerimizi azıcık düzene sokacak bir para temin etmiş oluruz."

— "Bu adamın cüretine diyecek yok, doğrusu! La Tilleraye'ı otel şekline sokmasına razı olacağımızı nereden çıkarmış?"

— "Bunda hiçbir şerefsizlik yok! Hiçbir işe yaramıyan tam altı tane mobilyalı odamız var... Hem de bütün külfet topu topu bir hafta için... Bay Veran, bize, her bakımdan itimat edebileceğimiz evli kimseler göndereceğini vaadetti... Sekiz gün müddetle on iki kişi barındırmanın bize epey bir kâr getireceğini tahmin ediyorum... Üstelik bu müşterilerle fiyat bahsinde münkaşa etmemize de hacet yok: Odalar, servis ve icabında sabah kahvaltısı için bir ücret hesaplayıp dostumuza bildirmemiz yeter. Parayı peşinen vereceğine göre de bizim için hiçbir tehlike bahis konusu değil."

— "Herkes bize esnaf gözüyle bakmağa başlıyacak!"

— "Veran'ın teklifini biz kabul etmezsek, başka bir şato sahibinin fırsatı yakalıyacağından şüphe etme! Muvaffak olursak, gelecek senelere bizi taklit etmeğe yelteneceklerine eminim! Gururuna düşkün olmana hak veriyorum ama, para sıkıntımızı da unutma... Baban gibi, sen de parasız bir kadınla evlenmek gibi asil bir harekette bulundun, ama ben nankör değilim: Sana yardım etmek istiyorum... Bu ilk teşebbüs belki La Tilleraye'a elzem tamiratın bir kısmını yapmamıza imkân verecek. Evimizi ihmal etmeğe hakkımız olmadığını takdir edersin..."

Eric, hâlâ düşünüyordu. Onun bu tavrı karşısında Eva, "Sana tesir etmek istemem, canım," dedi. "Buranın tek efendisi sensin... Ama gene de iyi düşün!"

4

ÜÇ AY SONRA şatonun önüne bir sürü otomobil dizilmişti. Hepsi, son model ve fevkalâde lüks arabalardı; sahipleri ise asalet ünvanından mahrum olmakla beraber, bankalarda sağlam hesapları olan kimselerdi. Sanayici, La Tilleraye'ın müsait odalarını onlar için fahiş fiatla kiralamıştı. Her şeyle Eva meşgul olmuştu: Senelerin tozunu taşıyan odaları Louise ve Urbain'e temizletmiş, kira ücretini bizzat kendisi tayin etmişti.

Eva'nın istediği para Eric'i bile korkutmuş, genç adam, "Sence korkunç bir ücret istemiyor muyuz?" diye karısına itiraz edecek olmuştu.

Fakat Eva işini biliyordu.

— "Hayır," demişti. "La Tilleraye bölgesinin en pahalı yeri olmalı. Bir hafta müddetle şato hayatı yaşamak bu yabancılar için büyük bir şeref! Veran da onlara bu zevki tattırabilmekle gururlanacak! Fiatları inceden inceye tetkik ettim: Bu teşebbüs, ancak büyük bir kâr bıraktığı takdirde bizim için enteresan. Annen dahi bana bu bakımdan hak veriyor..."

Eva, Adelaide hususunda yanılmamıştı; fikre evvelâ dudak büktükten sonra, ihtiyar kadın gelinine boyun eğmişti.

— "Eva'nın dediği gibi, bu sayede belki La Tilleraye'ı biraz tamir ettirebiliriz."

Nihayet Festival sona ermiş, davetliler güzel otomobillerine binip gitmişler, Urbain'in kendisini Besançon'a götürdüğü günün akşamında Eva'nın mütebessim bir çehreyle getirdiği çeki Eric cebine indirmişti. Genç kadın, "Paranın bir kere tadını aldıktan sonra, gelecek sene de bu işe devam ederiz," dedi. "O vakte kadar evi düzene sokmak için bol bol zamanımız var: Festival zamanında La Tilleraye'da yatmanın şıklığın icaplarından olduğu düsturunu da yayarak fiyatları iki misline çıkarırız. Yeni zenginlerin daima züppe olduklarını unutmayalım."

Teşebbüsün başarısı, Adelaide'in kalbinde gelinine karşı iki taraflı bir duygunun yer etmesi neticesini vermişti. Bir kere, işten bu kadar iyi anlıyan bu yabancı kadına hayranlık duymanın önüne geçemiyordu... Eva, Yahudilerin ticarî dehalarını bir defa daha ispat etmişti. Adelaide'in ikinci duygusu kıskançlıktı: Kârlı işi ortaya atanın kendisi olmadığına ihtiyar kadın esef ediyordu. Maamafih Eva'nın La Tilleraye'da itibarı artmıştı; bu yolda sebat ettiği takdirde, Maubert'lerin evine meteliksiz olarak girdiğini pek çabuk unutturmağa muvaffak olacaktı.

Eva'nın inadı malûm olduğundan sebat etti de...

"La Tilleraye" uğruna girişilen ikinci teşebbüs av partilerinin tertibi oldu.

Eva Eric'e, "Ava çıkmağa bayıldığını biliyorum, sevgilim," demişti. "Ne yazık ki bir av partisi tertip etmek imkânından mahrumsun... Dostumuz Veran doğrusu akıllı adam; bir avcılar birliği teşkil edebileceğini söyledi... Topraklarının üzerinde avlanmak iznine mukabil sana ücretsiz olarak hisse senetleri verileceğinden, cebinden beş para çıkmayacağı gibi, üstelik para kazanacağız: Diğer hissedarlar hisselerini para mukabilinde satın alacaklar tabiî... Bu formülü şayanı tercih bulduğun takdirde, Veran, hisse senetlerinin yegâne alıcısı olmağa da razı; o zaman o kendi dostlarını davet eder, sen de kendininkilerini davet etmekte serbest kalırsın. Ne dersin?"

İlk av partisi iki ay sonra tertip edildi. Av hayvanları pek bol ol-

mamakla beraber, teşebbüsü haklı gösterecek miktardaydı. Mühim olan bir kere işe girişilmiş olmasıydı. Edinilen kâr, ertesi seneye koruyu av hayvanı bakımından zenginleştirmeğe imkân verecekti. Daha ilk mevsimin sonunda herkes memnundu: Eric, en sevdiği spordan bol bol istifade edebilmişti; Adelaide'e gelince, o da, birkaç asil komşularını davet etmesini oğlundan istemekte tereddüt etmemişti: Komşular, tüfeklerine zevkle sarılmışlardı: Eva'nın, tanıdık muhiti genişlemiş; Bay Veran da rüyalarına giren kadını bol bol görebilmek fırsatını bulmuştu... Avları ihmal eden yegâne şahıs Monique olmuştu.

Buna rağmen, tüfek atmak için değilse bile, babasına ve onun dostlarına refakat etmek için, o bile avların sonuncusuna gelmişti. Soğuk müthiş olduğundan genç kızın üzerinde o gün nefis bir vizon manto vardı. Monique gittikten sonra Eva, kendisinin de mutlaka böyle bir mantosu olmasının gerektiğini düşündü: "La Tilleraye" ın hanımının kocasına şeref vermesi icap etmez miydi? Birkaç ay zarfında "La Tilleraye" ın para getirebileceğini ispat ettiği için, esaslı bir mükâfata hak kazanmıştı zaten!

Kış akşamlarını, ilkbahar gelir gelmez başlıyacak olan tamiratı münakaşa etmekle geçirdiler. Bu arada Adelaide ile Eva'nın arasındaki mücadele çetin oldu. Kayınvalde ancak dam ile çatlamış duvarları düşünüyordu; gelin bu esaslı tamirata omuz silkiyor ve evvelâ lükse müteallik işlerin yapılmasını ileri sürüyordu. Bunların arasında, kütüphanenin yalnız civarın şato sahiplerini değil, böyle bir dekoru olmayan bölgenin yeni zenginlerini de imrendirecek bir bar haline sokulması başta geliyordu. Eva'nın "bar" kelimesini her ağzına alışında Adelaide ürperiyordu.

— "Festival zamanında "La Tilleraye" ı han şekline sokmanız yetmiyormuş gibi, bir de ayyaşlar için tezgâh mı kuracaksınız?"

— "Barımız gelecek festivale yetişirse, kârımın birkaç misline çıkacağını garanti ederim, Anne!"

— "Bu bar'ı kim idare eder? Urbain mi?"

— "Ben neci duruyorum?"

— "Siz mi? Bir Kontes de Maubertin bardak çalkalaması görülmüş şey midir?"

Bar projesi daha sonraya bırakıldı, fakat Eva bu arzusunu da ergeç gerçekleştireceğinden şüphe etmiyordu...

Tamiri yapacak ustalarla görüşmek bahanesiyle sık sık Besançon'a gider olmuştu. Günün birinde Citroen ile şoförü onsuz La Tilleraye'a döndü.

Eric, "Kontes hanımefendi nerede?" diye sordu.

— "Hanımefendi, Bay Veran'ın kendisini otomobiliyle getireceğini söyledi. Bay Veran'ın, gelecek av mevsimi hakkında zatıâlinizle görüşecekleri varmış..."

Cadillac bir saat sonra geldi: Eva direksiyondaydı, sanayici de ya-

nına oturmuştu. Eric daha şaşkınlığını yenemeden, Eva oturduğu yerden ona, "Sevgilim, dostumuz otomobilini kullanmama izin verdi. Mutlaka imtihan verip ehliyet almam lâzım!" diye seslendi.

Eric pek memnun olmuşa benzemiyordu:

— "Çok naziksiniz ama, Veran, karımın otomobilinizi hasara uğratmasından korkarım..."

— "Kabiliyeti müthiş... Hem otomobilin bir kanadını koparsa dahi ehemmiyeti yok! Hayatta, yerine yenisi konmıyacak şey yok! Bu durumda otomobilin lâfı mı olur! Sonra, eşiniz haklı: Modern bir kadının otomobil kullanma ehliyetinin olması şart."

— "Evvelâ, Citroenle antrenman yapmaŋ daha doğru olmaz mı, Eva'cığım?"

— "Hayır, canım... Citroen'imiz çok eski! Sonra vitesleriyle başa çıkmak zor... Cadillac'ta öyle çapraşık vites falan yok..."

Bu sözleri söylerken Veran'a bakıyordu:

— "Hocalık sizin için külfet olmazsa, talebeniz olmak beni çok memnun edecek..."

— "Emrinize âmadeyim..."

O günden sonra, Cadillac ile hoca her öğleden sonra "La Tilleraye"a geldi...

On beş gün sonra Eva sevinçle Besançon'dan döndü. Eric'in yanına koşarak, "Kocacığım, ehliyetimi aldım!" diye bağırdı. "Besançon'a gitmem icap edince, artık seni rahatsız etmeme yahut Urbain'i işinden almama hacet kalmadı!..."

— "Ama Citroen'e alışık değlsin!"

— "Ne ziyanı var... O, bana alışır!"

Ve emektar arabayla pekâlâ başa çıkabileceğini ispat etmek istermiş gibi, Eva ertesi gün tek başına Besançon'a gitti. Bu yolculuk esnasında, ideal firar bahanesini bulduğunu düşünerek için için seviniyordu.

O günden sonra Urbain hemen hemen hiç otomobil kullanmaz oldu: Her fırsatta, hattâ Adelaide'i bir yere götürmek icap edince dahi Eva direksiyona geçiyordu.

İhtiyar kadın bir gün oğluna, "Karın otomobil kullanmağa âşık galiba," demekten kendini alamadı.

— "İsabet! Bu, onun için mükemmel bir eğlence... Buralarda onu fazla oyalıyamadığımızı itiraf edin!"

Böylece, "La Tilleraye" da herkes genç kontesi Citroen'in direksiyonunda bölgenin yollarını kat'ederken görmeğe alıştı. Artık Eva ile hedefi arasındaki engeller teker teker yıkılıyordu... Öğle yemeğinden hemen sonra yola çıkıyor ve ancak gece bastırdıktan sonra dönüyordu. Arada geçen zaman zarfında Adelaide ile oğlu ilerideki tamiratla alâkalı projeler kura kura ümitle yaşamağa devam ediyorlardı. Bir akşam gene kütüphanede oturdukları srada, kap açıldı ve Eva içeri girdi.

— "Sen misin, sevgilim? Arabanın geldiğini nasıl oldu da duymadım?"

— "Artık duymıyacaksın da..."

— "Yoksa bir kaza mı geçirdin?"

— "Otomobil kullanmasını bildiğimden şüphe mi ediyorsun? Hayır! O müzelik Citroen'den adamakıllı bıktığım için sadece araba değiştirmeğe karar verdim, o kadar... O da bizden bıkmıştı ya! Onu satıp yerine hiç gürültü yapmıyan başka bir araba satın aldım: Geldiğimi onun için duymadınız... Gel de yeni arabayı gör! Siz de gelin, anne! Beğeneceğinize eminim..."

— "Bu işi nasıl başarabildin?"

— "Ah Eric'ciğim, bir iş kadınıyla evlendiğini bilmiyor muydun?"

Araba kapının önünde duruyordu: Kromları pırıl pırıl parlıyan, siyah bir Cadillac'tı.

Eva, arka kapıyı açmıştı:

— "Bir binip tecrübe edin, anne... Bakın, ne kadar rahat edeceksiniz..."

Adelaide tereddüt ediyordu. Eric, endişeyle sordu:

— "Bu otomobil için kaç para verdin?"

— "Zanettiğinizden çok daha aza mal oldu: Evvelâ Citroen'i 200,000 frank'a satmağa muvaffak oldum... Halbuki 50.000 den fazla etmediğini sen de biliyorsun... 200.000 frank'a Pariste bana hediye ettiğin 300.000 frank'ı ilâve ettim. Yekûn 500.000 ediyor... Gerçi araba müstamel ama, kusursuz vaziyette. Veran'a gösterdim, kaçırılmaz bir fırsat olduğunu söyledi. Onun bu hususta bilgi sahibi olduğunu takdir edersin!"

— "Bir de o parayı bana iade ettiğin takdirde, çılgınlıklar yapacağımı söylüyordun..."

— "Bu otomobili almak çılgınlık değil... Annene sor, itibarımız için elzem olduğunu evvelâ o sana söyliyecektir... Yarın sabah kiliseye gittiğimiz zaman, köy halkının üzerindeki tesirini göreceksin... Unutmadan söyliyeyim: Otomobili senin namına aldım, sevineceğini umuyordum... Gördün ya: Bana verdiğin para, sana güzel bir hediye almama yaradı! Bu otomobil senin ama, beni şoförün olarak alıkoyacağını ümit ediyorum."

— "Cidden şaşılacak bir kadınsın! Siz de bu fikirde değil misiniz, anne?"

Adelaide bu esnada, "Bu Amerikalıların düşündükleri konfora diyecek yok doğrusu..." diyerek otomobilin arka koltuğuna yerleşmekle meşguldü.

Eva atıldı:

— "Anne, otomobili tecrübe etmek için isterseniz, yarın öğleden sonra Marki ve Markiz de Chapuis'nin ziyaretine gidelim..."

— "Mükemmel bir fikir, bu, Eva'cığım... Renault'larının sadece beş senelik oluşuna şişinip duruyorlardı, iyi bir dersi haketttiler!"

Adelaide otomobilden inince, Eva, Eric'e, "Gel de Cadillac'ı garaja sokalım..." diyerek hemen direksiyona geçti.

Yaya olarak şatoya döndükleri sırada gülerek, "Beni, Cadillac'ımızın direksiyonunda görünce, Veran'ı görseydin kırılırdın!" dedi. "Yüzü kireç gibi oldu!. Sanki bu tip arabaların yalnız sonradan görmelerin inhisarında olması şartmış gibi... Veran'a, Cadillac'ın senin bana hediyen olduğunu söyledim... öyle değil mi canım?"

Zavallı Eric, lüks arabanın parasının nasıl ödendiğini nereden bilecekti... Eski Citroen sahiden satılmıştı ama, sadece 50 bin franka. 450 bin frank yerine, hemen hemen bir milyon frank'a yaklaşan aradaki fark Georges Veran tarafından temin edilmişti. Yoksa, ilk sermayesini teşkil eden 300 bin frankı elden çıkarmağı Eva bir an düşünmüş değildi...

Ertesi sabah Cadillac'ın kilise meydanına gelişi büyük bir hâdise oldu.

Şato sahiplerinin merasimle gidişinden sonra köylüler mırıldanmağa başladılar:

— "Kont'un yeni otomobilini gördünüz mü?"

— "La Tilleraye'ın çatısını da tamir ettirecekleri söyleniyor..."

— "Duvarlarını da..."

— "Gelin, muazzam bir drahoma getirmiş olmalı!..."

— "Tevekkeli o kadar kibirli değil!..."

— "Festival ve Avcılar Birliği için şatonun odalarını kiraya vermekle de kocasına hayli para kazandırdı!"

— "Eskiden olsaydı, Kont Beyefendi ile ihtiyar Kontes'in, böyle bir şey yapmak akıllarından geçmezdi!"

— "Hem bu genç Kontes nereden çıktı acaba?"

Şahane arabanın uzaklaşmasını seyrederken sadece ihtiyar papaz fikir beyan etmekten sakınmıştı. Fakat, şöyle düşünmekten de kendini alamamıştı: "Maubert'lerin nesillerden beri paraları olmadığı herkesçe malûm; bizim havalide mucizeler de o kadar nadir ki... Böyle birdenbire paralanmalarında meşru olmayan bir taraf var bence."

Eva'nın zannının aksine, Cadillac, köylülerin Maubert'lere olan saygısını arttırmak şöyle dursun, bilâkis, onlara karşı bir itimatsızlığın yer etmesine sebep olmuştu. Jüra bölgesinin kaba köylülerinin indinde, Maubert'ler daima oldukları gibi kalmalıydılar: Asil, lâkin fakir şato sahipleri olarak...

Pazarlar birbirini takip ettikçe, köylülerin fısıltıları yüksek sesli konuşmalara inkilâp etti... Maamafih hiç kimse, memleketli olan Kontes Adelaide ile eski muhariplerin başkanı Kont Eric'e hücum etmeğe cesaret edemiyordu... Şato sahiplerinin gitgide artan lüksünün mes'ulü olsa

olsa yabancı şiveyle Fransızca konuşan boyalı yüzlü, esmer kadındı... Ticaretten böylesine anlıyan bir kadın ise hakikî bir Kontes olamazdı: Sadece adı Kontes'ti, o kadar... Derken, kimden — Şatonun adamlarından mı, yoksa Besançon esnafından mı — duyulduğu belli olmayan bir dedikodu Saint-Pierre-Sur-Loue'da ağızdan ağıza dolaşmağa ve civara yayılmağa başladı:

— "Sahi bilmiyor muydunuz? Kont Eric'in karısı Yahudiymiş!"

Bir yabancı da La Tilleraye'ın yolunu soracak olsa daima şöyle bir cevapla karşılaşıyordu:

— "Yahudi kadının oturduğu şatoyu mu soruyorsunuz?"

Eva sahiden meşhur olmuştu ama, hiç de arzu ettiği şekilde değil...

Bir cumartesi gecesi anne, oğul ve gelin odalarına çıktıkları sırada, Eva bezgin bir sesle, "Anne," dedi, "yarın sabah kiliseye gitmesem nasıl olur?... Kendimi iyi hissetmiyorum: Öğleye kadar istirahat etmek ihtiyacındayım..."

— "Hıristiyan olmadığına göre, gelmemen senin için günah sayılmaz, Eva'cığım... Ama memleket halkını şüpheye düşürmemek için bu vaziyetin tekerrür etmemesi şart... Yarın istediğin kadar dinlen: Eric'le ben, kiliseye yalnız gideriz."

— "Teşekkür ederim, anne... Ha, aklıma gelmişken söyleyeyim: Otomobilde benim yokluğumdan istifade ederek, Urbain ile Louise'i yanınıza alsanıza. Zavallılar, her pazar o kadar mesafeyi yaya gitmek zorunda kalıyorlar..."

Eva'ya bir an hayretle baktıktan sonra, Adelaide, "İhtiyar hizmetkârımızı düşünmene çok memnun oldum, kızım," diye itiraf etti. "Teklifin senden geldiğini onlara söylerim... Yer olduktan sonra, onları neden beraberimizde götürmeyelim?"

Ertesi sabah kilisenin çanları çalınırken La Tilleraye'da Eva'dan başka kimse kalmamıştı... Genç kadın, Cadillac'ın gözden kaybolduğunu pencereden gözetledikten sonra, bir misafir bekliyormuş gibi hole indi...

Nitekim on dakika sonra, yıkık dökük bir kamyonet kapının önünde durdu ve içinden üstü başı kir içinde, tıraşı uzamış, ufak tefek esmer bir adam atladı.

Adam Eva'ya, "Günaydın, Kontes Hazretleri!" derken onu bir duyan olsa, şivesinden aslının ne olduğunu anlamakta güçlük çekmezdi.

Yahudi anlatıyordu:

— "Geçen gün Besançon'da bana verdiğiniz talimata harfiyen uydum: Cadillac'ın bahçeden çıkmasını bekledim."

— "Seni görmediler ya?"

— "İcap edince, görünmez olmasını bilirim. Kontes Hazretleri..."

— "Çabuk peşimden gel, Abraham... Kaybedilecek vaktimiz yok."

Abraham, birkaç boş kenevir çuval sırtlayarak Eva'nın peşinden seğirtti.

İkinci kata gelince, Eva'nın bir kapıyı açmasiyle çatı katına ulaşan çok dar ikinci bir merdiven meydana çıktı. Tavan arasında bir sürü döküntü vardı: Kırık, lâkin stili belli koltuklar, perde yığınları, iskemleler, delinmiş ibrikler, paslanmış gaz lâmbaları, eskimiş mutfak edevatı...

Genç kadın bunları Yahudiye işaret ederek, "İşte!" dedi.

Ufak tefek adam, bir sürü neslin döküntüsünü karıştırmağa koyuldu. Siyah tırnaklı uzun parmakları, her cismi elliyor, tersini çeviriyor ve kenevir çuvalların atılı olduğu köşedeki yığınlara ilâve ediyordu. Onun hareketlerinden hiçbirini gözden kaçırmayan Eva tasnif sona erince sordu.

— "Hepsi ne kadar eder?"

Abraham, kan ter içinde doğruldu:

— "Evet, aralarında iyi cins mallar var ama, hepsi o kadar harap olmuş ki! Bir hayli tamir yapmak icap edecek..."

— "Benimle dalga geçme, Abraham Baba! Hepsi ne kadar eder, onu söyle?"

— "Katî bir fiyat biçmek güç, Kontes Hazretleri... Buraya gelmem bilhassa size hizmet etmek ve sizi canınızı sıkan bu döküntüden kurtarmak içindi..."

— "Sana, kaybedilecek vaktim olmadığn söyledim! Hepsi ne kadar ediyor?"

— "Toptan yirmi bin frank vereyim..."

— "Alay m ediyorsun? Yüz binden aşağı kabul etmem!"

— "Yüz bin mi? Bir kere üstümde bu kadar para yok, Kontes Hazretleri!"

— "Ziyanı yok... Üstünde ne varsa verirsin, yarın da ben Besançon'da dükkânına gelir, kalanı alırım."

— "İmkânsız, Kontes Hazretleri! Çok fazla istiyorsunuz! Sizi kırmak istemediğim için, ancak otuz bine kadar çıkarım..."

— "Yüz bin dedim, Abraham!"

Ve Eva, ufak tefek adamın şaşkn bakşlarına aldırış etmeden birdenbire Yahudice konuşmağa başladı. Slav şiveli cazip ses, Eva Goldski'nin sesi olmuştu... Abraham Baba'nın tıraşsız yüzündeki hayret ifadesi yavaş yavaş derin bir hayranlığa yer verdi. Eva nihayet sözlerini bitirince, adam Fransızca olarak şöyle mukabele etti:

— "Geçen gün, Varşova şivesini tanır gibi olmuştum zaten. Siz gittikten sonra, hattâ kendi kendime, 'Kontes de Maubert, hemşehrin olsaydı ne güzel olurdu, Abraham!' diye düşündüm."

— "Şimdi anladın, değil mi? Sana yüz bin istiyorum dedim... Uyuşursak, seninle daha bir sürü kârlı iş yaparız..."

— "O zaman iş değişir..."

— "Çoktan mı Besançon'dasın?"

— "Kurtuluştan beri... Almanlar bütün ailemi öldürdüler... Zavallı Saram'ı, küçüklerimi, ihtiyar anacığımı..."

Ufak tefek adamın gözlerinden birkaç damla yaş süzüldü. Eva sabırsızlandı:

— "Bu felâketler yalnız senin başına gelmedi ya, Abraham?..."

— "Siz de mi yakınlarınızı kaybettiniz, Kontes Hazretleri?"

— "Evet... Ama oturup üzülmenin hiçbir faydası yok... İlerisini düşünmek daha doğru! Sen de benim gibi yap, Abraham! Yüz bin frankta mutabıkız, değil mi?"

— "Mutabıkız..."

Abraham, kamyonete kadar yirmi kere gidip geldikten sonra tavan arası boşalmış oldu. Gömleğinin koluyla yüzünü silerken Yahudi, "Yazık ki daha dolu değilmiş! Biraz daha fazla kazanırdınız," dedi.

— "Seni tekrar çağırırım: Sana satılacak daha başka şeylerim de var... Şimdi, üstündeki parayı bana ver."

Ufak tefek adam cebinden yağlı bir cüzdan çıkardı ve içinden çektiği banknotları teker teker saymağa girişti:

— "On, otuz, kırk, kırk beş, elli bin... Başka yok..."

Eva, cüzdanı kaparak, "Bakayım!" dedi ve binlik iki banknot daha çıkardı. "Ya bu ne?"

— "Besançon'a dönmek için üzerimde para bulunması lâzım değil mi ya?"

— "Paraya ihtiyacın yok! Bol benzinin yok mu? Öyleyse ne?... Böylece yarın bana sadece kırk sekiz bin frank verirsin... Haydi şimdi çabuk gitmene bak! Cadillac neredeyse gelir..."

Kamyonet hareket ederken kilisenin çanları âyinin bittiğini haber veriyordu. Eva, Adelaide'in şu sırada halka bir hâmi tavrıyla selâm vermekte olduğunu tahayyül ederek gayriihtiyarî gülümsedi. Tavan arasının tozuna bulanmış blûzu ile pantolonunu değiştirmek üzere odasına çıkmadan önce, daha evvel sakladığı üç yüz binin yanına gidecek olan banknotları bir kere daha saydı. Ertesi gün alacağı parayla şahsî sermayesi daha da artacaktı...

İlkbahar gelince, çatının bu kadar zamandır tasarlanan tamiri nihayet başladı. Binanın cephesini çeviren iskelelere baktıkça köylüler bilgiç bir tavırla başlarını sallıyorlardı, ama La Tilleraye'da bunu umursayan yoktu. Hele sevinç içinde olan Adelaide, odaların kiraya verilmesini ve ücretli av partilerinin kendisinin aklettiğine inanmağa başlamıştı. Eva, onu bu hayal dünyasından hakikata avdet ettirmeği düşünmüyordu bile: Bu sayede huzura kavuşmuştu.

Kütüphanede oturdukları bir akşam, esen havadan istifade etmek istedi:

— "Bilmem farkında mısınız, lüzumlu tamirat hiç değilse beş festival ile bir o kadar av mevsiminin kazancını yutacak. Bir gelir vasıtası daha bulmamız lâzım, bence!"

Eric, "Ben de aynı fikirdeyim, ama ne bulabiliriz ki," dedi.

— "Benim bir fikrim var, şekerim... Bugün "Myosotis" de Veran'la uzun uzun konuştum... Epey zamandır düşünceli olduğunu görüyordum... Sonunda, bana derdini açıkladı: Kızı evlenmenin lâfını bile ettirmiyor, bütün günlerini Alfa-Romeo'sunu deli gibi sürmekle geçiriyormuş... Zaten hemen hiç babasının yanında değil; Paris'te, Megeve'e ve Kort d'Azür'e yaptığı ziyaretler arasında eve şöyle bir uğrayıp geçiyor... Babasını bu kadar ihmal etmesini ben doğru bulmuyorum... Georges'un da herkes gibi kusurları var ama, aslında bize dostluğunu defalarla ispat eden ve Eric'e, bilhassa sana derin bir hayranlık duyan iyi bir adam..."

— "Benim ona hiçbir hayranlığım yok ama, çalışkan bir adam olduğunu itiraf ederim."

— "Zaten ben de çalışmaktan bahsedecektim! Niçin onunla çalışmıyasın, Eric? Gitgide genişliyen işlerini idare etmesine yardım etmek için, kendinden genç bir ortak aradığını bana açıkladı... Vâkıa senin ismini ağzına almadı ama, aradığı adamın sen olabileceğini ima etti..."

— "Ben mi? Ama benim maden işi hakkında hiçbir malûmatım yok!"

— "Senden hususî bir bilgi beklediği yok; çalışkan ve ciddî olman ona yeter... Bence, aranan meziyetler sende bol bol var, öğle değil mi anne?"

Konuşmanın başından beri başını nakışından kaldırmamış olan Adelaide cevap verdi:

— "Bu, küçümsenecek bir teklif değil, Eric'ciğim..."

Bulduğu destekten kuvvet alan Eva devam etti:

— "Veran'a, belli bir saatte büroda bulunmasını şart koymakla Eric'i memur gibi çalıştıramıyacağını izah ettim... Ama La Tilleraye'ı hepimizden iyi tanıyan annemiz tamirata nezaret ederken, sen Veran'la Besançon'da çalışabilirsin... Bana, mükemmel bir ticarî direktör olabileceğini söyledi. Bizim için gayet kârlı bir şey daha ilâve etti: Birkaç yabancı dil bilmem dolayısiyle, sana da, ona da yardım edebileceğimi ümit ediyor... Rusya ile mühim işler yapmak arifesindeymiş, halbuki etrafında, ben hariç, Rusça bilen yok... Tabiî, "La Tilleraye" da oturmağa devam ederiz; yalnız sabahları sen ve ben Besançon'a gideriz. Cadillac'la yol bir çeyrek saatten uzun sürmüyor... Ben gene senin küçük şoförün olurum... Bu fikrime ne dersin, Eric?"

Eric, âdeti veçhile susuyordu. Onun yerine konuşn Adelaide oldu:

— "Eric'e, değerine ve hele ismine lâyık bir gelir sağlanırsa, diyecek yok..."

— "Veran, önemli bir meblâğ zikretti, ayrıca bir yüzde va'detti. Zihnimde şöyle bir hesap yaptım: Bu gidişle yakında duvarların tamirine de başlıyabiliriz... Sonra, çiftliklerin ıslahına sıra gelir: Böylece, artık ziyaretlerine bile gidemediğimiz köylülerin sızlanmalarına son vereceği-

miz gibi, binaların kirasını yükseltmeğe de hak kazanırız... Daha sonra, dahilî tamirata girişmemize mâni kalmaz. Her odanın hususî bir banyosunun olacağı gün, Festival'de elimize geçecek kira bedellerini bir tasavvur edin!"

Adelaide, "Banyolar bana pek müstacel görünüyor," diye itiraz etti. "Asırlardan beri La Tilleraye'ın sakinleri hususî banyosuz pekâlâ geçinip gidiyorlar. Buna mukabil, bahçeyi düzene sokmanın daha mühim olduğu kanaatindeyim... Bir gül bahçemiz olmasını ne kadar zamandan beri isterim! Evlenmemizden birkaç gün sonra bundan babana bahsettiğimi hatırlıyorum, Eric'ciğim. İmkânı olsaydı, zavallı adam ne yapar, ne eder bana bu zevki de verirdi!"

Eric de annesini memnun etmek istiyordu. Etrafında herkesin mesut olması başlıca isteğiydi: İyi bir oğul ve mükemmel bir kocaydı... Sekiz gün sonra, Bay Veran'ın ortağı değilse bile, sağ kolu olmuş bulunuyordu...

Eva, sabah, akşam kocasının "küçük" şoförlüğünü yapıyordu. Eric, mükellef bir yazıhaneden Avrupanın bütün başşehirleriyle telefon konuşmaları yaparken, Varşovalı kız, Sovyet Rusya ile aktedilmesi mümkün çeşitli anlaşma projelerinin üzerine eğilmiş, çalışıyordu. Veran, firmanın iş sahasını Doğuya doğru uzatmanın zamanının geldiği kanaatinde olduğunu tekrarlayıp duruyordu.

Eva'nın çalışmalarının daha randımanlı olması için, patron, mütercimini kendisininkine bitişik olan bir odaya yerleştirmişti. İki odanın arasında açılan kapı, koridorlarda gidiş gelişlere hacet bırakmıyarak vakit kaybını önliyecekti. Eric'in bürosu bilâkis, kâfi derecede uzak başka bir binadaydı... Patronun ise, kabiliyetlerine her gün biraz daha hayran olduğu yeni kadın iş arkadaşının ziyaretine gitmediği gün geçmiyordu.

Bu ziyaretlerden biri esnasında, Eva'nın çok beğendiğini iddia ettiği açık sözlülüğüyle, "Memnun musun?" diye sormaktan çekinmedi.

— "Çok memnunum..."

— "Ne zaman metresim olacaksın?"

Bu sual, bekleneceği üzere Eva'yı zerrece kızdırmadı:

— "Yakında... Sözüm sözdür, Georges." demekle yetindi.

— "Ama ben bir seneden beri senin her istediğini yapıyorum..."

— "Bunu takdir etmiyor değilim; daha şimdiden kalben, âşığımsın... Ama ihtiyatlı olmak zorundayız... Eric'in bankada on milyon frankının olacağı gün seninim."

— "İsteklerin beni hayran ediyor! Hiç değilse, ne istediğini biliyorsun!. Yalnız hafızamın kuvvetli olduğunu unutma... Yaptığım hesaba nazaran Albay, (Veran, Eva'yla konuşurken Eric'ten Albay diye bahsetmekten kendini alıkoyamıyordu; aldatmayı tasarladığı kocanın albay oluşu ona gurur veriyordu) bu ayın sonunda onuncu milyonun sahibi olacak."

— "Frankfurt'la yapılan anlaşmadan alacağı yüzdeyi yükseltmek suretiyle mızıkçılık yapacağını hissediyorum."

— "Hakkım değil mi? Seni istiyorum, anlamıyor musun?"

— "Hem de gitgide fazla istiyorsun, değil mi?"

— "Sözünden dönmiyeceksin ya?"

— "Her şeyden evvel kadınım, Georges..."

Adamcağız, Yahudi kadınına büsbütün âşık olarak odasına döndü.

Kehaneti doğru çıktı: Üç hafta sonra Eric, karısına, "Nihayet on milyonumuz var," diye müjdeledi. "Bunu senin zekâna borçluyum, bir tanem... Sana bir hediye almak lâzım ...Bir vizon istediğini biliyorum... Gelecek cumartesi Paris'e gidip bir vizon manto almamızı ister misin?"

— "Hayır, hayatım! Bu masrafı göze almanın akıl kârı olacağına hükmedeceğim gün, Besançon'daki kürkçülerden birine gideriz. Orada gayet iyi kürkçüler olduğunu biliyorum; böylece, fiyattan indirme yapmamız da daha kolay olur. Çok güzel bir vizon üç milyon frank eder... Pazarlığı yapmağı bana bırakırsan, aynı vizonu ben iki milyona alırım! Ama bu çılgınlığı yapacak durumda değiliz henüz... Para sıkıntılarından kurtulmana yardım ettiği için karını mutlaka memnun etmek istiyorsan, bankada benim namıma bir hesap açarak bugüne kadarki kazancının yüzde 25 ini, yani iki buçuk milyon frankını yatır. Bundan böyle de her kâr edişinde bana aynı yüzdeyi ayırırsın. Daha doğru değil mi, yoksa fazla mı istiyorum?"

— "Nem varsa, senin olduğunu biliyorsun."

— "Hayır! Senden daha fazlasını istemeğe hakkım yok... Kendine göre vazifelerin var: Geri kalan yedi buçuk milyonla anneni sevindirebilir ve "La Tilleraye" ın tamirini hızlandırabilirsin... Altı aya kalmadan, civarın en güzel malikânesinin sahibi olacağız! Bir on milyon daha kazandığın zaman da kendine bir otomobil satın alırsın... Şu moda olan İngiliz arabalarından birini! Cadillac da bana kalır..."

— "Eva, dünyanın en fevkalâde karısısın!"

Eva'nın tatbik sahasına konulmağa değer daha nice fikirleri vardı.

Yirminci milyon, onuncusunu takip etmekte gecikmedi. Eva'nın bankadaki hesabı da ikinci bir iki buçuk milyon nispetinde zenginleşti. Biriken beş milyon onun resmî hesabı idi; "La Tilleraye" da hâlâ gizli duran dört yüz bin frank ise gizli sermayesini teşkil ediyordu. Bu sermayeye katiyen ilişmemeğe azmetmişti: Hattâ fırsatını buldukça banknotları, sırf onlara dokunmak için gizli oldukları yerden çıkarıyordu. Bu, onun en büyük zevklerinden biriydi.

Eric, artık ancak İngiliz marka arabasıyla işe gidip geliyordu. Adelaide ise, akşamları ay ışığında "La Tilleraye" ın gıcır gıcır kiremitlerle süslü damını hayran hayran seyrettikten sonra kütüphaneye dönüyor ve birkaç zamandır terkettiği nakışı yerine, nefis gül bahçelerinin resimleriyle süslü dergilere dalıyordu.

Maubert'lerin onuncu milyonlarını kazandıkları gün Veran, bitişik odaya açılan kapıyı, kendinden emin adımlarla açmıştı. Vakit kaybetmekten nefret eden ve daima dediğini yapan bir adamdı. Fakat bu sefer ağzını açıp dobra dobra konuşmasına hacet kalmadı. Eva, kendiliğinden yerinden fırladı ve ona dolgun dudaklarını uzattı. Adamcağız kadının kollarının arasında eridiğini hissetti. Biraz kendini toparlayınca, "Eva," diye kekeledi. "Albayın, bütün gün meşgul olması için gerekli tedbirleri aldım... Seni, fabrikalarından birini gezdirmeğe götüreceğimi söyledim... "Myosotis"e gideriz... Monique İsviçre'de; hizmetkârlara da izin verdim; nihayet başbaşa kalırız... Bütün öğleden sora bizim..."

— "Çok şehvetlisin, Georges!"

Bir yandan rujunu çıkararak dudaklarının uğradığı zararı telâfi ederken Eva ilâve etti:

— "Vaadimi yerine getirmiş olmam, bugün için sana yetmiyor mu?"

Ellilik adam yalvarmağa başlamıştı:

— "Ama Eva... Benim olacağını söylememiş miydin?"

— "Senin değil miyim?" Bu buse senin olduğumun ispatı değil mi?"

— "Ama ben seni istiyorum! Vücudunu istiyorum!"

— "Çok acelecisin, sevgilim... Birbirimizi sevmemiz için önümüzde bütün bir hayat var... Sana öyle hemencecik teslim olursam, gözünden düşmez miyim? Kim olduğumu unutuyorsun galiba... Mensup olduğum muhitin bir kadını kendini kolayca teslim etmez! Bu ilk busemizden itibaren âşığım olduğuna emin olabilirsin. Buna lâyık olmasını bil. Beni elde etmek için biraz daha uğraşmanı ne kadar isterim, bilsen..."

Veran nihayet patladı:

— "Daha başka ne yapabilirim? Arzularından hangisine hayır dedim: "La Tilleraye" ın odalarını Festival için korkunç bir fiyata kiraladım, kocanın ormanından av hayvanı eksik etmiyorum, size bir Cadillac hediye ettim. Albaya mükemmel bir mevki temin ettim..."

Eva'nın Slav şiveli sesi bütün sıcaklığını kaybetti:

— "Bana verilen hediyelerin kafama kakılmasından hoşlanmam. Yardımın her ne kadar inkâr edilemezse de benim maruz olduğum tehlikelerin yanında hiç kalır..."

— "Senden af dilerim, Eva..."

— "Bu sahne bir daha tekrarlanırsa, beni bir daha göremezsin."

— "Eva..."

— "O zaman ileride bir gün hakikî âşığım da olamazsın."

— "Akılsızca hareket ettim ama, beni mazur görmen lâzım! Seni bir seneden fazla zamandır bekliyorum! Her gün seni yanımda görüp sana sahip olamamam bana ne kadar azap verdiğini bilmezsin!"

— "Mânasını bilmediğin kelimeler kullanma! Azap dediğin şey, her erkeğin duyduğu arzudan başka bir şey değil... Hakikaten bir sosyete er-

keği olduğunu ispat edersen, belki bir gün senin o arzunu da tatmin ederim."

— "Ben senin için her şeyi yapmağa hazırım!"

— "Sahi mi? Öyleyse Eric'in, ikimizi de istikbal kaygusundan kurtaracak bir servet kazanmasını bekleyelim. Ancak o gün kendimi sana, arzu ettiğim şekilde verebilirim: Âşığını, sırf ondan hoşlandığı için seçmiş zengin bir kadın sıfatiyle! Aramızda daima para bahis konusu olursa, birbirimizi nasıl lâyıkiyle sevebiliriz?"

Veran genç kadına alık alık bakıyordu. Eva, yine eski sıcaklığını bulmuş sesiyle devam etti:

— "O zaman münasebetimiz, dünyanın en tatlı sırrı olacak! Ve bunu sana temin ettiğim için bana teşekkür edeceksin..."

— "Evet... Haklısın, Eva."

Eğildi, genç kadının elini öptü.

Eva cidden büyük bir zafer kazanmıştı.

Onuncu milyonu yirmincisi takip etmekte gecikmemişti... "La Tilleraye" ın sahiplerinin zenginleşmesinin hududu olmıyacağa benziyordu.

Dört Festival daha geçmiş, şatonun kiracıları "La Tilleraye"ı her defasında biraz daha konforlu ve daha lüks bulmuşlardı; dam ile duvarlar tamir edilmiş, her odaya hususî bir banyo eklenmiş, Urbain ile Louise'in yerini yeni bir personel almış, kütüphaneye bir Amerikan barı kurulmuş, bahçenin patikalarına çakıllar döşenmiş, birkaç bahçıvan tutulmuş, parkın bir köşesinde bölgenin en güzel gül bahçesi vücuda getirilmişti. Şimdi Kont Eric'in, genç Kontes'in, hattâ Büyük Kontesin şahsî otomobilleri vardı. Yakında bahçeye bir yüzme havuzu yapılacaktı; bir golf sahasının bile kurulacağı söyleniyordu. Bu kadar ilâveye mukabil oda fiyatları da bittabi korkunç derecede arttırılmıştı. "La Tilleraye" da birkaç gün geçirebilmek şimdi ancak milyonerlerin harcı idi.

Artık zengin olduklarına göre, şatonun odalarını her mevsim kiralamalarına hacet kalmadığını Eric defalarla karısına anlatmağa çalışmıştı. Ama Eva her defasında, "Deli misin, sevgilim? İmkânı olduktan sonra kâr etmemeği ben günah sayarım!..." diye hiddetle atılmıştı.

Dört av mevsimi de avlanmağa değer hayvanların sadece, av hayvanlarını her yıl yenilemeğe iktidarı olanların arazisinde bulunduğunu ispat etmişti.

Binalar tamir edilir edilmez çiftliklerin kirası da yükseltilmiş, hattâ yeni beş çiftlik satın alınarak Maubert'lerin serveti arttırılmıştı.

5

EVA artık kürklerini, mücevherlerini ve bankadaki resmî parasını saymağa teşebbüs bile etmiyordu. Aklı fikri yalnız gizli servetindeydi: Başlangıçtaki dört yüz bin banknota daha birçokları ilâveten İsviçre frankları ve külçe altınlar katılmıştı. Bu gizli hazineyi biriktirmek için, Yahudi kadınının kimsenin yardımına ihtiyacı olmamıştı; her şeyi Allah vergisi ticarî içgüdüsü sayesinde elde etmişti.

Bir yandan kocasına metreslik yaparken, öte yandan sanayiciyi tatlı vaitlerle oyalamağı bilmişti. Onu da Eric gibi terbiye etmişti. Veran'ın, vaadini ona her hatırlatışında, "Biraz daha sabret! Monique bir koca bulmadıkça mesut olamayız... Benden nefret ediyor; aramızda bir şey olduğunu anlarsa bana fenalık etmekten çekinmez..." diyordu.

Veran da hayatının en büyük bedbahtlığının, biricik kızının evlenmemekte inat edişi olduğuna inanmağa başlamıştı. Bir baba olarak bu bakımdan endişesini, kızına beğenebileceği bir eş bulabilecek yegâne saygı değer insan olarak gördüğü Adelaide'e açıklamaktan çekinmemişti.

Fakat Adelaide, her defasında, "Acele etmeğe ne lüzum var? Kızınız çok genç... Karar vermesi için önünde daha uzun seneler var," diye onu yatştırmağa çalışmıştı.

Aslında Adelaide'in kendine göre bir düşüncesi vardı... Talih artık Maubert'lerin yüzüne güldüğüne ve uzun zaman devam edecek ihtiyat garantilendiğine göre, Yahudi kadınından kurtulmanın sırasının geldiğine hükmediyordu...

Beş senelik müşterek hayatları boyunca Adelaide, müteaddit defalar oğluyla gelinine, kilisede nikah kıydırmadıkça, evlilik durumlarının böyle sürp gidemiyeceğini anlatmağa çalıştı. Mamafih, Eva'nın eseri olduğu inkâr götürmiyen yeni müreffeh vaziyetleri onu büyük bir ihtiyatla konuşmağa sevkediyordu. Hayatta bazı şeyler — ki servet bunlardan

biridir — en vakur ve iyi niyetli kimselere bile boyun eğdirir. Eva'nın temin ettiği servetten faydalandığına göre, Kontes Hanımefendi, müteşekkir olmasa bile, hiç değilse ihtiyatlı davranmak zorundaydı.

Eva'nın Yahudi olduğunun civar şato sahiplerinden ve köylülerden saklanması artık mevzuubahis değildi: Bu gerçeği memleket halkı çoktan anlamıştı... "La Tilleraye" ın dikkate değer başarısının yegâne gölgesi buydu... En basit çare, Eva'nın vaftiz olarak kilisede nikâhının kıyılmasına rıza göstermesiydi. Ama, kayınvaldesininkine eşit bir inadı olan genç kadın bunun lâfını bile ettirmiyordu. Zaten bütün memleket halkının "La Tilleraye" dan 'Yahuidinin Şatosu' diye bahsettiğini öğrendiği günden itibaren, sofu rolüne devam etmeği beyhude görmüş ve kiliseye bir daha ayağını basmamıştı.

Bu itibarla Adelaide, Eva'yı Hıristiyan yapmaktan vazgeçmişti. Şimdi, Eva'nın "La Tilleraye" dan gitmesini yegâne hal çaresi olarak görüyordu... Medenî nikâh basit bir boşanma ile çözülmesi kolay olduğundan, ondan sonra Eric'le Monique'in evlenmesine hiçbir mâni kalmazdı. Eva, mazinin kötü bir hâtırası, yahut unutulmuş bir metres olarak kalırdı. Maubert'lerin sonuncusunun hakikî nikâhı bilâhara Besançon Katedralinde, Yahudi kadınının gelişinden beri "La Tilleraye" a davet edilemiyen sayın piskopos tarafından kıyılırdı. Adelaide işte bu düşünceyle Veran'ın, kızını evlendirmekte acele etmesinin önüne geçmek istiyordu.

Şimdi sahibi bulunduğu servetle Eric, ailenin geleneği mucibince asil aileye mensup, lâkin fakir bir genç kızla da evlenebilirdi. Adelaide bunu da düşünmüştü ama, tanıdığı asil aile kızlarının hiçbirinin Eric'in hoşuna gitmiyeceğini, genç adamın hepsini fazla taşralı bulacağını biliyordu. Halbuki Monique modern bir kızdı, hem de fazlasiyle modern... Bu kadarı da belki bir kusurdu ama, işler mutlaka yoluna girerdi! Adelaide, aynı memleketin insanlarının er geç anlaşabilecekleri kanaatindeydi... Hem zaten zengin asilzade neden drahomasız bir kızla evlensindi? Çoğalmıyan her servet eksilir! Eric'i, Veran'ın damadı yapmakla, onun, sanayicinin yanındaki mevkiini sağlamlaştırmaya çalışmamak doğrusu akılsızlık olurdu.

Ama Eva'yı nasıl baştan savmalıydı?"

Adelaide bunun için bir tek çare görüyordu, her şey Eric'in reaksiyonuna bağlıydı.

Adelaide, oğluyla yalnız kalabilmek için fırsat gözledi. Neticede aradığı fırsat ayağına gelmekte gecikmedi. Bir akşam, hususî otomobiliyle karısından evvel şatoya dönen Eric, annesine şu haberi verdi:

— "Eva bu akşam ancak yemekten sonra gelebilecek... Veran, ondan, Polonya hükûmetinin kendisine yaptığı pek mühim bir sipariş teklifini tercüme etmesini rica etti."

— "Adam haklı, Eva'dan mükemmel mütercim bulamazdı!. Mama-

fih başbaşa yemek yiyeceğimize memnunum, Eric'ciğim: Uzun zamandır seninle yalnız kalmadık!"

Yemek esnasında personelin önünde ketum olmak kaidesine riayet etmek için dereden tepeden konuştular; Adelaide, oğluna içini dökmek için, ideal konuşma yeri kütüphanede yalnız kalmalarını sabırla bekledi.

Orada, nakışının başına oturdu, Eric de odanın dibindeki bar'ın arkasına geçerek kendisine bir viski doldurdu. Adelaide'in ne kadar zamandır beklediği an gelmişti.

— "Eric'ciğim, çok endişeliyim..." diye söze başladı.

— "Neden, anne?"

— "Malî bakımdan değil... O bakımdan müsterih olabiliriz: "La Tilleraye" epey bir zaman için yakayı kurtardı... Seni ne kadar sevdiğimi bilirsin. Bütün endişem annen olmamdan ileri geliyor... Sahiden mesut musun?"

— "Mesut olduğumu pekâlâ biliyorsunuz!"

— "Varisin olmadığı takdirde, senden sonra "La Tilleraye" ın akıbeti ne olacak, orasını düşündün mü? Ya Maubert'lerin ismi?"

Eric, annesine bakakaldı: Ondan bu suali aylardır, hattâ senelerdir bekliyordu...

Adelaide, tatlı bir sesle devam etti:

— "Karın gerçi çok güzel ve çok zeki ama, sence bu kadarı kâfi mi? Ondan zürriyet beklemiyor musun?"

— "Eva çocuk istemiyor..."

— "Ne diyorsun?. İzdivacınızın ilk aylarında, hattâ ilk senelerinde böyle düşünmesine bir şey demem ama, siz evleneli neredeyse altı sene oluyor... Artık mesele ciddî: Onu mutlaka yola getirmelisin! Ben kaç kere ona açılacak oldum ama, iyi niyetimi anlamaz diye vazgeçtim. Yok, anne olamıyorsa, bu bizim için felâket! Üstelik senin çocuklara bayıldığını biliyorum."

— "Doğru!"

— "Öyleyse ne?.. Artık vaziyetimiz de mükemmel olduğuna göre, eski evimizin çocuk cıvıltılarıyla dolduğunu görürsek fena mı olur? Bana bu son saadeti vermek istemez misin? Nihayet büyük anne olduğum zaman, istikbalinden emin olarak bu hayattan ayrılabileceğim. Fakat bir de şunu düşün: Büyük Allahım, kanunlarına aldırış etmeyişinize rağmen merhamet edip size bir evlât verdiği takdirde, şöyle bir mesele ortaya çıkar: Çocukların vaftiz edilemez! Durumu anlıyorsun, değil mi? Kilisenin nazarında, Eva ile metres hayatı yaşıyorsun... Hâmile kaldığı takdirde, çocuklarınızın Hıristiyan olabilmeleri için, derhal kilisede evlenmeniz lâzım. Bundan sonraki Maubert'lerin kâfir olmalarını istemezsin herhalde."

— "Eva, hâmile kaldığı takdirde, böyle hareket etmesinin icap ettiğini anlayacak kadar zeki..."

— "Peki, ya kısırsa?"

Eric cevap vermeyince, Adelaide devam etti:

— "O zaman, senin için ne kadar acı da olsa, ondan ayrılman lâzım... Eva, bankada onun namına bir hesap açmak inceliğini gösterdiğinden bana bahsetmişti... Demek istediği gibi yaşamasına yetecek kadar parası var. Sen de o zaman, ancak bir Hıristiyan kızı olabilecek hakikî Kontes de Maubert'le evlenmekte serbest kalırsın... Evet yavrucuğum, sana bu söylediklerimin çok acı olduğunu biliyorum! Ama bir Hıristiyan olarak başka türlü hareket etmen imkânsız... Herkes sana hak verir, merak etme! Dostlarımız ve memleket halkı, birkaç sene müddetince bir metresinin olmasını mâzur görürler... Bu, hangi erkeğin başından geçmemiştir ki?"

— "Anne, çok gaddarsınız!"

— "Her şeyden evvel biricik evlâdının selâmetini istiyen bir Katoliğim! Sana bütün bunları açıklamasam, gözlerim açık giderim! Çocuksuz kalırsan, saadetinin pek noksan olacağını anlamıyacak kadar lâkayt da değilim... Allahın emrirlerine itaatsizlik eden er geç cezasını bulur! Eva'nın Yahudi olduğunu öğrendiğim gün sana söylediğimi unutma: Eva yıkıcı bir ırka mensuptur ve bizi çocuktan mahrum etmekle ailemize uğursuzluk getirdi. Demek, Allah, sizinkisi gibi bir izdivacı hoş görmüyor!"

— "Kâfi anne! Çok rica ederim!"

— "Sana bundan yalnız bir kere bahsedeceğimi vaadetmiştim, ama bu bir kere beni sonuna kadar dinleyeceksin! Demek çılgınlığının cezasını çekmeye razısın! Evet, şimdi zenginsin... Ama, ailenin sonuncu ferdi olursan, bu servetin sana ne faydası olur? Yoksa son nefesine kadar bu dinsiz kadınla başbaşa kalmak niyetinde misin?"

— "Susun, lûtfen!"

— "Sana cidden acıyorum, evlâdım!"

Adelaide yerinden kalkıp Eric'e yaklaşmıştı. Genç adam da davranıp boğuk bir sesle, "Bana bütün bu söylediklerinize bir tek cevap verebilirim: Eva'yı seviyorum..." dedi.

Yüzü sapsarı olmuştu. Gözlerini onun gözlerinin içine diktikten sonra Adelaide kapıya yöneldi. Fakat, tam eli tokmağa uzanacağı sırada, kapı açılarak Eva içeri girdi. Her zamanki tatlı sesiyle, "Ne oluyor, Anne? Eric'le kavga mı ediyorsunuz?" diye sordu.

Adelaide ona hain hain baktı ve cevap vermeden odadan çıktı. Eva bu sefer Eric'e döndü:

— "Ne oldu, bir tanem?"

— "Hiç..."

— "Öyleyse bana bir viski ikram et..."

Eric, onun emrini yerine getirirken Eva daha yumuşak bir tavırla, "Biliyor musun, canım, annenle başbaşa kalmak sana hiç yaramıyor," dedi.

O gece de her geceki gibi metreslik vazifesini yerine getirdikten sonra, yatağın sıcaklığı içinde Eva, "Şimdi söyle bakayım, münakaşanızın sebebi neydi?" diye ısrar etti.

— "Saçma bir şey... Annem, bana bir varis vermemiş olmanı parmağına dolamış."

Eva gülümsedi:

— "Senin annen de doymak bilmiyor... Size zenginlik getirmem yetmiyor mu? Ya sen, bir çocuğun olmasını hakikaten istiyor musun, canım?"

— "Evet."

— "Çocuğumuzun olmıyacağını kim söylemiş! Bence de, aile ismini devam ettirecek varisi düşünmemizin zamanı geldi..."

— "Sahi mi, Eva? Söylediğin doğru mu?"

— "Yalan söylediğimi hiç gördün mü?"

— "Hiç bir zaman! Seni sevmemin bir sebebi de bu. Eva'cığım... Şimdi istirahat et. Bugün çok yorulduğunu Veran'dan biliyorum."

Eric, karısından ve istikbalden emin olarak dalmakta gecikmedi.

Ama, hâdiselerin arzularına uygun şekilde gelişmediği bütün akşamlar gibi, Eva o akşam da bir türlü uyuyamıyordu. Anne ile oğulun arasındaki münakaşayı tahayyül ederken dudakları acı bir tebessümle gerilmişti... Adelaide yılanı nihayet, Eva'yı müdafaasız bırakacak tek silâh kullanmaktan çekinmemişti... Eva'nın nasıl çocuğu olurdu? Gençliğinin ikinci kampında, cinsine mensup bütün kadınlar gibi o da, canavar ruhlu doktorlar tarafından kısırlaştırılmıştı... Bunu Eric'e itiraf etmiş olsaydı, genç adam belki son dakikada cayıp onunla evlenmezdi. Bu yüzden Eva, sonradan ona annelik duygusu olmadığını söyleyerek kendini müşkül durumdan kurtarmağa çalışmıştı... Yahudi kadını, başarısının temellerini atmağa başladığı günden beri ilk defa geç vakitlere kadar ağladı... Bu sessiz göz yaşlarının arasında, saplandığı çıkmazdan kurtulmak için giriştiği teşebbüsleri tekrar tekrar yaşıyordu... Belki yirmi defa Besançon'da, gizlice Paris'ten, Zürih'ten, Cenevre'den, hattâ Hamburgdan muazzam paralar ödeyerek getirttiği mütehassıslara muayene olmuştu... Hepsinin teşhisi aynı olmuştu:

— "Yapılacak bir şey yok, hanımefendi..."

Eva, muhteris bir kadın olarak zaferini tamamlıyacakken hiç bir zaman kendisine nasip olmayacak anneliği için ağlıyordu... Eline bol para geçtiğinden beri, nice defalar, Maubert'lerin mağrur kanını ikide bir kafasına kakılan Yahudi kanıyla lekelemenin hayalini kurmuştu! O zaman, şahane tebessümlerinden birile "övündüğünüz asil kanınız nihayet benimkine karıştı! Siz isteyin, istemeyin, ileride torunlarınız, damarlarında Goldski'lerin kanının da aktığını kimseden gizleyemiyecekler!" diyebilerek kibirli ihtiyar kadından en büyük intikamını alacaktı.

Adelaide bile lüksün ağına kapıldığına göre, Eva, Maubert'leri para ile tefessüh ettirmeğe muvaffak olmuştu. Ama kanlarına hiç bir zaman hâkim olamıyacaktı! Nihayet zihnine yerleşen fikri sabit göz yaşlarını kuruttu... Gaddar ruhlu Adelaide, tek noksanını ve zayıf tarafını bulup bundan faydalanmağa teşebbüs ettiğine göre, Eva'nın tereddüt etmesi için artık mahal yoktu: Adelaide'e karşı Yahudilerin ananevî kısasa kısas kanununu tatbik edecekti...

Ertesi gün Eva her zamankinden daha mütebessim görününce, Adelaide, oğluna fazla açıldığına pişman oldu. Her nedense, oğlu ile gelini arasındaki bağın kuvvetlendiğini hissediyordu. İşin içinden sıyrılmak için tek çaresi, Eva'ya aynı tatlılıkla mukabele etmekti; bunu yaptı da. Birkaç güne kalmadan da Eric, "La Tilleraye" ın tekrar huzura kavuştuğuna kanaat getirdi.

Derken, bir jndarmanın gelişiyle "La Tilleraye" daki "ahenkli" hayat bozuldu. Jandarma, ihtiyat albayı için, Bakanlık kararıyla faal bir kumanda almak üzere, bir an evvel yuvasından ayrılıp Cezayir'e gitmesini bildiren gizli bir emir getirmişti.

Adelaide, "Bundan korkmuyor değildim," dedi.

— "Çağırılmam gayet normal anne! Muvazzaflıktan ihtiyata ayrılmadım mı?..."

— "Bu Cezayir harbi pek tatsız şey! Mondret'lerin torununu da çağırmışlar; halbuki çocuk sadece askerliğini yapıyordu..."

Eric başını salladı:

— "Kim bilir daha kimleri çağıracaklar!"

Haberi alınca yalnız Eva sesini çıkarmamıştı, ama derhal, "Eric'in bu anî gidişin benim için bir avantaj mı, yoksa bir felâket mi? Adelaide'i tasfiye etmek için bundan nasıl istifade edebilirim?" diye düşünmüştü.

Eric ona, "Hayatım, pek az vaktim kaldı; sekiz güne kadar Cezayir'de olmam lâzım... Bu hafta çok mühim işleri yoluna koymamı rica eden Veran'ın hesabına çok üzüldüm..." dedi.

— "Onun da üzüleceğine şüphem yok, canım. Ama vatan vazifesinin her şeyden önce geldiğini bilir..."

Eva tabiî, "Georges'un, zannettiğinden çok daha az üzüleceğini sanıyorum... Onun iş hayatında mevcudiyetinin lüzumu hakkında da yanılıyorsun... Benim sayemde oradasın! Giden ben olsaydım, malî durumumuzun çok daha fazla sarsılacağına emin olabilirsin! Ama müsterih ol; sebat edeceğim, döndüğün zaman da yokluğunda mevzinin daha da sağlamlaştığını görerek belki hayrete düşeceksin... Vatan vazifene rahat kalble gidebilirsin, cesur cengâver!" diye ilâve etmedi.

Veran, Fransanın selâmeti uğruna çarpışmağa gidecek kahramanın şerefine, bütün idare personelinin huzurunda şampanya patlatmakta ısrar etti. Kadehler Eric'in sıhhatine kalktığı sırada bir de kısa konuşma yaptı:

— "Oraya, sizin kalitede askerler yollanırsa, altı aya kalmadan düzenin avdet edeceğinden şüphem yok! Ordumuzun en çok muhtaç olduğu şey hakikî kumandanlar zaten!... Maamafih başta siz olmak üzere, hepimiz kahramanımızı çok arıyacağız, öyle değil mi küçük hanımefendi?"

Yüzünde sonsuz bir şefkat ifadesi olan Eva, gözlerini kocasından ayıramıyordu, fakat göz yaşlarını tutabildi...

Veran sözlerini şöyle bitirdi:

— "Neyse, eşinizi ve kıymetli annenizi neş'elendirmek için elimden geleni yapacağım, Albayım... "La Tilleraye" a kabil olduğu kadar sık geleceğim."

Eva'nın Eric'in koluna girdiğini görerek, "Kumrularımıza da bakın hele!" diye ilâve etti. "Altı yıllık evlilikten sonra bu kadar sevgi güzel şey, değil mi? Güle güle gidin, gelin Albayım..."

Kırk sekiz saat sonra "La Tilleraye" da veda anı gelip çattı. Bir akşam evvel Eric ihtiyata ayrıldığından beri giymemiş olduğu üniformasını hazırlamıştı. Onu üniformalı gören Eva, "Bu halin beni allak bullak etti," dedi. "Tıpkı kamptaki barakamın önünde seni ilk defa gördüğüm zamanki gibisin... O gün seni ne kadar yakışıklı bulduğumu bir bilsen! Komisyondaki diğer subaylardan hiçbiri senin ayağına su dökemezdi! Hepsini bastırmıştın! Sana ne kadar dikkatle bakmıştım... Hatırlıyor musun?"

— "O bakışını hiç unutmayacağım..."

— "Bana doğru yürüdün ve bir asker selâmı çaktıktan sonra Almanca olarak, "Sizin gibi bir kadının burada işi ne?" diye sordun."

— "Sen de beni şaşırtan kusursuz bir Fransızca ile, "Sizi bekliyordum, Albayım..." diye cevap verdin."

— "O zaman sen de gülerek, "Fransızcayı nereden öğrendiniz?" diye sordum."

— "Bana tatlı bir tebessümle şöyle cevap verdin: "Küçücük bir kızken, Varşova'da öğrenmiştim..." O zamanlar Polonya'da herkes Fransızcanın aşk lisanı olduğunu söylerdi! Fransa'ya sonsuz bir hayranlık duyan babam da ikide bir bana, "Büyüdüğün zaman sana dünyanın en güzel şehri Paris'i gezdireceğim, Eva," derdi! İsmini bu şekilde öğrenmiş oldum..."

— "Evet... O gün bana daha fazla bir şey sormadığın için sana çok müteşekkirim... Bana dostça başını salladıktan sonra Komisyonun öteki üyelerinin yanına gittin... Ama benim, seni tekrar göreceğime inancım vardı!"

— "Ertesi sabah, kampın kapıları açılır açılmaz seni aradım!"

— "O defa yalnızdın ama, o cehennemden kurtulmamı mümkün kılan müsaade kâğıdı elindeydi."

— "Allaha şükür o cehenneme bir daha ayağını basmadın! Seni görür görmez sevmiştim, Eva."

— "Ben de seni gitgide daha fazla seviyorum, bir tane Eric'im... Yarın sabah sen yola çıkmadan evvel, sana büyük bir sürpriz yapacağımı vaadediyorum..."

Eva sözünü tuttu. Eric tam bavullarıyla hole indiği sırada, genç kadın, yıkanmaktan solmuş, delinmiş, leke içinde ve üzerine koskoca bir numara işlenmiş zavallı bir elbise ile ortaya çıktı... Abanoz siyahlığındaki nefis saçları topuz şeklinde ensesinde toplanacak yerde sırtının aşağısına kadar dökülüyordu... Yüzünde hiçbir boya yoktu; fildişi gibi tenin ortasında kor gibi yanan gözleri onu Çingenelerin en garibine benzetmişti.

Eva'nın bu kıyafette merdivenlerden indiğini gören Adelaide, "Bu kılık da ne Eva? Kocanı böyle mi göreceksin? Çıldırdın mı yoksa?" diye bağırmanın önüne geçemedi.

— "Hayır, anne... Eric bu esvabımı çok iyi tanıyor..."

Bu sözlerden sonra Eva, "Bunu, bir gün senin için tekrar giymek emeliyle saklamıştım... Yegâne kamp elbisem, bu! Bütün geçmişimi temsil etmiyor mu? Sen, yakışıklı genç Fransız subayım olduğuna göre, benim de senin küçük Yahudi kızın olmamın tam sırası..." diyerek kocasının kollarının arasına atıldı.

Bu sahne içine dokunan Eric, şaşkın şaşkın bakan hizmetkârlara ve dona kalmış Adelaide'e aldırış etmeksizin karısını bağrına bastı.

Eva, kendisini Besançon garına kadar götürmeği istemişti ama, Eric itiraz etti: "Garlardaki bu vedalaşmalar hiç hoşuma gitmiyor!" Şoför beni oraya götür. Bugün, üzgün olan annemin yanında kalmanı isterim... 1939 da da gidişime şahit olmuştu; ayrılığımız seneler sürdü. Bu sefer, sevgili "Tilleraye" ımız da onun yanında olduğu için müsterih gidiyorum..."

— "Sen nasıl istersen öyle olsun, aşkım..."

Eric, Adelaide'i öperken, "Anne, dün akşam bana vaadettiklerinizi unutamıyacaksınız, değil mi? Eva'yı size emanet ediyorum," dedi.

Adelaide büyük bir gayret sarfiyle, "Bana itimat edebilirsin, yavrum!" diye mukabele edebildi.

Albay rütbesindeki Kont de Maubert'in "La Tilleraye" dan ayrılırken gördüğü ve uzun zaman unutamıyacağı manzara... iki kadının kapı önünden kendisine el sallayışları oldu. Bu kadınlardan birinde, oğullarının harbe gitmesini seyretmeğe alışık bir aristokratın vakur hali, diğerinde, mazisi karanlık kızların küstah güzelliği vardı.

İki siluet uzun zaman böyle yan yana kaldılar. Gitmekte olan erkeği son bir defa görmek ister gibiydiler... Fakat, kadınların ikisi de kalben birbirlerini düşünüyorlardı... Adelaide'in kısılmış dudakları şu anda aralansaydı belki şöyle derdi:

— "Biricik oğluma sana göz kulak olacağımı vaadettim, uğursuz Eva! Kontrolumun ne derece sıkı olacağını tasavvur edemezsin! En ufak

bir hata yapman vukuunda da, Eric'in meşru karısı olmaman dolayısiyle üzerinde hak iddia edemiyeceğin bu toprakları terketmeğe seni mecbur edeceğim!"

Şehvetli dudaklarını aralasaydı Eva da şöyle mukabele ederdi:

— "Neler tasarladığının farkındayım, ihtiyar cadı!... Ama ben gine icap ettiği müddetçe sana tatlı tatlı gülümsemekten geri kalmıyacağım... Belki seni yok ederken de gülümserim. Nefret ettiğin ırkın zekâsı, bu "Tilleraye" dan benden evvel gitmeğe seni mecbur edecek... Zira gideceğin gün, kederinden öleceğini biliyorum!"

İki kadının bakışları karşılaşmıştı. Birden ikisinin de gözlerindeki kin siliniverdi: Adelaide alâka dolu bir sesle, "Eva'cığm, bu elbiseyi giymeğe seni sevk eden hissi çok iyi anlyorum, ama herhalde akşama kadar bu kıyafette gezmezsin, değil mi?" diye sordu.

Esmer kadın, ıstıraplı bir tebessümle, "Müsterih olun, anne!" diye cevap verdi. "Onu sırf Eric'e en tatlı hâtıralarımızı hatırlatmak için giymiştim!"

Ve kayınvalde - gelin hiçbir şey olmamış gibi, atalardan miras kalan evin holüne girdiler.

Bu, Eva'nın kolonlu yatağında yalnız başına geçirdiği ilk geceydi. Ve altı seneden beri ilk defa genç kadın Eric'in hasretini çekebileceğini farketti... Ama bu, bir zevcenin kocasına karşı duyduğu aşk hissi değildi: Eva sadece erkek ihtiyacıyla kıvranıyordu. Bütün şehvet duyguları galeyana gelmişti.

Eric'i cinsî iştihasını tatmin edecek mükemmel âşık haline getiren her ne kadar o idiyse de aynı zamanda ona pek çabuk alışmıştı da... Biraz da eserine âşık olan heykeltıraşa benziyordu. Bu itibarla gidene karşı duyduğu bağlılık aslında, hudutsuz gururunun bir ifadesiydi.

Eric gidene kadar ona sadık kalmış olmasının takdir edilecek hiçbir tarafı yoktu, o vakte kadar Veran'ın arzusuna boyun eğmemesi sırf Eric'in ona yetmiş olması sebebiyle idi. Ama şimdi yalnız kalnca, gidenin yerine başkasını koymak ihtiyacını şimdiden hissediyordu. Yarından itibaren bu işin icabına bakacaktı. Veran hâlâ emrine âmade değil miydi? Zaten ha o, ha bir başkası, bu cihetin Eva'nın indinde hiçbir ehemmiyeti yoktu! Yeter ki genç kadının zevk ihtiyacını dindirecek erkekliğin sahibi bulunsun.

Buna mukabil, sanayici ile kuracağı münasebetin avantajları ve onu, yokluğunda iskandala sebebiyet vermeden her gün görebilmek imkânı, genç kadının kimi tercih etmesi icap ettiğini tâyin ediyordu. Âdeti mucibince Eva daima ilerisini görmek mecburiyetinde değil miydi? Cezayir'e gitmekle Eric, dönüşünde belki bulamıyacağı pek önemli bir mevki kaybetmişti. Bütün dostluk iddialarına rağmen Veran'ın, bir kaç ay veya bir kaç sene sonrası için ona aynı vazife ile maddî avantajları garantiliyeceği malûm değildi. Hem Eric ne kadar zaman askerde kala-

caktı? Bu suale ihtimal meclis reisi bile cevap veremezdi. Veran'ın yanında Eric'in vaziyetini koruyabilecek tek kişi ise, büyük patron olarak kalan zata karşı anlayışlı davranması şartiyle, Eva'nın kendisiydi.

Ya Eric dönmediği takdirde ne olacaktı? Bu ihtimali de hesaba katmalıydı... Gazetelerde, Aures'teki baskınlarda ölen Fransız asker ve subayların isimlerinin liste halinde verilmediği gün geçmiyordu. Kocasını gayet iyi tanıyan Eva, kendisine ateş hattında bir kumanda vazifesi verilmese bile, onun buna gönüllü olacağını biliyordu. Eva'nın yarın, öbür gün dul olarak uyanması işten değildi. Genç kadın bu durumda, etraftakilere karşı, âdet olduğu müddetçe yaslı kalmağa ama bu müddeti daha fazla uzatmamağa karar verdi. Şimdiden muvakkat olarak düşündüğü bu devre zarfında Veran'dan istifade edecekti; ama onunla evlenmesi mevzuu bahis değildi! Böyle bir izdivaç ona, avantajlar sağlıyabilecek asalet ünvanını kaybettirir ve "La Tilleraye" da Adalaide'e meydanı boş bırakırdı. Eva, malikâneyi ezelî düşmanının elinden almak tasavvurundan katiyen vazgeçmek niyetinde değildi!.

Genç kadın hattâ Kontes de Maubert adında zengince, genç bir dul olarak hayatını dahi zevkle tahayyül edebiliyordu... İleride çok büyük bir izdivaç yapması da mümkündü, kendini şimdiden bir kırallığın veya hayalî bir prensliğin prensesi olarak görüyordu. Evet, ancak bütün dünyaca tanınan daha üstününü elde etmek için ismini değiştirebilirdi. Bu itibarla Bay Veran, güzel aristokratın meçhul hâmisi olmakla yetinmeli, hattâ bununla iftihar duymalıydı. Gerektiği takdirde, dul kalır kalmaz, Eva, sanayiciyi daha cömert davranmağa icbar etmek için, evlenmeleri ihtimalini yem gibi kullanmakla tereddüt etmeyecekti. Şahane bir ünvan ve servet sahibi bir koca buluncaya kadar, bu serabı uzatabilecek derecede maharet sahibi olduğuna inanıyordu.

Eric'in gitmesinin üzerinden topu topu birkaç saat geçmiş olmasına rağmen, güzel Yahudi kadını, zihninde kocasını daha şimdiden gömmüştü. Şimdi, bütün kadınlığını ikinci avı olacak Veran'a yöneltmeği düşünüyordu.

Hemen ertesi sabah, kayınvaldesine kaçta geleceğini bilmediğini söyleyerek Besançon istikametinde yola çıktı. Adelaide'i çoğalması muhtemel yokluklarına birinci gününden itibaren alıştırması daha akıl kârıydı. Zaten, birbirinden nefret eden iki kadın, bütün gün başbaşa ne konuşabilirlerdi ki?

Adelaide hiçbir şey söylemedi, hattâ Eva gittikten sonra kendini malikânenin mutlak hâkimi farzetmekten derin bir zevk duydu. Bu duygunun tesiriyle personeli salonda toplayarak onlara şu haberi verdi:

— "Kont Beyefendinin yokluğunda, gelinim ihtimal Besançon'da onun işiyle meşgul olmak mecburiyetinde kalacak. Bu itibarla,, "La Tilleraye" i idare etmek bana düşüyor. Bundan böyle talimat almak için bana geleceksiniz."

İhtiyar kadın bu jestinden dolayı memnuniyet duyarak aynı talimatı bahçıvanlara da tekrarlamak üzere gül bahçesinin yolunu tuttu. Adamlarına, Eric'in yokluğunda, onun otoritesini Kontes Adelaide'in devam ettireceğini bildirmeği şart görüyordu!

Gecenin on biri olmuş, Eva dönmemişti. Adelaide nihayet "Yeni itiyatlar edinmek için, zavallı Eric'imin gidişinden sonra biraz beklemeğe lüzum bile görmedi! Ama isabet! Onu burada ne kadar seyrek görürsek o kadar iyi!" diye düşünerek odasına çıktı.

İhtiyar kadın, odasının pancurlarının arasından, dönen arabanın farlarının ışığını farkettiği zaman, saat gece yarısını geçmişti. Eva'nın holden geçerek kütüphaneye girdiğini duydu. Adelaide birden, sırtına rob de şambrını geçirerek aşağı inmeğe karar verdi. Odaya girdiğinde, Eva bar'ın arkasında bir bardağa viski dolduruyordu.

Büyük bir sükûnetle, "Daha yatmadınız mı, Anne?" diye sordu.

Yüzündeki ifade Adelaide'i şaşırttı; genç kadın hayli yorgun görünüyordu.

— "Seni merak ettim, Eva," dedi. "Bu kadar geç saatte seni Allahın yolunda tek başına bilmek hoşuma gitmiyor. Eric burada olsaydı, bunun çok ihtiyatsızca bir hareket olduğunu sana söylerdi! Hele Besançon'a da bu baraj yapılalıdan beri memlekette bir sürü yabancının türediği söyleniyor..."

— "Boş yere kendinizi üzmeyin. Onlardan çok daha tehlikeli nice insanlar tanıdım!"

— "Bari yemek yedin mi?"

— "Evet, ama hâlâ bir şeyler içmek ihtiyacını duyuyorum."

— "Hep bu viski! Bu içkiden hiç bıkmayacak mısın acaba?"

— "Eve hangi saatte dönersem döneyim, daima bu odada Eric'i düşünerek bir iskoç içeceğim... Odamıza çıkmadan evvel içtiğimiz sonuncu kadehe bayılırdı... Hah şimdi aklıma geldi: Bana vaadettiği gibi Marsilya'dan bir telgraf yolladı mı?"

Adelaide, mesajı sabahlığının cebinden çıkararak, "İşte!" diye uzattı.

Eva yüksek sesle okudu:

— "Bu gece yalnız seni düşünerek gemiye biniyorum. Cezayir'e gelir gelmez sana mektup yazacağım. Seni seviyorum."

Eva, kadehini, "Aşkımıza, Eric!" diye kaldırıp bir yudum viski içtikten sonra, sahte bir merhametle "Telgrafta sizden hiç bahsetmemiş olması garip, değil mi, Anne?" dedi.

Adelaide sert bir sesle, "Allah rahatlık versin!" diye mukabele etti.

Eva böylece, o günkü hâdiseleri gözden geçirmekte serbest kaldı.

Cidden mühim bir gün geçirmiş: Veran'ın metresi olmuştu.

Hâdiselerin gelişmesinde hiçbir fevkalâdelik olmamıştı. Eva, her günkü yazı masasının başına geçmişti; akabinde Veran'ın kapısı aralanmış ve sanayici alâka ile, "Gitti mi?" diye sormuştu

— "Evet."

— "Herhalde kendini çok yalnız hissediyorsun?"

— "Korktuğumdan daha az. Çünkü yanımda sen varsın, Georges..."

Erkeğin gözleri parlanıştı:

— "Senden bu sözleri o kadar uzun zamandır bekliyordum ki..."

— "Söz deme... İtiraf desen daha doğru olur."

— "Eva, yoksa şimdi?"

— "Evet..."

Genç kadın, bu evetten sonra yerinden kalkmış ve sanayicinin kollarına atılmıştı. Uzun ve ateşli bir buseden sonra, bu sefer, belini saran kollardan kurtulmağa teşebbüs etmeden, kadife gibi bir sesle, "Monique hâlâ Megève de mi?" diye sormuştu.

— "Gelecek pazartesi dönüyor."

— "Ya adamların? Onları bugün izne göndersen nasıl olur? Civardaki bir lokantada başbaşa yemek yedikten sonra, Myosotis'e giderdik."

— "Anî kararlarına bayılıyorum, canım!"

— "Artık korkacak bir şeyimiz yok... Eric uzaklarda!"

Eva, Myosotis'den çıktığında saat gecenin on biri olmuştu. Genç kadın direksiyona geçerken Veran, "Seni arabamla La Tilleraye'a kadar takip edeyim mi?" diye sormuştu.

— "Sakın ha! Moruk beni bekliyordur... Hem, beraber geçen saatlerimizi hayalimde tekrar yaşatmak için yalnız kalmağa ihtiyacım var... Senin bana mükemmel bir âşık olacağını zannediyorum..."

Sanayici kendisine aşkla baka dursun, Eva gaza basmıştı.

Vedalaştıkları sırada en yeni avının yüzündeki ifade gözlerinin önüne geldikçe, La Tilleraye'ın kütüphanesinde Eva'nın güleceği geliyordu. Viskisini bitirdikten sonra, Eric'in telgrafını avucunda buruşturarak, "En iyi hal çaresi, bu..." diye mırıldandı.

Bundan sonra, La Tilleraye'da gitgide daha az bulunur oldu. Görünürde şato ile alâkası kalmamış gibiydi; oraya ancak yatmak veya elbise değiştirmek için geliyordu. Adelaide'le öğle veya akşam yemeklerinde buluşması ise haftada iki veya üç defayı geçmiyordu. Bu yemekler kasvetli bir hava içinde cereyan ediyordu; iki kadın, az konuşmak bakımından birbirleriyle yarış ediyor gibiydiler. Zaten yegâne müşterek konuşma mevzuları, faal hizmete gönderilmesinden beri mektupları büsbütün seyrekleşen Eric'ti. Sıra ile, bir annesine, bir karısına yazdığı mektuplarda genç adam, kendisi hakkında pek az malûmat veriyordu: Askerî sansür bu şekilde hareket etmesini icap ettiriyordu. Kayınvalde ve gelin, yazdıkları mektupları bir posta kutusu numarasına gönderiyorlardı. Adelaide mektuplarında, sadece La Tilleraye'dan bahsediyor, Eva'nın lâfını bile etmiyordu. Kendi mektuplarında ise Eva, Veran'ın yanındaki çalışması hakkında bilgi veriyordu; bu arada, sanayicinin, Eric'e garantilediği malî avantajların önemli bir kısmını kendisine tahsise karar verdiğini

bildirmeği ihmal etmemişti. Mektupların hepsi, aşağı yukarı hep şu şekilde nihayet buluyordu:

"İstikbal için endişe etmen yersiz: Karın bol bol para kazanmağa devam ediyor. Döndüğün zaman, gittiğin zamankinden daha zengin olduğunu göreceksin... Annenin sıhhati mükemmel... Seni seviyorum!.."

Aradan üç ay geçtikten sonra, Eva bir gün Adelaide'e, bir Alman sanayicileri grupu ile yapacağı önemli görüşmelerde Veran'a tercümanlık etmek üzere Paris'e gideceğini haber verdi. Yokluğu üç, dört günden fazla sürmeyecekti. Halbuki üç hafta sonra Eva hâlâ dönmemiş, kayınvaldesine bir telgraf çekerek müzakerelerin, Bay Veran'ın tahmin ettiğinden daha uzun süreceğini bildirmekle yetinmişti... Bu havadis, La Tilleraye'ın mutlak hâkimi kesilmiş Adelaide'in hoşuna gitmedi değil; hattâ gelininin yokluğundan istifade ederek komşu şato sahiplerini bir gün çaya davet etti.

İhtiyar kadın misafirlerine, evde yapılan değişiklikleri, banyolara varıncaya, kadar gösterdikten sonra, onları Amerikan barı'nın bulunduğu kütüphaneye götürdü: orada, kayıtsız göstermeğe çalıştığı bir tavırla, "İşte böyle," dedi, "insanın zamana uyması icap ediyor. Bir viski mi, yoksa bir kokteyl mi arzu ediyorsunuz?"

Bütün memleketin dilinde dolaşan gül bahçesini de misafirlerine gezdirmek fırsatını kaçırmadı tabiî; hükûmet nezdinde mühim bir mevkii olan Marki de Chapuis ona bir ifşaatta bulunmak için bu gezinti ânını seçti.

— "Diğer davetlilerin gerisinde kalmamızdan istifade ederek size, beni şaşırtan bir hususta bahsetmek istiyorum, hanımefendi," diye söze başladı. "Doğrusunu isterseniz, önce size bir şey söylememeği tercih ediyordum ama, karım, sustuğum takdirde aile dostluk vazifeme ihanet etmiş olacağımda ısrar etti..."

— "Beni meraka düşürdünüz! Söylemek istediğiniz neymiş, anlatın..."

— "Geçen hafta, bölgede bir sanatoryomun inşası meselesini görüşmek üzere Paris'e gitmiştim... Bu görüşmelerin ne kadar can sıkıcı olduğunu tahmin edersiniz; neyse uzatmıyalım, vekâlet müsteşarı ile, öğle yemeğimizi yemek üzere Maxim's lokantasına kadar uzandık... Tam lokantaya vasıl olduğumuz sırada, gelininizin, birkaç sene evvel bize burada takdim ettiğiniz şu Bay Veran'la içeri girdiğini gördüm..."

— "Bunda şaşılacak bir taraf yok: Eva'nın, yabancı sanayicilerle anlaşmasına yardım etmek üzere Veran'la Paris'te olduğunu demin size söylemiştim."

— "Ama o gün bu Bay Veran'la yalnızdı... Beni tanıdığını sanmıyorum. Bu sayede onu tetkik edebildim: Çok sevdiğim Eric'in ve sizin namınıza üzüldüğümü itiraf etmek zorundayım!"

— "Ne demek istiyorsunuz?"

— "Gelininizin Maxim's'deki hal ve tavırları, Veran'la arasındaki münasebetin mahiyeti hakkında şüpheye mahal bırakmıyor..."

— "Demeyin, Chapuis?"

— "Maalesef öyle, hnımefendiciğim!.. Bir kere adam ikide bir gelininizin elini avucuna alıyordu... Yemeğin bir ânında, genç Kontes'in, tabağındaki bir eti kendi çatalıyla Veran'ın ağzına götürdüğü de gözümden kaçmadı! Adamın halini bir görmeliydiniz: Ağzı kulaklarına varıyordu... Öyle ki ciddiyetini duymuş olacağınız dostum Senatör Lemay bile bana, Paris'e geldiği zaman sanayicimiz, anlaşılan, sıkılmamanın yolunu biliyor! Hanım doğrusu fevkalâde... Gerçi biraz fazla göze çarpıyor ama, çok güzel olduğu inkâr edilemez! Acaba kim dersiniz? Tesadüf bu ya, siz tanımıyor musunuz?" demenin önüne geçemedi. Tabiatiyle, isminizi lekelemek istemediğimden, ben, tanımadığımı söyledim... Ama Senatörün merakı uyanmıştı bir kere, "Bizim bölgenin yerlisi değil galiba, şunun hakkında biraz malûmat alalım," dedi. Ve başgarsonu çağırarak, "Şu dipteki masada güzel hanımla yemek yiyen bey kim? Onu tanır gibiyim..." diye sordu. Başgarson, hiç tereddüt etmeden, "Doğunun büyük fabrikatörlerinden Bay Veran'dır, Senatör beyefendi," diye cevap verdi. "Üç haftadan beri buraya sık sık geliyor... Bilhassa akşam yemeklerinde..." Lemay ısrar etti: "Hep aynı hanımla beraber mi?" "O hanımın Bayan Veran olduğunu zannediyorum. Bayın birkaç kere "Karım" dediğini, bayanın da baydan "Kocam" diye bahsettiğini duydum." Lemay hemen bana döndü: "Bu da iyi!" dedi. "Büyük sanayicimiz evli olduğunu herkesten gizledi demek!" Anlatacaklarım bu kadardı, Adelaide'ciğim! Bu hâdiseyi size açıkladığım için bana inşallah kızmadınız? Ama ailelerimizin an'anevi dostluğu namına vazifemi yapmak zorundayım."

Adelaide sert bir sesle, "Teşekkür ederim," dedikten sonra, adımlarını sıklaştırarak öteki misafirlerine yetişti.

Akşam yalnız kalınca hem allak bullak, hem sevinç içindeydi.

Üzüntüsü biraz Eric için, daha çok kendisi için ve hele Maubert'lerin şerefi içindi... Marki de Chapuis denen ahlâksızı bir daha "La Tilleraye"a davet etmeyecekti. Bütün komşular gibi, "La Tilleraye"ın zenginliğini çekemeyen, hele gül bahçesini gezerken ihtimal kıskançlıktan çatlayan karısının teşvikiyle, Eric'in karısının âdi bir fahişeden başka bir şey olmadığını imâ etmişti! Üstelik Markiz de Chapuis, bölgenin en dedikoducu kadını olduğuna göre, bütün memleket, hele öğleden sonra "La Tilleraye" ın salonlarında tıka basa karınlarını doyuranların hepsi vaziyetten haberdar olmalıydılar... Ne kadar feci, Yarabbim!

Adelaide'in sevinci, Marki'nin bilmeyerek kendisine, yanaşma gelinden kurtulma imkânını vermiş olmasından ileri geliyordu. Anlattıkları mutlaka doğruydu: Adelaide şimdi, Eva'nın her günkü yokluğunun "La Tilleraye" a geç vakitler dönmesinin ve sözüm ona iş seyahatinin sebe-

bini anlıyordu! Eva ilelebet Paris'te kalacak değildi ya; o gelir gelmez de Adelaide, elindeki silâhtan faydalanacaktı!

Genç kadın üç gün sonra tam akşam yemeğinden önce geldi. Veran ona, otomobiliyle "La Tilleraye"a kadar refakat etmişti. Geldiklerini odasının penceresinden görmüş olan Adelaide, "Ne küstah kadın! Âşığını, evimin eşiğine kadar getiriyor!" diye düşünmekten kendini alamadı. Hele uşak kapısını vurup, "Bay Veran, Besançon'a dönmeden önce Kontes Hanımefendi'nin elini öpmek istiyor," deyince hiddetinden boğulacak gibi oldu.

— "Bir de bu eksikti!... O beye rahatsız olduğumdan kendisini göremiyeceğimi söylersiniz..."

Biraz sonra Adelaide, sanayicinin tek başına şatodan ayrıldığını gördü.

Saat sekizde, yüzü ışıl ışıl olan Eva ile yemek odasının kapısında karşılaştı. Genç kadın alâkayla, "Rahatsız olduğunuzu zannediyordum, anne," dedi.

— "Şimdi daha iyiyim."

— "Sizi göreceğim gelmişti! Odamda Eric'in iki mektubunu buldum... Oradaki faaliyeti hakkında fazla bir şey anlatmıyor ama, oldukça nikbin görünüyor ve harbin pek uzun sürmiyeceğini tahmin ettiğini söylüyor... Sıhhati iyiymiş, mühim olan da bu... Size de mektup yazdı mı, anne?"

— "Evet... Ben de yarın ona cevap vermek niyetindeydim... Paris'e seyahatinden memnun musun?"

— "Tam mânasiyle... Bu Almanları ikna etmek çok güç oldu ama, dostumuz Veran'ın iş hususunda eşsiz olduğunu bir kere daha itiraf etmek zorundayım; onlardan her istediğini elde etti."

— "Sahi mi? Herhalde senin de ona büyük yardımın dokunmuştur."

— "Öyle tahmin ediyorum... Zaten Fransızların en büyük hatası, yabancı dilleri öğrenmeğe ehemmiyet vermemeleri."

— "Herkes Varşova'da doğamaz ki!"

— "Yoksa bu bir iğne mi, anne?"

Adelaide cevap vermedi ve yemeğini yemeğe başladı. Eva da, kayınvaldesinin susmasına aldırış etmemiş görünerek onu taklit etti.

Yemekten sonra bermutad kütüphanede buluştular.

Eva bir ara, "Demin oda hizmetçimden geçen cumartesi komşularımıza bir davet verdiğinizi duydum," dedi.

— "Evet."

— "Burada bulunamayışıma üzüldüm."

— "Eva'cığım, insanın hem iş yapması, hem de evinde misafir kabul etmesi mümkün değil... Mamafih o davette, bana senden, uzun uzun bahsettiler..."

— "Dostlarımızın hepsi sevimli insanlar!"

— "Sevimliliklerine pek kanma! Bay Veran'dan da bahsettiler."

— "Bölgede sevilmeğe başlandığını duyuyorum... Dönüş seyahatimizde, yarın Besançon'da Senatör Lemay'ı kabul edeceğini, bu zatın kendisinden bir şey rica edeceğini söyledi."

— "Senatör mü?"

Adelaide'in yüreği hoplamıştı. İskandaldan önce davranmış olmak için, hücuma geçmenin tam zamanıydı. Adelaide kuru sesiyle konuşmağa başladı:

— "Kızım, bugünden sonra "La Tilleraye" da oturmağa devam etmen bana imkânsız görünüyor ...Veran'ın metresi olduğunu bilmiyen kalmadı... Böyle bir harekete müsamaha edemiyeceğimi takdir edersin! Paris'te vur patlasın, çal oynasın yaşaman, gerçi Eric'e karşı hoş bir jest değil ama, nihayet bu, vicdanını alâkadar eden bir mesele... Sende de vicdan denen şeyin nebzesi olmadığından, bu hususta konuşmağı lüzumsuz görüyorum! Ama Besançon ile civarımızda o beyle dedikoduculara mevzu olmana tahammül edemem! Giderken Eric, seni bana emanet ettiydi... Sen belki bunu unuttun ama, Allaha şükür benim hafızam yerinde. Bu itibarla, vazifemin ne olduğu sarih: Oğlumu yaptıklarından haberdar etmek mecburiyetindeyim. Benim yerimde olsaydın, sen de aynı hareket ederdin. Ama belki de annelik hissin sana bunu yaptıracak derecede gelişmiş değil. Bir çocuğun, anası için mukaddes olduğundan, hele o çocuk bir tane ve uzakta olursa, onu müdafaa etmenin annesinin vazifesi olduğundan haberin yok..."

Eva hiç kıpırdamamıştı. Büyük bir sükûnetle ve en tatlı sesiyle, "Ne demek istediğinizi anlıyamadım, Anne," dedi.

Adelaide ona hayretle baktı:

— "Bu söylediklerim, üzerinde hiç mi tesir uyandırmadı? Yabancı bir erkekle gayrimeşru bir münasebet kurmağı normal bir şey mi addediyorsunuz?"

— "Her şeyden evvel kadınım! Oğlunuzun şüpheli dönüşünü bekliyerek bu kasvetli yerde aylarca, hattâ belki senelerce rahibe hayatı sürmemi istemek cüretini gösteremezsiniz ya..."

— "Sus! Oğlum dönecektir... Dönmemesi işine geliyor ha! Meğer zannettiğimden daha da canavar ruhluymuşsun... Cüret bahsine gelince, kasvetli dediğin bu evi bir an evvel terketmeni emrediyorum! Zaten burada kalman için hiçbir sebep yok: Burada sıkılıyorsun, benden nefret ediyorsun, bütün memleket de senden Yahudi kadını diye bahsediyor... Aslını sorarsan, dinî nikâh kıydırmadığınız için, seni hiçbir zaman oğlumun karısı telâkki etmedim... Benim için sadece maceraperestin birisin."

— "Herhalde, beni buraya kabul ettikleri gün, Maubert'lerin muazzam serveti tarafından cezbedilmiş bir maceraperestim, öyle mi?"

— "Hayır! Seni cezbeden, Maubert'lerin ismi ve ünvanı oldu! Kontes diye hitap edilmeye bayılıyorsun ve ünvanımızı her fırsatta kullanmak-

tan çekinmiyorsun... Belki de, saadeti başka yerde arayıp bulduğunu Eric'e hemen haber vermemen daha doğru olur... Sana sadık olduğu için o, cidden üzülür. Mamafih, hemen harekete geçmememi tercih ediyorsan, iki şartımı kabul etmek mecburiyetindesin: Evvelâ "La Tilleraye"ı ve memleketi terkedersin. Bay Veran, seni Paris'te veya istediğin başka bir yerde yaşatmak imkânlarına sahip! İkincisi, hakkın olmıyan bir ismi veya bir ünvanı taşımaktan vazgeçersin... Her şey kolaylıkla yoluna girebilir: Boşanma ameliyesi bir formaliteden ibaret. İleride âşığınla aran bozulacak olsa da yaşamana yetecek kadar paran var. Eric, sana şahsî bir sermaye temin ettiydi. Mücevherlerini, kürklerini, bütün şahsî eşyanı, otomobilini, hattâ bayıldığın şu sakil bar'ı beraberinde götürebileceğini de söylemeğe hacet yok!"

— "La Tilleraye"ı, yeni çiftlikleri ve Eric'in hesabındaki bütün parayı da kendiniz ve sevgili oğlunuz için alıkoyacaksınız, değil mi?"

— "Evet."

— "Lâfın kısası, bana bir pazarlık teklif ediyorsunuz... Yalnız, alıkoymak istediğiniz ve senelerden beri istifade ettiğiniz şeyleri kime borçlu olduğunuzu biliyor musunuz acaba? Bana! Aşağı gördüğünüz şu Varşova'dan gelmemiş olsaydım, siz bugün burada olamazdınız: "La Tilleraye" yegâne müsebbibi bulunduğunuz ipotekleri ödemek için çoktan satılmış olurdu; Hattâ belki de harap berhane, şimdi yıkılmıştı!"

— "O uğursuz kampta bulunmasaydın, Eric zengin bir izdivaç yapardı!"

— "Veran'ın kızıyla mı evlenirdi demek istiyorsunuz? Yanılıyorsunuz: Sizin de bildiğiniz gibi, Eric, sevmediği bir kadınla evlenmiyecek kadar dürüst bir adamdır... Yalnız beni seviyor ve bu böyle devam edecek!"

— "Buna o kadar mı eminsiniz?"

— "Dişiliğimin kudretini biliyorum..."

Eva'nın sesi tatlılığını kaybetmişti:

— "Eric de, burada olan her şey de benimdir!" diye devam etti. Halbuki sizin hiçbir şeyiniz yok! Gidecek biri varsa, o da sizsiniz!"

— "Küstahlığına diyecek yok, kızım! Buraya ilk geldiğin günden beri gözünde tüten bu neticeye nasıl ulaşacağını sorabilir miyim?"

— "Gaye basit, Madam..."

Eva, Adelaide'e Anne diye hitap etmemiştii ama, sesi bütün eski tatlılığını bulmuştu:

— "Eric'le benim Münih'te kontratsız evlendiğimizi bilmiyorsunuz herhalde: bu, mal ortaklığı demektir. Rüştünü ispat etmesinden beri "La Tilleraye" ın sahibi bulunan Eric'in ölümü halinde, ona ait her şey benim olacak. Yalnız, gitmeden bir gün evvel Besançon'da Noter Rambert'e gitmemizi istedi. Orada, vasiyetnamesine bir madde ilâve ettirerek ölümünüze kadar burada yaşamanızı ve benim size münasip bir aylık

vermemi garantiledi. Eric'in bu kararını tabiatiyle itirazsız kabul ettim."

— "Aman, ne kadar iyi kalbiymişsin!... Oğlumun gözünü boyayarak beni bu tahammülsüz duruma sokabildiğine göre, hakikaten kudretli olduğunu da itiraf etmek gerek. Bu vaziyette, hemen yarın sabah "La Tilleraye"ı terkediyorum."

— "Sizi kapı dışarı etmiyorum ki, Madam!"

Adelaide, bembeyaz bir yüzle ayağa kalktı ve kütüphaneden çıktı.

Yalnız kalınca Eva, bir sigara yaktı ve düşmanının boş bıraktığı koltuğa düşünceli bir tavırla yerleşti.

6

İKİ HAFTA SONRA, Cezayir şehrine üç yüz Km. mesafedeki bir karargâhta bulunan Eric'in eline iki mektup birden geçti. Evvelâ Eva'nınkini okudu:

"Sevgilim,

"Bu uzak diyarlara gelişinden beri senden gizlemek istediğim bir şeyi çarnâçar itiraf etmek zorundayım: Bütün gayretlerimize rağmen, annenle ben bir türlü anlaşmağa muvaffak olamadık. Hangimiz daha kabahatli? Artık orasını bilmiyorum ama, bu hayat böyle devam edemezdi! Annen, kendi arzusuyla "La Tilleraye"ı terkederek Besançon'da rahibeler tarafından idare edilen bir yurda yerleşmeği tercih etti; gûya orada çok mes'utmuş... Benden aldığı talimat mucibince Noter Rambert, Yurdun başrahibesine, anneciğin bütün masraflarını kendisine bildirmesini ve hepsinin, annenin haberi dahi olmadan ödeneceğini haber verdi. Mamafih sen, annene mektup yazarsan onu usulca yola getirmeğe çalış.

"Ben her akşam büyük bir sükûnet içindeki "La Tilleraye" ımıza dönüyorum; gündüzleri ise en iyi dostumuz olmakta devam eden Verna'la çalışıyorum. Son günlerde, bazı büyük işleri, başarmasına yardım ettim, o da hizmetlerimi paraca mükâfatlandırdı. Bu itibarla kendini üzmen için

hiçbir sebep yok: O sahada işler yolunda; karının senin yerini tutmak için elinden geleni yaptığını düşünerek orada sevinmelisin...

"Son mektubunda sıhhatin çok iyi olduğunu yazıyorsun: Buna çok memnun oldum. Ama ihtiyatlı hareket etmeği sakın unutma, canım! Kahramanlık vâkıa güzel şey ama, seni taparcasına seven ve günlerini seni beklemekle geçiren bir karın olduğunu unutma... Bazı akşamlar seni öyle arıyorum ki! Kütüphanedeki küçük barımızın başında üst üste viskileri yuvarlamak suretiyle kederimi dağıtmağa çalışıyor ve seni yanımda tahayyül ediyorum... Seni seviyorum. Karın."

Adelaide'in mektubu on sahifeden uzundu; ihtiyar kadın, bir tek defa Eva veya "karın" demeyip "entrikacı", "maceraperest", "sığıntı" ve "Yahudi" gibi sıfatlarla tavsif ettiği gelinine karşı bütün kinini, sıkı ve fırtınalı el yazısıyla bu sayfalara sığdırmıştı. Bununla beraber, oğlunun üzüntüsünü arttırmamak gayesini güden anne sevgisinin tesiriyle mi yoksa sanayicinin La Tilleraye için kötü neticeleri olabilecek öfkesini uyandırmaktan çekindiği için mi, orası belli değil, Adelaide, âşık olarak Veran'ın ismini vermemiş, sadece uğursuz mahlûğun" Eric'in yokluğunda hiç sıkılmadığını ima etmişti... Belki de bu hususta bilgi sahibi tanıdıklarının, bu gibi durumlarda insanların ismini yazılı olarak zikretmenin tehlikeli olabileceği nasihatine riayet etmişti.

Pek ateşli bir lisanla yazılmış mektup şöyle nihayet buluyordu:

"... kadınlık vekarım, anne sevgim ve bilhassa dinimiz, beni, bu, ahlâk kaygusundan mahrum kadınla bir dam altında oturmaktan menediyor.

"Zavallı yavrum, bu kadın senelerdir seni büyülüyordu. ama hâlen orada yaşadığın çetin hayat ile senin için biçilmiş kaftan olup Allaha şükür, tekrar kavuştuğun askerlik mesleğinin aklını başına getirdiğini umuyorum... Bu kadından uzak kalman inşallah senin için hayırlı olmuştur... Onu görmeyeli beri, benim de ne kadar huzura kavuştuğumu bir bilsen... Bununla beraber, "La Tilleraye" gözlerimde tütüyor! Köylülerimiz sana ve bana sadık kalarak Yahudi kadınından nefret eden köy halkı vasıtasile oradan haber almağa çalışıyorum! Ne çare ki evin içinde olan bitenleri öğrenebilmem imkânsız: Entrikacı tarafından bizzat seçilmiş olan şimdiki personelin , ona sadık olduğunu biliyorsun. Bu hizmetkârlardan hiçbiri memleketlimiz değil: "La Tilleraye" ın mutlak hâkimi kalmak için, kadın onları çok uzaklardan getirtmiş. İhtiyar Urbain'imiz ile Louise'mizin orada olmayışları çok fena! Halbuki onlardan her şeyi öğrenebilirdim. "La Tilleraye" namına korkuyorum, Eric!

"O kadının bizi topraklarımızdan atacağını sana söylemiştim! Ona nasıl adanıp bu şartlar tahtında onunla evlendin? Bir an evvel dönmen için Allaha dua etmediğim saat yok! İşleri eski düzenine sokabilmek için birkaç günlük bir izin alamaz mısın acaba?

"Senin için dua ediyorum. Annen."

Mektupların ikisini de okuduktan sonra Eric, Eva'nın hakikati söylediğine, Adelaide'in ise mübalâğa ettiğine kani olmuştu. Mektupların yazılış tarzı o kadar farklıydı ki! Evan'ın kullandığı lisan mutedil, Adelaide'inki ise mütecavizdi. Hem Eva, "La Tilleraye" da oturmak istemeyen Adelaide'in masraflarının gizlice ödenmesini, noterden rica etmekle büyük bir incelik göstermemiş miydi?

Adalaide aksine, Eric'in evlendiğini kendisine haber verdiği günden beri söylediği bütün haksızca sözleri tekrarlıyor, hattâ hainliği, Eva'nın vefasız olduğunu ima etmeğe kadar götürüyordu. Halbuki Eric, Eva'nın hem kocası, hem de yegâne âşığı olduğuna emindi.

Adelaide'in ithamlarını tekrar tekrar okudukça genç adam, Eva'nın parasızlığını, asil olmayışını, milliyetini, çocuksuluğunu parmağına dolamak suretiyle, annesinin yıkmak gayesini güttüğü büyük aşkını düşünmekten kendini alamıyordu. Ama Adelaide, Eva'nın güzelliğinden, zekâsından, "La Tilleraye"ı mahvdan kurtaran realizminden hiç bahsetmiyordu! Yok, annesinin çok haksız olduğuna şüphe yoktu.

Eric, mektupların ikisine de cevap verdi. Annesine müsamaha ile şefkat tavsiye etti. Eva'ya ise âşıkane itimadını tekrar etti. İkisine de Afrika'dan dönüp aile ocağına uzlaşmayı getireceği günün, hayatının en güzel günü olacağını anlatmaya çalıştı.

Zavallı Eric de Maubert, Adelaide'i hiç bir zaman lâyıkiyle anlayamamıştı, muhtemelen de hakikî Eva'yı hiçbir zaman anlıyamıyacaktı.

Geçen aylarla birlikte Yahudi kadını "La Tilleraye" de âşığı ve tebessümü ve cazibesi ile mestedebildiği kimseler üzerindeki hâkimiyetini büsbütün kökleştirdi. Onu görmek isteyenlerle görmemezlikten gelenler ise para kazanma kabiliyetini çekemeyen köylüler, ünvanını kendine bir muvaffakiyet merdiveni yapmasını hoş görmeyen civar asilleri, katolik olmasından çok, kendi dinine dahi riayet etmemesini zemmeden kilise erkânı ve yabancı kadının kendilerine dudak bükmesini affedemeyen Besançon esnafıydı. Babasının düşüncelerini kendisinden başkasının işgal etmesini hazmedemiyen Monique'i de unutmamak lâzımdı. Tabiî, bir de Adelaide vardı. Bu itibarla, ihtiyar kadın bir gün Besançon'un bir sokağında genç kıza rastlayınca, bir kaç sene evvel La Tilleraye'daki davet esnasında vardıkları anlaşmanın müşterek düşmana karşı bir kin ittifakı halini almasında şaşılacak bir taraf kalmadı.

İhtiyar kadın genç müttefikine her şeyi anlatmaktan çekinmemişti; sonunda mavi gözlü genç kız, "Siz herşeyi bana bırakın, hanımefendi," demişti. "Bu işe bir son vereceğimi size vaadediyorum... Bundan böyle, babam, onunla benim aramda bir tercih yapmak zorunda kalacak!"

Nitekim Monique, babasının hiçbir "Hayır!" cevabıyla karşılaşmamış şımarık bir evlâdın bütün ateşi ve emniyetiyle hücuma geçmekte gecikmemişti. Ve, Megeve, Cansnes, İsviçre yahut Paris'ten bıkmış gibi kasden "Myosotis" den ayrılmamıştı.

Babası ikide bir ona, "Niçin şöyle bir seyahate çıkıp keyfine bakmıyorsun?" diye soruyordu.

— "Ancak seninle ve "o kadın" gittikten sonra seyahate çıkarım..."

— "O, sana karşı ne kusur işledi sanki?"

— "Bana olan sevgini çaldı ya!"

— "Saçmalıyorsun, Monique... Kontes de Maubert, beni senden ayırmağı aklında bile getirmeyen pek büyük bir hanımefendidir."

— "Zaten benden nasıl ayrılırsın ki? Yegâne varisin benim..."

— "Sana verilecek hesabım yok."

— "Öyle mi zannediyorsun, baba? Seni terketmeğe karar versem, deliye dönersin! O kadın, metresin olduğu için kendini pek kuvvetli sanıyor ama, hangi metres bir erkeğin biricik evlâdıyla boy ölçüşebilir? Evet, o hoşuna gidiyor ama, onu beni sevdiğin gibi sevemezsin! Onu gerçi güzel görüyorsun ama, senin için ben daha da güzelim! Bir tercih yapman icap ederse, terkedeceğin o olacak... Haydi baba, henüz iş işten geçmeden o kadını bırak!"

Baba ile kız arasında bu gibisahneler her gün tekerrür ediyordu.

İz'aç edilen adam kızıyla beraber olmadığı zamanlar da metresi isteklerini gitgide arttırıyordu:

— "Sevgilim, birkaç zamandır beni daha az seviyorsun gibi geliyor bana?"

— "Sen delisin, Eva!"

— "Hayır. Benden farkına varmadan yavaş yavaş uzaklaştığını hissediyorum... Başka metresin olmadığına göre, bu, olsa olsa kızının marifeti olacak..."

— "Bana Moniquet'den bahsetmemeni rica etmiştim."

— "Bununla beraber, ikimiz arasında yegâne engel, o! Benden nefret ettiği için, kasden evlenmiyor!"

— "Nefret hususunda senin de ondan geri kalır tarafın olmadığını itiraf et."

— "Senin derdini anlıyorum... Bu itibarla kendimi feda etmeğe hazırım... Bir tek kızın var: Benim seni ondan mahrum etmeğe hakkım yok..."

— "Sus! Seni seviyorum... Kocandan boşandığın takdirde, seninle evlenmeğe hazır olduğumu biliyorsun."

— "Eric orada olduğu müddetçe boşanmağa hakkım yok... Bir kere dönsün, ondan sonra görüşürüz..."

— "Kaç keredir aynı şeyi söylüyorsun... Halbuki Paris'e yaptığımız o seyahat esnasında, dul kalman ihtimalini bile hesaba katıyordun..."

— "Ben, her şeyi hesaba katarım... Bu itibarla, sevgili Monique'inin, münasebetimizin evlenmesine mâni olduğu bahanesiyle ayrılmamızı talep ettiğini bana yakında haber vereceğini de kehanet edebiliyorum. İşte o gün, benim için, "La Tilleraye" da mahpus yaşamaktan başka şık kal-

mayacak... Yalnız ben, başkalarından önce davranmağı tercih ederim... Evet, senin için yaptıklarımı takdir etmen şartiyle, ben aranızdan çekilmeğe hazırım."

— "Benim için ne yaptın ki?"

— "Georges!"

Bu ismi hecelerken Slav şiveli ses adamakıllı sertleşmişti. Bundan sonra Eva, o vakte kadar söylediklerine bir tek kelime ilâve etti:

— "Elveda!"

Daha o akşam sanayici, genç kadını görmek istedi. Hattâ kendini affettirmek için "La Tilleraye" a kadar geldi, ama Eva onu görmeği reddetti. Ertesi gün de yazıhaneye gelmedi. Ona telefon edince Veran, bir hizmetkârın, "Kontes Hanımefendi, telefona gelemeyecek..." cevabıyla karşılaştı.

Bir kere daha şatoya döndü; bu sefer ona, Kontes'in evde olmadığını söylediler.

Aradan üç gün geçti. Babası ile Yahudi kadınının arasında değişen bir hal olduğunu sezen Monique, mücadeleden muzaffer çıktığına inanmağa başlamıştı. O da Eva'yı lâyıkiyle anlıyamamıştı.

"La Tilleraye" da kapalı yaşıyan Yahudi kadını, odası ile kütüphane arasında mekik dokuyor, kütüphanede Adelaide'in eski koltuğunda saatlerce oturup barın arkasına asılmış ve eb'adıyla bütün ecdat portrelerini küçük gösteren tam boy bir portreyi seyrediyordu... Bu, moda bir ressamın imzasını taşıyan ve Eva'yı gece elbisesiyle gösteren modern bir eserdi. Resimde, genç kadının dekoltesi ile çıplak kolları mücevherlerle kaplıydı. Çerçevenin aşağısında, küçük bir levhanın üzerinde altından harflerle, "Kontes de Maubert, doğuşu Goldski" yazılıydı. Poz seansları, Eva'nın Paris'te Veran'la geçirdiği birkaç hafta zarfında vuku bulmuştu. Esasen portreyi yaptıran, Eva'nın aşağıdaki konuşmasından sonra sanayici olmuştu:

— "Ericin ninelerinin resimlerine baktıkça, benim de onlardan geri kalır tarafım olmadığını görüyorum... "La Tilleraye" da, kütüphanedeki bar'ın yukarısında benim de portremin bulunması hoş olur, yalnız bütün ötekilerden daha büyük olması şart."

Veran'ın, Eva'nın bu dileğine cevabı şu olmuştu:

— "Hiç değilse odaya, bar'a uygun modern bir hava verir. Ne biçim portre tercih edersin? Modern mi olsun, yoksa sana benzesin mi?"

— "Bana benzesin... İleride ona bakıldıkça, "Bu Kontes de Maubert de çok güzelmiş!" denilmesini istiyorum. Bu, benim, ölümden sonraki zaferim olsun!"

Adelaide gittikten birkaç gün sonra Paris'ten gelen portresine baktıkça, onun, başarısının sembolü olduğuna dair Eva'nın kanaati kuvvetleniyordu.

Elde viski bardağı, başarısının şerefine içti. Portreyi hediye edene

karşı kullandığı taktiğin doğruluğundan emindi. Veran'ın perişan halde olması lâzımdı... Eva'nın nüvazişlerinden öyle uzun zaman uzak kalamıyacaktı her halde... Maamafih tehlikeli bir oyun oynadığını genç kadın biliyordu: Bütün köylü aslından gelenler gibi Veran da şiddetli karakterliydi. Eva buna rağmen, Monique'in gidişiyle neticelenmesi şart buhranı hasıl etmek için, Veran'ı unutur görünmeğe devam edecekti. Elindeki kozları yerinde kullanması sayesinde, Adelaide'in gitmesini temin etmemiş miydi? Veran da nihayet, Eric gibi bir erkekti...

Veran servetinin vârisinin gittiği gün ise Eva, Cadillac'ın Citroen'in yanında duruşunu gördüğü ilk gün tasarladığı muazzam zaferi kazanacaktı: Kendine fabrikanın ve Veran'ın bütün işlerinin hisse senetlerinden hediye ettirecekti ...İlk hisseler, sanayici ile barışmasının mükâfatı olacaktı... Sonra sonsuz sabrıyla, kendine yeni hisselerin terkedilmesi için müsait fırsatların zuhurunu bekliyecekti. Sanayicinin servetini böylece yavaş yavaş kemirmeğe devam edecek, sonunda da bir gün kendini şirketin başlıca hissedarı olmuş bulacaktı: Bu, Veran'ın ölmesi haline karşı alınması elzem bir tedbirdi. Bu durumda, hisselerin bakiyesi gerçi Monique'e verilecekti ama, tröst'ün hakikî sahibi Kontes de Maubert olduktan sonra, bunun ne ehemmiyeti vardı?

Eva, gerekli malûmatı çoktan edinmişti... Hali hazırda, Veran'ın etrafında toplanmış birkaç hisse sahibi, şirketin görünüşünü muhafaza ile vzifeli kuklalardan ibaretti. Aslında bütün hisseler bir tek adamın elindeydi. Onları bu adamın elinden satın almadan koparmağa bakmalıydı. Satın alma kabiliyeti ancak başka silâhı olmıyanlara yarar. Halbuki Eva'nın dişiliği vardı...

Fakat "La Tilleraye"a dönmeyen sanayici Eva'nın bütün plânlarını bozdu.

Bir ay geçip de ses sada çıkmayınca, Eva endişelenmeğe başladı... Yazıhaneye dönmeli miydi? Bu, yenilgisini itiraf olurdu. "Myosotis"e mi telefon etsindi? Bu da Monique'i harekete geçirtirdi... Daha parlak bir çare bulmak lâzımdı... Birkaç alışveriş yapmak üzere Besançon'a indiği bir gün Eva bu çareyi buldu.

Eski şehrin en dar sokaklarının birinden otomobille geçtiği sırada, bir sesin, derhal tanıdığı bir şive ile, "Merhaba, Kontes Hanımefendi," dediğini duydu.

Genç kadın derhal fren yaptı: Sesin sahibi, bir gün "La Tilleraye"ın çatısında Yahudice konuşmak suretiyle gözlerini kamaştırdığı Abraham Baba'ydı. Eva'nın gayri ihtiyarî gülümsemesi adama cesaret verdi:

— "Kontes Hanımefendi, beni bir daha görmeğe gelmediniz. Halbuki satılacak başka şeyleriniz de olduğunu bana söylemiştiniz."

— "Artık hiçbir şey satmıyorum satın alıyorum..."

— "Daha iyi ya, Kontes Hanımefendi! Mağazamda sizi alâkadar edecek pek çok şey var..."

Yahudiye inanmamakla beraber tecessüsünü yenemiyen genç kadın, aslında, birbirleriyle alâkası olmayan çeşitli eşyanın yığılı bulunduğu kasvetli bir dükkân olan "mağaza" ya girdi.

Birkaç kumaşı elledikten ve bir göz attıktan sonra, "Bütün hazinelerin bunlar mı?" diye sordu.

— "Gayet güzel! Bir gümüş takımım da var... Ama üzeri armalı olduğu için meydana koymuyorum! Civardaki şato'lardan birinin malı olduğu için, boşboğazlık etmememi tenbih ettiler... Onu, her şeyin değerini anladığınız için ancak size gösterebilirim. Kontes Hanımefendi."

Dükkânın arkasından güzel bir tepsi getirdi. Eva bunu görür görmez, "Bak hele!" dedi. "Baron de Mordret'nin para sıkıntısı varmış. Bu, onun arması, değil mi?"

— "Baron da bütün komşularından farksız hanımefendi... Eski aileler için zaman güç..."

— "Ama Maubert'ler için değil, Abraham Baba."

— "Biliyorum, Kontes Hanımefendi... La Tilleraye'da esaslı tadilât yaptırdığınız söyleniyor..."

— "Bizim hakkımızda daha neler söyleniyor?"

— "Çok zengin olduğunuz, meselâ... Birkaç kere lüks arabanızın içinde şehirden geçtiğinizi gördüm ama, size hitap etmeğe cesaret edemedim."

— "Ya benim şahsım için neler söylüyorlar?"

Abraham bir an tereddüt etti:

— "Çok güzel olduğunuzu ve birçok hayranlarınızın olduğunu..."

— "Meselâ kimler?"

— "İnsanlar o kadar geveze ve o kadar hain ki... Daha ziyade Bay Veran'ın üzerinde tesirinizin büyük olduğu fısıldaşılıyor... Son derece zengin bir adamdır, o! Çoktandır tanırım..."

— "Sen mi, Abraham Baba?"

— "Evet ...Kontes Hanımefendinin zavallı dükkânımdan bir şey alıp almıyacağını bilmiyorum ama Bay Veran hakkında bütün bildiklerimi anlattığım takdirde, bana müteşekkir olacak ve beni mükâfatlandıracaktır..."

— "Niçin müteşekkir olayım?"

— "O şeyleri öğrenecek kimsenin, bu sayede büyük bir kazanç edinebileceğini zannediyorum..."

Eva'nın kara gözlerinde garip bir ışık yanıp söndü; genç kadın hemen akabinde sakinleşti ve sıcak tonlu sesiyle Yahudiye, "Seni dinliyorum," dedi.

— "Çok, çok nazik bir mesele, Kontes hanımefendi..."

— "Biz bize değil miyiz, Abraham?"

Yahudice ilâve etti:

— "Anlat! Seni dinliyorum..."

İhtiyar madarabazın gözleri parladı: Müşterek lisan ikisinin arasında bir yakınlık yaratmıştı. O da Yahudice cevap verdi, hem de muhatabının asalet ünvanlarını deminki gibi zikretmeğe lüzum görmeden. Yahudice konuştuğuna göre, bu Kontes aslını inkâr etmiyordu demek. Abraham için genç kadın Varşova'lı kız haline avdet etmişti.

— "Kurtuluştan sonra bu şehre yerleşince, kuzenlerimden birinin işini devir aldım... Zavallı Salamon 1943 de bütün ailesiyle birlikte tehcir ediliyordu; onu bir daha gören olmadı! 1945 de mağazanın halini görmeliydiniz! İçinde hiç bir şey kalmamıştı; tamamen yağma edilmişti! Sevgili kuzenlerimden birinin oradan kurtulup kurtulmadığını haber almak üzere giriştiğim araştırmalar sırasında müthiş bir şey öğrendim... Salamon'un oğlu, sahte bir hüviyetle Veran fabrikasının kalabalık personeli arasına gizlendiği için hepsi Almanlar tarafından tevkif edilmişler...

Eva, sinirli bir hareketle bir sigara yakmıştı.

— "Devam et, Abraham!" dedi.

— "Fabrikanın o devirde düşman hesabına çalıştığını duymuşsunuzdur. Başlangıçta fazla işçiye ihtiyaç olduğu için, Bay Veran yeğenime gayet nazik davranmıştı ...Büyük işler yapıyor ve kendisine müracaat edenlerin hepsini kabul ediyordu... Ama bir gün, Veran mamûlâtı makinelilerin Almanya'ya gelişinde önemli bir sabotaj keşfedildi. Veran tevkif edildi ve tehcir tehlikesiyle karşılaştı. İşte o zaman, kendini kurtarmak için mesuliyeti üç işçisinin üzerine atmaktan çekinmedi. Bunlardan biri, Salamon'un oğlu, ötekiler ise iki Fransızdı. Fransızları komünist, yeğenimi de Yahudi diye ihbar etmişti. Üçü de kurşuna dizildi; böylece, Bay Veran fabrikasının başına dönebildi. Kurtuluştan sonra da, birkaç saatlik tevkif sayesinde, Milli Mukavemet saflarında mücadele ettiğini isbata muvaffak oldu, hattâ kendisine nişanlar bile verdiler... Yalnız ben hakikati biliyorum, tabii."

— "Bu söylediklerinin doğruluğundan emin misin?"

— "Her kelimesinin doğru olduğuna başımın üzerine yemin ederim! Zaten elimde yazılı deliller de var..."

— "Niçin onlardan şimdiye kadar faydalanmadın?"

— "Zamanını bekliyordum... Çok sabırlıyımdır... Hepimiz gibi harbde sıkıntı çekmiş siz dindaşıma zarar vermek istemedim... Servet sahibi olabilmeniz için biraz beklemem daha hayırlı değil miydi?"

— "O delilleri bana vermek için ne kadar para istersin?"

— "Onları ancak o alçak adama yaptıklarının cezasını çektirecek birine satarım... Biçare yeğenimin intikamının alındığını görmezsem içim rahat edemez!"

— "Bana güvenebilirsin, Abraham... Ne kadar istiyorsunuz?"

— "Fransızlarla iş görsem çok para koparabilirim ama, her şeyin aramızda kalmasını tercih ediyorum... Bu iş yalnız bizi alâkadar ediyor; adaleti biz yerine getirmeliyiz. Yabancılara ihtiyacımız yok!"

— "Haydi baklayı ağzından çıkar!"

— "Sizin için dost işi olur... Bir milyoncuk."

— "Aklını mı kaçırdın sen?"

— "Emin olun, çok değil; şimdi siz zenginsiniz halbuki ben, çalışmaktan yıpranmış ve biraz dinlenmek isteyen zavallı bir ihtiyarım..."

— "Sana beş yüz bin frank veririm... Bir kuruş fazla isteme!"

— "Beni mahv mı etmek istiyorsunuz? Tahkikat için dünya kadar para sarfettiydim..."

— "Sadece beş yüz bin vereceğimi söyledim, Abraham."

— "Nakit olarak, değil mi?"

— "Tabiî..."

— "Karşımda siz olduğunuz için kabul ediyorum..."

— "Öyleyse vesikaları hazırla. Ben, bankadan para çekmeğe gidiyorum. Bir çeyrek saate kadar dönerim!"

Eva sözünü tuttu, ama karanlık dükkâna girdiğinde artık Yahudice konuşmuyordu; onun tekrar Kontes de Maubert olduğunu anlayan Abraham da eski mütevazı ve saygılı tavrını takındı:

— "İşte yazılı deliller, Kontes Hanımefendi."

— "İşte paran ...Saymıyacak mısın?"

— "Kontes Hanımefendi, vesikaların doğruluğuna itimat ediyor, ben de ona inanıyorum..."

La Tilleraye'a döner dönmez Eva odasına kapandı ve sanayici için son derece ezici deliller teşkil eden mektupları teker teker okudu. En iyi hareket şeklinin ne olması gerektiğine dair uzun uzun düşündükten sonra, telefonu alarak "Myosotis"i aradı:

— "Sen misin, Georges... Şu anda yalnızsın ya?"

— "Evet, konuşabilirsin..."

— "Yarın seni görmek istiyorum."

Yahudi kadını sesini büsbütün tatlılaştırarak ilâve etti:

— "Saat üçte seni La Tilleraye'da bekliyorum..."

Erkek, gizlemekten âciz kaldığı bir sevinçle, "Gelirim!" diye mukabele etti.

Ahizeyi yerine koyarken Eva gülümsüyordu.

Veran randevusuna tam saatinde geldi. Eva onu kütüphaneye aldı...

— "Bir viski, Georges?"

— "Memnuniyetle..."

Genç kadın viskiyi hazırlarken evvelâ bir sessizlik oldu, sonra Eva büyük bir tatlılıkla söze başladı:

— "Sevgilim, son zamanlarda seni hiç arayamamamın sebebi, senin namına sıkılmış olmamdır... Bölgede büyük düşmanların var."

— "Muvaffak olmuş kimin yoktur ki? Hakkımda söylenebileceklerin hepsi bana vız gelir!"

— "Bu sefer tehlike mühim... İşgal sırasında işçilerinden üçünün

Gestapo tarafından fabrikadan alınarak kurşuna dizildiklerini hatırlıyor musun?"

— "Bu, eski hikâye! Hem kurşuna dizildikleri de malûm değil!"

— "Delilleri mevcut... Vaziyet senin için gene o kadar tehlikeli olmazdı ama, bu üç adam ölmeden önce, üçünün de imzasını taşıyan ve seni, onları düşmana teslim etmiş olmakla itham eden bir mektubu bir dostlarının eline ulaştırabilmişler."

— "Neler anlatıyorsun orada?"

Bu sözler zoraki bir kayıtsızlıkla söylenmişti ama, bir yandan gülümserken erkeği tetkik eden Eva, yüzünün birden solduğunu gözden kaçırmadı. Veran neden sonra, "Böyle bir kağıdın var olduğunu nereden biliyorsun?" diye sordu.

— "Bende..."

Bu cevabının sanayici üzerindeki tesirinin zevkini çıkardıktan sonra Eva devam etti:

— "İsabet! Kâğıdın, başkası yerine, benim elimde olması çok daha iyi, değil mi? Doğruluğu münakaşa kabul etmez bu vesikayı tedarik etmem de kolay olmadı hani!... Bir sürü paradan da çıktım ama, sana aşkımı ispat için bu fedakârlığı yapmakta tereddüt etmedim..."

Adam, ne demek istediğini anlamak istermiş gibi Eva'ya alık alık bakıyordu. Sonunda, "O kâğıdı görmek isterim," diye kekeleyebildi.

— "Anlarsın ya, bazı tedbirlere başvurmak zorunda kaldım; aslı emin bir yerde. Kimsenin bir şey duymaması için, kendi elimle yaptığım bir kopyayı sana göstereyim. Al, oku..."

Kâğıdı alırken Veran'ın eli hafifçe titriyordu. Okuduktan sonra, kâğıdı öfke ile yırtarak, "Bütün bunlar sahte!" dedi.

— "Ben, o fikirde değilim, canım. Kâğıdın aslını isabet ki eline vermemiştim! Onu da paralıyacaktın!"

Veran anlamağa başlıyordu:

— "Demek o kâğıdı bana vermeyeceksin?"

— "Sen bedelini ödedikten sonra neye vermeyeyim?"

— "Alçak ruhlu bir kadınmışsın!"

— "Ya sen nesin? Bir kaatil..."

Adam büyük bir hiddetle ayağa kalkmıştı:

— "Seni şuracıkta yok etsem nasıl olur?"

— "Büyük bir hata olur: La Tilleraye cinayeti. Böyle bir reklâm herhalde iş hayatın için pek faydalı olmaz; hem üçlü cinayetinin delilinin de emin yerde olduğunu unutma. Her şeyi hesaba katan bir kadın olduğumu sana söylemiştim... Beni öldürmek istiyeceğini de bu itibarla düşünebildim... İnsan bir kere öldürmeğe başlamaya görsün... Öldüğüm takdirde, vesika daha o gün, bana çok bağlı biri tarafından polise teslim edilecek... İnan bana, Georges; en doğru yol dostça anlaşmamız. Hem seninle benim, bir sürü tatlı hâtıramız da var..."

— "Ne kadar istiyorsun?"

— "İşlerinde hatırı sayılır bir hissemin olması hoşuma gidecek..."

— "Ne demek istiyorsun yani?"

— "Şunu: Şimdiye kadar Eric'le bana, yaptığın anlaşmaların üzerinden pek cüzi bir yüzde ayırdın... Halbuki ben, bütün Veran işlerinin önemli bir hissedarı olmak isterim... Sözüme dikkat et: Bütün Veran işleri dedim! Şerik olarak Kontes de Maubert'den daha iyisini bulamıyacağını itiraf et. Sonra, belki haksızım ama, romantik ruhlu bir kadınım. Bazan, başkaları servetlerini arttırmağa devam ederlerken vatanı uğruna uzaklarda döğüşen Eric'ciğimi düşünmekten kendimi alamıyorum... Bu büyük bir haksızlık değil mi, sence? Döndüğü gün kocamla şöyle konuşabilmenin benim için ne büyük zevk olacağını tasavvur edemezsin: Sevgilim, vazifene sadık bir erkek olduğunu bir kere daha ispat ettin... Şimdi tam bir istirahati hakettin; ava çıkarsın, istersen seyahat edersin, daha başka ne istersen yaparız, hem bunun için bir büroya kapanmana hacet olmadan... Sana tapan karın sayesinde çok zenginsin, bütün Veran fabrikalarının ortağı! Bu durumda bize, faizleri ve kârları muntazaman cebe indirmekten başka yapacak iş kalmıyor... Bu neticeye erişmek için canla başla çalışmamın sebebi benimle evlenmen dolayısiyle olduğu kadar, aşkımıza sadık kalmasını bildiğin için de sana duyduğum minnettarlık." Bütün bunları Eric'e söyleyebilmem hoş olmaz mı?"

Veran genç kadını aptal aptal dinlemişti.

Eva nihayet, "Ben, söyleyeceğimi söyledim. Georges'cuğum. Cevabın nedir?" diye sordu.

— "Sana verilecek cevabım yok!" diyen sanayici kalktı, kapıya doğru yürüdü.

Eva arkasından, "Düşünmek için vakit istemeni normal buluyorum," dedi... "Yalnız bu düşünme işinin pek de uzun sürmemesi lâzım... Sabırlı olmasını her ne kadar bilirsem de bunun da bir derecesi var!"

Ve hiçbir tatlılığı kalmamış bir sesle ilâve etti:

— "En geç üç güne kadar cevabını bekliyorum!"

Veran, bir defa olsun arkasına bakmadan otomobilini hareket ettirdi.

Üçüncü günün akşamı Eva hâlâ bir cevap alamamıştı.

Genç kadın şimdi cidden endişeliydi; kendisine boyun eğmediğine göre, Veran'ın, Millî Mukavemetten madalya almış vatanperver mevkii hayli sağlam olmalıydı, yahut da sanayici, kendini hiçbir tehlikeye atmadan metresini ortadan kaldırmanın yolunu bulmuştu.

Düşündükçe Eva daha ziyade bu ikinci teorinin üzerinde duruyordu; anlaşılan, bundan böyle La Tilleraye'dan çıktığı vakit çok ihtiyatlı hareket etmesi icap edecekti! Onu en ziyade üzen husus, yolunun üzerindekileri feda etmekten çekinmeyecek tiynetteki bu adama şantaj yapmanın büyük bir hata olduğunu anlıyamamış olması idi. İlk defa olarak insan psikolojisi konusundaki içgüdüsünden şüphe eder oldu.

Ertesi sabah çok erken saatte, Besançon'dan gelen bir telefonla uyandı. Santral memuru kendisini şehirden aradıklarını söyleyince, yüreği hopladı; mutlaka Veran'dı. Ama muhatabının sesini duyunca şaştı:

— "Sen misin, Abraham? Ne var?"

Adam Yahudice cevap verdi:

— "Haberi duymadınız mı?"

— "Hangi haberi?"

— "Dün akşam intihar etti... Fabrikanın gece bekçisi onu yazıhanesinde ölü bulmuş... Vesikalardan kendisine bahsettiniz, değil mi?... Can sıkıcı iş... Tahkikat açılmasından çekinmiyor musunuz? Ben, birkaç zaman için dükkânımı kapamanın akıllıca bir hareket olacağı kanaatindeyim! Korkuyorum!..."

Eva, büyük bir sükûnetle Fransızca olarak cevap verdi:

— "Telâşın canımı sıkıyor... Sen istersen git; ben kalıyorum!"

İhtiyar Abraham gibi kaçmak, suçunu ikrar gibi bir şey olurdu: Veran'la fazla görüşmüş, haklarında dedikodu almış yürümüştü. Ona şantaj yaptığından şüphelenilmemesi lâzımdı... En büyük tehlike, Eva'yı bu ölümden mesul tutmak için elinden geleni yapacak olan Monique'ti... Ya canına kıymadan evvel, adam bir mektup bıraktıysa? Mamafih öyle bir şey yapmış olsaydı, polis çoktan La Tilleraye"a gelirdi... Bu düşünce Eva'nın içini rahatlattı... Ama o da madrabaz Yahudi gibi korkuyordu... Veran'ın jestine de hayret etmişti: Adamın bu derece cesur olacağına doğrusu ihtimal vermemişti... Ama bu cesaret miydi? Bilâkis korkaklıktı; esasen Veran zayıf karakterlinin biriydi... İşgal kuvvetlerinin karşısında zayıf davranmış, kızına ve metresine karşı zayıf olmuştu... Aynı zamanda, yolunun üzerinde bulunanları yıkıp geçmekten çekinmiyen bir fırsat düşkünüydü de: Sonunda da hayatına son vererek adaleti kendisi yerine getirmişti.

Eva, zerrece vicdan azabı duymuyordu: Bir Veran'ın ortadan kalkması, binlerce dindaşının vahşiyane şekilde katledilmesinin yanında bir hiçti. Sadece kısasa kısas prensibinin ehemmiyetsiz bir tatbikinden ibaretti. Genç kadın sadece, âşığını intihara sevketmekle Monique'in milyonlara konmasına âlet oluşuna üzülüyordu. Halbuki Eva'nın dilediği sonuç hiç de bu değildi... Acaba müteveffanın hâtırasını lekelemek için mahut vesikadan faydalansa mıydı? Kâğıt, hâlâ, şahsî hazinelerini gizlediği köşedeydi: Ama Eva'nın şahsî sermayesini arttırmağa hâlâ yarıyamaz mıydı acaba? Yalnız sabırlı olmasını bilmek lâzımdı; derhal teşebbüse geçmek ikinci bir hata olurdu. Milyonların vârisinin evlenmek üzere olduğunun duyulacağı gün, vesikanın çok daha büyük bir değer kazanacağı muhakkaktı... İşte o zaman, ne şahane bir silâh olacaktı! Eva, zengin nişanlının karşısına çıkıp mütebessim bir çehreyle şöyle konuştuğunu tahayyül ediyordu:

— "Babanızın niçin intihar ettiğini bilmediğinizi tahmin ediyorum?

Yoksa beni, uzağımda yaşamağa tahammül edemiyecek kadar sevdiğini mi zannediyordunuz? Demek siz de herkes gibi aldanmışsınız! İşgal senelerinde düşmanın hafiyesi olduğunu açıklamamdan korktuğu için kendini öldürdü!"

Mavi gözlü kızın ise, bütün kinini aksettiren bir sesle şöyle cevap verdiğini duyar gibi oluyordu:

— "Yalan söylüyorsunuz! Babam ne adaletin korkusundan, ne de sizi sevdiğinden intihar etti... Erkeklerin uğrunda can verdikleri bir kadın pozunda görünmek hoşunuza gidecek, değil mi? Babam, sırf beni sizden ve her şeyden çok sevdiği için öldü! Servetinin yegâne vârisinin ben olmamı istiyordu!"

Bunun üzerine Eva, bir dükkâncı kadar tabiî bir tavırla, "İspatı benim elimde... Bakalım servetinizden bana ne kadar bir hisse ayırabileceksiniz?" diyecekti.

Sarışın kız da servetinin müsadere edilmesi korkusuyla Eva'nın istediğini vermek zorunda kalacaktı.

Evet, Eva'nın elinde mükemmel bir silâh vardı...

Şimdilik takip edeceği yegâne taktik ortalıkta gözükmemek ve intiharın parıltısının yatışmasını beklemekti. Eva için Veran artık mevcut değildi: Onu zihninde gömmüştü bile.

7

BÜYÜK BİR KALABALIK cezbeden cenaze törenine de gitmedi. Gelenlerin arasında, fabrikaların işçi ve memurlarından başka, gizli mukavemetin bu "üyesine" karşı son vazifelerini yapan Eski Muharipler Birliği de vardı. Bir gazeteden bu haberi öğrenince, Eva, intiharın hakikî sebebini kimsenin bilmediğini anladı.

Eva, aynı zamanda haberi Eric'e bildirmekten çekiniyor, lâkin kocasının bunu, Adalaide'in bir mektubundan öğrenmesinden de endişe edi-

yordu. O zaman Eric mutlaka ona bir mektup yazıp niçin kendisini haberdar etmediğini sorardı. En doğrusu, Eva'nın Kuzey Afrika'ya geçip orada Eric'i bulmağa çalışmasıydı. Genç kadın, intiharı makul bir şekilde izah edebilecek ve kocasının başka bir şeyden şüphelenmesine meydan vermiyecek kadar zeki olduğunu biliyordu. Âşığı da bu dünyadan göçtüğüne göre, neden birkaç zaman için kocasının yanına dönmesindi? Bu anî geliş herhalde Eric için pek tatlı bir sürpriz olurdu. Hem, aylar sürmüş bir ayrılıktan sonra Kontes de Maubert'in Albayına kavuşmak ihtiyacını duyması, herkese normal görünmez miydi? Bölgenin ve Cezayir Kurmayının bütün insanlarının nazarında, zevcelik vazifesini bilen bir kadın manzarasına bürünürdü... Evet, bu her işi yoluna koyacak ideal hâl çaresiydi. Eva, ölen adamla pek sıkı fıkı olduğu Besançon'da unutulana kadar orada kalmalıydı...

Daha o akşam, Kont Beyefendinin kendisini yanına çağırdığı bahanesiyle şatonun hizmetkârlarının çoğuna yol verdi. Başlıca gelir kaynağı artık kuruduğuna göre, biraz ekonomi yapmak lâzımdı: Eva sadece, şatoya bekçilik yapacak bir çifti alakoydu.

Üç gün sonra "La Tilleraye" ın pancurları kapanmış bulunuyordu. Kontes otomobiliyle Paris istikametinde yola çıkmıştı: Cadillac'ı orada bırakacak ve uçakla Cezayir'e hareket edecekti. Besançon'dan geçerken, Abraham Baba'nın dükkânına bir göz atmak üzere ana yoldan ayrıldı. Dükkân da "La Tilleraye" gibi kapalıydı. Eva otomobilden inmeden bitişikteki bakkal kadına, madrabazın nerede olduğunu sordu. Şu cevabı aldı:

— "Geçen hafta, kepenklerini indirdikten sonra bana, soran olursa, uzun zaman gelmeyeceğini söylememi tembih etti ve pürtelâş gitti."

Paris istikametinde şehirden çıkarken Eva şöyle düşünüyordu.

— "Abraham, beş yüz bin frankını başka yerde gizlemeğe gitti!"

Yine belirsiz bir endişenin yüreğini sıktığını hissetti.

Alieri Oteli barının en kalabalık olduğu saatti: Bütün Cezayir sanki orada birbirine randevu vermişti... Kalabalık çok karışık kimselerden teşekkül etmişti: İş için yahut itiraf edemiyecekleri sebepler yüzünden dünyanın dört bir köşesinden kalkıp gelmiş siviller, bir iki günlük izinden veya hafta sonu tatilinden faydalanarak büyük şehir atmosferini ve cephede mahrum bulundukları konforu bulmağa koşmuş üniformalı subaylarla burun burunaydı. Aralarından civarda olagelen feci hâdiselere rağmen lüks hayatın devam ettiğini ispat eden şık giyimli kadınlar gelip geçiyordu...

Eric de gayet kısa bir iznin ilk kadehini içmek üzere, bar'ın iskemlelerinden birine ilişmişti. İki saat evvel gelmişti, ertesi günün akşamına kıtasına iltihak etmesi lâzımdı. Kaç zamandır mahrum kaldığı sıcak banyonun rehavetini şimdi içki ile gidermeğe çalışıyordu.

Tam hayatın zevkini çıkarmağa başladığı sırada, 5. Hafif Süvari A-

layının bir teğmeni bar'a girerken kendisine selâm verdi ve birisini ararmış gibi etrafına bakınmağa koyuldu. Eric, etrafındaki kimselerin gidiş gelişlerine aldırmaması gibi, buna da dikkat etmedi. Bar'ın tezgâhının üzerindeki kadehine gözlerini dikmiş, bir türlü bitip tükenmek bilmeyen tuzaklardan, baskınlardan ve akınlardan ibaret şu Cezayir Harbini düşünüyordu... Bar'ın bir müdaviminin hemen yanıbaşında, "Vay canına! Güzel kadın diye işte buna derler!" demesi üzerine aklı başına geldi.

Bu derece hayranlık uyandıran kadını görmek üzere başını çevirince de donakaldı: Güzel kadın kendi karısıydı.

Kapının eşiğinde durmuş, içeridekilere teker tekere bakıyor, fakat iki tezgâh komşusunun gözden gizlediği Eric'i göremiyordu. Genç adam "Eva!" diye bağırmak istediyse de sesi boğazında tıkandı, kaldı. Güzel karısının gözlerinde o zamana kadar hiç görmediği bakış onu allak bullak etmişti. Bu bakışta, karşısındakini iğfal etmek arzusu ile bu yerde karşılaşmak istemediği bir kimseyi görmek endişesi hemhal olmuştu. Zavallı Eric nedense, Eva'nın görmek istemediği şahsın kendisi olduğu zehabına kapıldı.

Genç süvari teğmeni yerinden kalkıp yanına gelince, genç kadının bakışları normalleşti. Genç adam evvelâ elini öptükten sonra onu masasına götürdü. Eva, bar'a arkasını dönerek oturdu; o esnada Eric'in ikinci komşusu arkadaşına, "Haklıymışsın, cidden harika! Onu Cezayir'de ilk defa görüyorum. Acaba kim dersin?" diyordu.

Eric, iskemlesinden inip Eva'nın, teğmenle harıl harıl bir şeyler konuştuğu masaya sâkin bir tavırla yaklaşabilmek için büyük bir gayret sarfetmek zorunda kaldı. Karısının tam arkasında durdu ve gayet yavaş bir sesle, "Sen ha!" dedi.

İşte o zaman arkası dönük kadının yüzünü saran dehşet ifadesini görmediyse de Eva'nın bütün vücudünün ürperdiğini farkeder gibi oldu... Asır kadar uzun görünen birkaç saniyeden sonra genç kadın zoraki bir tebessümle, "Eric!" diyebildi.

Genç adamın kendisine müsamahasız bir şekilde baktığını görünce kendini toplayarak yerinden fırladı ve "Olur şey değil, bu sevgilim!" diye bağırarak ona doğru atıldı.

Tebessümü her zamanki şahaneliğini bulmuştu: Geçen birkaç saniye, Eva'nın, uzun bir ayrılıktan sonra en ummadığı bir anda kocasına kavuşmanın sevinci içindeki bir zevce pozunu takınmasına yetmişti.

Eric onu kollarının arasına almadan önce son bir tereddüt geçirdi, fakat dolgun dudaklar o kadar ateşli, kadife bakışlar ise o kadar berrak görünüyordu ki dayanamıyarak kadını ihtirasla bağrına bastı. Artık Eva'nın niçin orada olduğunu bile merak etmiyordu. Saadetinin sarhoşluğuyla hattâ, Eva, kadınlara has zaferinin en sinsicesini kazandığının bile farkında olmadı. Eva, Eric üzerindeki büyüleyici tesirin azalmadığını müşahede etmenin memnuniyeti içindeydi.

Ona düşünmek fırsatı vermemek ve derhal cevaplandırılması zor sualler sormasını önlemek için, onu tatlı sözler yağmuruna tuttu.

— "Seni çarçabuk bulacağıma emindim zaten... İnanır mısın ben geleli iki buçuk saat olmadı... Ya sen, karının burada olacağını nereden anladın, canım? Bırak da seni seyredeyim."

Genç adama hayran hayran bakabilmek için Eva, ondan hafifçe uzaklaşmış, fakat erkeğinkilerle kenetlenmiş ellerini çözmemişti:

— "Yüzünün ne kadar canlı olduğunu biliyor musun? Eskisinden de daha yakışıklısın! Seni seviyorum..."

Kocasını tekrar hararetle öptü. Âşıkane bakışlı gözlerinde bir, iki damla sevinç göz yaşı peyda etmeğe bile muvaffak oldu. Eric nihayet, "Kendine gel, hayatım!" dedi. "Asıl sen, her gün daha güzelleşiyorsun..."

Bu aşk gösterileri devam ede dururken süvari teğmeni, ne tavır takınacağını şaşırmış halde ayakta kalmıştı. Genç yüzü, şaşkınlıktan yahut belki de hiddetten mosmor kesilmişti. Ne biçim maceraya sürüklendiğini hâlâ anlıyamıyordu. Bir yabancı olsa, genç kadın kendisine karşı bu kadar alâkasız davranmazdı... Ya kollarına atıldığı ve gözlerini ondan ayıramıyan o Albaya ne demeliydi?. Gülünç bir mevkide olduğunu bilen genç adam nihayet çekine çekine, "Kusura bakmayın, hanımefendi, ama..." diye söze başlayacak oldu.

Eva gülerek ona döndü:

— "Hay Allah! Sizi tamamen unutmuştum... Affedin; bey kocamdır!"

Ve zerrece çekinmeden iki erkeği birbiriyle tanıştırdı:

— "Kocam, Albay de Maubert... Bu akşam üzeri beni Paris'ten getiren uçakta tanıştığım Teğmen de Vernec... Eric'ciğim beyefendiye senden o kadar bahsettim ki, hattâ seni nasıl bulacağımı bilemediğim için uzun uzun dert de yandım! Demek artık Cezayir'desin?"

— "İki saat önce geldim; iznim de yarın akşam sona eriyor..."

— "Ne kadar da çabuk!... Belki gidişini biraz tehir ettirebilirsin?"

— "İmkânı yok, canım. Buraya üç yüz kilometre mesafede olan birliğime iltihak etmeğe mecburum..."

— "Desene, birbirimizi bulmamız bir mucize!.. Allahım, âşıklara iltimas ettiğine inanmağa başlıyorum... Bu yabancı şehirde pek yalnız kalacağımı anlıyan Teğmen de Vernec beni yemeğe davet ettiydi: O ve ben, seni bulunduğun yerde yakalamam için bir plân kuracaktık."

— "Bunun yasak olduğunu, benim kadar Teğmen de bilir!"

— "Bu plânın artık proje olmaktan öteye gidemiyeceği anlaşılıyor, Albayım... Şimdi, sizden ve hanımefendiden müsaade rica ediyorum..."

Eric itiraz etti:

— "Dostluğumuzun şerefine hep beraber bir kadeh içmeden bırakmam... Barmen! Üç iskoç, lütfen."

Ve bu yeni dostluk havası içinde kadehlerini boşalttılar.

Eva nihayet pek tatlı bir tebessümle, "Sizinle yemek yiyemiyeceğime kızmadınız ya, Teğmenim?" dedi. "Kocamla başbaşa kalmak arzuma hak vermemenize imkân yok..."

Eric de, "Sizi eğlencenizden alakoymayalım, delikanlı," diye ilâve etti.

Teğmen, Eva'nın elini öpüp üstüne de askerî bir selâm çaktıktan sonra kapıya yöneldi. İçinden herhalde, büyük şehirlerde kendilerini kaybolmuş hissetmekten korkan albay karılarına yanaşmamağa ahtediyordu.

Genç adam gittikten sonra Eric, "Bu toy genç de kim?" diye sordu.

— "Bir süvari, canım..."

— "O süvari sakın sana biraz âşık olmasın?"

— "Niçin olmasın? Erkeklerin hoşlanmıyacağı bir karın olmasını ister miydin? Hattâ beğenilen bir kadının sahibi olduğun için iftihar etmelisin... Haydi, ne duruyorsun, beni öpsene!"

Yine kocasının kollarının içine büzülmüş ve ona etli dudaklarını uzatmıştı. Erkek, "Herkes bize bakıyor," diye itiraz edecek oldu. Ama Eva oralı değildi:

— "Bu bar'da ciddî olmamı o kadar mı istiyorsun, Albayım? Halbu ki ben, yalnız seni sevdiğimi herkesin bilmesini istiyorum... Bu otelde misin?"

— "Evet. Hoş olan da bu... İster misin, odalarımız da yan yana olsun?"

— "Ama ben başka bir oteldeyim! Buraya sırf, Teğmen yemekten evvel bana burada randevu verdiği için gelmiştim."

— "Gene mi bu süvari?"

— "Kızma! Birbirimizi bulmamızı ona borçlu değil miyiz? Şu kıymetli yirmi dört saati ikimizin de Cezayir'de olduğumuzu bilmeden ziyan etmemiz pekâlâ mümkündü."

— "Bana niye telgraf çekmedin?"

— "Sana bir sürpriz yapmak istedimdi..."

— "Seni böyle ansızın bulmak benim için hakikaten pek büyük bir sürpriz oldu! Yalnız şunu söyle: La Tilleraye'dan ayrılmak nereden aklına esti?"

— "Orada sensiz yaşamaktan içime sıkıntı geldi... La Tilleraye'ın neş'esi de seninle beraber gitti... Yoksa geldiğim için bana kızdın mı?"

— "Seni ne kadar sevdiğimi biliyorsun... Haydi oteline gidip eşyalarını alalım ve buraya gelelim."

Alieri'ye döndüklerinde Eva, "Bu akşam dışarı çıkmak istemiyorsun ya?" diye sordu.

— "Ben, yalnız seni istiyorum..."

— "O halde yemeğimizi de odamızda yiyelim: Beraber geçirebileceğimiz o kadar da az vaktimiz var ki!"

— "Sana şampanyalı bir yemek ısmarlamamı ister misin?"

— "Yoksa karını iğfal mi etmek niyetindesin, aşkım?"

Birkaç saat sonra Eva gene kocasının metresi olmuştu. Zaten, araya giren mesafe ve zamana rağmen kocasının yegâne metresi olarak kaldığını biliyordu: Zayıf taraflarını ilk karşılaşmalarından itibaren keşfetmiş olduğu bu erkeğe daima hâkim olacaktı. Maamafih bu hâkimiyeti kendi kendine ispat edebildiğine memnundu: Kocasının behemehal Adelaide bahsini açacağı zor dakikaları atlayabilmek için bu bilginin kendisine verdiği kuvvete muhtaçtı ...Hattâ Eric'in şimdiye kadar annesini sormadığına Eva şaşıyordu. Veran da ikinci bir nazik bahisti... Eric'in olanlardan herhalde haberi yoktu, aksi halde sual sormadan duramazdı. Adelaide'in ona bu haberi bildirmek zevkine karşı koyuşuna hayret etmemek elde değildi... Akla gelen tek ihtimal, uçak sayesinde Eva'nın mektuptan evvel gelmiş olmasıydı .

Beklenmedik karşılaşmanın hasıl ettiği tatsız havadan eser kalmamıştı. Kadın hilebazlığı bir kere daha galip gelmişti ama, Eva bu sefer adamakıllı korkmuştu: Bar'da kendisini yakaladığı zaman Eric'in gözlerine gelen bakış cidden korkunçtu. Böyle bir durumun tekrarına meydan vermemek lâzımdı; Eva bundan böyle daha ihtiyatlı hareket etmeğe karar verdi. Hiçbir zaman kimseden korkmamış olmasına rağmen, genç kadın, o vakte kadar kuvvetinin derecesini tahmin edemediği bir panik hissine yakalanmıştı: Bu koca korkusuydu... Bu durumda hissinin iradesinden daha kuvvetli çıktığını itiraf ederek kendi kendine kızıyordu. Aynı zamanda Eric'e karşı gayriihtiyarî hürmet duymağa başlamıştı. Bu Albay de Maubert'in erkek bir adam olduğu anlaşılıyordu.

Uçakta Eva'ya ökse olanın Teğmen olmayıp asıl Eva'nın, genç adamı avlamak için bütün dişiliğini gösterdiğini bilseydi, Eric korkunç derecede hiddetlenir: Körü körüne itimadının yerini şiddetli bir kıskançlık alırdı. Arzusuna kapılması yüzünden, bunca senedir muvaffakiyetinin yegâne desteğini teşkil eden erkeği kaybetme tehlikesini yaratmakla Eva cidden büyük bir çılgınlık yapmıştı. O güne kadar kocası, sırf onun tarafından sevildiğine kani olduğu için, onun her şeyine inanmıştı. Bu emniyetiin yok olmasının neticesi genç teğmen için feci olurdu.

Halbuki mavi gözleri, Allah vergisi zarafeti ve sarı bıyığıyla genç süvari teğmeni pek cazipti... Onunla yaşıyacağı geçici maceranın yarıda kalmasına esmer kadın esef ediyordu... Uçakta işler ne de yolunda gitmişti: Teğmen, Evanın bitişiğindeki koltukta oturuyordu; genç kadın onun ismini bavulunun üzerindeki kartvizitte okumuştu; Teğmen sigara ikram etmek suretiyle ona yanaşmış, Eva da kendini tanıtarak Kontes olması dolayısiyle onunla aynı asil tabakaya mensup olduğunu ihsas etmişti. Aynı zamanda kıymetli bir albayın eşi olduğunu söylemekten çekinmemiş, Akdenizin öbür yakasında kocasını nasıl bulacağı hususundaki endişesini açıklayınca da Teğmen ona yardım etmek teklifinde bulunmuştu...

Teğmenin pek methettiği şu Alieri Otelinin bar'ında onunla buluşmak için her zamankinden itina ile makiyajını yapmış ve giyinmişti; bar'da çekineceği bir kimsenin mevcut olmadığına kanaat getirdikten sonra Teğmeni kapıya yakın bir masada görünce, kocasını bulmak için koskoca denizi aştığını utuvermişti... Eric birdenbire tepelerinde peyda olmasaydı ne kadar iyi olacaktı... Teğmen ile Eva başbaşa yemek yiyecekler ve o gece, Eva'nın, fetihlerinin listesine yeni bir aristokrat'ın ismini ilâve etmesiyle sona erecekti... Genç kadın bir defalık hiçbir menfaat gözetmeden, sırf zevki için hareket etmiş olacaktı... Birazcık samimî davranmasına engel olduğu için Eric'e için için kızıyordu...

Aşka doymuş olduğu halde yatağa serilmiş olan Eric, karısına sevgi ile bakıyordu... Genç kadın için tehlikeli konulardan söz açmanın zamanı gelmişti. Bundan müsait an olamazdı: Eva erkeğin şu anda her isteğini yerine getirmeğe hazır bir ruh hali içinde olduğunu biliyordu:

— "Sevgilim, anneni sormadın?" dedi.

— "O mevzuun canını sıkacağını düşündüm..."

— "Hiç de değil! La Tilleraye'dan gidişinden beri onu görmememe rağmen, sıhhatinin gayet iyi olduğuna seni temin edebilirim."

— "Pazartesi postasından ondan bir mektup çıkacağını tahmin ediyorum... Bir aydan beri bana hiçbir şey yazmadı."

Eva içinden derin bir nefes aldı, fakat hissini belli etmeden "Bulunduğu manastırda bakımının iyi olduğunu duyuyorum," diye ilâve etti. "Bana kızmadığın için sana çok müteşekkirim ama, başka türlü hareket etmeme imkân yoktu. Senin gidişinin akşamından itibaren bana tahammülsüz şeyler yapmağa başladı. Böylesi daha iyi, hiç değilse hizmetkârların üzerinde pek fena neticeleri olabilecek semeresiz münakaşaların önüne geçmiş olduk."

— "Haklısın."

— "Mamafih sen La Tilleraye'a dönünce, onu tekrar gelip bizimle oturmağa ikna edebileceğimize eminim! Sen yanımızda olduktan sonra, karına karşı daha nazik davranacaktır... Zavallı kadın! Takdir ettiğim o kadar çok meziyeti var ki! Ne yazık ki hiddetine hâkim olamıyor..."

— "Peki, La Tilleraye'da işler yolunda mı?"

— "Evet. Orada hayat pek sakin. Yegâne eğlencem, hâlâ yanımda olduğunu farzederek akşamları kütüphanede bir İskoç içmekti..."

— "İnşallah mobilyaların vaziyetinde bir değişiklik yapmamışsındır?"

— "Ne münasebet! Yalnız dur! Az daha unutuyordum: Barın tam yukarısında yeni bir portre var... Benim portrem."

— "Demek?"

— "Veran'ın mühim bazı işleri yoluna koymasına yardım etmek için Paris'e yaptığım üç haftalık bir seyahatten faydalanarak moda bir ressama resmimi yaptırdım."

— "Ama mektuplarında bana o seyahatten bahsetmedin?"

— "Portreden başka, anlatılacak enteresan bir tarafı yoktu ki... Zaten her odası senin bir hâtıranı taşıyan La Tilleraye'dan başka yerde mesut olamıyordum... Paris'teki balayımızdan bende o kadar tatlı hâtıralar kalmıştı ki bu ikinci ziyaretimde başkentten âdeta nefret ettim... Portreyi beğeneceğime eminim..."

— "Sana benziyor mu bari?"

— "Öyle diyorlar..."

— "Ya aynı odada asılı ecdadımız acaba ne düşündüler dersin?"

— "Beylerin yeni hanıma göz kırptıklarını görür gibi oldum: Ailenin erkeklerinin zaten daima güzelliğe karşı zaafları olmuştur... Kadınlara gelince, onlar açıkça dudak büktüler. Annen gibi onlar da, "Bu kadar uzaklardan gelen bu yeni Kontes de kim? diyorlar" olmalıdır. Ama merak etme: Resmim de asılı gibi mazlûm tabiatlı."

— "Ya Veran'la işlerin ne âlemde?"

— "Bitti... Georges Veran öldü."

— "Ne diyorsun?"

— "Mektubumda haberi verip seni üzmek istemedim... Çok feci oldu: Bir akşam memurları gittikten sonra, yazıhanesine intihar etti."

— "Yoksa iflâs mı etti?"

— "Hayır. İşleri her zamankinden iyiydi... Ama nedense, son zamanlarda pek asabî olmuştu..."

— "Hayret! Yaşamağı da ne kadar severdi..."

— "Doktorlar, bir sinir buhranının kurbanı olduğu kanaatindeler."

— "Zavallı adam! Ölmesine üzüldüm doğrusu... Ona pek hürmetim yoktu ama, ona çok şey borçlu olduğumuzu da unutmuyorum... Ona tesadüf etmeseydik. La Tilleraye'mızın âkibetinin ne olacağını düşündüğüm zamanlar oluyor."

— "La Tilleraye pekâlâ bâki kalacaktı. Orada karının varlığını unutuyor musun?"

— "Beni yanlış anladın! Ailemin sana çok şey borçlu olduğunu inkâr etmiyorum ama, Veran'ın serveti ve bize verdiği işlerin, durumumuzun düzelmesine büyük yardımı olduğunu unutma! Vakit kaybetmeden kızına bir taziye mektubu yollamalı..."

— "Zahmete değmez! Şu anda pek de kederli olduğunu sanmıyorum!"

— "Monique'e karşı haksız davranıyorsun; babasını çok severdi."

— "Miras onu pek çabuk avutur, merak etme! Zaten onun yüzünden müessese ile alâkamı kesmeğe karar verdim."

— "Yoksa seni buna mecbur mu etti?"

— "Ağzını açmasına vakit bırakmadan istifamı verdim."

— "İyi yapmışsın. Döndüğüm zaman ben de herhalde aynı durumla karşılaşacağım?"

— "İhtimal öyle... Tabiî sana âşık değilse..."

— "Saçmalama! Allahtan burada bize oldukça yüksek maaş, yrıca primler veriyorlar... Cephede harcıya harcıya bitiremiyeceğim kadar para biriktirdim, hepsini sana teslim edeceğim..."

— "İcap edince verirsin... Ama harp bitince, ne olacağız, Eric?"

— "La Tillera'ye'a döneriz... Orada iken de az para biriktirmedik."

— "Senin için başka bir iş bulmazsak paralar çabuk erir... Artmayan her servet eksilir! Ama madem ki senin burada paran var, Fransa'ya sensiz dönmemeği tercih ederim."

— "Cezayir'de beni beklemekten sıkılmıyacak mısın?"

— "Sana daha yakın olacağım için, La Tilleraye'dakinden daha az sıkılırım... Hoşuna giden bu otelde kalırım, sen de işini uydurup karını kabil olduğu kadar sık görmeğe gelirsin..."

— "Bu iş kolay değil ama, elimden geleni yapmağı sana vaadediyorum... Veran'ın cenazesi çok kalabalıktı, değil mi?"

— "Ben gitmedim..."

— "Sahi mi?"

— "Öylesi daha iyi oldu... Monique benden nefret ediyordu, sonra..."

Kocasının kollarının arasına büzülmüş olan Eva burada tereddüt etti:

— "Bunu sana söylemek istemezdim ama, Veran öldüğüne göre, artık ehemmiyeti kalmadı... O adama itimat etmemekte haklıymışsın: Meğer sandığımız kadar dostumuz değilmiş... Sen gittikten sonra, bana sarkıntılık etmeğe kalktı. Vaziyeti idare etmek için canımın çıktığını itiraf ederim..."

— "Vay rezil!"

— "Ölmüş adama küfretmeğe değmez, canım... Yazıhanenin havasına tahammül edemez hale gelmiştim... Hattâ bir ara, şansımızı ve servetimizi kıskanan bazı kimselerin hakkımda iftiralar uydurmalarından bile endişe ettim... Bu yüzden son zamanlarda Besançon'a kabil olduğu kadar seyrek inmeğe dikkat ettim... Adamın ölmesine üzülmekle beraber, bir bakıma rahatladım da... Bana hak veriyorsun, değil mi, kocacığım?"

— "Evet..."

— "Öyleyse bir daha Veran'dan bahsetmeyelim, olmaz mı?"

Eric, "Bahsetmeyeceğimize sana söz veriyorum," dedi ve "Vah Eva'cığım..." diye karısını bağrına bastı.

Ertesi akşam saat yediye doğru kıtasına dönmek üzere karısının yanından ayrıldı. Bu defaki ayrılışları La Tilleraye'dakinden de daha seri oldu. Eric böyle olmasını istemişti. Askerî cipin kapısı kapanırken sadece, "On beş güne kadar dönmeği ümit ediyorum. Maamafih haber yollarım. Seni seviyorum..." dedi.

Cip gözden kaybolduktan sonra Eva bara dönerken kendine bir iskoç ısmarladı. Bakışlarındaki mâna üzüntü değil, sadece can sıkıntısı idi.

Barda geçirdiği ilk dakikalar zarfında, yakınındaki bir iskemlede oturan ve ona israrla bakan kırk yaşlarında kadar bir adamı farketmedi. Ancak barmen'in yabanucıya sorduğu sual alâkasını uyandırdı:

— "Olanlara ne diyorsunuz, bay Nahum?"

— "Ne diyebilirim ki... Olsa olsa Fransa'nın, haklarını ve isteklerini kabul ettireceği günün uzak olmadığını..."

Bu cümleyi, etraftan duyulması için bilhassa yüksek sesle söylemişti. Bardan çıkmadan önce de nihayet dikkatini çektiği genç kadının önünde eğildi.

Oldukça yakışıklı, lâkin fazla şişman, esrarengiz bir erkekti. Şakakları kırlaşmış gür saçlarla çerçeveli, mat renkte bir yüzü vardı. Fakat Eva'nın en çok alâkasını çeken husus, sol elinin yüzük parmağındaki iri kabartmalı taşlı yüzük olmuştu; bir erkek için uygunsuz, hattâ gülünç bir yüzüktü, bu. Adamın sesi kalın, Fransızcası ise kusursuz olmakla beraber, bir yabancının Fransızcası idi... Maamafih onun, kendine adamakıllı emin bir erkek olduğu şüphe götürmezdi.

Eva barmen'e, "Bu zat da kim?" diye sordu.

— "Büyük bir Fransız dostu, Kontes hanımefendi... Adı Bay Nesim Nahum."

Eva, alaylı bir tebessümle, "Öyleyse Mısırlı?" dedi.

— "Hayır, Lübnanlı..."

— "Cezayir'de işi ne?"

— "İşleri için geldi... Çok seyahat ediyor... Rivayete göre, son derece zenginmiş... Ben şahsen onu daima cömert gördüm; şehirde herkes de aynı şeyi söylüyor... Cezayir'de izinlerini geçirmeye gelmiş genç askerlere bir yurdun inşası için gerekli bütün parayı cebinden verdi."

— "Evli mi?"

— "Zannetmem, Kontes hanımefendi... Onu ya yalnız, yahut da hanımların refakatinde gördüm... Kontes hanımefendi beni anlarlar ya?"

Eva, her şeyi pek çabuk anladığını ifade eden bir tebessümle mukabele etti.

Genç kadın bir masa ayırttığı yemek salonuna geçince, Lübnan'lının da yalnız olduğunuu ve masalarının durumun itibariyle bakışları karşılaşmadan oturmalarının imkânsız olduğunu müşahede etti. Böylece, bir yandan yemeğini yerken genç kadın adamı tetkik edebildi. Bu, kendisi için evvelâ bir meşgale, bir eğlence; iş adamında uyandırdığı arzuyu mükemmelen hissediyordu. Bu Nesim Nahum ile Georges Veran arasında bir mukayese yapmaktan da kendini alamadı ve kadınlık kaderinin, fakirleşmiş asillerle harp zenginleri arasında mekik dokumak olduğunu düşünerek gülümsedi. Barmen'in tabiriyle bu "büyük Fransız dostunun", yeni bir Cezayir harbi üzerine servetinin temellerini attığından şüphesi yoktu; Veran da kendi servetini işgal devrine borçlu değil miydi? Aynı memleketin çocukları olmamakla beraber, her iki şahsi-

yetin aynı soydan her siyasî tufandan avantaj sağlıyan ve vatanperverlik meselelerine pek az önem veren fırsatçıların soyundan oldukları söylenebilirdi. Bu gibi kimseleri takdir etmemekle beraber, huzursuz devirlerde işleri canlandırmak için elzem olduklarını Eva kabul ediyordu. Bu Nesim, barmen'in söylediği kadar zengin olduğu takdirde, neden Veran gibi ondan da faydalanmağa teşebbüs etmesindi? Para, el altında olduğu zaman alınması ihmal edilemiyecek kadar değerli bir metadır... Bunun için, güzelliğe yeni bir av bulmak kâfiydi... Eva, bu işin pek de zor olmıyacağını tahmin ediyordu; bu Orta Doğulu adamın her halinden şehvetlilik akıyordu... Burun delikleri geniş ve hareketli idi; bakışlarında arzu okunuyordu; dudakları hayli dolgundu...

Eva'yı asıl sevindiren, vakit kaybetmemesi hususuydu. Onun için vakit para demekti. Süvari teğmeni ile olan flörtünü çoktan unutmuştu; hem bütün geceyi Eric'le birlikte geçirmiş değil miydi? Bir asilzade bir diğerinin yerini almıştı... Şimdi garip kaderinin emrine uyup zengin âşığa dönmesi lâzımdı.

Bu düşüncelerin tesiriyle, içindeki tebessüm, tam Lübnan'lı ona bir defa daha baktığı sırada dudaklarına aksetti.

Yemek salonundan çıkmakta acele etmedi; nihayet, zamanının geldiğine hükmedince, ölçülü bir lâkaydi ile bara geçti; orada tezgâhın başındaki bir iskemleye oturacak yerde, bir gün evvel Teğmen de Vernec'in kendisini beklediği masayı seçti. Ama bu akşam içi rahattı: Eric şimdi uzaklardaydı ve ihtimal yaşadığı şahane saadeti düşünerek vazife icabı gitmek zorunda olduğu uğursuz yerlere doğru yol alıyordu.

Az evvelki tebessümden cesaret alan Lübnanlı, barmene bir kahve emrettikten sonra bir sigara yakmış olan Eva'ya doğru yürüdü.

Çok geçmeden adam, Eva'nın önünde eğilip genç kadının uzattığı eli saygıyla öpüyordu. Doğrulurken, "Yanınızda birkaç dakika oturmama müsaade eder misiniz, Kontes Hazretleri?" demesi üzerine Eva, Nesim Nahum'un da güzel yabancı kadın hakkında malûmat almaktan geri kalmadığını anladı.

Birkaç dakikanın lâfı mı olurdu? Arkadaşlarının daha uzun sürmesi erkeğin elindeydi... Tabiî, bunun için kesesinin ağzını açması şartiyle.

Eva gülümsemeğe devam ettiğinden, Lübnanlı bu tebessümü gene kadının kendisine alâka duyduğuna alâmet saydı. Halbuki yanılıyordu. Eva, onu istikbalinin basamaklarından biri olarak kabul ediyordu.

Yeni hayranı, gür sesiyle "Kontes Hazretleri" demeden ağzından on kelime çıkaramıyordu. Lübnan'lıların dünyanın en ince zevkli insanları olduklarını öteden beri duymakta olduğundan Varşovalı kız buna şaşmıştı doğrusu. Belki de şişman adam sadece Lübnan pasaportluydu... Coğrafî mevkii dolayısiyle Lübnan misafirperver bir memleket değil miydi? Maamfih Eva daha ziyade ilk intibaının doğru olduğuna inanıyordu: Sözüm ona Lübnanlı mutlaka Mısırlıydı.

Eva'y milliyet hususunda aldatmak için çok mahir olmak gerekirdi. Ama adam ister Mısırlı, ister Lübnanlı olsundu, bunun zerrece ehemmiyeti yoktu: Mühim olan tek husus zengin, hem de çok zengin olmasıydı.

Nesim hakikaten de çok zengindi.

Dogrusunu söylemek icap ederse, servetinin kaynağı meçhuldü; adam, gerçi Veran gibi fabrikalariyle insanın gözünü kamaştırıyordu ama, para, yağlı ve nemli parmaklarının arasından su gibi akıyordu. Tanışıklıklarının ilk yirmi dört saati zarfında Eva, Besançon'lu sanayiciye tatbik ettiği metod mucibince onu bekletmesinin mi, yoksa tehlikeyi göze alarak fetholunmuş bir kadın rolünü oynamasının mı daha doğru olduğunu düşünmüştü. Sonunda ikinci taktiği tercih etti: Yabancı daha şimdiden hayli cömert olduğunu ispat etmişti; hem kendisi de, ister o, ister bir başkası olsun, âşıksız yaşıyamazdı.

Bununla beraber, bir ihtiyat tedbiri olarak yeni hayranına, kocası Kont de Maubert ile arasına soğukluk girdiği için bu kadar çabuk teslim olduğunu imâ etti... Aksi halde Nesim Nahum, bu kadar az mukavemet eden sosyete kadınına şüphe ile bakardı. Lübnanlı, Eva'nın itiraflarını kendine iltifat saydı ve kendisine gösterilen itimada lâyık bir âşık olduğunu ispat etmeğe girişti... Ne çare ki aşk hususunda iğrençti. Başlangıçta genç kadın, âşığının başvurduğu haysiyet kırıcı sevişme numaraları karşısında öğürmemek için kendini zor tuttu, ama sonra, hem de zannettiğinden daha çabuk, bunlardan zevk almağa başladı. Temerküz kamplarında aşkın her çeşidini tatmasına rağmen Nesim'in yanında âdeta toy kalıyordu. Fakat doymak bilmez şehvaniliği sayesinde, Doğuluya yetişmekte gecikmedi.

Ama sevişme anları geçtikten sonra, iğrenç aşk oyunlarının âmiline karşı duyduğu tiksintiyi gizlemekte güçlük çekiyordu. Oyun hem heyecan, hem de ıstırap vericiydi. Bu arada Eva'nın ,başlıca tesellisi Veran'ın ölümü dolayısiyle kaçırdığı paraları belki birkaç aya kalmadan ele geçirebileceği idi.

Nesim'e gelince, o pek mes'uttu. Daha görmeden "Sayın Albay..." diye bahsettiği zatın değerli eşi Kontes de Maubert için hiçbir şey fazla güzel edğildi. Onu dinlerseniz, bütün Fransız subayları onun dostu değil miydiler? Bu itibarla, Eva, Eric'in hafta sonunda kırk sekiz saatlik bir izin için Cezayir'e döneceğini bildirdiği telgrafı gösterince istifini bile bozmadı.

Subayın karısına şimdi "Kontes Hazretleri" yerine sadece Eva diyordu ama, ikisi de hâlâ birbirlerine "Siz" diye hitap etmeğe devam ediyorlardı.

Bununla beraber, Eva'yı endişelendiren birçok şeyler vardı: Nesim'in, faaliyetleri hakkında hiçbir şey söylenmemesi, bir telefon muhaveresinden sonra esrarengiz bir randevuya gitmke üzere saatlerce ortadan

kaybolması, nihayet menşeinin meçhul oluşu... Âşığı hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmemesi genç kadını rahatsız ediyor ilerisini kestirmesine engel oluyordu. Adamın cömertliği bakalım daha ne kadar zaman devam edecekti. Kendisine, parasının üzerinde hiç durmadan hârikulâde bir zümrüt hediye ettiği gün, Eva, bir yandan taşı bilgiç bir tavırla okşarken, "Bir çılgınlık yapmadığınıza emin misiniz?" dedi.

Nesim, omuz silkti:

— "Mangizimi, sarfetmek için değilse, ne için kazanıyorum?"

Etli dudaklarının arasından ilk defa böyle argo bir kelime kaçmıştı. Eva, suratına bir tokat indirilmiş gibi irkildi ...Halbuki "mangiz" Nesim'in, ceplerinden hokkabaz gibi ard arda çıkardığı binlik banknotlara uygun bir kelimeydi... Adamda para o kadar çoktu ki Eva'nın, onun bunları bizzat imal ettiğini düşündüğü zamanlar bile olmuştu.

Nesim, hiç çek kullanmadığı gibi, bankada hesabı da yoktu. Eva, bu kadar "mangiz" den tiksiniyor, lâkin, bunun büyük bir hissesinin kendisine veilmesini hiç de fena karşılamıyordu.

Nesim, tahsilini Beyruttaki Jezuit Kolejinde yaptığını Fransa sevgisini kendisine bu öğretmenlerin aşıladığını iddia ediyordu. Fakat, elinde mükemmel bir mukayese unsuru olan Eva'nın bundan şüphesi vardı: Eric de, Dole'daki Jezüit'lerde tahsil etmişti ama, iki erkeğin arasında ne muazzam bir kültür uçurumu vardı! Mamafih Nesimin bir çok dilleri gayet akıcı şekilde ve kusursuz bir şive ile konuştuğu inkâr edilemezdi: Eva, onun Fransızcasına, İngilizcesine ve Almancasına hayrandı... Otelin kapıcıları ve sokakta yolunu gözliyen dilencilerle Arapça konuştuğunu da duymuştu. Dininin ne olduğunu sorduğu zaman Nesim, tereddütsüz, "Katoliğim," demiş, onun da Eva'ya dinini sorması üzerine, genç kadın gülümsemekle yetinerek, "Galiba dinsizim!" diye mukabele etmişti.

Eric gelmeden önce Lübnanlı'ya, "Kocam burada bulunacağı kırk sekiz saat zrfında çok ihtiyatlı olmamız lâzım," dedi.

— "Ketum olmasını bilirim."

— "Beri yandan, onunla tanışmanızı isterim. Böylece, o gittikten sonra, bizi otelde veya başka yerde bir arada görenler söyliyecek bir şey bulamazlar."

— "Siz hakikaten kadınların en zekisisiniz!"

— "İlk geldiği akşam Eric'le bir karşılaşma tertip edebiliriz. Ona dansedilebilen neşeli bir yere gitmeğe can attığımı söylerim... Siz, telefonla ayırtacağım masanın bitişiğindekini tutmak için tedbir alır ve biz geldiğimiz zaman orada bulunursunuz... Sizi birbirimize takdim ederim. Ama yalnız olmamanız daha doğru olur."

— "Bir arkadaşımı mı getireyim?"

— "Hayır, bu tehlikeli olabilir: Her nedense arkadaşlarınıza pek

güvenemiyorum. Bir kadınla beraber olmanız şayanı tercih... Cezayir'de tanıdığınız kadın az olmasa gerek?"

Nesim gülümsedi. Eva devam etti:

— "Ama kibar tavırlı bir kadın olması şart: Eric, katiyen aptal değildir. Hakkınızda, arkadaşınıza bakarak hüküm verecektir."

— "Hemen hemen sosyete kadını olan bir arkadaş getiririm! Hem de bir Fransız! Böylece mesele kalmaz. Zaten Albayın, memleketimin insanları hakkında ne düşündüğünü kestirmek zor."

— "Hangi memleketiniz?"

Eva, bu suali şüpheci bir tebessümle sormuştu. Nesim kaşlarını çattı:

— "Beni iğnelemeğe mi çalışıyorsunuz yoksa?"

— "Aslınızı bir türlü anlamağa muvaffak olamadım, Nesim'ciğim. Halbuki âşığımın kim olduğunu bilmek isterim."

— "Ben de Eva'cığım... Yoksa benden şüpheleniyor musunuz?"

— "Sizi sadece merak ediyorum... Zaten kadın olup da meraklı olmamak kabil mi?"

Nesim gürültüyle güldü.

— "Merakınızı tatmin edeyim bari," dedi. "Diyelim ki siz Fransız olduğunuz kadar, ben de Lübnanlıyım... Bir daha da bu bahsi açmıyalım, olmaz mı?"

Eva, ondan bu alayının acısını çıkarmağa için için ahdetti.

Otelin holüne girince Eric, Eva'yı kendisini bekler buldu. Genç kadın, kocasına doğru koşarak, "Sevgilim, telgrafına ne kadar sevindiğimi bilemezsin!" diye bağırdı. "Aradaki zaman bana o kadar uzun geldi ki!... Nihayet buradasın! Kırk sekiz saatten biraz daha fazla kalamaz mısın acaba?"

— "İmkânsız, canım! Hattâ, hakkım olmıyan bu izni koparmak için generalime ne diplomatça diller döktüğümü bilemezsin."

— "Ona neler anlattın bakayım?"

— "Seni sevdiğimi söyledim..."

— "Yetti mi?"

— "Evet..."

— "Öyleyse generalin fevkalâde bir adam! Bir gün ona teşekkür etmek borcum olsun... Gel, hemen yukarı çıkalım! Seninle başbaşa olmağa, saadetimizi kısknan gözlerden uzaklaşmağa ne kadar can attığımı bilemezsin..."

Odada Eva, Eric'e karşı tam bir âşık kadın rolünü oynadı. Sırası düşünce, "Eric'ciğim, şimdi yanımda olduğuna göre, bu akşam eğlenmeğe ihtiyacım var... On beş gündür rahibe gibi yaşıyorum... Dansetmek için bir yere gidemez miyiz?" diyebilmek için bu lâzımdı.

Genç kadın, aşkın mağlûp ettiği erkeğin, "Daima parlak fikirlerin vardır... Nereye gitmemizi istiyorsun?" diyeceğini peşinen biliyordu.

O zaman, "Çok şık bir gece kulübünden bahsedildiğini duydum... Gördüğün bunca fecaatten sonra bari biraz gözlerin değişsin, bir tanem!" diyecekti.

Gece kulübüne gitmek üzere hazırlandıkları sırada Eric, "Az daha unutyordum!" dedi. "Geçen gün kaarrgâha dönünce, posta kutumda annemin bir mektubunu buldum..."

Eva irkildi:

— "Ya? Neler anlatıyor?"

— "Bilhassa Veran'ın ölümünden bahsediyor... Anlattıkları bir nokta hariç, senin söylediklerini teyit ediyor."

— "Ne noktası, bu?"

— "Gûya bölgede, herkes, Veran'ın seni sevdiği için intihar ettiğini söylüyormuş!"

— "Senin annen deli galiba?"

— "Eva!"

— "Affet beni, şekerim, ama onun bu kadar hain olduğunu tahmin etmezdim! Bana fenalık olsun diye bu hikâyeleri kendisi uyduruyor! Onu hiçbir zaman affetmiyeceğim!"

— "Sakin ol! Dedikodulara kulak asmanın mânası var mı? Hem Veran'ın sana sarkıntılık yaptığını anlatan sen değil miydin?"

— "Rezil adam, sadece teşebbüs etmekle kaldı!"

— "Belki de övünmüştür... O zaman halkın mübalâğa etmesi kadar tabiî bir şey var mı? Benim bildiğim bir şey varsa, o da, kalkıp tâ nerelerden kocanın yanına geldiğindir: Birçok kadınlar bu cesareti gösteremezlerdi! Anneme de bunu yazdım."

— "Aşkımız onun, bunun iftirasıyle yok edilemez."

"Sirocco" nun atmosferi hoştu. Ortadaki dans pistinde kalabalık yoktu. Erkeklerin arasında üniformalılar çoğunluktaydı: Kadınlarda ise yeni modanın aşırı hatlı tuvaletleri gözü alıyordu. Lokal şık, müşteriler seçme, orkestra patırdısız, personel işini bilir ve terbiyeli idi.

Eva ile Eric salona girince, alelâde, lâkin hiç de âdi olmıyan bir kadınla oturmakta olan bir adam ayağa kalkarak onları hürmetel selâmladı.

Eva, "Bay Nahum, ne hoş sürpriz bu!" dedi.

Erkekler birbirleriyle tanışıp herkes masasına oturduktan sonra Eric, "Komşumuzun isminden hiçbir şey anlamadım," dedi.

Eva, kulağına, "Adı Nesim Nahum'dur." diye fısıldadı.

— "Nereden tanıyorsun onu?"

— "O da Alleri'de oturuyor. Biz Fransız subayının karısı olduğumu duyunca ne yapıp, ne edip kendini bana tanıştırttı."

— "Adam pek hoşuma gitmedi!"

— "Önceleri ben de senin gibi düşünüyordum ama, fikrimi değiştirdim... Haydi canım, onu bırak da beni dansa kaldır. Pistte daha rahat konuşuruz. Söyledkilerimizi duymasından korkuyorum..."

Dans esnasında genç kadın Nesim'den bahsetmeğe devam etti:

— "Memleketimizin dostu imiş. Gerçi Lübnan'da doğmuş ama, vatandaşlarının siyasetini Fransız taraftarı bulmadığı için orada kalmak istememiş."

— "Cezayir'de işi ne acaba?"

— "Senelerdir buradaymış. Büyük işleri varmış, çok da cömert. İzindeki askerimiz için açılan yurt onun verdiği parayla yapılmış."

— "Buna diyecek yok işte! Ama çehresinin pek de sempatik olmadığını itiraf et... Bu, yeşilimtırak esmer tenli adamlardan nedense hep şüphelenirim... Neler düşündüklerini kestirmek zor. Neyse, onu bırakalım da dansetmeğe bakalım!"

— "Ne kadar güzel dansettiğini biliyor musun, canım? La Tilleraye'da acaba neden hiç dansetmedik?"

— "Ama orada çok mesuttuk, değil mi?"

— "Oraya döndüğümüz zaman beni her akşam kütüphanede dansa kaldırmanı istiyorum..."

— "Ecdadımızın tenkidci bakışlarının altında mı?"

— "Merak etme zamanla onları da gülümsetmeğe muvafak oluruz."

Karı koca masalarına dönünce, komşu masadaki zat gene onlara hitap etti ve lâf arasında, biri Böne'da, ikincisi ise Constantine'de diğer iki yurt yaptırmağı düşündüğünü ifşa etti. Refakatindeki kadınla oldukça erken kalkıp gitmek akıllılığını da gösterdi; ancak gitmeden önce Eric'e, "İnşallah gene görüşürüz. Albayım," demeği ihmal etmedi.

Eric, sonradan, "Belki fena adam değil ama ahbap edinmeğe pek fazla hevesli görünüyor, değil mi?" dedi.

Karı, koca geç vakitlere kadar dansettiler. Kulüpten çıkacakları sırada antrede sivil bir erkekle burun buruna geldiler; bu zat, Eric'in omuzuna bir sille indirerek, "Vay, sen de mi buradasın?" diye atıldı.

— "Herkes gibi, görüyorsun..."

— "Seni tekrar gördüğüme çok sevindim!.. Bilhassa üniformalı olarak! Hani, Almanyada bizi nasıl da aldattındı... O günden beri arkadaşlar, senin gibi bir askerden sivil hayatta ne yaptığını merak eder dururuz?"

— "Malikânemle meşgulüm..."

— "Kulaklarımızı şişirdiğin Jüra'daki kulübenle mi?"

— "Evet, kulübemle! Burada işler düzene girer girmez ziyaretimize gelmeni istiyorum... Karımı tanıyor musun?"

— "Hayır..."

Takdim sırası şimdi Eric'deydi:

— "Sevgilim, Saint - Cyr Akademisindeki sıra arkadaşım, ondan sonraki senelerde ise silâh arkadaşım: Kumandan Charvet... Hanımlar için adı sadece Roger'dir ama! Vaktiyle epey de süksesi vardı..."

— "Niçin mazi sigasiyle konuşuyorsun? Süksem devam ediyor..."

Eva'nın elini öptükten sonra genç adam gülerek devam etti:

— "Kocanız sırf beni kıskandığı için böyle konuşuyor, Hanımefendi!. Onun yerinde olsam, ben de kıskanç olurdum, ya! Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum... Hem sizi tebrik etmek isterim: Harikulâde bir erkekle evlendiniz!"

Eva, "Bunu çoktandır biliyorum," diye mukabele etti.

Charvet, Eric'e sordu:

— "Halen Cezayirde değilsin, sanırım."

— "Kırk sekiz saatlik bir izinle geldim..."

— "Biliyorum... Hattâ birliğin nerede karargâh kurduğunu bile söyliyebilirim..."

Eğildi, arkadaşının kulağına bir şeyler fısıldadı. Eric gülümsedi:

— "Her zamanki gibi bilmediğin şey yok, görüyorum. Her halde burada epey meşguliyetin vardır?"

— "Hem de nasıl!"

Bu sözlerden sonra Charvet tekrar Eva'ya hitap etti:

— "Bana müsaade, Hanımefendi... Bu kadar kısa bir iznin birkaç dakikasını çaldığım için bana kızmakta haklısınız. Yakında görüşürüz, Eric dostum!"

Kapıcının çağırmaya gittiği taksiyi beklerlerken Eva sordu:

— "Almanyada seninle beraber miydi?"

— "Evet."

— "Yoksa benimle evlenmene mâni olanlardan biri miydi?"

— "Hem de birinci düşmanındı, sevgilim!"

— "Niçin? Baksana, beni tanımıyormuş bile."

— "Üzerine bastın işte! En büyük düşmanlarımız, bizi hiç görmemiş olanlardır zaten! Şimdi seninle tanıştığına göre, aleyhinde çalıştığına mahçup olmuştur! Sana ne kadar dil döktüğüne dikkat etmedin mi?"

— "Evet."

— "Güzelliğin zaten bütün erkeklere tesir ediyor, canım! O kadar zayıf ve aptalızdır ki!"

Eric tam takside yerleşeceği sırada, Charvet tekrar "Sirocco" nun kapısında peyda olarak, "Arkadaş, sana bir şey söyleyemeği unuttum..." diye seslendi.

İkinci defa olarak Eric'in kulağına eğilerek konuştu ama, bu seferkisi oldukça uzun sürdü. Eva, dinlediği kadar Eric'in yüzüne bir hayret ifadesi geldiğine dikkat etti. İki arkadaş nihayet vedalaşırlarken Eric, "Verdiğin malûmata teşekkür ederim!" dedi.

Otomobil hareket ederken Charvet Eva'ya eli ile selâm çaktı.

Eva, "Arkadaşın esrarengiz bir adam," dedi.

— "Charvet sır küpüdür zaten! Sırlar mesleğinin esası!..."

— "Hangi branşa mensup kuzum?"

— "İkinci Büroya..."

Yolculuğun devamınca Eva ağzını açmadı, Eric de ona bir şey sormadı. Neden sonra, ilk yataklarında birbirlerine sokulmuş yatarlarken genç kadın, "Hayatım, arkadaşın seninle ikinci defa konuşurken neden o kadar şaşkın bir hal aldın?" diye sordu.

— "Sana sebebini söylemek istemezdim ama, madem ki Cezayir'de kalacaksın, bilmem daha hayırlı... Bana, bu Nesim Nahum'dan bahsediyordu..."

Eva, endişesini belli etmemek için büyük bir gayret sarfederek sordu:

— "O da mı Bay Nahum'u tanıyormuş?"

— "Senden de iyi tanıdığına emin olabilirsin!. Lokantadaki muhbirlerinden biri demin o adamla konuştuğumuzu ona haber vermiş: Bana Nahum'u tanıyıp tanımadığımı sordu. Onu bana senin takdim ettiğini söyledim..."

— "O zaman ne dedi?"

— "Bize ondan sakınmamızı tavsiye etti... Bu Nesim Nahum şüpheli bir şahsiyetmiş."

— "Deli olma! Onu Cezayirde tanımayan yok!"

— "Charvet, öyle dedikodulara kulak asacak takımından değil... Hattâ, şehirde insanlar hakkında herkesten fazla bilgi sahibi olduğundan şüphen olmasın."

— "Desene, kendine mühim adam pozu vermeyi seviyor! Lübnanlı hakkında başka ne dedi?"

— "Hiç... Sadece tetikte olmamızı tavsiye etti."

— "Sakın sevimli arkadaşın hâlâ kuyumu kazmağa çalışıyor olmasın?"

— "Hiç de değil! Güzel kadınlara hayranlığı büyüktür!"

— "İyi ya! Belki de Lübnan'lı ile aramda alelâde bir tanışıklıktan daha başka bir şey olduğunu imâ etmiştir."

— "Saçmalıyorsun, karıcığım."

— "Beni senin gözünden düşürmek için bundan âlâ çare olur mu? Almanya'da en büyük düşmanımın o olduğunu demin bana söyleyen sen değil miydin?"

— "O başka iş. Charvet asil ruhlu bir arkadaştır... Diğer arkadaşlarım gibi, o da seni tanımadığı ve beni cidden sevdiği için, akılsızca bir iş yapmamdan endişe etmişti... Kendini biraz onların yerine koy: Bir akşam, damdan düşer gibi onlara müstakbel karımı bir vatansızlar kampında bulunduğumu söylüyorum... Aleyhinde çalıştılarsa bu, ha-

inliklerinden değil, cehaletlerinden; beni ağına düşüren maceraperest bir kadın olduğunu pekâlâ zannedebilirlerdi!"

— "Ama arkadaşın benim hakkımda bilgi toplıyabilirdi, zannediyorum!"

— "Yapmadığını ne biliyorsun?"

— "Güzel! Öğrendiklerinden sana neler anlattı bakayım?"

— "Senin hakkında kat'î hiçbir şey bilmediğini..."

— "O zaman için rahat etti tabiî?"

— "Çok sevindiğimi inkâr edemem! Bu, iyi bir kız olduğunun delili idi... Biraz gayret edince kampının diğer sakinleri hakkında pek çok şey öğrenebiliyordu... Ama kimse senin aleyhinde bir şey yakalıyamadı! Arkadaşlar buna rağmen kararımı tasvip etmediler: Ben de o yüzden isitfamı verdim."

— "Beraber geçirdiğimiz altı yıl zarfında buna esef ettiğin oldu mu hiç?"

— "O günleri tekrar yaşamak kabil olsa, aynı şekilde hareket edeceğime emin olabilirsin! Demin dostum Charvet'nin de bana hak verdiğine ve gıpta ettiğine eminim. Seni olduğun gibi görüp karıların en mükemmeli olduğunu anladığına çok memnun oldum!"

— "Lâfın kısası, beni ilk gündeki kadar seviyorsun, değil mi?"

— "Daha bile çok seviyorum..."

Bu itiraftan sonra genç adam, başuçlarındaki lâmbayı söndürdü.

İki gün pek çabuk geçti. Gitmeden birkaç saat önce Eric, sahici bir üzüntüyle, "İki, üç aydan evvel sana dönebileceğimi sanmıyorum," dedi. "Birliğim, Tunus hududunda temizleme hareketlerine girişmek üzere Doğuya doğru yer değiştirecek... Bu iş epey uzun sürer. Acaba Fransaya dönsen daha iyi olmaz mı?"

— "Oraya sensiz dönemiyeceğimi sana söylemiştim. Orada beni bekliyen hiç kimsem yok! Bütün ailem sensin, Eric!"

— "Buradaki hayatı ergeç mânasız bulmağa başlıyacaksın."

— "Hiç de değil: Bilâkis Cezayir'e alıştım bile... Gayet enteresan bir şehir! Hem burada kendimi sana yakın hissediyorum! İstesen, hattâ beni sana daha yakın bir yere aldırabilirsin..."

— "Hayır. Cezayir'de daha emniyettesin..."

8

KOCASININ tekrar gidişi Eva'da, tarifi müşkül birtakım duygular uyandırdı... Mamafih bu, aşk olmaktan ziyade, Eric'i Afrika topraklarında bir daha göremiyeceğine dair bir önseziydi... Vakıa Eric'in, yahut kendisinin öleceği içine doğmuyordu ama, beklenmedik bazı olayların zuhurunun, ismini taşıdığı ve varlığını kendine hemen hemen elzem saydığı erkekten uzun zaman ayrı kalmasına sebep olacağını hissediyordu. La Tilleraye'daki ilk ayrılık günlerindeki gibi, uzunca bir müddet otelin merdiveninde durarak Eric'in arkasından baktı. Uğruna lime lime elbiseyi giymekten çekinmediği ilk vedalaşmaları zihninde tekrar tekrar yaşadı... Adelaide'in hareketsiz sessiz, kemikli silûeti de gözlerinin önündeydi. Bu akşam, ışıklar içindeki lüks otelin önünde, yanında, "Hava serinledi, Anne... İçeri girelim," diyebileceği bir Adelaide bile yoktu.

Zaten hâtıralardan başka neyi vardı ki... Ama yavaş yavaş yalnız olmadığını hissetmeğe akşladı: Belki Adelaide'den daha müstekreh bir varlık gölgelerin arasından kendisini gözetlemekteydi... 'Re'leri boğazdan konuşan bir ses, "Onu daha şimdiden özlüyor musun yoksa?" diye fısıldadı.

Eva, arkasına dönüp bakmağa lüzum bile görmeden sert bir sesle, "Lûtfen, sizi alâkadar etmiyen şeylere burnunuzu sokmayın!" dedi.

— "Albayı çok beğendim."

Eva'nın içinden, "Sahi mi? Ama onun üzerinde siz hiç de aynı intibaı uyandırmadınız," demek geldi.

Fakat, sesini çıkarmaması üzerine, nefret ettiği ses daha neşeli devam etti:

— "Size bir nasihat vermeme kızmazsınız ya? Öyle anlarda hiçbir şey bir duble İskoç'un yerini tutmaz!"

Eva, omuzlarını silkti ve otelin holüne girerek peşinde Bay Nahum olduğu halde bar'ın yolunu tuttu.

Erkek, Eva içkisini içerken hiç konuşmadı; ancak içki tesirini gösterip genç kadının sakinleştiğini farkedince ağzını açmağa cesaret etti:

— "Şimdi kendinizi daha iyi hissettiğinizi itiraf edin..."

— "Bana bir sigara verin..."

Genç kadın, bu sözleri deminkinden daha az mütecaviz bir tonla söylemişti: Kendini toparlamağa muvaffak olmuştu. Eric gittiğine göre, boşu boşuna onu düşnümeğe devam etmenin mânası var mıydı?

Gene tatlılaşan sesiyle, "Kusuruma bakmayın," diye ilâve etti. "Çok yorgunum... Sizi yarın görürüm."

Ve hâlâ Eric'i hatırlattığı için kendisine bomboş görünen odasına çıkıp kapandı.

Ertesi gün Lübnanlıyla küçük bir lokantada yemek yiyordu. Buraya yalnız başına girmek istemiş, Nesim'e otomobilde beklemesini rica etmişti. Lokal'in hemen hemen boş olduğunu ve bilhassa Charvet'nin orada bulunmadığını müşahede edince, otomobile dönerek, "Gelin... Oldukça sempatik bir yer," dedi.

Nesim, evvelâ sesini çıkarmadı, fakat yemekler garsona sipariş edildikten sonra, "Bu kadar ihtiyat nereden çıktı? diye sormaktan kendini alamadı.

— "Sonra izah ederim."

— "Kocanızın dönmesinden mi korkuyorsunuz?"

— "Kocamın bana itimadı tamdır."

Genç kadının pek az yediğini gören Nesim biraz sonra, "İştihanız yok mu?" diye sordu.

Eva cevap vermedi. Gitmek üzere ayağa kalktıkları sırada, daha nazik bir sesle, "Otele beraber döndüğümüzün görülmemesini tercih ediyorum..." dedi. "Ben, bir taksiye bineyim... Bir saat sonra dairenizde sizinle buluşurum. Böylece, daha ihtiyatlı hareket etmiş oluruz..."

Nesim, anlayışlı bir tavırla gülümsedi.

Arabasıyla tek başına Allieri'ye dönerken, Nesim'in şu sual zihnini kurcalıyordu: "Sirocco"da Albayla dostça konuştuğu görüldüğüne göre, genç kadın neden bu kadar ihtiyatlı davranmağa başlamıştı? Vardığı netice, Eva'nın, yanında biraz fazla göze çarpmaktan çekindiği oldu ve bu düşünce hoşuna gitmedi değil: Hattâ birazdan gizlice yanına gelmeyi va'detmesi oldukça cesaret verici bir hususta. Âşığıyla buluşmak için evli bir kadının gizlenmeğe ihtiyaç duyması daima iyiye alâmetti. Bu, onun bu âşıksız olamamağa başladığının delili değil miydi?

Eva, odasının kapısını usulca araladı ve kendisini gözetliyen birisinin bulunmadığına emin olmak için koridoru gözden geçirdi. İçi rahatlayınca, Nesim'in aynı kattaki dairesine koşar adımlarla gitti. Adam, onu sabırsızlıkla bekliyordu.

Biraz sonra genç kadın, Nesim'in bütün âşıkane arzularına boyun eğiyor, hattâ onda, bunlardan gitgide daha fazla zevk duymağa başladığı

intibaını uyandırmağa muvaffak oluyordu. Erkeğin tatmin olduğunu hissedince, en ateşli sesiyle, "Demin bu kadar tedbire başvurduysam, bu, sırf, size bağlanmağa başlamamın yüzünden... Şu iki gün sizi çok aradım..." dedi.

— "Sahi mi?"

— "Niçin yalan söyliyeyim? Çok zeki ve çok kudretli bir erkeksiniz... Şimdi, benim nüvazişlerime ihtiyaç duyduğunuzu sanıyorum, ama ben de sizinkilersiz olamıyacağımı hissediyorum. Birkaç gün içinde, bana, bütün hayalimde yarattıklarımı ve bir erkekten bütün beklediklerimi vermeği bildiniz. Çok tatlısınız ve bu tatlılığınızın devam edeceğini biliyorum. Zaten bağlılığımızın devam edeceğini bildiğim için endişeliyim. Aşkmız namına korkuyorum!. Sizin için de korkuyorum!"

— "Benim için mi?"

Nesim, gürültülü bir kahkaha savurdu:

— "Boşuna üzülüyorsunuz, canım! Hiçbir suçum olmadığı için hiçbir şeyden ve hiç kimseden korkmuyorum..."

— "Ortalıkta o kadar tehlikeli kimseler var ki, Nesim! Meselâ Kumandan Charvet adında birini tanıyor musun?"

Hafızasını yokladıktan sonra, Nesim, gayet katî bir cevap verdi:

— "Charvet mi? Hayır!..."

— "Ama o, sizi tanıdığını iddia ediyor."

— "Olabilir. Orduda tanıdığım çoktur... Mamafih ismi bana hiçbir şey hatırlatmıyor! Albayın bir arkadaşı mıdır?"

— "Evet..."

— "Hangi branşa mensup?"

— "2 nci Büroya..."

Eva, adamda bir reaksiyon uyandıracağı ümidiyle, bu çekinilen ismi bir lâhzada ağzından çıkarmıştı. Ama umduğu olmadı: Nesim'in etli yüzünden hiçbir ifade değişikliği olmadı. Adam sadece, "Değerli bir adam olacak... Onunla konuştunuz mu?" demekle yetindi.

Eva, hayal sukutuna uğramıştı. "Yalnız bir, iki dakika," diye mukabele etti.

— "Demek, bu bir, iki dakika içinde size ismini vermeğe vakit buldu."

— "Sizi Sirocco'da görmüş: Eric'e sizin hakkınızda bir, iki şey söyledi."

— "Ne söyleyebildi acaba?"

— "Nesim, o sözleri size tekrarladığımı bilse, kocam beni mutlaka öldürür!"

— "Haydi canım!. Albayın o kadar zalim olacağını sanmam."

— "Güvenmeyin! Bir evvelki izninde Eric'in, yerine göre tehlikeli bir adam olabileceğini keşfettim... Zaten hiddetlendikleri zaman, aslında iyi ve namuslu olan kimseler herkesten beter olurlar!.. Sizinle o yüzden

iyi anlaşıyorum ya... Meselâ, dün akşam size karşı cidden nahoş davrandım, ama siz sükûnetinizi muhafaza etmeği bildiniz. O haliniz beni size büsbütün hayran etti."

— "Bizler, hiddetlenen insanın zararlı çıktığını siz Avrupalılardan daha iyi biliriz!... Ee, o Kumandan ne demişti bakayım?"

— "Oldukça şüpheli bir şahsiyet olduğunuzu..."

— "O kadar mı?"

— "Sizce kâfi değil mi?"

— "Elle tutulur bir şey değil. Bugün, bütün zenginler hakkında aynı şey söyleniyor. Alelâde insanlar, kendilerinden başkalarının namuskârane şekilde servet sahibi olabileceğini bir türlü kabul etmek istemiyorlar. İnsanlar, sizin dediğiniz gibi tehlikeli değil, daha ziyade kıskanç!"

— "O Charvet'yi bir kere daha görsem, suratına bir tokat indiririm diye korkuyorum!"

— "Sakın ha! Gizlemeğe devam etmemizi istediğiniz şeyi alenen itiraf gibi bir şey olur! Zaten aslını sorrasanız, adamcağız pek fena bir şey yapmadı ki..."

— "Fransayı bu kadar sevdiğiniz ve oğullarının menfaatine kesenizi açtığınız halde, hakkınızda böyle lâflar edilmesini doğru bulmuyorum."

— "Mübalâğa etmiyelim! Bana evvelâ kültürünü verdikten sonra, nbei sinesine kabul eden bu memlekete karşı sadece vazifemi yaptım. Kendimi ancak Fransız topraklarında huzur içinde hissediyorum."

— "Her neyse, Nesim, ileride de hakkınızda duyacaklarımı size aynen nakletmeğe söz veriyorum..."

— "Bakın, işte bu, bana dost olduğunuzun nişanesi olur... Mamafih, hayata küsmüş kimselerle ukalâ küçük subayların benim hakkımda uydurabilecekleri şeylerin bana vız geldiğini ilâve edeyim! Fakat, mertliğinizi takdir ettim... Fransız olmağa cidden lâyıksınız! Benim için, bundan da daha fazlasınız: Hakikî bir hanımefendisiniz! Ve daima bu hüviyetinizle hoşuma gideceksiniz..."

Bu konuşmadan sonra odasına dönen Eva, tatmin olmuş olmaktan uzaktı. Herif kurnaz ve şüpheci idi. Orta Doğunun bütün mütebessim mürailiğini ve endişe verici nezaketini şahsında birleştirmişti. Bu sebepten öbürü, Eva'nın, gece ziyaretinden önce teferruatiyle tasarladığı plânın meyva vermesi herhalde epey zaman alacaktı. Kullanacağı taktik, muvaffak olmak için şimdiye kadar tatbik ettiklerinin en mükemmeli, fakat aynı zamanda en cüretkârane olanı idi. Bu kadar tehlikeli bir hasmı dize getirmek için bundan başkası mevzuubahis olamazdı.

Yeni plânın tatbikatı üç kısımdan müteşekkildi: Adama gitgide daha zevk vermek, onda derin bir itimat uyandırıp ergeç hakikî faaliyetlerini ifa etmeğe sevketmek, nihayet onu bol bol pohpohlıyarak Eva'nın o vakte kadar rastgeldiği en dikkate değer şahsiyet olduğu inancını aşılamak... İlk merhale aşılmıştı bile; ikincisine de bu akşam erişilmişti; üçüncüsü

de bu gidişle gecikmiyecekti... Plânın üç safhasının da bir arada tesir göstereceği gün Eva muzaffer olacaktı. Bu zafer onun için şarttı: Evvelâ, ne derece zeki olursa olsun, hiçbir hasmın onunla boy ölçüşemiyeceğini, kendi kendisine ispat etmesi için... İkincisi ise, bu maceranın sonucunda kazanmağı tasarladığı muazzam meblâğ için. On beş gün içinde kendine gerçi başlı başına bir sermaye teşkil eden hediyeler verdirmeğe muvaffak olmuştu ama, bunlar ölçüsüz hırsını tatminden uzaktı. Lübnanlıyı ancak, cebinde metelik kalmadığı gün başından savacaktı. Adamın iflâsı, onun yanında geçirmek zorunda kaldığı feci saatlere kıysla gene de ehemmiyetsiz bir bedeldi.

O gece, Nesim'e üç zan aşılamakla yetinmişti: Ona hakikaten âşık olduğu, resmî çevrelerde kulağına gelen bütün sırları ona ifşa etmeğe hazır bulunduğu ve işlerinde kendisine yardım etmekten başka bir şey istemediği zanlarını...

Çirkin münasebetlerini ortaya vurmamağa dikkat etmekle beraber, adamın yakasını bırakmadı. Nesim bilâkis, ihtiyata, günden güne daha az değer veriyordu. Hattâ güzel Kontes'le gitgide daha fazla gözükmeğe istekli görünüyor, onun bu hali karşısında Eva, "Allah aşkına akıllıca hareket edelim! Seviştiğimiz bilinmezse, size daha fazla hizmetim dokunabilir!" diye hatırlatmak zorunda kalıyordu.

Bu, muhtemel hizmet ve yardımlar fikri şişman adamın dimağında yer etmeğe başlamıştı. Teklifi yapan Eva'nın kendisi olduğuna göre, en nazik işlerini başarmak yolunda neden bu şahane mahlûktan faydalanmasındı? Şimdi, genç kadının onsuz yaşıyamıyacağına hemen hemen emin değil miydi? Lübnanlı böyle kendini aldatadursun, Eva'nın bir örümcek sabrıyla tatbikına geçtiği plân, adamın gönlünü fethettiğini sandığı kadın için meyva vermeğe başlıyordu.

Eva, âşığını pohpohlamağa devam ettikçe, Nesim, iş adamlarının sadece en hayret vericisi değil, aynı zamanda günün birinde en kudretlisi olabileceğine inanmağa başlamıştı. Bir akşam, Lübnanlı kendisine aşağıdaki ifşaatta bulununca, Eva, zaferinin yakın olduğunu anladı:

— "Mühim bir iş peşindeyim... Muvaffak olursam, çok zengin olacağız, o zaman da size, şimdiye kadar hiçbir kadına etmediğim bir teklifte bulunabileceğim... Albay'ın gelmesine haftalar olduğunu söylemiştiniz, değil mi?"

— "Hattâ aylar! Dün aldığım son mektubundan böyle anlaşılıyor. Zavallının kendi de ne yapacağını şaşırmş halde!"

— "Bu, projelerimize uygun işte... O Cezayir'e döndüğü zaman, biz gitmiş oluruz."

— "Biz mi?"

— "Öyle ya... Siz ve ben, çoktan Güney Amerikaya varmş oluruz."

— "Tabiî, benim size refakat etmeğe razı olmam şartiyle, değil mi, Nesim?"

— "Kabul edersiniz, Eva! Beni olduğu kadar, parayı da seviyorsunuz!"

— "Beni tanımağa başladığınızı görüyorum!"

— "Sizi, sayın Albayı'mızdan daha iyi tanıdığımdan şüphem yok! Onun herhalde, güzelliğinizin ardında gizli şayanı hayret bir kadının mevcudiyetinden haberi bile olmamıştır... Ben, sizi hakikatte olduğunuz gibi istiyorum... Bir kere oraya vasıl olduktan sonra, sizden, benimle evlenmenizi istersem, bana ne cevap vereceksiniz?"

Şahane kara gözler, bu tekliften kamaşmış gibi örtüldüler. Fakat, Eva, heyecanın titrettiği bir sesle cevap vermekten geri kalmadı:

— "Ne cevap vereceğimi henüz bilemiyorum ...Bu sualin, hayli düşündürücü olduğunu itiraf edin. Zira evli olduğumu biliyorsunuz, Nesim!"

— "Şimdiden düşünmeğe başlayın öyleyse... Bu işi tamamladığım zaman, bana cevabınızı verirsiniz."

— "Demek o kadar sevdiğiniz bu Fransız topraklarını terketmeye razı olacaksınız ha?"

— "Sizinle, evet."

— "Gidişimizin muazzam bir **iskandala** sebebiyet vereceğini düşünemiyor musunuz: Kontes de Maubert'in, Nesim Nahum'un aşkı uğruna kocasını terketmesi!"

— "Skandal olur şüphesiz! Ama zamanımızda insanlar artık hiçbir şeye şaşmıyorlar... Hem zaten herkesin çenesini kapayacak kadar kudretli olacağız..."

— "Biz dediğiniz zaman sizi ne kadar sevdiğimi bilseniz! Daha şimdiden kendimi, sizin eşiniz olmuş hissediyorum..."

— "Değil misiniz zaten!"

Nesim, bu sözleri samimiyetle söylemişti. Eva merak etmişti:

— "Bahsettiğiniz bu nazik iş nedir, Nesim?" diye sordu.

— "Size izah etmenin daha zamanı değil... Ama belki yakında, bana ikide bir teklif ettiğiniz yardımınıza ihtiyacım olacak. Benimle çalışmayı istiyorsunuz, değil mi?"

— "Sizinle çalışmak kim bilir ne kadar enteresandır! Hem size faydalı olabileceğime inanıyorum!"

— "Ben de buna eminim..."

— "Böyle konuştuğunuzu duymak beni çok mesut etti... Aşkımızın beni üzen tek tarafı, beni şımartılan veya teşhir edilen lüks eşya yerine koymakta ısrar edişinizdi! Benim, kuklaya benzer yerim yok! Değerinizi anlıyabilmemden beri en büyük arzum, her şeyde, işlerin iyisinde olduğu kadar, hattâ isterseniz her ikisinde de sizinle tam mânasiyle işbirliği etmektir..."

— "Ciddî mi konuşuyorsunuz?"

— "Sizin hayat arkadaşınız değil miyim?"

— "Doğru..."

— "Öyleyse, çok kere tek bir adam için hayli ağır olması icap eden sırlarınızı neden benimle paylaşmak istemiyorsunuz? Dostlarınız olduğunu biliyorum ama, bunların hiçbirinin sıradaşınız olduğunu sanmam... Baş döndürücü başarılarınızın arasında, birine açılmak ihtiyacını hiç mi duymadınız kuzum? Bu bakımdan en münasip kimse, metresinizden başka kim olabilir?"

Nesim, genç kadına hâlâ biraz şüpheyle bakıyordu; fakat, yakında bu şüphe kalıntısını da yok edeceğinden emin bulunan Eva, daha fazla ısrar etmekten sakındı.

Ve, kendi kanaatince, çok geçmeden kendisine muhtaç olduğu ip uçlarını verecek olan hareket tarzında sebat etti.

Bir sabah, hiç ummadığı bir sırada Nesim, "Bugün, bütün günümü alacak bir yolculuğa çıkmak mecburiyetindeyim... Bilmem, benimle gelmek ister misiniz?" diye haber verdi.

— "Tabiî değil mi? Nereye gidiyoruz?"

— "Buraya 100 Km. kadar uzak bir yere. Bu seyahat, size bahsetmiş olduğum işle ilgili: Beraberliğinizin bana faydası dokunabilir. Size her şeyi otomobilde izah ederim. Bir saate kadar hazır olun... Her zamanki gibi bugün de üzerinde durduğunuz ihtiyat tedbirlerine riayet ederiz: Otelden tek başınıza çıktıktan sonra, taksi ile, şu kâğıda karaladığım sokağın ağzına kadar gidersiniz... Orada taksiyi geri yollar ve sağ kaldırımda yavaş yavaş yürümeğe başlarsınız... Ben, otomobille yanınızdan geçer ve biraz ilerinizde dururum... Otomobile binmeden önce, dikkatle etrafınıza bakarsınız... Birisi tarafından takip edildiğinizi, yahut gözetlendiğinizi hissederseniz, yürümeğe devam edersiniz, ben de sizi bir sonraki yol kavuşağında alırım... Anladınız mı?"

— "Mükemmelen."

— "Şimdi söyleceğim sey size fuzulî görünecek ama, çok mühimdir... Çok şık giyinin."

Eva gülümsedi:

— "Her zaman şık değil miyim?"

— "Evet... Ama bugün, güzel kadınlara, bahusus Avrupa'lılar hayran olduğu rivayet edilen bir şahsiyete gidiyoruz... Haydi, birazdan görüşürüz!"

Nesim'in faaliyetlerini öğrenmeğe katî surette kararını vermiş olan Eva, talimata harfiyen uydu, ama taksi gittikten sonra içini bir korkudur aldı: Cezayirde halen olup bitenleri hesaba katmıyarak böyle bir maceraya atılması çılgınlık değil neydi? Lübnanlıya itimat edilebilir miydi? Hem zaten onun, kendisine tam bir itimadı olduğuna o kadar mı emindi? Alınan bütün tedbirler birer tuzak olamaz mıydı? Fazla mütecessis olduğuna ve kendisinin ağzından bir şeyler kaçırdığına hükmederek adam sakın onu başından atmağa niyetlenmesindi? Ama ne ifşa

etmişti sanki? Elle tutulur bir şey değil... Bir işten muazzam gelir sağladığı muhakkaktı ama, bu, ne işiydi? Beyaz zehir ticareti mi? Döviz kaçakçılığımı? Bu soruyu cevaplandırmak müşküldü ama cevaplandırılması lâzımdı... Olan biten hâdiseleri nazarı itibara alınca, Eva, daha ziyade, fellâhlara Fransa'ya karşı kullanmak üzere silâh satmanın mevzuu bahis olduğunu seziyordu. Veran da, fabrikasında imal edilen makineleri Almanlara satmamış mıydı? Zaten muazzam servetler ancak böyle usullerin tatbik edilmesiyle kazanılabiliyordu.

Eva'nın, bu teoriye meyletmesinin kinci bir sebebi vardı: Nesim, "Fransa'ya olan büyük aşkını" samimî olamıyacak kadar patırtıyla ilân ediyordu. Bir Fransız subayıyla ahbablıp etmek fırsatını da hiç kaçırmıyordu. Eric'in ima ettiği gibi, "Ahbap edinmeğe ihtiyacı vardı." Asker yurtları için gösterdiği cömertlik, belki de, kendini Fransızlardan da vatanperver tanıtarak resmî makamların, onun hakkındaki şüphelerini uyuşturmak gayesini güden bir paravandı. Sonra, Eva, "Sirocco" dan çıktıkları sırada, 2 ci Büronun subaylarının ihtarlarını da unutamıyordu. Eric'e bakılırsa, bu Kumandan Charvet böyle şeyleri icat edecek tiynette adam değildi... Haftalardan beri Eva'yı hayrete düşüren bir husus da, Nesim'in, adını bile bilmediğini iddia ettiği Charvet'nin bir daha bahsini açmamasıydı.

Bu sebepler göz önüne getirilince, sağdaki kaldırımda yürürken Evanın endişeli olmasına şaşmamak lâzımdır...

Derken, bir araba yavaşça yanından geçti: Bu, Nesim'in Buick'i değil, yüz metre kadar ileride kaldırım boyunca duran yabancı bir siyah arabaydı. Eva, gözlerini arabadan ayırmıyarak yürümeğe devam etti. O hizaya geldiği zaman, arka kapının aralanmasıyla beraber, Nesim'in kendisine işaret ettiğini gördü... Sokakta başka kimse olmadığına emin olmak için, arkasına dönüp baktıktan sonra, bir hamlede içeri atladı.

Ve arka koltukta kendini Nesim'in yanında oturur buludu. Önde, yüzlerinden ve derilerinin renginden Arap oldukları anlaşılan şoför ile başka bir adam oturuyordu. Bu kimseler, bütün yolculuk boyunca bir defa olsun ağızlarını açmadılar. Otomobil, şehrin güney mahallelerinden geçtikten sonra, şehir dışına çıktı; bu arada Eva, ana yolları takip etmediklerinin farkına varmıştı: Dikkatle tâyin edilmiş bir plân mucibince, otomobil, dar yollara hattâ toprak yollara bağlı kalıyordu. Genç kadın birden, otomobilin, muhtemel takipçilere izlerini kaybettirmek için kasden yolu uzattığını idrâk etti. Bunu anlamasiyle tutulduğu paniği, gayet rahat görünen ve sakin sakin konuşan komşusundan gizlemek için büyük bir gayret sarfetti:

Nesim, "Ziyaretinize gittiğimiz şahsın ismini size ifşa etmeği lüzumsuz buluyorum," diyordu. "Onu görür görmez, çok mühim bir şahsiyet olduğunu anlıyacaksınız zaten. O da, benim gibi, büyük bir Fransız dostudur..."

Bu son sözleri söylerken hain hain sırıtmıştı. Eva'nın içinin katıldığını farketmeden devam etti:

— "Yalnız o ve ben. Hükûmetinizin ileri gelenlerinin hali hazırdaki hâdiseler hakkındaki kanaatlerine iştirâk etmiyoruz... Herkes düşüncesinde hür değil mi ya? Dostumla ben şu sırada, Fransa ile Kuzey Afrika arasında durumun vahimleşmesini önlemenin peşindeyiz... Bir gün, bizzat Fransızların bize teşekkür edeceklerini göreceksiniz! Kimbilir! Belki de bizi Lejyon Donör nişanlarıyla mükâfatlandırırlar... Bunun çok hoşuma gideceğini itiraf edeyim..."

Eva, muhatabını dinlerken bir yandan da Nesim'in nereye varmak istediğini ve niçin onu refakatine davet ettiğini merak ediyordu Nesim, ona hiç dikkat etmiyor görünerek ilâve etti:

— "Bugün, o dostumla ben, size bahsettiğim işin esaslarını tespit edeceğiz. Gayemiz, iki tarafın da en büyük arzusu olan husumetin sona ermesi olduğunu söylemeğe hacet yok. Biz konuşurken, siz, ev sahibimizin harikulâde bahçelerini gezebilirsiniz: Onlara hayran olacaksınız!"

— "İnşallah, sırf bana bahçeleri beğendirmek için beraberinizde gelmemi istemediniz?"

— "Sırf onun için değil tabiî... Dostumun güzellik karşısında çok hassas olduğunu size söylemiştim..."

— "İşinizi yoluna koymanıza yardım etmem için, sakın beni bu zatın koynuna sokmağa niyetlenmeyesiniz?"

Nesim gülümsedi:

— "Sizden böyle bir şey isteseydim, arzumu yerine getirmekte tereddüt etmiyeceğinize eminim... Zira en büyük müttefikim olduğunuz gibi, bizi bekleyen zatın cazibe ile asaletine hayran kalmamanıza da imkân yok... Hakikî bir Afrika derebeyiyle tanışacaksınız... Ama müsterih olun. Sizden, korktuğunuz şeyi istemeği kendime saklamak istiyorum... Evet, canım, galiba feci derecede kıskanç oldum! Size, kendime aitmiş nazariyle bakıyorum... Bana yapacağınız yardım daha nazik bir sahada olacak... Sizi dostuma hakikî adınızla, Albay de Maubert'in eşi olarak tanıtmamda bir mahzur görmüyorsunuz, değil mi?"

— "Beni başka şekilde tanımanıza müsaade etmem zaten!"

— "Buna sevindim! Hiç değilse siz, taşıdığı isimden iftihar duymasını bilen bir kadınsınız... Zaten sizinkisi buralarda sevilen bir isim..."

— "Ne demek istiyorsunuz?"

— "Fransa'nın halen kendine düşman saydıkları kocanız: cesur bir muharip olduğu kadar, doğru bir adam olarak da tanıyorlar... Araplar, cesarete ve ruh asaletine hürmet etmesini bilirler... Albay de Maubert de samimî bir hayranlık duydukları birkaç Fransız subayından biri... Bu itibarla, birazdan böyle bir adamın karısıyla görüşmenin en nazik anlaşmaları kolaylaştırmağa yetecek."

— "Yani esrarengiz dostunuz size olan itimadını kuvvetlendirecek mi demek istiyorsunuz."

— "Eva'cığım, sizin hakikatleri daha söylenmeden anlamanıza bayılıyorum!"

— "Benden bütün istediğiniz bu demek?"

— "Öyle ya... Tabiatiyle, kadınlık maharetinizi göstererek oradakilere, dostluğumuzun sağlam temellere dayandığını ve tesadüfî bir karşılaşmadan ibaret olmadığını ima etmeniz de şart..."

— "İstediğiniz, metresiniz olduğumu anlamaları mı?"

— "Estağfurullah, taparcasına sevdiğim hayat arkadaşım olduğunuzu anlamalarını istiyorum... Kendinizi benim yerime koyun: Sadece isminiz bana, o kudretli dostumun nazarında bütün garantileri temin eder... Sizin sayenizde, Fransız Genel Kurmayına kadar sokulabileceğimin gizli delili değil mi? Kocanızın arkadaşları arasında hangisi, Albay de Maubert'in zarif eşinin bir ricasını reddedebilir?"

— "Anladığıma nazaran benimle tanışmanızdan evvel, Fransız subaylarının arasında iddia ettiğiniz kadar tanıdığınız yoktu..."

— "Buradaki herkes kadar benim de vardı ama, hiçbirinin Albay'ın ayarında olmadığını itirf ederim."

— "İstediğiniz rolü oynmağa hazırım..."

— "Bu bir rol değil! Sahiden hayat arkadaşım değil misiniz?"

— "Olduğumu zannediyorum..."

— "Çok mes'ut göründüğünüz bir gecede çevrenizde benim hakkımda duyduklarınızı nakledeceğinize dair söz vermedi miydiniz?"

— "Verdiğim sözleri tutmak âdetindeyim... Yalnız, biraz da benim varlığımın sayesinde başaracağınız iş madem ki o kadar mühim, bana ne kazandıracağını bilmek isterim?"

— "Açık gözlülüğünüzü her gün biraz daha fazla takdir ediyorum! Mükâfatınız ehemmiyetsiz değil, hem de çok mühim — Bir erkeğin bir kadına verebileceği en büyük mükâfat olacak: Bütün servetimin üzerinde hak sahibi olacaksınız!"

— "Benimle niçin alay ediyorsunuz?"

— "Çok ciddî konuşuyorum... Kuzey Afrika'dan ayrılır ayrılmaz sizinle evleneceğime göre servetim sizin olacak."

— "Bu iş ne zaman?"

— "Bir ay sonra diyelim..."

— "Nereye gitmemizi tasarlıyorsunuz?"

— "Size daha evvel de söylemiştim galiba: Atlantik aşırı bir ülkeye... Venezuella'nın istikbali çok parlak bir memleket olduğu söyleniyor. Sizin kadar güzel bir kadın için elzem olan parayı oraya transfer ettirmek hususunda tertibat aldırdım bile..."

— "Beni buradaki her şeyimi terketmeğe mecbur bırakacak böyle

bir seyahate girişmeden önce daha sağlam bir garanti istemek hakkım değil mi?"

— "Fransa'dan getirdiğiniz birkaç kürk ve mücevherleriniz ile size verdiğim mütevazi hediyeler müstesna, burada hemen hemen hiçbir şeyiniz yok... Hah, unutuyordum! Bir de Albayın aylığı var!"

— "Kocamla benim Fransa'da fevkalâde bir malikânemiz ve bizi rahat rahat yaşatabilecek kadar paramız var!"

— "Buna emin misiniz? O tip malikânelerin bakımı çok pahalıya patlar... Hem ikinci bir Nesim'e rastlıyacağınızın da hiçbir garantisi yok."

— "Kendinize amma da eminsiniz."

— "Hayatta kendine emniyeti olmamak kadar acı şey olur mu?.. Neyse, mutabıkız, değil mi?"

Cevap vermeden önce Eva kısa bir tereddüt geçirdi:

— "Evet..."

Nesim'in, gizli faaliyetlerine iştirâk ettirmek suretiyle kendisine gösterir göründüğü muazzam emniyete rağmen, Eva, toplantıda mevcudiyetinin mutlaka şart olduğuna kani değildi.

Hattâ Nesim'in hakikî şahsiyetinden şüphe ettiğine inanmağa başlıyordu. Bu Slav şiveli ve kolay elde edilir Kontes de Maubert, sakın onu mukavemet için yolunun üzerine çıkarılmış bambaşka bir kadın olmasındı? Böylece Nesim, gizli hayatının bir kısmını ifşa etmek suretiyle belki de ona, ancak hayatı pahasına sıyrılabileceği bir tuzak hazırlıyordu... Zaten Eva'ya ifşa ettiği de neydi sanki? Araplardan bir tekinin dahi ismini ağzından kaçırmamıştı! Ama Eva onun elindeydi. İş kadını mantığıyla Eva, Nesim'e şantaj yapmak gayesiyle böyle tehlikelere atılmaktansa, Lübnan'lıyı Fransızlara ele verecek bu tehlikeleri paraya tahvil etmeğe başlamanın çok daha akıl kârı olacağını düşünüyordu. Ne yazık ki çok geç kalmıştı: Artık gerilemesine imkân yoktu.

Ama Cezayir'e döner dönmez, Afrika'dan ayrılış tarihinden evvel, va'dedilen servetinin hiç değilse Amerikaya transfer edilmemiş kısmını eline geçirmek için ne kabilse yapacaktı. Zira bir zamanlar Veranla evlenmeği aklından geçirmediği gibi, şimdi de bir Nesim'le kaçması mevzuu bahis değildi! Bayan Nesim Nahum olmak için herhalde ismini ve asalet ünvanını feda edecek değildi! Öyle olmaktansa, eskisi gibi Eva Galdski ismiyle gezmesi daha hayırlıydı... Maamfih, her şeyi elde edene kadar Lübnan'lının, kapıldığı hayallerde sebat etmesini garantilemeği bilecekti. Ondan sonra, Nesim ister Venezuella'ya, ister cehenneme gitsindi.

Fransız topraklarından bu ayrılma zarureti, maceraperenstin kısa bir müddet sonra kendini buralarda emniyette hissetmiyeceğinin delili idi ve bahis konusu işin, şüpheli bir şey olduğunu ve Fransa lehinde olmadığını ispat ediyordu. Daha bir ay kadar kalmağı düşünmesi herhalde, hissesine düşecek kazancı cebe indirmek için bu kadar bir zamana ihti-

yaç görmesinden ileri geliyordu. Eva için her şey artık bir zaman meselesiydi: Nesim'le yaptığı hizmetleri pahalıya ödetmek için mühlet vardı. Fakat birkaç saat veya güne kalmadan esrarengiz işin mahiyetini öğreneceğine göre, isteğine bir an evvel erişmesinin çaresi elinde olacaktı.

O zaman iki şıktan birini tercih edecekti: Ya onu ihbar etmekle tehdit ederek Nesim'i, kazancının külliyetli bir kısmını kendisine teslim etmeğe mecbur edecekti (ki bu, daha evvel Veran'a karşı tatbik ettiği taktiği hatırlatıyordu), ya da maceraperest tehditlerden yılmazsa, Fransız makamlarının himayesine sığınarak Fransa ve kocası uğruna böyle tehlikeli bir oyun oynıyarak tehlikeli bir düşmanın maskesini düşürdüğünü iddia edecekti.

O zaman hiç olmazsa, millî bir kahraman kisvesiyle La Tilleraye'a muzaffer bir şekilde dönerdi. Sonradan bu kahramanlığını da paraya tahvil etmenin elbet bir çaresini bulurdu.

Bu sessiz yolculuk esnasında düşündükçe, Eva'nın, meşhur "işin" bir sulh mekanizması değil, hasmı sulh istemeğe mecbur bırakacak bir harp mekanizması olduğuna dair inancı artıyordu. Fransa, istediği bütün silâhları tedarik edebilecek durumda olduğuna göre de, bir Nesim'in yardımına tenezzül etmeyeceği şüphesizdi, ötekiler aksine ancak aracı ile iş görebileceklerinden, Lübnan'lı tam aradıkları şahsi yetti. Bu itibarla Nesim'in müşterileri olsa olsa Araptılar. Yalnız böyle bir harp mekanizmasının ücreti çok yüksek ve istikrarlı bir nakit para ile ödenir cinsten olmalıydı. Alış verişin hakikî menfaatları ise ne Fransız, ne de Arap, sadece Nesim'in cebine girecekti.

Otomobil, yüksek beyaz duvarlarla çevrili bir malikânenin giriş kapısının önünde duraklamıştı. Nesim, "Geldik," dedi.

Şoförün daha klâkson çalmasına vakit kalmadan iki bölmeli muazzam kapı açıldı ve otomobil eşiği aşar aşmaz tekrar kapandı. Eva geçerken, kapının arkasında hafif makineli tüfeklerle silâhlanmış dört erkeğin durduğunu farketti. Evle, kapı arasındaki iki yanı palmiyeli geniş yolla ikiye bölünen bahçe cidden harikulâde idi. İçerisinde kaktüslerin her çeşidi ile sıra sıra zeytin ağaçları vardı, ama bunlar büyük bir intizamla ve gözlerin zevki hesaba katılarak tertiplenmişti. Ortalığa okaliptüsün keskin, manolyanın ise bayıltıcı kokusu hâkimdi. Kat kat sıralanmış havuzların birinden ötekine sular şelâle gibi döküldüğü için, toprağın hiçbir yeri güneşin tesiriyle kurumuş veya yanmış değildi.

Otomobil, turuncu renkli duvarları damda teraça teşkil eden evin kapısında durdu. Binanın cephesinde pencere yerine, dantelli demir parmaklıkla örtülü tek tük açıklıklar vardı. Tamamiyle Arap olan stili La Tilleraye'la şaşılacak bir tezat teşkil eden böyle bir evi olmasını Eva çok isterdi... Hattâ, bu Binbir Gece dekorunun güzelliğine daha ziyade yaraştığını düşünmekten kendini alamadı. İç avluya girerken, garip bir his duydu: Sanki yeniden, kendini Avrupa'lı hayatına hiçbir zaman tama-

miyle uyduramamış Şarklı kadın olmuştu. Nihayet mensup olduğu ırkın romantizmine yakışan bir çerçevenin içindeydi. Kendini, dünya çölünde uzun bir yolculuktan sonra nihayet vahaya kavuşmuş ebedî bir göçebe gibi hissediyordu.

Sessiz bir hizmetkâr onu ve Nesim'i bir sürü salondan geçirdi. Zemini ve duvarları tamamiyle mozayik olan bu salonlar, hemen baştan başa Eva'nın gördüğü en şahane halılarla kaplıydı; bunlar, bütün mobilyası birkaç divan ve alçak masadan müteşekkil salonlara tatlı bir samimiyet havası veriyordu. Sedef kakmalı sehpaların üzerindeki buhurdanlıklardan baş döndürücü bir günlük kokusu yayılıyordu; henüz ortalıkta görünmeyen ev sahibi, onu beklerken ziyaretçilerinin tatlı bir sarhoşluğun pençesine düşmelerini istemişti sanki...

Hepsinin en küçüğü olan salonların sonuncusuna gelinince, Eva nihayet onu gördü... Ve ilk saniyeler esnasında hakikaten sarhoş olduğunu sandı: Hayatında bunun kadar güzel ve muhteşem bir erkek gördüğünü hatırlamıyordu. Mahir bir terzinin elinden çıktığı belli olan Avrupaî bir beyaz şantung kostüm giymiş olan adam, biraz gerisinde bornuzlu ve fesli başka biri olduğu halde, onları ayakta bekliyordu. İki şahıs arasındaki dikkate değer tezat, Arap âleminin terakkisinin en bariz delili idi. Yalnız çehrelerde aynı duygusuzluk göze çarpıyordu: Bu adamların ne düşündüklerini anlamak imkânsızdı.

Eva'nın zihnen derhal "Avrupa'lı" diye tavsif ettiği adam onlara doğru yürümüş ve zarif bir hareketle eğilmişti. Misafirperver olmakla beraber, karşısındakilerin kimler olduğunu çok iyi bilen bir derebeyinin nazik, lâkin soğuk selâmı idi, bu. Karşılaşmayı asıl isteyenin o değil, Nesim'in kendi olduğunu Eva derhal anladı.

Ev sahibinin selâmına, kendisini keskin gözleriyle tetkik eden adamın üzerinde, kendi duyduğuna benzer bir tesir uyandıracağını, bildiği bir vekarla mukabele etti. Nesim'e gelince, o, âdeti veçhile mubalâğalı bir nezaketle boynunu kırmaktan geri kalmamıştı.

Fesli adam da başını eğdi ama, "Avrupa'lı" dan daha gergin bir hareketle, Eva onun, hususî kâtip gibi biri olduğuna hükmetti ve efendisinin aksine onu "Arap" diye isimlendirdi.

Uzun bir sessizlikten sonra Nesim, Fransızca olarak "Bahsettiğim Kontes de Maubert'i size takdim etmeme müsaade edin," dedi.

Bu sözler Eva'yı şaşırttı: Yoksa maceraperest adam, ev sahibine aralarındaki münasebetten bahsedip övünmüş müdü?

İsmini hâlâ öğrenemediği "Avrupalı", onun önünde ikinci bir defa eğildikten sonra, en temiz bir Fransızca ile, "Sizinle tanıştığıma ve evimizin eşini aşmak şerefini bize bahşettiğinize çok memnun oldum, hanımefendi... Burada kendinizi evinizde bilin," dedi.

Alçak bir masanın efrafına dizilmiş yastıkların üzerine çepeçevre oturdular. Akabinde terlikli hizmetkârlar masaya çeşitli yemekler getir-

diler, arkadan, görülmemiş gümüş kakmalı fincanların içinden kahve içildi. Ev sahibi, Batı âdetleri mucibince, Eva'yı sağında oturtmağa dikkat etmişti.

Hiç konuşulmadan yenen bu yemek esnasında Eva, ev sahibini tetkik etmek için bol bol fırsat buldu... Adamın fevkalâde kusursuz profili kısa bir kara sakalla son buluyordu. Hiç kimsenin önünde bakışlarını eğmeyen esmer kadın, bir erkeğin kendisine bu kadar tesir ettiğini hiç hatırlamıyordu. Yemekte konuşulmamasına sevindi, zira ev sahibi kendisine suallerin en basitini sorsa bile cevap verebilecek durumda değildi. Vakit vakit, "Bana hiç değilse iki hususta: Bahçelerin ihtişamı ve asaletini övdüğümüz erkek hususlarında yalan söylemediğinizi görüp memnun oluyorum. Size bu bakımdan teşekkür ederim," demek ister gibi Nesim'e bakıyordu. Fakat, şahane ev sahibinin yanında onu üzerinde durulmıyacak derecede ehemmiyetsiz bir kimse yerine koyuyormuş gibi Nesim onun bakışlarına mukabele etmiyordu bile. Eva, kendini, normal olarak bu erkeklerle yemek yemeğe hakkı olmayan ve sırf bir Fransız albayının karısı olduğu için istisnaî surette davet edilmiş bir kadın olarak hissetti. Ve kendisini bu küçümseyiş sebebiyle Nesim'e biraz daha kinlendi.

Yemek faslı sona erdikten sonra, "Avrupa'lı" ahenkli sesiyle Eva'ya hitap etti:

— "Arzu ederseniz, Said size bahçeleri gezdirsin, hanımefendi."

Bu, bir davet değildi: Tatlı nezaket, kat'î bir emri gizliyordu. Eva gayri ihtiyarî itaat etti. Hyatında ilk defa, isyan etmeden bir erkeğin iradesine boyun eğiyordu. Ev sahibini Nesim'le yalnız bırakarak Arabı takip etti. Ve ancak kendini, gölgeli harikulâde teraslarda bulduğu vakit, işten bahsedileceğiiçin baştan savıldığını anladı.

Dekorun harikulâdeliğine ve başka zaman olsa onu sarhoş edecek nefis kokulara rağmen, Said'in refakatindeki bu gezinti ona hiç bitmiyecekmiş gibi göründü. Vakit vakit kılavuzuna tanımadığı bir çiçek veya hiç tatmadığı bir meyva hakkında sual soruyordu. Adam, şivesinde hafif tutukluklarla cevap veriyordu: Fransızca konuşurken kendini efendisi gibi rahat hissetmiyordu. Cümleleri kısa, ölçülü ve yavaştı. Eva ona, sırf gördükleriyle alâkadar görünmek için sual soruyordu, yoksa verilen cevapları duymuyordu bile: Aklı, "Avrupa'lı" ile Nesim'in herhalde şu sırada anlaşmağa çalıştıkları alçak odada kalmıştı... Orada konuşulanları duymak için de, elinde olsa bütün varını yoğunu verirdi... Said'e, "efendiniz kim?" diye sormağa teşebbüs edince, şöyle bir cevapla karşılaştı:

— "Bir çöl hükümdarı, hanımefendi..."

Eva daha fazla ısrar etmedi ve can sıkıcı gezinti devam etti.

Bu Arap bahçeleri, onu, ancak kendisine ait oldukları ve burada, şahane davetler verebileceği takdirde alâkadar ederdi. Onun kanaatince, etrafındaki dekor, göz kamaştırıcı güzelliğini değerlendirecek bir mahfaza

olmalıydı. Bu bahçelerin bakımının ne kadar paraya mal olacağını da zihnen hesapladı: La Tilleraye'ın bahçesini tertibe sokmak için birkaç sene müddetince bulundurmağa muvaffak olduğu iki veya üç bahçıvan, bu yeryüzündeki cennet için elzem olan hizmetkârlar - Burada esir kelimesinin dudaklarının ucuna kadar gelmesiyle tuhaf bir zevk duydu. - Ordusunun yanında hiç kalırdı.

Neden sonra Said, "Arzu ederseniz, Efendimizin yanına dönebiliriz, hanımefendi," dedi.

Eva, evet makamında hafif bir baş işareti yaptı; teras'ların merdivenlerini çıktıkları sırada şöyle düşünüyordu: "Bu uşak kat'î emirlere işaret ediyor... Suç ortağı Nesim'in de muavafakatiyle "Avrupalı" daha gelişimden evvel, konuşmalarından belli bir müddet için uzaklaştırılmamı kararlaştırmış." Ama bir yandan da hayret ediyordu: Said, geçen zamanı saate bakmadan hesap etmesini bilmişti. Belki de güneşe bakarak dakikaları ölçebiliyordu...

"Efendi" ile Nesim'i kendisini bekler buldu.

Ev sahibi, "Bahçeleri sevdiniz mi?" diye sordu.

— "İnsanı adeta büyülüyorlar..."

— "Asıl, sizin ziyaretiniz beni büyüledi, hanımefendi..."

Bu sözlerden sonra genç adam Eva'nın önünde eğilerek ilâve etti:

— "Said size otomile kadar refakat edecek..."

O zaman Eva, adamın tek bir kelime daha söylemiyeceğini, mülâkatın sona erdiğini anladı. Nesim'le beraber, gelirken geçtikleri salonları bir kere daha aşmadan evvel ev sahibine ikinci bir defa vekarla gülümsedi.

Otomobil, bahçe kapısından çıktıktan sonra, Nesim'e, "Memnun musun?" diye sordu.

— "Hem de çok memnunum!"

Bu cevaptan Eva, pazarlıkta anlaşıldığı mânasını çıkardı.

Dönüş yolunda başka sual sormadı, Nesim de onun bu sessizliğine memnun olmuş gibiydi. Otomobil, şehrin dış mahallelerine vardığı sırada genç kadına, "Sizi bir taksi durağının yakınına bırakacağız..." dedi. "Hemen otele dönersiniz; ben de bu gece saat on bire doğru odanıza gelirim. Bu akşam beraber görülmememiz daha doğru olur..."

Eva, yelkovanı tâyin edilen saate yaklaşan elektrikli saate endişeyle bakıyordu. Saat tam on birde kapı hafifçe vuruldu. Lübnan'lı pek sevinçli görünüyordu ama, Eva, ona memnuniyetini ifade için vakit bırakmadı:

— "Dönüşte otomobildeki o adamların önünde tekrar konuşmağı lüzumsuz buldum."

— "Konuşsaydınız hiçbir ehemmiyeti olmazdı. O adamlar bana son derecede sadıktırlar."

— "Size söyliyeceklerimi duymalarını istemedim... Yalnız siz şunu

bilin ki, benim muhitimin kadınları, kimin karşısında bulunduklarını bilmeden bir erkeğe takdim edilmeğe alışık değillerdir. Umumiyetle, hanıma ismini evvelâ söyleyen erkek olmalıdır Siz ile "dostunuz" bana karşı terbiyesizce hareket ettiniz! Şimdi size rica ediyorum: Onun kim olduğunu bana söyleyin!"

— "Hüviyeti sizin için hiçbir mâna ifade etmez, Eva'cığım! Yalnız dostunuzun, ihtiyar Avrupa'da rastladıklarınız kadar ince ruhlu, mükemmel bir sosyete adamı olduğunu bilin... Asaletine gelince, Maubert'lerin övündükleri asaletten geri kalır tarafı yok! Dostumuz, bin senelik bir tarihçesi olan bir sülâleden geliyor... Kültürlü olduğu da herhalde dikkatinizden kaçmamıştır: Bütün tahsilini Fransa'da yaptı."

— "Bugün benim varlığımın, bana ihsas ettiğiniz kadar lüzumlu olup olmadığını da bilmek isterim?"

— "Lüzumlu idi... Dostumuzun üzerinde çok kuvvetli bir tesir yaptığınızı size müjdeleyebilirim..."

— "Bunu hiç ummamıştım!"

— "Görünüşe aldanmayın! Arap ruhunun inceliğini ve muğlâklığını hâlâ anlıyamadınız mı? Bir Kadı için fazla konuşmak — bugünkü ev sahibimiz bir Kadıdır çünkü — görgüsüzlük alâmetidir. Sessizlik bilâkis hayranlığa delil sayılır... Şahsen ben, bana ettiğiniz kymetli yardıma çok müteşekkirim ve bu şükran borcumu unutmtyacağım. Şimdi de, yaptığımız uzun otomobil yolculuğunun sizi yorduğunu hesaba katarak çekileceğim."

— "Bana söyliyecekleriniz bu kadar mıydı?"

— "Bu akşamlık evet.. Allah rahatlık versin, Eva..."

Ve Eva, müteredditbir halde gene yalnız kaldı.

Nesim'in onu tenvir etmemeğe karar verdiği anlaşılıyordu; genç kadın, esrarengiz Kadıya yapılan gündüzki ziyaretin kendisine yeni hiçbir şey öğretmemiş olduğunu kendi kendine itiraf etmek zorunda kaldı. Hiç değilse otomobilin geçtiği yolu not edebilmiş olsaydı, belki götürüldüğü garip malikâneyi tekrar bulurdu. Ama otomobil, tanımadığı bir havalide o kadar garip yola girip çıkmış ve dört dönmüştü ki genç kadın, yolu hatırlamasının imkânsız olacağını hissediyordu. Yolculuğun sadece uzunluğu, Cezayir'den en aşağı yüz kilometre uzaklaştıklarını gösteriyordu. Manzaranın dikkate değer bir tarafı da yoktu. Cezayir'in her tarafındaki arazinin hemen tıpatıp eşiydi.

Eva, Nesim'e kızmakla beraber, kendilerini kabul eden şahsiyete de az içerlemiyordu. Kendisinin yanında neden bu kadar ketum davranmıştı? Kendisinden şüpheleniyor muydu? Onu beraberinde getiren Lübnanlı olduğuna göre, belki de keskin bakışlı ve sessiz adam Eva'yı, silâh kaçakçısıyla ayni sınıfa dahil etmişti. Eva bilhassa Kadı'nın kendisini ayni derecede sessizleşecek derecede sarsan esrarengiz bir güzelliğin sahibi bulunmasına içerliyordu... O güne kadar rastladığı ve kendisinde arzu uyan-

dıran bütün çehreler, ismini bile bilemediği şahısınınkinin yanında silinmişti!

Bununla beraber, bu Afrikalı asilzade ile başbaşa kalabilseydi, vaziyetin değişeceğine inanıyordu. Dişiliğinin, erkeğin kasdî soğukluğunu yenmeğe muktedir olamamasını tasavvur bile etmek istemiyordu... İşi bozan Nesim'in mevcudiyeti olmuştu! Birkaç gün evvel, bir Fransız kadınını metres tuttuğunu ve onu parmağının ucunda oynattığını söylediği zaman, silâh kaçakçısının yalan söylemedğinin delili ile karşılaşınca kim bilir Said'in efendisinin gizli reaksiyonu ne olmuştu? Bu âşık ünvanını bile artık vermek istemediği şahsa karşı duyduğu tiksintinin arttığını hissetti.

Çılgınca bir duygu içini tutuşturmağa başlıyordu... Kendisini Nesim'e refakat etmeğe sevkeden menfaati unutarak, esrarengiz çöl derebeyinin yanına koşmaktan başka bir şey düşünemez olmuştu. O güne kadar aşkı, Alman askerlerinin, Fransız asilzadesinin, sonradan görme sanayicinin ve Akdeniz'li maceraperestin kollarının arasında tatmıştı, ama bunların hepsi Arabın yanında sönük kalıyordu. Eva bu Binbir Gece prensinin yanında niçin kadın olarak yaratıldığını nihayet anlıyabileceğini hissediyordu... Hayatında ilk defa olarak, bir erkeğin muti kölesi olmağı istiyordu. Bu, müthiş bir şeydi: Bir Yahudi kadınının, cinsinin en müthiş düşmanı karşısında alçalması ne demekti!. Ona azap, lâkin lâkin ayni zamanda, o zamana kadar hiç tanımadığı bir cinsî zevk veren bu düşünceyi bir türlü aklından söküp atamıyordu...

Bu hülyayı hakikat etmek için, başlıca engel olan Nesim'i bertaraf etmesi gerekiyordu... Birkaç saniye içinde zihninde, o vakitkilerin hepsinden daha müthiş görünen bir plân şekil buldu! Bunu nasıl olmuş da daha evvel akletmemişti? Onun sayesinde, tek efendisi olmasını istediği erkeğin karşısında yalnız kalacağı gibi, kendisini yakında büsbütün zengin edecek sırrı da keşfedecekti... Yabancının kölesi olduğu zaman, Lüblanlı ile varılan anlaşmanın mahiyetini ne yapıp ne edip öğrenecekti. Kendi şehvaniliğinin yeni âşıkına siyaret etmemesini imkânsız görüyordu! Adam ergeç konuşacaktı... Böylece Eva, arzu karşısında rızası ile uğradığı kadın yenilgisi ile nefret ettiği maceraperest üzerindeki malî zaferinin çifte zevkini tadacaktı.

Nesim'i ancak iki gün sonra adamın, "Dün akşam başımı kaşıyacak vaktim yoktu, ama bu akşam yemekten evvel sizinle bir viski içmek isterim," diyerek kendisine randevu verdiği bar'da gördü.

Nesim'i kendisini gülümseyerek bekler bulunca Eva da gülümseyerek ona sitem etti:

— "Bu ne çalışma böyle!"

Sonra, barmen'in duymaması için daha yavaş ilâve etti:

— "Sizi çok aradım, Nesim! Beni böyle ihmal etmeniz doğru değil."

Adam aynı yavaş sesle, "Yakında bu gibi şikâyetlerinize mahal kal-

mayacak," diye mukabele etti. "Gittiğimiz yerde bir daha birbirimizden ayrılmayacağımız gibi, aşkımızı gizlememize de hacet olmıyacak."

— "Bu akşam beraber yemek yiyor muyuz?"

— "İhtiyatsızlık olur... Gidiş günümüze kadar çok dikkat etmek zorundayız..."

Eva gayri ihtiyarî başını çevirerek etrafına baktı, sonra hızla başını eğerek Nesim'e "Çabuk, normal sesle bana herhangi bir şeyden bahsedin!" dedi.

Nesim, hiç istifini bozmayarak "Dün o kadar beğendiğiniz sedef kakmalı masayı satın aldınız mı?" diye sordu.

Eva aynı tonla cevap verdi:

— "Daha almadım. Bana başka yer sağlık verdiler, gûya orada daha güzelleri varmış..."

Nesim, normal sesiyle konuşmağa devam ederken Eva sesini son derece alçaltarak ilâve etti:

— "Arkamızda duran iki adam, yavaş sesle konuştuklarımızı anlamağa çalışıyorlardı. Onları çok alâkadar ediyoruz galiba!"

Rengi solan Nesim dönüp arkasına baktıktan sonra, Eva'ya, "Sükûnetinizi muhafaza edin, lûtfen!" diye tembih etti.

— "Fransız polisi iseler hiç şaşmam..."

— "Sakın telâşlanayım demeyin! Hem polis olsalar bile buraya bizim için geldikleri malûm değil."

— "Bizim için değil tabiî! Benim, sizi sevmekten başka suçum yok ki!"

Nesim, iki hafta sonra yapacağı gibi, "Ben de hiçbir suç işlemiş değilim," diye mukabele edecek yerde, barmene yavaşça "Kapının yanında oturan iki kişi kim?" diye sormakla yetindi.

Bar'ın müşterilerini gayet iyi tanıyan muhatabı, gösterilen istikamete baktıktan sonra, "Onları ilk defa görüyorum. Bay Nahum, ama tekrar gelmelerini istemem," diye cevap verdi.

— "Neden?"

— "Polise benziyorlar... Zaten şehir şu sırada öyleleriyle kaynaşıyor! Olan hâdiseler nazarı itibara alınırsa, bundan tabiî bir şey yok... Yalnız sivil elemanlarının tanınmadığını zannediyorlarsa çok aldanıyorlar!"

Nesim hiçbir mukabelede bulunmadı, yalnız sonradan holde Eva'ya "Ben şimdi çıkıyorum, gece geç vakit döneceğim... Ben otelin kapısından çıkarken siz, holün göz altında olmayan bir köşesinden o iki adamın beni takip edip etmiyeceklerini kontrol edin. Takip ettikleri takdirde, bir çeyrek saat sonra şu numaraya telefon edin..."

Kâğıda bir numara karaladıktan sonra ilâve etti:

— "Telefona çıkacak kimseye, "Mektuplarının gittiğini Bay Charles'a haber verin..." deyin. Ne demek istediğinizi ben anlarım."

— "Bay Charles de kim?"

— "Orası mühim değil! Yok, bar'daki iki şahıs yerlerinde kalırlarsa, o zaman başkasını gözetlemeğe geldiler demektir ve telefon etmenize değmez... Yarın görüşürüz!"

Eva kendisinden istenileni yaptı. Bir çeyrek saat sonra, odasındaki telefonda verilen numarayı çevirdi. Telin öbür ucunda bir kadın sesi duyuldu. İki adamın Nesim'i takiben otelden çıktıkları mânasına gelen mesajı verdikten sonra, Eva, meçhul muhatabına, "İyi anladınız, değil mi?" diye sormaktan kendini alamadı.

— "Evet."

— "Her ihtimalle karşı, bana adresinizi verin."

Telefonun kapanması, aldığı yegâne cevap oldu.

Ahizeyi yerine koyarken Eva, Nesim'in teşkilâtının çok iyi organize edilmiş olacağını düşünüyordu. Ertesi gün, maceraperest adam onu, kendi dairesindeki telefonla aradı:

— "Hemen gelebilir misiniz? Sizi bekliyorum..."

Eva gelir gelmez, Nesim, koridora açılan kapıyı dikkatle kapadıktan sonra, "Odanızdan çıkarken etrafınıza baktınız değil mi?" diye sordu.

— "Kimseyi görmedim."

— "Ne olursa olsun, gitme anımıza kadar kabil olduğu kadar seyrek buluşmamız daha doğru olur... Dün akşam haklıymışsın. Gözetledikleri benmişim! Telefonunuzdan sonra, bulunduğum binanın aşağısında, ışıkları söndürülmüş bir otomobilin içinde beklediklerini gördüm... Allahtan, binanın bir arka kapısı vardı da onlara izimi kaybettirebildim. Şimdi de holde nöbette olduklarını biliyorum."

— "Bu muameleye maruz kalmak için ne yaptığımıza akıl erdiremiyorum..."

— "İhtimal Fransa'yı fazla sevdim."

— "İlgili makamların, hazırlamakta olduğumuz iş hakkında bir şüpheleri olmadığına emin misiniz?"

Bir an duraladıktan sonra Nesim ilâve etti:

— "Beni bu sözlerinizle çok üzdünüz, Nesim. Size olan bağlılığımı ziyaretten iki gün sonra başlaması..."

— "Arap dostunuz sakın ağzından bir şeyler kaçırmış olmasın?"

— "O mu? Bir şey söylemektense, dilini kestirmeği tercih eder!"

— "Uzun zamandır göz hapsinde olmadığınıza emin misiniz? 2. Büroya mensup o Kumandan Charvet'nin söylediklerini unutmıyalım..."

— "Öyle olmasını tercih ederim, aksi halde, hiç de hoşuma gitmiyecek bazı şeylerden şüphelenmek zorunda kalacağım. Eva'cığım..."

Bu sözleri söylerken Nesim, genç kadının gözlerinin içine dikkatle bakıyordu; Eva, gözlerini onunkilerden ayırmadan cevap verdi:

— "Beni bu sözlerinizle çok üzdünüz, Nesim. Size olan bağlılığımı

bunca kere göstermemden sonra, bana tam bir itimat beslemenizi beklerdim..."

— "Size itimat ediyorum... Ancak bugünlerde son derece ihtiyatlı olmam gerekiyor..."

— "Bu yüzden de Albay de Maubert'in karısının, sizi kontrol etmekle vazifelendirilip vazifelendirilmediğini merak ediyorsunuz ha?"

Nesim cevap verecek yerde, Eva'ya dikkatle bakmağa devam etti.

Genç kadın, "Hakikati söyleyin!" diye ısrar etti. "Yalnız size ihtar ediyorum: Düşünceniz buysa, beni bir daha göremezsiniz!"

Nesim cevaben Eva'nın ellerine sarıldı:

— "Bana kızmayın! Haksız olduğumu biliyorum... Ama bir bakıma hakkım da var: Bu daimî göz hapsi asabımı bozuyor! Bu iş böyle uzayacağına bir tek kere polisler tarafından sorguya çekilmeği tercih ederim! En ziyade canımı sıkan, hiç kıpırdamadan ve bana hiçbir şey söylemeden beni gözetlemekle iktifa etmeleri!"

— "Bu, hakkınızda bir şey bilmediklerinin delili, yoksa, çoktan tevkif edilirdiniz. Fransız polisinin, bilhassa şu sırada Cezayir'de bulunan yabancılara karşı o kadar hürmetkâr davranacağını sanmam! Bu adamların elinde ihtimal, başarılarınızı kıskanan kimselerden öğrendikleri çok müphem birkaç malûmat var... O mühim işte ayağınızı kaydırmağa çalışan rakipleriniz olmadığınıza emin misiniz?"

— "O işte yalnızım! Hattâ bütün işin kendim tarafından tertiplendiğini söyleyebilirim!"

Nesim, bu son sözleri kuvvetle, adeta iftiharla söylemişti.

Eva, onun bu halini görmemezlikten gelerek sordu:

— "Nesim, demin bana gideceğimiz güne kadar kabil olduğu kadar seyrek buluşmamızın gerektiğini söylediniz... Benim böyle dairenize gelmem, bilmem sizce doğru bir hareket mi?"

— "Kontrol edildiğimi anlar anlamaz odamın her köşesini inceden inceye aradım ...Konuşmalarımızı dinlemek için buraya mikrofon gizlendiğini sanmıyorum."

— "Ya telefon? Telefonunuzun daimî surette dinlendiğine emin olabilirsiniz! Bu yüzden, dairenize gelmemi bana telefonla bildirmeniz canımı sıktı!"

— "Telefonla kabil olduğu kadar az konuşmağa dikkat ettim... Ama haklısınız: İleride bu otele tehlikeli nazarıyla bakmak zorundayız."

— "Niçin otel değiştirmeyelim?"

— "Lüzumu yok! Allieri'den çıkacağım gün, Cezayir'i de terk etmiş olacağım... Siz de beraberimde geleceksiniz!"

— "Demek artık kendinizi burada emniyette hissetmiyorsunuz... Ne işler çevirdiğinizi merak etmiyorum ama, öyle tehlikeli maceralara karışmak da istemem!"

— "Eva'cığım, tehlikesiz olmayan macera var mıdır ki? Hem siz de benim gibi ateşle oynamağı seviyorsunuz! Macera için yaratılmışsınız!"

— "Bahis konusu maceranın iyi tertip edilmiş olması şartiyle!"

— "Benimkinin iyi tertip edildiğinden şüpheniz olmasın! Endişeniz beyhude!"

— "İşi sonuna kadar götürebileceğinize emin misiniz?"

— "Ne demek istiyorsunuz?"

— "Sizi gözetleyen polis bir gün, "Beyefeni, kat'î delil yokluğundan sizi tevkif edemiyeceksek de bu otelden, hattâ şu dairenizden çıkmamanızı rica ediyoruz..." dese ne yaparsınız?"

— "Bu ihtimali hesaba kattım bile... O takdirde, işlerini yerinden kıpırdamadan idare eden ilk adam olmam!"

— "İşlerinizi dinlenen bir telefonla mı idare edeceksiniz?"

Nesim gülümsedi:

— "Muhabere yalnız telefonla olmaz ya! Şimdi, size itimadımın tam olduğunu ispat edeceğim..."

Bir duvar dolabından küçü kbir bavul çıkardı. Bu, erkeklere mahsus son derece zarif bir tuvalet çantasıydı. İçerisindeki fildişi kaplı fırçaların arkasında N. N. baş harfleri göze çarpıyordu. Nesim, bavulun altını kaldırınca, Eva, çok küçük ölçüde garip bir cihazla karşılaştı.

Yapma bir safiyetle, "Bu da ne?" diye sordu.

— "İstediğim zaman dostlarımla haberleşmem için bir vasıta: Onu kullanmağı bilseydiniz, bana çok faydalı olurdunuz... O zaman, bu cihazı, odanızda kendi eşyanızın arasında muhafaza edilmek üzere size emanet ederdim."

— "Belki onu kullanmağı öğrenebilirim?"

— "Uzun sürer! Zaten, ben size birinci dersi vermeğe vakit bulamadan gitmiş olacağız!"

— "Daireniz arandığı takdirde, bu cihazın bulunmasından korkmuyor musunuz?"

— "Gitme ânıma kadar bu daireden çıkmıyacağıma göre, hayır..."

Nesim, Eva'ya yaklaşmıştı:

— "Az evvelki itimatsızlığıma gücenmediniz ya?"

— "İnsan, sevdiklerine gücenmez, Nesim..."

Maceraperestin gözlerinin içine baka baka Eva devam etti:

— "Bu cihazdan, müstacel kararlar vermenize sebep olabilecek vahim bir haber alırsanız bana başvurmaktan çekinmeyin. Daima müttefiniz olarak kalacağım..."

— "Artık size inanıyorum. Nelere muktedir olduğunuzu da biliyorum... Size bunun için hayranım ve hayat arkadaşım olmanızı istiyorum zaten! Beni anlıyabilecek yegâne kadınsınız: Zevklerimizle arzularımız aynı!... Şimdi usulca odanıza dönün ...Bu konuşmamızı fazla uzatmak ihtiyatsızlık olur?"

— "Dahilî telefonu kullanmadan nasıl haberleşeceğiz?"

— "Size söyleyecek bir şeyim olursa, kat garsonuyla bildiririm."

— "Ama kat garsonları birkaç tane! Zile bastığım zaman, aynı adamın iki defa üst üste geldiğini hiç görmedim!"

— "Benim söylediğimi kolaylıkla tanırsınız... Odanıza girerken, "Kontes Hazretleri, bir viski istemezler mi?" diyecek. Bu, benim tarafımdan size ağızdan bir mesaj vereceği mânasına gelecek."

— "Peki, ya ben size bir an evvel bildirmek istiyeceğim mühim bir haber alırsam?"

— "O zaman bar'a inip barmen'e, "Bay Nesim, odasına bir kokteyl yollamanızı size söylememi rica etti," dersiniz... Müteakip on dakika zarfında aynı kat garsonu odanızın kapısını vurarak size, "Kontes Hazretleri, bir kokteyl ister misiniz?" diye soracak. O zaman mesajı ona bildirirsiniz... Yalnız dikkat! Adamın eline yazılı bir şey vermeyin! Bütün mesajlar şifahî olmalı."

— "Bu takdirde, benim de odamdan çıkmaman lâzım?"

— "Bilâkis çıkın! Bol bol gezin! Arada sırada şehirde alış veriş yapın... Hattâ sizin de takip edilip edilmediğinizi anlamanız için enteresan bir tecrübeye başvurmanız lâzım... Birazdan, holde oturan polislerin önünden geçin. Onlar tanıyacaksınız: Dünkülermiş... Sokağa çıktığınız vakit, içlerinden biri sizi takip ederse, sizden de şüphelendiğini anlarız. Dönüşünüzde vaziyeti bana anlaştığımız şekilde bildirirsiniz... Yok, sizi rahat bırakırlarsa, bundan, benim cemiyet hayatından bir tanıdığım olduğunuzu zannettikleri mânası çıkar. O zaman bana çok faydalı olabilirsiniz..."

— "Ne zaman görüşeceğiz?"

— "Şimdilik söyleyemem... Hattâ burada görüşüp görüşmiyeceğimizi bile bilmiyorum... Mühim olan, irtibatta kalmanın çaresini bulabilmiş olmamız."

Nesim'in yanından çıkarken Eva bu defa memnundu. Kendisinden şüphelenmiş olduğunu söylemekle Nesim, polisi faaliyetleri hakkında kimin tenvir ettiğini açıklamış oluyordu. Nesim şimdi sadece endişeli değil ilerideki bütün huzur ve rahatının bağlı olduğu en parlak işini tam gerçekleştireceği sırada, ufukta bir tehlikenin belirmesinden ötürü paniğe yakalanmış durumdaydı. Eva'nın onu tamamiyle avucuna alması, birkaç gün, hattâ birkaç saat meselesiydi: Genç kadının göz hapsinde olmadığını bileceği için Nesim, nihaî anda ondan faydalanmakta bir mahzur görmiyecek, böylece bütün oyununu meydana vuracaktı.

Zaten Eva'ya epeyi bir şeyler ifşa etmeğe başlamıştı: Meselâ, küçük valizin içindeki gizli telsiz barmen ve kat garsonu gibi bazı suç ortaklarının hüviyetleri, işlerini tek tertip edenin kendisi olduğunu iddia ededursun, bu işler bir tek kendisi tarafından idare edilemiyecek kadar muğlâk ve geniş bir ölçüde olmalıydılar... Bu durumda suç ortaklarının Ne-

sim için tehlikeli olmaları mümkündü; maamafih Eva, zamanı gelince maceraperest adamın onları tasfiye etmeği bileceğini hissediyordu. Diğer taraftan, otelin içinde Nesim'in adamlarının mevcudiyeti, Eva'nın kendisinin de çok dikkat etmesini icap ettiriyordu. O da göz hapsindeydi...

Bununla beraber, Nesim'in arzusu üzerine alış verişe gitmek üzere otelden çıktı. Holden geçerken bir gün evvel not ettiği iki adamın gazete okumakta olduklarını görmüştü... Dışarı çıkar çıkmaz onlardan biri tarafından takip edildiğini anladı. Nesim yanılmamıştı demek...

Hiç acele etmeden mağaza mağaza gezdi. Bir saat kadar böyle dolaştıktan sonra, bir çay salonuna girerek camekândan sokaktan her geçeni görebileceği bir masaya oturdu. Beş dakika kadar sonra peşinde olan adam da salona girerek Eva'nınkine komşu bir masaya yerleşti. Garson kıza bir sütlü çay ile tost ısmarladıktan sonra, adam gene gazetesini açtı, fakat üçüncü sahifeyi okur görünürken Eva onun "Merak etmeyin: Beni kimse takip etmedi. Her şey istediğim gibi cereyan ediyor," dediğini duydu.

Cevap verecek yerde genç kadın çantasından küçük bir adres defteri çıkardı ve bunun bir sahifesine birkaç kelime karaladı. Sonra, komşusu hariç, kimsenin kendisini görmemesine dikkat ederek o sahifeyi kopardı ve elinde topaç haline getirdi. O, çay salonundan çıkarken, küçük topaç masa komşusunun eline geçmiş bulunuyordu.

Otele dönmeden evvel Eva, iki, üç mağazaya daha uğradı. Holden geçerken ikinci adamın yerinden kıpırdamadığını ve hâlâ gazetesini okuduğunu gördü.

Doğru bar'a giderek bir viski ısmarladı. Bunun parasını öderken barmen'e "Bay Nesim, odasına bir kokteyl yollamanızı size söylememi rica etti," dedi. Sonra, asansöre binerek odasına çıktı.

Orada, garsonu beklemek üzere bir sigara yaktı ve eline bir kitap alarak bir koltuğa yerleşti. Nesim saatini, vaktini bilen bir adamdı: Eva yukarı çıkalı on dakika ya olmuş, ya olmamıştı ki kapı hafifçe vuruldu.

Eva, "Girin!" diye seslendi.

Kat garsonu karşısındaydı... Bunun o vakte kadar hiç görmediği bir adam olduğu Eva'nın dikkatinden kaçmadı. Garson, lâkayt bir tavırla, "Kontes Hazretleri, bir kokteyl isterler mi?" diye sordu.

Eva, "Hayır teşekkür ederim. Siz sadece, şehirde alış verişe çıktığımı ve kimse tarafından rahatsız edilmediğimi Bay Nesim'e haber verin, yeter," dedi.

Garson odadan çıktıktan sonra, Eva kendinden memnun bir tavırla gülümsedi. Nesim'in bu adamını da öğrenmişti. Barmen'i de tanıdığına göre, bu iki tehlikenin atlatılması zor olmıyacaktı. Nesim'e farkettirmeden mühim avantajlar elde etmeğe başlıyordu. Bunların en önemlisi, Eva'nın takip edilmediğini haber alan Nesim'in, icabında ondan istifade

etmekte tereddüt etmiyeceği idi. O gün ise genç kadın her şeyi anlıyacaktı...

Aslında hakikaten takip edilmemiş miydi acaba? Çay salonundaki adam işgüzarlıktan mühim bir hata işlemişti. O da bunu anlıyarak gazetesinin ardından, "Merak etmeyin... Beni kimse takip etmedi," diye mırıldanmıştı ya... Bunun üzerine Eva "Katiyen yanıma yaklaşmayın! N'in her tarafta adamları var... Yeni bir talimat alana kadar aynı taktiğe devam," diye karaladığı bir kâğıdı topaç yapıp ona vermek mecburiyetinde kalmıştı.

Ama iki memur umumiyetle vazifelerini iyi başarmışlardı. Polis memuru sayılmazlardı ya... Eva'nın, Kadı'yı tek başına görmek ve Nesim'e yaptığı hizmetleri ona bol bol ödetmek kararını takip eden sabah başvurduğu bir hususî detektif acentasının adamlarıydı. Acenta müdürünün kendisine takdim ettiği adamların arasından bu ikisini hakikî polise hepsinden çok benzedikleri için bizzat Eva seçmişti. Eva onlara, "İsmini size vereceğim bir zatta, resmî polisin kontrolunda olduğu intibaını uyandırmağa muvaffak olursanız sizi memnun ederim," demişti. "O zat ve adamları, hususî bir firmaya bağlı olduğunuzdan hiçbir zaman şüphelenmemeliler..."

— "İcabında göstermek üzere, yanımızda gerekli bütün vesikaları bulundurmağı da ihmal etmiyeceğiz, hanımefendi."

— "Başlıca kontrol mevkiiniz, o beyin oturduğu otel olacağına göre kapıcı, garsonlar ve diğer müstahdem ile iyi geçinmeğe gayret edin, onlara polisten olduğunuzu ima etmeği de ihmal etmeyin... Onlara karşı cömert davranırsanız söylediklerinizin doğruluğunu tahkik etmeğe kalkmazlar!"

Bu dediklerinin yapılması için Eva, acenta müdürüne hatırı sayılır bir meblâğ bırakmıştı; Nesim Nahum'un ismini duyunca müdürün gülümsemesi üzerine, "Tabiî, Cezayir'de herkes gibi siz de onu tanıyorunuz," demişti. "Benim için mühim olan onun, sizin adamlarınızı tanımamasıdır. Ona karşı hiçbir şiddet hareketinde bulunulmıyacağını tehdit edilmiyeceğini ve yanına yaklaşıp ona hitap edilmiyeceğini ilâve etmeme hacet yok! Bay Nesim, sadece etrafında dolaştığınızı hissetmeli, o kadar..."

Bu emirler harfiyen yerine getirilmişti: Netice de meydandaydı. Nesim korkudan dairesinden dışarı adımını atamıyordu. Her şeyden önce kendisi için çalışmağa karar verdiği için Eva da vaziyetten memnundu. Ancak ondan istediğini elde edemediği takdirde, Lübnanlı.yı hakikî polise ihbar edecekti. Bavulun içindeki telsizin keşfi de söylediklerinin doğruluğunu ispat etmek için elindeki en kuvvetli koz olacaktı.

9

BUNDAN SONRAKİ üç gün Nesim'den hiç ses çıkmadı. Eva da onu taklit ederek ona hiçbir mesaj yollamamış, fakat normal hayatını yaşamağa devam etmişti: Aklına estikçe otelden çıkıyor, barmen'in, gidiş gelişlerinden Nesim'i haberdar edebilmesi için de her akşam, yemekten önce bar'da bir içki içmeyi ihmal etmiyordu. Eva'nın kanaatince, asıl marifet başkasını kontrol etmek değil, istediği tarzda kontrol edilmesini bilmekti

Acentanın adamları otel ve civarından ayrılmıyorlardı; gece ve gündüz ekip halinde nöbetteydiler. Nesim hiç gözükmüyordu ama, Eva onun, dairesinde tetikte olduğunu, sabırsızlıktan bir aşağı, bir yukarı gezindiğini biliyordu. Bu maksatlı tecridin daha ne kadar zaman devam edebileceğini Eva merak ediyordu. Silâh kaçakçısı, telsizin üzerine eğilmiş vaziyette, hareket ânına intizaren, gizli şifresi ile uzaktan adamlarına emirler yağdırıyor olmalıydı. Bu itibarla gecenin on birinde kapısı vurulunca Eva hiç şaşmadı.

Âdet yerini bulsun diye, "Kim o?" diye seslendi.

— "Çabuk kapıyı açın!"

Ses, Nesim'indi. Hızla içeri girdi.

Eva, "Siz ha? Bu ne çılgınca ihtiyatsızlık!" diye bağırdı.

— "Başka çarem yoktu... Koridorda da kimse görmedim... Size ihtiyacım var, Eva... Dışarı çıkmak için hemen giyinebilir misiniz?"

— "Tabiî..."

— "Elimde olsaydı emin olun, sizin yerinize ben çıkardım. Ama size itimadım var!... Fazla gecikmezseniz, otelin önünde bir taksi bulmanız mümkün... Dostumuza gitmek üzere sizi otomobile aldığım yere gidersiniz... Taksiyi siz yollar yollamaz, aynı otomobil kaldırım kenarında duracak: Arkaya binebilirsiniz. Önde, geçen günkü iki adamı göreceksiniz. Sizi, ziyaretinizi bekleyen dostumuza götürecekler. O zat size, bana

verilmek üzere bir vesika emanet eder etmez aynı otomobille Cezayir'e döneceksiniz... Gün doğmadan geri dönmüş olmanız lâzım... Bir ihtiyat tedbiri olmak üzere, otomobil sizi, otelin kapısı önünde, iki yüz metre kadar uzağında bırakacak. O saatte taksi bulamıyacağınıza göre, aradaki mesafeyi yürümeniz lâzım. Odanıza gelir gelmez kat garsonunu çağırırsınız... O beni haberdar edecek, ben de buraya gelerek katiyen başka ellere teslim etmiyeceğiniz vesikayı alacağım."

— "Sizi buraya çağırmaktansa, benim, dairenize gelmem şayanı tercih değil mi?"

— "Hayır. Sizin odanızın göz hapsinde olmadığına eminim."

— "Bu saatte sokağa çıktığımı gören, kapıcı ve diğer otel müştahdeminini şüphelendirmemek için nasıl giyinsem acaba?. En iyisi, herhangi bir pavyona veya davete gidiyormuşum gibi ,bir gece tuvaleti giymem..."

— "Güzel fikir. Elbiseniz dekolte bir şey olsun: birkaç mücevher takar, bir de kürk manto giyersiniz. Böylelikle, sabaha karşı geldiğimizde, eğlenmeği seven çok güzel bir kadın olduğunuzdan başka bir şey düşünülemez... Yalnız acele edin kuzum!"

— "Hazırlanmak için en aşağı yarım saat isterim!"

— "Size bol şanslar dilerim! Gideceğiniz yere vardığınızdan telsiz mesajıyla haberdar olacağım... Hareketinizi de bana aynen bildirecekler..."

— "Beni tâ buradan kontrol edeceğiniz anlaşılıyor."

— "Sizin emniyetiniz için bu elzem..."

— "Getireceğim vesikanın elimden alınması tehlikesi var demek?"

— "Ne olacağı kestirilemez!"

— "Muhtevasının size telsizle bildirilmesini neden istemediğinizi anlayamıyorum?"

— "Bu, imzalı bir vesikadır... Yalvarırım, acele edin, Eva!... Kendisiyle buluşmak için süslenmeği düşünmüş olmanız dostumuzu çok memnun edecek! Yarın görüşürüz..."

Yarım saat sonra, Eva, otelin kapısı istikametinde holü aşıyordu. Cezayir'de hiç bu kadar şık giyinmemişti. Seçtiği elbise, mat tenini ve kuzguni saçlarını değerlendiren koyu bir kırmızıydı. Sol elinin yüzük parmağına Nesim'in hediye ettiği zümrüdü takmış, omuzlarına plâtine vizondan bir etol atmıştı. Arkasında kuvvetli bir lâvanta kokusu bırakarak geçti; geçe kalan birkaç müşteri bu güzel gece kuşuna karşı duydukları hayranlığı belirtmekten geri kalmadılar. Geçerken Eva, kendisine tecessüsle bakmakla beraber koltuklarından kıpırdamıyan iki husust detektifi görmüştü. Onlar şöyle düşünüyor olmalıydılar: Müşteri kendilerine hiçbir işarette bulunmadığına göre, kontrol etmeğe memur edildikleri adam hâlâ oteldeydi.

Taksiye binerken Eva, otel müstahdemininin kendisini duyabileceği kadar yüksek sesle, "Sircco'ya" diye emir verdi.

Fakat otel gözden kaybolur kaybolmaz güzel müşteri birden fikrini değiştirmiş gibi, otomobilin kendisini alacağı sokağın her hangi bir numarasını verdi.

Taksiden inince zilini çalacakmış gibi bir kapıya yaklaştı ve taksi gidene kadar bekledi. Nihayet, ıssız sokakta kendini bir kere daha yalnız buldu. Titreyen omuzlarını örtmek için arkaya kaymış etol'ünü gayri ihtiyarî öne çekti. Halbuki gayet ılık bir geceydi...

Eva'yı ürperten üşüme değil, korku hissiydi... Bu yeni yolculuk öncekinden de daha çılgınca değil miydi? Bu sefer Nesim bile yanında olmıyacak! Birden müthiş bir şüphe ile titredi: Bahis konusu vesika sahiden mevcut muydu acaba? Sakın Lübnan'lı, ondan kurtulmak için bu hikâyeyi uydurmuş olmasındı? Otomobilin içindekiler sakın onu tenha bir yere götürüp öldürmek emrini almış olmasınlardı?

Eva, karanlık sokakta yürümektense kapının aralığına sığınarak beklemeği tercih etti. Zihninden binbir düşünce geçiyordu... Hârika mücevherlerine ve vizon kap'ına göz dikecek âdi bir hırsızın kurbanı olması da işten değildi... Tehlike gitgide artıyordu.

Bir araba yavaşça geçti, fakat, devriye geçen askerî polisin otomobilini tanıyan Eva yerinden kıpırdamadı.

Bununla beraber, seslenip polislere kendisini şehre döndürmelerini yalvarmak aklından geçmedi değil. Ama gecenin bu saatinde bu şahane tuvaletle bu ıssız yerde ne işi olduğunu sormıyacaklar mıydı? İkinci bir otomobil yaklaşana kadar bir beş dakika daha geçti: Bu seferki kaldırımın kenarına âdeta sürünerek ilerleyen siyah otomobildi.

Daha fazla düşünmek istemiyen Eva, koştu, arka kapısı aralanmış otomobile atladı. Önde oturan iki adam, Nesim'le ilk gidişinde kendilerine refakat edenlerdi.

Eva onları konuşturmağa çalışmanın beyhude olacağını anlıyarak kendisini buralara getiren hâdiseler zincirini gözden geçirmeği tercih etti.

Otomobil kendisini rüyalarına giren erkeğe götürüyordu. Bu, arzularının bir an evvel gerçekleşmesi mânasına gelebilirdi: Bir saate kadar, istediği gibi Kadı ile başbaşa kalacaktı. Nesimin, başarmak yolunda olduğu kârlı işin mahiyetini öğrenmeği de aklına koymuştu. Yok, yol üzerinde bir yerde bu adamlar tarafından katledildiği takdirde bundan böyle kimse, güzel Eva'dan bahsedildiğini duymıyacaktı... Ama Lübnan'lının onu ortadan kaldırmada ne menfaati olabilirdi? Bilâkis hedefine ulaşmasının gün meselesi haline geldiği şu sırada, defalarla beraberinde görüldüğü bir sosyete kadınının kaybolmasiyle polisin dikkatini üzerine çekmesi herhalde zararına olurdu... Ama telsizin varlığını da ifşa ettiği metresine fazla açıldığına pişman olmuş da olabilirdi... Diğer taraftan, Eva'ya itimat ettiği için bu şekilde hareket etmiş olması ihtimali daha

kuvvetliydi ...İşini bitirir bitirmez onu kendisiyle birlikte kaçmağa zorlaması, onu sevdiğinin delili değil miydi? Eva, şüpheci adamı kendine bağlamak için ne kabilse yaptığını düşünüyor, aynı zamanda, şimdiye kadar en kritik durumlardan sıyrılmasını mümkün kılmış talihine de güveniyordu.

Nesim, zaten Eva'nın tuzağına düştüğü ve polisi peşinde sandığı için, genç kadına bu hayatî vazifeyi vermişti. Kıymetli vesikayı getirmek işine adamlarından birini memur etmiş olmaması, Eva hariç, herkesten şüphe ettiğini ispat ediyordu... Bu düşünce üzerine genç kadının dudaklarında müstehzî bir tebessüm belirdi...

İçi biraz rahatlıyan Eva, makiyajının kusursuz olup olmadığına bakmak için aynasını çıkardı. Eva'nın onun için süslenmesinden kadının şeref duyacağını söylerken Nesim, genç kadının, sırf âşık olduğu erkeği cezbetmek için dekolte giyinmesi fikrini ortaya attığını aklından geçirmekten uzaktı... Bu kırmızı kadife esvap, Veran'ın da gözlerini kamaştırmıştı. Hattâ sanayici, şimdi La Tilleraye'ın kütüphanesini süsliyen portre için bu esvabı giymesini kendisinden bilhassa rica etmişti. Bu zafer elbisesi Eva'ya ancak şans getirebilirdi: Afrikalı asilin de onu bu kıyafette beğeneceğine şüphe yoktu...

Yüksek beyaz duvarların içinde oyulmuş kapıyı tanıyınca, Eva derin bir nefes aldı. Otomobil onu bir sürü arka yol ile patikada dönüp dolaştırdığından, bu defa da nerede bulunduğunu tahmin etmekten âciz di. Halbuki gökte nefis bir mehtap vardı.

Birinci defa olduğu gibi, kapı yine, şoförün bir işaret vermesine hacet kalmaksızın açıldı. Bir an sonra otomobil, ay ışığında garip şekillere bürünmüş bahçeyi aştıktan sonra, evin önünde durdu. Otomobilden ininince, Eva, gecenin serinliğinde büsbütün kuvvetlenen çiçek kokularının içini bayılttığını hissetti.

Sonra, Nesim'in iki adamını otomobilde bırakarak, ölgün ışıkların büsbütün esrarengiz gösterdiği sessiz odaları, başı sarıklı bir hizmetkârın refakatinde bir kere daha aştı.

Ev sahibi en sonuncu odada bekliyordu. Bu sefer sırtında beyaz bir smokin vardı. Genç kadının önünde eğilirken, "Gecenin bu geç saatinde, bu yolculuğa katlanmak zorunda bırakıldığımız için sizden özür dilerim," dedi.

Eva gülümsiyerek, "Ortada bir mecburiyet yoktu. Sizi tekrar görmek istediğim için gelmeğe razı oldum," diye mukabele etti.

— "Sahi mi? Size ne ikram edebilirim?"

— "Şampanya istesem, kabil olur mu?"

— "Niçin olmasın?"

Genç adamın ellerini çırpmasiyle hizmetkârlar, birkaç gün evvel yemeğin yenildiği alçak masanın üzerine kristal kupalarla büyük bir şişe getirdi. Genç adam, Eva'ya yerdeki yastıklardan birinin üzerine oturma-

sını işaret ettikten sonra kupaların birini eline verdi, ötekini de kendi alarak ciddiliğine rağmen tatlı olan sesiyle, "Güzelliğin şerefine içiyorum, Hanımefendi..." dedi.

Eva güülmsedi.

— "Ben de Fransa'nın şerefine içiyorum! Siz de Fransa'yı seviyorsunuz, değil mi?"

Erkek hemen cevap vermedi. Sonra, "Fransa'ya hürmetim vardır," dedi. "Maalesef, lâyık olduğu şekilde idare edilemeyen asil bir memlekettir..."

— "Siz şampanya içer misiniz?"

— "Nadiren... Ne yazık ki bazan, misafirperverlik kaideleri icap ettirdiği zaman, dinimin emirlerine itaatsizlik etmek zorunda kalıyorum."

— "Hele bir Fransız kadınıyla yalnız olduğunuz zaman, değil mi? Sahi, sadık Said'iniz bu gece yok mu?"

— "Said şu sırada bir işin peşinde... İkimiz burada yalnızız... Paris malıyım diye bağıran şıklığınızdan ötürü sizi tebrik etmeme müsaade edin!"

— "İltifatınız beni çok mütehassis etti... Avrupaî tarzda giyinmeği sevdiğinizi görüyorum."

— "Kıyafet hususunda hususî bir tercihim yok! Yalnız yabancı misafirlere, onların âdet ve geleneklerinin beğenildiğini ihsas etmek nezaket icabı değil midir?"

— "Demek kendinizi Fransız telâkki etmiyorsunuz?"

Genç adam cevap vermeden önce Eva'yı uzun uzun süzdü. Sonra, "Kendimi sizin kadar Fransız telâkki ediyorum, Hanımefendi..." dedi. "Ama Sami ırkından olduğumuzu ikimiz de unutamayız, değil mi?"

Eva'nın gözlerinde müthiş bir hiddet yanıp söndü; fakat genç kadın kendini çabuk toparlıyarak her zamanki tatlı sesiyle, "Çok zekisiniz," dedi. "Mamafih, Yahudi olduğumu size, dostunuz Nesim de söylemiş olabilir..."

— "Nesim bana hiçbir şey söylemedi: Zaten, böyle ifşaatta bulunamıyacak derecede size âşık olduğunu zannediyorum... Anlayışımı sadece tecrübeme borçluyum: Çok seyahat ettim..."

— "Tabiî Yahudilerden nefret ediyorsunuz?"

— "İsrail ordusu çok kahramandır!"

— "Teşekkür ederim."

— "Albay de Maubert'in mensup olduğu Fransız ordusu için de aynı şeyi söylemeğe hazırım... Albayın kendisine de saygım çoktur..."

— "Onu tanıyorsunuz demek?"

— "Bu sorunuza cevap vermeden önce, üzerinde ehemmiyetle durduğum bir noktayı belirtmek isterim: Demin 'Dostum Nesim' den bahsettiniz... Nesim Nahum'un dostum olmadığını ve hiçbir zaman da olamıyacağını bilmenizi isterim!"

Eva, muhatabına hayretle baktı:

— "Ama o, sizin gibi konuşmuyor!"

— "Onun kanaati bana vız gelir... Nesim Nahum ne benim, ne de bana inandırmak istediği gibi, zevcinizin dostu... Zaten kendi kendisi hariç, kimsenin dostu değil."

Eva gülümsedi:

— "Ben de sizinle ayni fikirdeyim galiba!" diye itiraf etti.

— "Ciddi mi konuşuyorsunuz Hanımefendi? Öyleyse neden hayatını paylaştınığınızı sorabilir miyim?"

Eva tıkanır gibi olduysa da kendine hâkim olarak cevabı yetiştirdi:

— "Beni pek az tanıdığınız, benim ise isminizi dahi bilmediğim halde böyle konuşmanız, hürmetsizlik değil mi?"

— "İsmim sizin için hiçbir şey ifade etmez... Buna mukabil, sizin soyadınız Arap dünyası için çok derin bir mâna taşıyor... Bizler için cesaret ve ruh asaleti mânasına geliyor... Birkaç ay evvel, Albay de Maubert'den bir vesileyle uzun uzun bahsedildiğini duydum... Aures bölgesinde Millî Kurtuluş Ordusunun adamları Fransız paraşütçüleri tarafından esir edildiydi. Bu paraşütçülere kumanda eden yüzbaşı hiçbir suçları olmadığı halde, bir köy halkının katliamından mes'ul olduklarını sanarak Arap cengâverlerini kurşuna dizdirmeğe kalkmış! Adamlarımız tam bir duvarın dibine dizildikleri sırada, Albay de Maubert müdahale etmiş. Küçük rütbeli subayla şiddetli bir münakaşadan sonra, "Bu adamlar harp esiridirler, Yüzbaşı... Aldığım malûmata nazaran bahis konusu cürümle ilişikleri yoktur. Bir hürriyet ideali uğruna ve sadece birliklerimize karşı savaşıyorlar. Bu itibarla onlara adilâne harp kanunlarını tatbik etmek zorundayız. Şu andan itibaren, onların hayatından sizi sorumlu tutuyorum," demiş. Bunun üzerine harp esirleri bir kamyona bindirilerek Constantine civarındaki bir kampa sevkedilmişler, bir müddet sonra da içlerinden birisi oradan kaçmağa muvaffak olmuş... Bu hâdiseyi bana anlatan o firarî oldu. Bu hâdiseden sonra Araplar Albay de Maubert'in adını nasıl unutabilirler?"

Kısa bir sessizlik oldu. Eva, masanın üzerindeki şişeden gözlerini ayırmıyordu.

Ev sahibi bunun üzerine, "Biraz şampanya daha, hanımefendi?" demek zorunda kaldı.

Eva başını salladı: "Teşekkür ederim, istemem. Bana ders verir gibi konuşmanızı beğenmedim! Kocam o adamların hayatını bağışlamağı münasip görmüş olsa bile, ben onları Fransa'nın düşmanı addetmekte devam ediyorum!"

— "Ya siz, sahiden Fransanın dostu musunuz, hanımefendi?"

— "Size hesap verecek değilim! Buraya sadece Bay Nahum'a bir yardımda bulunmak için geldim."

— "Sahi, her şeyden evvel Bay Nahum'un dostu olduğunuzu unutuyordum..."

Genç adam, Eva'nın yüzüne bakmadan ilâve etti:

— "Onun namına müteessirim."

— "Cenitlmenliğinize diyecek yok!"

— "Sözlerimi yanlış anlıyorsunuz... Nesim Nahum'un, size olan aşkının tesiriyle ihtiyatsızlıklarda bulunmasından endişe ettiğimi söylemek isetdim. Ama sizin namınıza da cidden müteessirim! Bu Kahirelinin sizi, kötü bir maceraya sürüklemesinden korkuyorum..."

— "Mısır'lı olduğu için mi?"

— "Mısır'lı olduğunu size söylememiş miydi? Neyse, milliyetinin hiçbir ehemmiyeti olmadığı muhakkak! Nesim Nahum, belli hudutları olmayan bir memleketin adamı; zaten kendi yüzü de ancak bir altın yığınına dönük olabilir... Sizi güzel çehrenizin de aynı mânayı gizlediğine doğrusu inanmak istemiyorum."

Eva'ya derin bir tecessüsle bakıyordu. Genç kadın mevzuu değiştirmek istedi:

— "Size, ziyaretimin hakikî maksadını hatırlatmak icap edecek: Bay Nahum'a beklediği bir vesikayı götürüp teslim etmem lâzım..."

— "Bırakın beklesin ...Buna vesika diyor ha? Tarif hoşuma gitti... Ama siz bu "vesika" nın mahiyetini biliyorsunuz, tabiî?"

— "Katiyen... Zaten beni alâkadar etmiyor!"

— "Buna sevindim işte... Kontes de Maubert'in böyle bir işe karışmış olması beni cidden üzecekti! Demek bu Nesim Nahum'a, sırf hayranlık duygunuz için yardım ediyorsunuz, öyle mi? Albay de Maubert'in ne evsafta bir erkek olduğunu bildiğim için, doğrusu ne düşüneceğimi şaşırdım..."

— "İstediğinizi düşünün ama, bana o vesikayı verin... Kaybedilecek vaktim yok!"

— "Kızmayın, hanımefendi! Düşmanınız değilim... Bana hiçbir fenalığınız dokunmadığı gibi, taşıdığınz isme de hürmetim vardır... Nesim Nahum'un da size karşı aynı hisleri beslemesini ne kadar isterdim!"

— "Bana mütemadiyen ondan bahsetmeniz hoşuma gitmiyor... Ondan nefret ettiğinizi biliyorum çünkü!"

— "Katiyen nefret etmiyorum, hanımefendi! İnsan tiksindiği kimselerden nefret etmez ki."

— "Nefretiniz o derece ha! Size ne yaptı ki?"

— "Benim şahsıma hiçbir şey!.. Ama bana ihtiyacı olduğu ve benden korktuğu için! Zaten şu sıralarda pek çok şeyden korkuyor galiba... Kendi geleceği yerde sizi buraya yollaması da bu yüzden, yoksa sizi işlerine karıştırması, mâna almazdı!"

— "Ne biliyorsunuz?"

— "Onu sizden daha uzun zamandır tanırım! Size işlerinin mahiyetini açıkladı mı?"

— "Benden hiçbir sorduğumu gizlemedi."

— "Sahi mi? Siz de buna rağmen müttefiki olmağa devam ettiniz ha? Garip doğrusu..."

O esnada odaya bir hizmetkâr girerek efendisine Arapça bir şeyler fısıldadı. Uşak çıktıktan sonra, genç adam Eva'ya, "Artık dostunuzun yanına dönebilirsiniz," dedi. "Onunla yaptığımız iş işi birkaç dakika önce başarıyla sonuçlandı. Bunu, sadık Said'imin bir radyo mesajından öğrendim."

— "Bay Nahum'la aynı telsiz vâsıtasiyle muhabere edip otel odasından çıkmasına hacet bırakmadan anlaşıyorsunuz, değil mi?"

— "Evet... Haberi alınca, zavallı Nesim de rahatlıyacak... Beklediğini siz eline verdikten sonra, o otelde, hattâ Cezayir'de kalmağa devam edeceğini sanmam! Becerikli adamdır ama, pek cesur sayılmaz! Zaten kaç gündür göz hapsinde olduğuna göre, bundan böyle bize faydası da dokunamaz..."

— "Ama şimdiye kadar yardımına müracaat etmesini bildiniz."

— "İnsanları o kadar mühimsememek lâzım! Hiç kimse, yeri başkası tarafından doldurulamıyacak kadar önemli değildir... Nesim Nahum, kendisi için daha emniyetli diyarlara doğru uça dursun, yerine, aynı şartlarla kendisinden faydalanabileceğimiz bir başkası peyda olmakta gecikmiyecektir. O zaman da sizi, Nesim'in halefiyle ortak olmuş görürüm belki..."

— "İstihzanızı hiç beğenmedim!"

— "Sizi hakikî bir hanımefendi yerine koymamı mı bekliyordunuz yoksa? Bir Nesim Nahum'la dostluğunuzun menfaat mukabili olmadığını ne kadar iddia etseniz de ben sizin, para mukabilinde her şeyi yapabilecek kadınlar zümresinden olduğunuza eminim..."

Eva gayri ihtiyarî, genç adamın yüzüne bir tokat indirmekle mukabele etti...

Erkek, yüzünün ifadesini değiştirmediyse de boğuk bir sesle şöyle mırıldandı:

— "Hâlen misafirim olduğunuza şükredin, yoksa..."

Tehdidini tamamlamadan smokininin cebinden bir zarf çıkararak Eva'ya uzattı:

— "İşte mahut vesika! Zarfı kasden yapıştırmadım. Kıymetli dostunuza lâyık gördüğümüz mükâfatın mahiyetini öğrenmeğe can attığınıza eminim..."

Eva, karşısındaki erkeğe meydan okuyan bir tavırla zarfı aldı. Adamın yüzündeki ifade hâlâ değişmemişti; bu defa, nezaket icabı önünde eğilmemesine rağmen Eva, mülâkatın sona erdiğini anladı. Ona arkasını dö-

nerek kapıya doğru yürüdü. Sessiz salonları aşarken, kendisini tahkir eden erkeğe karşı duyduğu kinin tesiriyle adımlarını sıklaştırdı.

Kendisini, Nesim'e doğru giden arabada bulunca, gözleri La Tillerave'da Maubert'lerin parasızlığını keşfettiği gecedekinden daha acı gözyaşları ile doldu... Önünde oturan iki adam, Allahtan, o sessiz utanç gözyaşlarını göremiyorlardı. Zavallı Eva, güzelliği ile dişiliğinin, soğukluğu bile başlı başına bir hakaret olan bir erkeğin karşısında bu derece kudretsiz kalabileceğini dünyada tahmin etmezdi. Attığı tokat, kendi üzerindeki hâkimiyetini kaybetmiş bir kadının tabiî reaksiyonu idi. Tesirli tebessümü ile karşısındakini okşayan sesi herhalde bir hiddet belirtisinden daha kudretli silâhlar olan güzel mahlûk olarak kalamadığına Eva esef ediyordu...

Ona iyi bir ders vermek gayesiyle, Arap onu çileden çıkarmıştı. Allahtan, odada bir şahit bulunmamıştı, yoksa, ırkının gururunu unutmak için içinde gizli bir arzusiyle irsî düşmanın ayağına kadar gelmiş bu Yahudi hakkında ne düşünürdü? Maruz kaldığı hakareti telâfi etmek için, kısasa kısas kanununu tatbik etmek Eva'nın vazifesiydi. İcap ederse gerektiği kadar bekliyecekti ama, o adama, kendisini küçük görmeği pahalıya maledecekti... Hayatında ilk defa samimî davranmağa karar verdiği bir sırada, anlayışsızlıkla karşılaşmasını Eva nasıl unutabilirdi? Bu deli gibi âşık olan bir kadın için hakaretlerin en büyüğü değil de neydi?

Said'in, "Çöllerin hükümdarı," die vasıflandırdığı şahsın, Albay de Maubert'in meziyetlerini överek kendisine zevcelik vazifelerini hatırlatmasını da dünyada affetmiyecekti!...

Bu defa kendisine şans getirmediği için, Eva, kırmızı kadife elbiseye tiksinti ile bakıyordu... Hele göz kamaştırmak için parmağına taktığı zümrüt şimdi ona o kadar gülünç görünüyordu ki! Zaten smokinli erkeğin karşısında her şeyinin değeri birdenbire hiçe inmişti!

Gece kıyafetli kadınla erkeğin bir kin ve şüphe atmosferi içindeki karşılaşmalarından geride bir şey daha kalmıştı: Zarf... Düşmanının da tahmin ettiği gibi, Eva, bunun içindeki kâğıdın mahiyetini öğrenmek arzusuna karşı koyamadı... Meşhur vesika, otomobilin arkasını aydınlatan ay ışığında okuyabildiği bir çekti. Eva birden gözlerinin kardığını his setti. Çekin üzerindeki rakam korkunçtu: Bir Amerikan bankasının Caracas'taki şubesi tarafından ödenecek tam 2 milyon dolar! Genç kadın zihnen seri bir hesap yaptı: 2 milyon dolar 840 milyon Fransız frank'ı ediyordu! Bu iş tamamlanınca zengin olacağını söylediği zaman, Nesim boş yere öğünmemişti demek... Bu servet ise şimdi Eva'nın ellerinin arasındaydı! Nesim, bu tehlikeyi neden göze almıştı acaba? Eva buna bir tek izah yolu buluyordu: Nesim, servetinin miktarını sevgilisinin katî olarak öğrenmesini istemişti de ondan. Bundan sonra genç kadının, onunla Venezuella'ya gelmekte tereddüt etmiyeceğini biliyordu... Plân cidden dâhiyane idi: Nesim Nahum adına yazılmış çek ancak ve ancak Cara-

cas'ta paraya tahvil edilebilirdi. Bu durumda Eva'nın yapabileceği bir şey yoktu...

Çek'i görünce gözyaşları kurumuş, fakat hiddeti daha da artmıştı: Ayni gece zarfında hem Arabın hakaretine maruz kalmak, hem de malî ümitlerinin yıkılması felâketiyle karşılaşmak fazlaydı! Çifte zafer ümidiyle bu maceraya atıldığına göre, çifte bir yenilgiye uğramağa katiyen razı olamazdı!

Nesim, çek'i cebine atmazdan evvel, Eva'nın bundan bir hisse koparması şarttı. Aksi halde, Lübnanlıya refakat etmediği takdirde, beş para bile alamazdı. Eva'nın ise, görmeğe tahammül edemediği bu adamla Amerika'lara gitmeğe hiç niyeti yoktu! Bu oyun zaten çok tehlikeli olurdu.

Genç kadın, Nesim'in kendisiyle hakikaten evlenmek istediğine inanıyordu... Yoksa giriştiği işteki kazancını adam ona ifşa eder miydi? Fakat Eva'nın, âşığıyla birlikte Cezayir'i terketmesinin muazzam bir iskandala sebebiyet vereceğine şüphe yoktu... İskandalı takip edecek boşanma ise genç kadına, taşıdığı ismin üzerinde binbir emek ve sabırla kurmağa muvaffak olduğu şeref ve itibar avantajını kaybettirirdi. Fransa aleyhine girişilmiş bu teşebbüste payı olmakla onu itham edecek olan Fransız hükûmeti de er geç onu tebaalığından atacaktı. İster Lübnan'lı, ister Mısır'lı olsun, herhalde Fransız olmayan Nesim'in, Fransa'nın reaksiyonlarına aldırdığı yoktu ama, Eva için vaziyet aynı mı idi ya? Evliliği ona Eric'in milliyetini kazandırmıştı.

Dönüş yolculuğu bir karara — bu maceradan yenilmiş olarak çıkmamasını temin edecek yegâne karara — varmasına ancak yetti.

Nesim'in daha önce haber verdiği gibi, otomobil Eva'yı oteline iki yüz metre uzaklıkta bıraktı; genç kadın, yaklaşan şafakla birlikte uyanmağa başlamış sokaklarda bu mesafeyi adeta koşar adımlarla katetti. Odasına varır varmaz, soyunmağa bile lüzum görmeden zile bastı. Nesim'in adamı olan kat garsonu gelince, "Bay Nahum'a döndüğümü haber verin," diye emretti.

Adamın kapadığı kapı birkaç dakika sonra Mısır'lı tarafından açıldı. Nesim yeni tıraş olmuş ve giyinmişti. Açık gri kostümü, Eva'nın dekolte tuvaletiyle tezat teşkil ediyordu.

Genç kadın gülümseyerek, "Hazırsınız görüyorum," dedi.

— "Uyumadığımı takdir edersiniz!... Sizi merak ettim..."

— "Boşu boşuna üzülmüştünüz! İşler tıkırında gitti..."

— "Biliyorum: Vesika ile yolda olduğunuzu bana telsizle bildirdiler."

— "Dostunuz size başka bir şey söyledi mi?"

— "O kadarı bana yetti... Bu mesajlar ne kadar kısa olursa, o kadar hayırlı! Vakıa şifre kullanıyoruz ama, bilinmez... Hasımlarımız, gizli vericileri süratle keşfetmede şaşılacak bir meharet sahibi... Hattâ, son

günlerde göz hapsine alınmamın, vericimin mevkiini aşağı yukarı tâyin etmelerinden ileri geldiğini tahmin ediyorum... O iki adam hâlâ aşağıda holde mi?"

— "Yerlerinden kıpırdamadılar."

— "Siz girip çıkarken sizinle hiç alâkadar olmadılar mı?"

— "Hiç! Halbuki çok da güzeldim..."

— "Siz her zaman güzelsiniz, Eva'cığım!... Kâğıt yanınızda, değil mi?"

— "Hangi kâğıt?"

— "Şaka etmeyin, bakayım! Onu şimdi benim kadar siz de tanıyorsunuzdur..."

— "Çekten mi bahsediyorsunuz?"

— "Öyle değil mi ya."

Nesim derin bir nefes aldı:

— "Benimle dalga geçmek sizi eğlendiriyor mu yoksa?"

— "Dostlarımla alay etmekten hoşlanmam."

— "Bari sizi orada iyi karşıladılar mı?"

— "Hem de nasıl... Şampanyayla!"

— "Bak hele!"

— "Bana verdiğiniz vazifeyi başardığıma göre, şimdi hakikati öğrenmeyi hakettim, zannediyorum."

— "Çek'in üzerindeki rakam, bütün şüphelerinizi yoketmiş ve size, istikbalimizin parlaklığı hakkında bir fikir vermiş olmalı?"

— "Hatırı sayılır bir meblâğ olduğunu kabul ediyorum... Yalnız ister kadınlık tecessüsü, ne derseniz deyin, bu kadar muazzam bir komisyon almanızı mümkün kılan işin mahiyetini öğrenmeden içim rahat etmiyecek... Artık iş tamamlandığına göre, baklayı ağzınızdan çıkarabilirsiniz."

— "İşin tamamlandığını size kim söyledi?"

— "Suç ortağınız... Sadık Said'inden ancak bir telsiz aldıktan sonra, bana çek'i verdi."

— "Bunda anormal bir taraf yok: Bir mal ancak yerine teslim edildikten sonra ücreti ödenir."

— "Hangi mal?"

— "Orasını buradan hareket eder etmez gazetelerden öğrenirsiniz!"

— "Bu hareket ne zaman?"

— "Bu akşam!"

— "Ne kadar çabuk?"

— "Burada yıllanmamız mânasız... Burada sizin ve benim, yapılacak bir işimiz kalmadı."

— "Sizin belki, ama benim için vaziyet öyle değil!"

— "Ne demek istiyorsunuz yani?"

— "Uzun uzun düşündükten sonra Cezayir'de kalmağa karar verdim."

— "Delirdiniz mi siz?"

— "Hiç de değil, Nesim'ciğim!. Bütün meziyetlerinize rağmen, Venezuella'da sizinle mesut olabileceğime aklım yatmıyor... Avrupalılıktan vazgeçemiyeceğim galiba!"

— "Ama burada kalmanıza imkân yok..."

— "Bir suç işlemediğime göre, sizin gibi firar etmeğe lüzum görmüyorum."

— "Size temin edeceğim lüks hayattan vaz mı geçeceksiniz?"

— "Hâlâ kocamı sevdiğimi anladım..."

Nesim, Eva'ya alık alık bakıyor, ne söyliyeceğini bilemiyordu.

Genç kadın, onun bu hali karşısında gülümsiyerek, "Niye şaştınız?" diye devam etti. "Albay de Maubert hiç de fena bir erkek değil! Herkes ayni şeyi söylüyor zaten: Siz, Arap şerikiniz... Şu halde o çaptaki bir adamı neden terkedeyim? Burada da pekâlâ muhafaza edebileceğim milyonları, Atlantiğin öbür yakasında sarfetmek için mi?"

— "Ne demek istediğinizi anlıyamıyorum?"

— "Söylemek istediğim gayet sarih halbuki, Nesim! Adınıza yazılmış çek'i aldım ama, size refakat edemiyeceğimi duyunca hiddetinizden onu elimden almağa teşebbüs edeceğinizi düşünerek üzerimde saklamadım. Demin otele girince, kendi adıma bir makbuz mukabilinde otelin kasasına emanet ettim."

— "Bütün bu işleri sabahın beşinde yaptınız ha?"

— "Evet! Gece bekçisi vasıtasiyle veznedarı uyandırttım. Adamcağız biraz şaşırmadı değil, ama müşterilerin kaprislerine boyun eğmek vazifesi değil mi?"

— "Buna düpedüz sahtekârlık derler! O para size ait değil ki! Çek'in üzerinde benim ismim var!"

— "Sahtekârlık tâbiri yersiz! Sizi Caracas'ta bekliyen bu paraya el süremiyeceğimi siz de biliyorsunuz, ama hâlâ aşağıda bekliyen iki polisi, bana verdiğiniz vazifeden haberdar edersem, siz de o milyoncukların yüzünü göremiyeceksiniz! Bu kadar muazzam bir ücretin size neden verildiğini araştırmıyacaklar mı zannediyorsunuz?"

Bu sözlerden sonra genç kadın bir sigara yaktı ve erkeğe gülümsiyerek bakmağa devam etti. Nesim daha fazla dayanamadı:

— "Siz bir canavarsınız!" diye haykırdı.

— "Bunu bana biri daha söylemişti. Ama o küstahlığı işliyen adam intihar etmek zorunda kaldı! Sizin de aynı akıbete uğramanızı istemem, Nesim! Ne de olsa beraber hoş vakitler geçirdik! İyisi mi, uzlaşalım. Merak etmeyin, ben makul olmasını bilirim..."

Şaşıran adam köpürüyordu. Kalın dudaklarından nihayet şu sözler dökülebildi:

— "Teklifiniz neyse, söyleyin!"

— "Burada da bir hayli paranız olduğuna göre, namınıza giriştiğim tehlikeli vazife karşılığında bana haklı bir komisyon verebilirsiniz... Ücretimi alır almaz, otelin kasasında sizi bekliyen çek'i size seve seve teslim ederim. O zaman, paranızla başka bir kıtada yeni fetihler yapabileceğinizi düşünerek rahat kalple yola çıkarsınız! Söyliyeceklerim bu kadar!"

— "Benden kaç para istiyorsunuz?"

— "Küçük bir hesap yaptım: İki milyon dolar, bugünkü kurla sekiz yüz kırk milyon frank yapıyor... Bu meblâğın yüzde 25 ini, yani iki yüz on milyon frank'ını hakettiğim kanaatindeyim. Fakat, sizin kadar ben de istikrarlı paraya taraftar olduğumdan, bana ücretimi dolar olarak ödeyeceksiniz. Lâfın kısası, beş yüz bin dolar istiyorum."

— "İstediğiniz o kadarcık mı? Bu kadar çok sayıda dolar Cezayir'de kolay mı bulunabilir zannediyorsunuz?"

— "Şu sırada bu şehirde ne istenirse bulunur, dostum... Teferruata girişmeme hacet yok: Güney Amerika'da paranız alana kadar size kredi açacak dostlarınız vardır herhalde..."

— "Niçin çek istemiyorsunuz?"

— "Caracas'ta ödenecek çek'i ne yapayım? Elde yazılı bir vesika bırakmıyacak nakit parayı tercih ederim... Parayı bulmanız için size yirmi dört saat mühlet veriyorum: Yarın öğleye kadar sizden haber alamazsam, çekinizi Fransız polisine teslim ederim... Beri yandan gerekli tedbirleri almayı da ihmal etmedim: Beni ortadan kaldırtmaya teşebbüs edecek olursanız, Fransız makamları kaatilim, yahut hiç değilse katlimin mes'ulü olduğunuzdan derhal haberdar olacak."

— "Nasıl?"

— "Bu sabah, başıma bir iş geldiği takdirde derhal Fransız polisine teslim edilmesi kaydiyle, otelin veznedarına kapalı bir zarf teslim ettim."

— "Ücretiniz ödendikten sonra, beni ihbar etmiyeceğiniz ne malûm?"

— "Öyle bir hareket yapmak büyük bir akılsızlık olur! Tevkif edildiğiniz takdirde, siz de bana beş yüz bin dolar verdiğinizi ifşa etmekte tereddüt etmezsiniz! İnanın bana, Nesim: Uzaklara gittiğinizi haber almak beni son derece sevindirecek... İşbirliğimiz sona erdikten sonra, çenemizi tutmamız ikimizin de menfaatine!"

— "Bir zaman için belki. Ama günün birinde bana yaptığınız bu şantajın acısını sizden çıkarmıyacağımı mı zannediyorsunuz? Hattâ bu iş için, kanunlarımızın erişemiyeceği bir memleketten kıpırdamama dahi hacet olmıyacak..."

— "O hayalleri zihninizden çıkarıp atsanız iyi olur. Nesim; zira ileride de nerede olursam olayım katilimi ihbar edecek bir mektup bulunduracağım... Hem konuşmamızı daha fazla uzatmayı lüzumsuz görüyo-

rum... Dolarları temin edince beni kat garsonunuzla haberdar eder ve buraya gelirsiniz."

— "Geldiğim zaman, çek'i vereceksiniz, değil mi?"

— "Sözüm sözdür..."

Bu vaat üzerine, Nesim, kapıyı çarparak odadan çıktı.

Kırmızı elbiseyi çıkarırken Eva, bunun ne de olsa kendisi için bir zafer urbası olduğunu düşünüyordu. Uykunun koynuna atılmadan önce de son düşüncesi, "Nesim Harekâtı" nın kendisi için epey kazançlı olarak kapandığı oldu.

Öğleden sonra beşte telefon çaldığı zaman Eva hâlâ uyuyordu. Resepsiyondan, Albay de Maubert'in bir arkadaşı, Kontes Hanımefendi ile görüşüp görüşemiyeceğini soruyor," diyorlardı.

Eva uyku sersemi haliyle, "Bir arkadaşı mı? Kimsiniz?" diye sordu.

— "Yüzbaşı Langlois... Size albaydan haber getiriyor."

— "Lütfen beklemesini söyleyin: Kendisini ancak bir çeyrek saat sonra kabul edebilirim..."

Genç kadın, yataktan atladı ve sırtına, rob dö şambr'larının en dekoltesini geçirdikten sonra, tuvalet masasına koştu: Eric'in iftiharla kendisinden bahsettiği bütün arkadaşlarına kendini beğendirmek zevcelik vazifesi değil miydi? Kocasından haber almak düşüncesi birden onu çok memnun etmiş, son günlerdeki maceraların yorgunluğundan sonra içine bir sükûn vermişti.

Haberciyi kabul edecek kadar güzelleştiğine kanaat getirince, telefona sarılarak o beyin, odasına çıkarılmasını emretti. Sonra, pülverizatörle odanın şurasına burasına Chanel lâvantasından serpti... Eric'in arkadaşı ile hoşça birkaç saat geçirmeğe hazırdı... Bu itibarla, kapı vurulunca, dudaklarında göz kamaştırıcı bir tebessümle koştu... Fakat, misafirin kim olduğunu görünce tebessümünden eser kalmadı. Sadece, "Siz miydiniz?" diyebildi.

— "Başka bir isimle karşınıza çıktığım için affınızı dilerim, hanımefendi; her yerde hakikî ismimi açıklamamın zor olduğunu takdir edersiniz... Cezayir'de Kumandan Chavert'nin 2nci Büroya mensup olduğunu bilmiyen yok..."

Güçlükle tebessüm edebilen Eva, "Ziyaretiniz benim için büyük bir sürpriz," dedi. "Hangi içkiyi arzu edersiniz, Kumandan? Hemen bar'a telefon edeceğim..."

— "Teşekkür ederim, hanımefendi... Hiç içki içmemek kusurlarımdan biri!"

— "Siz daima sivil mi gezersiniz kuzum?"

— "Umumî yerlerde çok kere öyle: Böylelikle daha az dikkati çekiyorum. Otellerin resepsiyon büroları bilhassa dikkatli olur. Bu otelde de ne çeşitli insanlar varmış! Holde beklediğim sırada, benimle karşılaşmayı pek arzulamıyacak birkaç eski ahbap bile gözüme ilişti. Sivil ol-

duğum için beni farketmediler tabiî... Ama buraya meslekî gayelerle geldiğimi sanmayın! Size sadece dün kocanızı gördüğümü söyliyecektim: Yeni bir vazife dolayısiyle hâlen bulunduğu bölgeye gitmek zorunda kalmıştım."

— "Eric hâlâ Tunus sınırı civarında mı?"

— "Evet... Sıhhati de çok iyi! Yalnız bu son aylarda gelip sizi görebilseydi, maneviyatının daha kuvvetli olacağını tahmin ediyorum!"

— "Zavallı Eric'ciğime izin verilmiyeli o kadar uzun zaman oldu ki!"

— "Maalesef bir müddet daha sabretmesi icap edecek! Oralarda işler pek yolunda değil... Ama yakında vaziyetin düzeleceğini tahmin ediyorum! Eric, ziyaretinize geleceğime çok memnun oldu; daha doğrusu gelmemi bana o teklif etti, yoksa ben kendiliğimden sizi rahatsız etmeğe cesaret edemezdim!"

Eva, sıcak bir sesle, "Hayret!" dedi. "Halbuki Eric, sizin hanımlara oldukça düşkün olduğunuzu söylemişti."

— "Orası doğru; yalnız, dostlarımın eşlerine hürmet etmek prensipinden hiç şaşmam... Hem galiba ben sizi rahatsız ettim! Dinleniyor muydunuz?"

— "Gece pek az uyumuştum ama, şimdi yorgunluğumdan eser kalmadı."

— "İsabet! Zaten ben, kocanıza verdiğim sözü yerine getirmek için, şöyle bir uğradım. Benden bir şeye ihtiyacınız olduğu takdirde, hizmetinize koşmamı rica etmişti. Bir isteğiniz var mı?"

— "Hiçbir şeye ihtiyacım olmadığına emin olabilirsiniz, Kumandan..."

— "Eric çok endişeli. Ona muntazaman yazdığınız mektuplarda sıkılmadığınızdan bahsediyormuşsunuz ama, o, üzülmesin diye onu aldattığınız kanaatinde... Hakikaten de Cezayir'den hâlâ bıkmadınız mı?"

— "Bütün hayatımı burada ve bu otelde geçirmek istediğimi söyliyemem, ama durumları benden beter o kadar çok subay karısı var ki! Hiçbir eksiğim olmadığı gibi, Eric'e, Jüra'da olduğum zamana nazaran daha yakın oluşum beni biraz mesut ediyor."

— "Çok cesursunuz... Şimdi, Albay'a yollıyacağım mesajda vazifemi yerine getirdiğimi ve sizi çok iyi bulduğumu söyliyebileceğim."

— "Çok naziksiniz."

— "Gitmeden önce, her ihtimale karşı size yazıhanemin adresi ile telefon numaramı bırakayım..."

Kartına telefon numarasını kaydederken ilâve etti:

— "Bu, hususî bir numaradır: Beni bu numaradan ararsınız, şu sırada son derece meşgul olan askerî santrallarımızla uğraşıp vakit kaybetmenize hacet kalmaz."

— "Teşekkür ederim. Yalnızlık hissedersem sizi arıyacağımdan emin olabilirsiniz."

— "Bu kararınıza sevindim! İsterseniz, bir gün Sirocco gibi bir yere gideriz. Eric'in bunda bir mahzur görmiyeceğine eminim..."

— "Hiçbir mahzur görmez: Size tevecühü büyüktür... Yakında görüşürüz, Kumandan..."

Kapının önüne gelince Charvet, aklına bir şey gelmiş gibi, "Ha, unutuyordum," dedi, "gidişinden önce kocanız, müşterek dostumuz Nesim Nahum hakkında ima ettiklerimi size çıtlattı, değil mi?"

— "Evet..."

— "O zamandan beri o beyle birkaç kere çıktığınızı haber aldım... Doğru mu?"

— "Nesim Nahum çok sempatik bir adam. Onunla neden uğraştığınızı anlıyamıyorum."

— "Yaptığınız gezintiler esnasında size hiç işlerinden bahsetti mi?"

Eva kahkahayı attı:

— "O beyin hususî hayatı beni alâkadar etmez! Zaten gezintilerimiz otelin bar'ında beraberce viski içmemizden ve civar lokantalarda yediğimiz iki, üç yemekten ibaret."

— "Ben de başka bir şey söylemedim... Yalnız onunla tekrar çıkacak olursanız, onu biraz gevezeliğe teşvik etmeye çalışamaz mısınız?"

— "Halbuki o, hiç de geveze bir adam değil!... Hem benden, gayet tatsız bir rol oynamamı istiyorsunuz! Ben, 2 nci Büro'ya mensup değilim ki, Kumandan!"

— "Ne yazık ki öyle... Yoksa Büromuza büyük hizmetleriniz dokunabilirdi..."

— "Ben sadece Eric'in karısı olmakla iktifa etmeği tercih ederim."

— "Ben de Eric'in karısına hitap ediyorum zaten! Kocanız çetin muharebelerde hayatını tehlikeye atarken, bize biraz yardım etmek vazifeniz değil mi acaba?"

— "Vatanımız için elimden geleni yapmağa hazırım!"

— "Öyleyse bu Nesim Nahum'u biraz konuşturmağa çalışın... Sadece güzel değil, aynı zamanda çok da zeki bir kadınsınız. Bu şişko Lübnanlı, sizin cazibe ve zekânıza öyle uzun zaman mukavemet edebilir mi zannediyorsunuz?"

— "Demek yakında güzel bir casus rolü oynamamı istiyeceksiniz?"

— "O kadar ileri gitmeğe niyetim yok. Ancak gitgide şüphemizi uyandıran o şahısla ilgili olarak bize epeyi faydanız dokunabileceğini sanıyorum... Hattâ onunla zaman zaman buluşmanızı, Eric'in size bahsettiği şüphelerin doğru olup olmadığını araştırmanıza yordum."

— "Adamlarınızın o bey hakkında tamamiyle yanıldıklarını size haber verebilirim!"

— "Demek sizce, o hakikaten dostumuz?"

— "Aksini ispat edinceye kadar buna inanmak zorundayız."

Kapı Charvet'nin üzerine kapandıktan sonra, Eva canı sıkılmış hal-

de bir koltuğa çöktü... Charvet'nin buraya kadar gelmesi, ancak açıklandığından daha fazla şey bildiğinden ötürü olabilirdi... Eric'in haberini vermek bir bahaneydi: 2 nci Büro'nun adamı, sırf Nesim hakkında Eva'nın ağzından bir şeyler kapmak için kalkıp gelmişti. Charvet vazifesinin ehli bir adamdı doğrusu... En basit suallerini bile tatlı bir nezaketle maskeleyerek soruyordu. Yalnız sesinde samimî olmadığı şüphesini uyandıran aşırı bir tatlılık vardı... Evet, bu Charvet; şahsî cazibesinden, vazifesini yerine getirmek gayesiyle, bir virtüoz maharetiyle faydalanıyordu.

Eva, bu adamın gizli kabiliyetlerini küçümsemekle büyük bir hata işlemişti. Dolarlarını elde eder etmez, Nesim'e bir an evvel gitmesini tavsiye edecekti. Hattâ icap ederse, onunla alâkadar olanların alelâde polisler değil, askerî makamlar olduğunu ona ifşa edecekti... Tabiatiyle kendi oyununu silâh kaçakçısına itiraf etmeyecekti ama. Vaziyet gitgide çatallaşıyordu. Nesim'i tehlikeden haberdar etmekle Eva, asıl kendi kendine hizmet etmiş olacaktı! Zira Mısır'lının kaçamadan tevkif edilmesi feci bir şey olurdu! O zaman adam, kendisini ihbar edenin Eva olduğuna kanaat getirerek ne var, ne yoksa ağzından çıkarırdı...

Yok, Nesim yarın öğle vaktine kadar kendisine istediği parayı ödemediği takdirde, Eva, vakit kaybetmeden Charvet'yi hususî numarasından arıyacak ve bütün bildiklerini ona ifşa edecekti. Kendini temize çıkarması zor olmıyacaktı:

— "Dün bir şey söylememem, halen Kuzey Afrika'da bulunan en tehlikeli adamı tevkif etmeniz için gerekli nihaî delili henüz elde edememiş olmamdan ötürüydü, Kumandan," diye söze başlıyacak ve şöyle devam edecekti: "O delil uğruna, Eric'le beni tenvir ettiğiniz akşamdan beri uğraşmaktayım. Hattâ o şahsın gidiş gelişlerini kontrol edebilmek için kendi kesemden hususî detektifler bile tutmak zorunda kaldım."

Hakkı saydığı yüzdeyi alamamış olacağı için aleyhinde elle tutulur bir delil olmıyacaktı: Bir kere tevkif edildikten sonra, Nesim'in söyliyeceklerinin de hükmü yoktu. Evet, genç kadın vakıa ağzının suyunu akıtan dolarları elde edemeyecekti ama, ne ziyanı var? Kimbilir belki de 2 inci Büro onu mükâfatlandırırdı...

Yemeğini odasında yedikten sonra, Eva Eric'e şu şekilde başlıyan uzun bir mektup yazdı:

"Sevgilim, senden haber getiren arkadaşın Charvet'nin ziyaretine ne kadar sevindiğimi bilemezsin."

10

ERTESİ GÜN, Eva, gözlerini elektrikli saatin, kadranından ayıramaz olmuştu. Sabah gözlerini açtığı andan itibaren hep aynı soru zihnini kurcalamıştı: "Nesim parayı ödeyecek miydi acaba?" Ödememeğe karar verdiyse, Eva tarafından ihbar edilmek korkusiyle otelden ayrılıp şehir dışında bir yere gizlenmiş olmalıydı... Ama çek'ini almadan Cezayir'i terketmiyeceğine Eva emindi. Çek'i, 500.000 doları ödemeden elde etmenin tek çaresi ise, adamlarına otelin kasasını soydurmaktı ki, bu son derece tehlikeli ve muvaffakiyet şansı mahdut bir teşebbüs olurdu. Gece ve gündüz, bir sürü kişi resepsiyon bürosunun önünden geçiyordu. Üstelik, Nesim'in hakikî polis zannettiği adamlar henüz holdeki gözetleme mevkilerinden ayrılmış değillerdi.

Nesim otelden çıkmış olsaydı, ikisinden birinin Eva'yı haberdar etmemesi imkânsızdı: Demek ki Nesim hâlâ dairesindeydi. Silâh kaçakçısı için bir hâl çaresi daha vardı: Eva'ya çek'i teslim eden adamı, genç kadının kendisine şantaj yaptığından telsizle haberdar etmek. O zaman Arap, Nesim'in adına ikinci bir çek yazabilirdi, ama Mısırlı'ya pek fazla itimadı olmadığına göre böyle bir teklifi reddedeceğine şüphe yoktu. Reddetmese dahi, bu, ilk çek'in yani Nesim'in aleyhindeki en kıymetli delilin Eva vasıtasiyle Charvet'nin eline geçmesini önleyemezdi.

Bu çeşitli nazariyeleri zihninde evirip, çevirdikçe, maceraperestin, istenilen meblâğı toparlamak için uğraştığına Eva'nın kanaati kuvvetleniyordu.

On ikiye beş kala odanın kapısı dört kere hafifçe vuruldu. Eva, Nesim'in adamı olan garsonun kendine has vuruşunu derhal tanıdı. Nitekim kapısını aralayınca garson kendisine, "Bay Nahum, bir, iki dakikaya kadar Kontes Hazretlerini görmeğe gelecek. Her şeyin hazır olmasını rica ediyor," diye haber verdi.

Ve genç kadının cevabını beklemeden gitti. "Her şeyin hazır olması", Eva'nın çek'i el altında bulundurması demekti.

Derhal telefona giderek veznedarı aradı:

— "Alo! Veznedarsınız, değil mi? Ben, Kontes de Maubert... On dakikaya kadar, dün sabah kasanıza bıraktığım zarfla odama çıkmak lûtfunda bulunur musunuz? Mukabilinde size, bana verdiğiniz makbuzu iade edeceğim... Teşekkür ederim."

Ahizeyi yerine koyarken yüzü gülüyordu: Veznedarın odada mevcudiyeti, Nesim bir şiddet hareketi tasarladığı takdirde, Eva için son derece avantajlı olacaktı.

Aradan iki dakika geçmeden kapı tekrar vuruldu. Eva, "Girin!" diye seslendi.

Gelen Nesim'di tabiî.

Adam, ilk defa olarak nezaket formüllerine başvurarak vakit kaybetmedi:

— "Çek burada mı?" diye sordu.

— "Onu ancak, bana borçlu olduğunuz paraları şu masanın üzerine dizdikten sonra görebileceksiniz."

Mısırlı cevap vermeye lüzum görmeden biner dolarlık banknotlardan müteşekkil desteleri ceplerinden bir hokkabazın mübalâğalı hareketleriyle çıkarmağa koyuldu. Çıkarılacak deste kalmayınca, sadece:

— "Sayın!" dedi.

— "Lüzumsuz... Hiç değilse sayıları itibariyle size itimadım var!"

Buna rağmen, masanın üzerinden rastgele bir deste alarak banknotları, yatağının başucundaki lâmbanın ışığında teker teker muaeyene etmeğe koyuldu. Aynı zamanda kâğıt paarları adeta şehevî bir zevkle okşuyordu.

Mısırlı, "Bir kalpazan çetesi idare etmediğime emin olabilirsiniz!" diye homurdandı.

Eva güldü:

— "Sizden her şeyi beklerim!... O kadar becerikli bir adamsınız ki!"

İlk desteyi masanın üzerine bıraktıktan sonra bir ikincisini aynı muameleye tâbi tuttu. Sonra, sıra üçüncü ve dördüncü destelere geldi.

Sabrı taşan erkek, "Bu komedi daha ne kadar devam edecek? Kaybedilecek vaktim yok, benim!" diye söylendi.

— "Vaktinizin olmadığı malûm... Ama siz gittikten sonra bir şikâyetim de olsa, iş işten geçmiş olur. Bu itibarla henüz vakit varken tedbir almalıyım."

Beşinci, atılınca ve yedinci desteleri de rastgele seçerek muayene etti. Bu arada, şişman adamın, nemli elleriyle boğazını sıkmak arzusunun önüne zor geçtiğini hissediyordu...

Derken kapı vuruldu. Nesim, endişeyle, "Bu da ne?" diye sordu.

Eva gülümsiyerek cevap verdi:

— "Ne olacak? Çek!"

Muhatabı daha yerinden kıpırdamağa vakit bulamadan kapıyı açtı. Veznedara, "Buyurun, beyefendi!" dedi.

Adam, masanın üzerine saçılmış banknotlara alık alık bakakalmıştı. Eva, fazla düşünmesine meydan vermeden, "Zarfım yanınızda, değil mi?" diye sordu.

— "Burada, Kontes Hazretleri."

— "Teşekkür ederim... Ben de size makbuzunu iade ediyorum."

Gece masasının gözünden aldığı makbuzu adama verdikten sonra, "Gitmeden önce, şu paraları yanınıza almak lûtfunda bulunun," dedi.

Zarif bir el hareketiyle masanın üzerindeki desteleri işaret etmişti.

— "Onları benim namıma kasanıza koyarsınız," diye ilâve etti. "Hazırlıyacağınız makbuzu birazdan aşağı inince sizden alırım. Burada bin dolarlık beş yüz banknot var. Onları götürmeden önce bir kere sayın."

Zarf hâlâ elinde olan Eva, Nesim'e gülümsiyerek bakarken veznedar saymağa başladı.

Neden sonra, "Hesap tamam," dedi.

— "İyi öyleyse. Banknotları götürmek için, kocamın geçen izninde unuttuğu şu evrak çantasını size vereyim..."

Veznedar, desteleri çantanın içine yerleştirirken, Eva zarfı Nesim'e uzattı. Şişman adam bittabi derhal zarfı yırtarak içindeki çek'i kontrol etti. Veznedar işini bitirince Eva, odanın kapısını açtı.

— "Birazdan görüşürüz! Sizi rahatsız ettiğim için de özür dilerim," dedi.

Eva ile Nesim yalnız kalmışlardı. Genç kadın aynı alaylı tebessümle, "Çek'in zarfın içinde olduğuna kanaat getirdiniz, değil mi?" dedi.

— "Çalışma tarzınıza hayran olduğumu itiraf edeyim!"

— "Çalışmamda hiçbir fevkalâdelik yok, emin olun..."

— "Haydi canım! Veznedar size makbuzu hemen yazıp verseydi, o gittikten sonra, sizi haklayıp o kâğıdı almadan ve birazdan vezneye sizin namınıza takdim etmemden endişe edebilirdiniz..."

— "Demek bunu siz de düşündünüz... Desenize, sizden önce aklettmekle isabet etmişim!"

— "Veznedar gibi buradan çıkıp gitmekten başka yapılacak işim kalmadı."

— "Beni bu kadar çabuk mu terkedeceksiniz?"

— "Sizin de benimle beraber gelmemenize esef ederek gidiyorum. İnsanlık hali bu, fikrinizi değiştirmediniz ya? Bu takdirde sizi götürmeğe amadeyim."

— "Bu son iltifatınız beni son derece mütehassis etti. Ne çare ki kocamı beklemeyi tercih ediyorum."

— "Öyle ya, kahramanın dönüşünü şerefiyle mütenasip şekilde tes'id etmek şimdi elinizde..."

— "Çabuk gidin, Nesim! Böylesi ikimiz için de daha hayırlı! Dünkü konuşmamızdan sonra Kumandan Charvet ziyaretime geldi. Lâf arasında bana, sizin hakkınızda ne düşündüğümü sordu..."

— "Siz de ne cevap verdiniz?"

— "Dostların en sevimlisi ve itimada lâyık bir adam olduğunuzu."

— "Ödediğim ücretle, bu cevaba bol bol hak kazandım ya!"

— "Charvet'den sakının! Onun, göründüğünden daha kurnaz olduğuna eminim!"

— "Ben de öyle: 2 nci Büro'nun şöhretini duymıyan kalmadı... Yalnız Charvet, benimle boy ölçüşecek çapta adam değil! Her hareketimi dikkatle plânladım... Elveda, Kontes Hazretleri..."

— "Bol şanslar, Mısırlı Bey!"

— "Bunu da mı biliyordunuz?"

— "Ne zannettiniz?"

— "Şimdiye kadar tanıdığım en hayret verici kadınsınız ve öyle kalacaksınız galiba..."

— "Şimdiye kadar tanıdığınız kadınlar içinde size en pahalıya mal olanı da benimdir herhalde?"

— "Yoksa sizi bu sıfatla hatırlamamı mı istiyorsunuz?"

— "Şüphesiz... Erkekler ancak, kendilerini pahalıya satmasını bilen kadınlara hayranlık duyar ve hürmet ederler! Haydi gidin! Artık bana hiçbir şey borçlu değilsiniz..."

Nesim gittikten sonra, Eva epey bir müddet düşünceli kaldı: Erkeği aramıyor, sadece temsil ettiği "maceralı hayatı" özlüyordu...

Bir saat sonra Eva, hâlâ üst üste sigaralar yakıp vakit geçirdiği odasındaydı. Aylardan beri ilk defa hakikî başarının verdiği huzuru tadıyordu. Para hırsı şimdilik tatmin olmuştu. Yeni kavuştuğu dolarların da ilâvesiyle, birkaç bin İsviçre frangı, Veran'ın hediye ettiği mücevherler ve altınlardan ibaret La Tilleraye'daki gizli hazinesi külliyetli miktarda kabaracaktı. Veran işindeki başarısızlığı bol bol telâfi etmiş demekti.

Odasından kıpırdamaması, Nesim'e otelden çıkmak için vakit bırakmak içindi. Onu şaşırtan husus, holdeki casusların şimdiye kadar onu, maceraperestin gittiğinden haberdar etmemiş olmalarıydı. Nesim'in, işi böyle uzatması budalalıktan başka bir şey değildi... Charvet onu durdurmağı akletmeden uzaklaşması ve izini kaybettirmesi şarttı. Kat garsonu vasıtasiyle Nesim'i tehlikeden haberdar edebilmek için zile bastı.

Ama gelen garson beklediği adam değildi. Eva, "Yoksa kat garsonu yine mi değişti? Sizi şimdiye kadar gördüğümü hatırlamıyorum." demekten kendini alamadı.

— "Ben, yeniyim, hanımefendi. İşe gireli bir saat ya oldu, ya olmadı."

— "Sizden önceki arkadaşınız ne oldu?"

— "İstirahate çekildi. Biz nöbetleşe çalışırız... Bir şey mi arzu ettiniz?"

— "Bir viski istiyecektim ama, vazgeçtim. Bar'a inmeği tercih ediyorum."

Şimdi Eva, bir an evvel hole inip ajansın detektiflerinin orada olup olmadıklarını görmekten başka bir şey düşünemez olmuştu. Adamlar orada oldukları takdirde, Nesim henüz otelden çıkmamış demekti. O zaman Eva ona, diğer sadık adamı olan barmen vasıtasiyle tehlikenin arttığını ve bir an evvel gitmesini bildirmenin çaresine bakacaktı.

Bir an, eskisi gibi Mısırlının odasına gitmeği bile düşünmüştü... Ama bu, tehlikeli olurdu. Hem bir an evvel gitmesini dilediği adamı tekrar görmeği katiyen arzu etmiyordu.

Odadan çıkmadan önce, topaç haline getirerek detektiflerden birine vermeği tasarladığı bir pusula karaladı:

"N. in otelden çıktığını bana haber vermeniz lüzumsuz. Holde bulunmayışının beni haberdar etmeğe yeter. N. çıkarsa, bu, Cezayir'i terkedeceği mahalle gitmek içindir. Bu, liman, hava alanı veya Tunus, yahut Fas hudutları olabilir. Bırakın gitsin. Yalnız Fransız arazisinde olmadığına kanaat getirince, beni derhal haberdar edin. Lüzumlu masrafları yapmaktan çekinmeyin. Ajansınıza lâzım gelen tahsisat verilmiştir."

Hole inince Eva, birbirine birkaç metre mesafede oturup gazetelerini okuyan adamlarını gördü. Bir tanesinin önünden geçerken kasten çantasını yere düşürdü. Adam, çantayı almak üzere eğilince de kâğıt topacını, "Çok naziksiniz, beyefendi. Teşekkür ederim," diyerek eline verdi.

Nesim hâlâ dairesinde mahpustu demek. Bar'a gitmezden önce, Eva vezneye de uğrıyarak adına hazırlanan makbuzu aldı.

Bar'a girince birden şok oldu: Barmen, öteden beri görmeğe alışık olduğu adam değildi. Fakat bir an sonra, Nesim'in adamlarının teker teker kaybolmalarının, efendilerinin de bu yolu tutmak üzere bulunduğu mânasına geldiğini aklederek rahatladı. Bir kadeh şampanya ısmarladıktan sonra, yeni barmen'e, "Arkadaşınız ne oldu?" diye sordu.

— "Bir saat kadar evvel birden hastalanıp evine dönmek zorunda kaldı. Ben, lokantanın personeline mensubum, hâlâ birkaç kere orada zatıâlinize de hizmet etmiştim."

— "Tevekkeli yüzünüüz bana tanıdık gelmedi ...Zavallı Fred! İnşallah rahatsızlığı mühim bir şey değildir! O kadar sempatik çocuk ki!"

Şampanyasını içerken Eva, Fred'in hastalığının hakikî sebebini otelde bilenin bir kendisi olduğunu düşünerek gülümsüyordu. Fakat ar-

kasında bir sesin, usulca, "Kontes Maubert'siniz, değil mi? Polis..." dediğini duyunca tebessümünden eser kalmadı.

Aynı zamanda bir el, barmen'in görmiyeceği bir şekilde kendisine, "Millî Emniyet" ibaresini taşıyan bir kart uzatmıştı.

Eva, soğukkanlı görünmeğe çalışarak, "Kiminle teşerrüf ediyorum?" diye sordu.

Aldığı cevap şu oldu:

— "Müfettiş Meynier..."

Eva'nın bir şey söylemesine meydan bırakmadan müfettiş, bar'a aksi cihetten yaklaşıp o da ilkine benziyen bir kart gösteren diğer bir adamı işaret etti:

— "Meslektaşım Müfettiş Denain... Lûtfen bize refakat edin, Kontes Hazretleri."

— "Niçin? Anlıyamıyorum..."

— "Yanımızda bir tevkif müzekkeresi var... İyisi mi, dikkati çekmeden buradan çıkın... Biz, sizi takip ederiz. Kapının önünde sizi bir otomobil bekliyor."

— "Kocamın Albay de Maubert olduğundan haberiniz yok galiba?"

— "Orasını biliyoruz, Hanımefendi."

— "Sizi yüksek makamlara şikâyet edeceğim..."

— "Bunu, sizi sorguya çekeceklere izah edersiniz ...Bizim bu işteki rolümüz, verilen emri yerine getirmekten ibaret... Bu itibarla, sesinizi çıkarmadan bizimle gelmeniz, hakkınızda daha hayırlı olur."

— "Bir yerden borçlu olarak çıkmak âdetinde değilim, Müfettiş Bey!"

Tezgâhın üzerine bir banknot fırlatarak barmen'e, "Üstü sizin olsun!" dedi.

Holden, kabil olduğu kadar tabiî görünerek geçmeğe ve Nesim'i gözetlemeleri için bıraktığı iki detektifle göz göze gelmemeğe çalıştı.

Müfettişlerden biri öne, şoförün yanına geçerken, Eva'nın ikinci müfettişle arkasına yerleştiği otomobil, oldukça kısa bir yolculuktan sonra, kapısında iki paraşütçünün, mitralyözle nöbet bekledikleri bir binanın önünde durdu. Yolda Eva komşusuna, "Bu emrin kimden çıktığını öğrenebilir miyim?" diye sormuş, fakat sualine cevap alamamıştı.

Yine iki müfettişin ve kendilerini binanın kapısında karşılıyan sivil bir şahsın refakatinde dik bir merdiven çıktıktan sonra Eva, ucunda bir kapının göründüğü uzun bir koridoru da aştı. Onu, yegâne mobilyası iki sandalye ile üzerinde, bir tek dosya ile telefondan başka eşya olmıyan bir masadan ibaret küçük bir odaya aldılar. Kapı arkasından kapanınca Eva, odada bulunan adamla krşı krşıya kaldı. Bu zat, buz gibi bir sesle, "Oturun, hanımefendi," dedi.

Bu zat, Charvet idi. Ama bir akşam evvel Eva'nın ziyaretine gelenden çok farklı bir Charvet: Sırtında üniforma vardı; tavrı gergin, sesi

sert, katî ve metodikti. Eva, güzel kadınların hayranının değil, 2 nci Büro'nun, hislere yer vermiyen amansız mensubiyle karşı karşıya olduğunu anladı.

Masanın öbür tarafındaki sandalyesine oturduktan sonra Charvet, doğrudan doğruya mevzua geçti:

— "Bilmemeniz ihtimalini hesaba katarak, evvelki günün akşamı, milliyeti öğrenilemiyen bir şilebin, Bone yakınlarında br koyda, önemli miktarda silâh ve cephaneyi karaya çıkardığını size esefle bildiririm. Dikkatli kontrolumuza rağmen, maalesef bu manevra başarı ile neticelendi: Gemi sonra Fransız sularınnı dışına iltica etmeğe muvaffak olduğu gibi, kamyonlar tarafından teslim alınan mal da âdeta yeryüzünden silindi... Makineli, havan ve hafif topların mevzuubahis olduğunu tahmin ettiğimiz cihetle, bu havadise ne kadar üzüldüğümüzü söylemeğe hacet yok."

Eva, kaşını oynatmadan Kumandanı dinlemişti. Kendisine dik dik bakmağa devam eden subay, aynı tonla devam etti:

— "Lâzım gelen tedbirleri aldığımızı ilâveye hacet yok; düşmanlarımıza gönderilmiş olan bu silâhları yakında ele geçirmeği umuyoruz... Muhabirlerimizden biri vasıtasiyle öğrendiğimiz bir hususu da, bu alışverişin organizatörünün dostunuz Nesim Nahum olduğudur."

Charvet burada susmuş ve sözlerinin, Eva'nın yüzündeki tepkisini gözlemeğe koyulmuştu. Fakat, genç kadın tınmadı bile.

— "Sözlerinize inanıyorum, Kumandan. Yalnız benimle bu iş hakkında ne gibi bir alâka gördüğünüzü ve bu tevkif müzekkeresini neden imzaladığınızı anlıyamadım."

Altın tabakasından aldığı sigarayı uzun çubuğuna ağır ağır yerleştirdikten sonra, "Kibritiniz var mı, Kumandan?" diye sordu.

— "Soğukkanlılığınıza şaşıyorum, Hanımefendi..."

— "Niçin sinirli olacakmışım? Bay Nahum'dan bir şikâyetiniz varsa, neden doğrudan doğruya kendisine müracaat etmiyorsunuz?"

— "Sizin fikrinizi almadan bunu düşündüğümüze emin olabilirsiniz... Ne çare ki Nesim Nahum, tevkifine birkaç dakika kala otelinden çıkmağa muvaffak oldu."

Muhatabı sözüne devam ederken Eva, sigarasından uzun bir nefes çekti:

Charvet, "Otelde, hepsi kendisiyle aynı zamanda kaçan suç ortakları olduğuna dair elimizde deliller var," dedi. "Sırf personele tahsis edilmiş olup binanın arka cephesinde bulunan servis kapısından çıktıklarına kaniiz."

— "Bu söylediklerniz beni hayal kırıklığına uğrattı. Dün de size söylediğim gibi, bu Nesim Nahum'a sempatim vardı..."

— "Belki de bu sempatiyi kazanmak için, elinde olan her şeyi yaptı..."

— "Bana karşı tam bir centilmen gibi davrandı."

— "Sizin de tam bir hanımefendi gibi davranmış olmanız şartiyle, bu dediğinizi kabul ederim. Nasıl?"

— "Hususî hayatımı kastediyorsanız, orasının benden başkasını alâkadar etmediğini bilmenizi isterim, Kumandan!"

— "Hakkınızda hüküm vermek bana düşmez, hanımefendi! Hareketlerinin cemaate zarar vermemesi şartiyle, herkes dilediğini yapmakta serbesttir. Fransa'nın da büyük bir cemaat olduğunu size hatırlatırım. Bir Neşim'le münasebet kurmuş olmanız her ne kadar beni ilgilendirmezse de buna şaşmakta haklı olduğumu itiraf edin. Evliliğinizden beri gayet asil bir isim taşımakta olduğunuz gibi, arkadaşı olmakla iftihar ettiğim bir adamın karısısınız... Yalnız siz, bütün dünyanın ordularında şeref meselesi diye bir şey olduğunun farkında değilsiniz galiba; arkadaşlarımızı bunu hiç hak etmedikleri halde gülünç mevkie düşürülmüş görmekten hoşlanmayız!"

— "Geçmiş bir devrin lisanını konuşuyorsunuz, Kumandan!"

— "Bir Nesim Nahum'a karşı, menfaat arzusundan gayri bir his duyabileceğinize inanamıyorum... Maalesef açık konuşmak zorundayım. Böyle bir herifin dostu olmağı, sırf maddî avantajlar sağlamak düşüncesiyle kabul ettiğinizi itiraf edin..."

— "Zannettiğimden de kaba bir adammışsınız!"

— "Benim için ne derseniz deyin, hanımefendi. Ama ben, bu şekilde hareket etmenizin sadece kendi kabahatiniz olmadığına inanmakta devam ediyorum... Çocukluğunuzla gençliğinizin çok çetin şartlar içinde cereyan ettiğini biliyor ve o zamandan içinizde, aşırı bir ıstırap ve sefalet korkusu kalmasını anlayışla karşılıyorum. Ama bir de vicdanınızın sesini dinleyin. Bu, şimdiye kadar iyiliğinizden başka bir şey düşünmemiş bir adama fenalık yapmak hakkını size veriyor mu? O ki başta ben olmak üzere, en samimî dostlarının nasihatlerine rağmen, sizinle evlenmek için mesleğini feda etmekten çekinmedi... O ki..."

Telefonun sesi, Ciharvet'nin sesini kesti. Genç adam ahizeyi kulağına götürdü:

— "134 No. lu posta... Sizi dinliyorum..."

Charvet, görünmeyen muhatabına hiçbir sual sormadı, sadece muhaverenin sonunda, "Pekâlâ. Beni hâdisenin gelişatından haberdar edersiniz," demekle yetindi.

Ahizeyi yerine koyduktan sonra, Eva'ya "Nesim Nahum'un Amerikan markalı otomobili, şehrin dışında terkedilmiş olarak bulunmuş," dedi.

— "Bundan bana ne?"

— "Dostunuzun, Tlemcen'e doğru son süratle giden siyah bir otomobilin içinde görülmüş olması da mı sizi alâkadar etmiyor? Meçhul bir istikamete hareket edecek bir uçağa yetişmenin mümkün olacağı,

Fas'a geçmeğe çalıştığı belli... Ne çare ki gereken tedbirler alındı. Siyah otomobil hiçbir zaman hududa ulaşamıyacak... Bu malûmatı size vermemden maksat, Nesim Nahum tevkif edilmezden önce bize yardım etmenizin menfaatiniz icabı olduğunu anlamanız... Onu, hepimizden iyi tanıyorsunuz. Bir kere ele geçince bu adamın, sizi suç ortağı olarak ihbar etmiyeceğini bir an tasavvur edebiliyor musunuz?"

— "Suç ortağı değilim ki!"

— "Suç ortağısınız, hanımefendi... Odanızda, otelin veznedarının huzurunda size 500.000 dolar vereli iki saat olmadı..."

— "Veznedar yalan söylüyor! Odama girdiği zaman, bu para masamın üzerindeydi. Gerçi Bay Nahum da odadaydı ama, bu, paranın bana onun tarafından verildiği mânasına gelmez. Veznedar, Nesim Nahum'un, bu parayı bana verdiğini gözleriyle gördüğünü ispat etsin bakayım."

— "Demek bu Nesim Nahum'a o kadar itimadınız var ki bu muazzam serveti gözlerinin önüne sermekten çekinmediniz? Diyecek yok doğrusu! Aynı şahit, o parayı saydıktan sonra, sizin Nesim Nahum'a, dünden beri otelin kasasında olan ve sizin ona, odanıza getirmesini rica ettiğiniz bir zarf verdiğinizi iddia ediyor."

— "Öyle olsa bile, ne olacakmış? Bu, tamamen hususî mahiyette bir mektuptu..."

— "Keşke dediğiniz doğru olsaydı... Ne çare ki geçen gece, bir polis komiserinin nezaretinde kasayı açtırdık... Teşekküllerimizin elinde, bir zarfı açmağa hacet kalmaksızın içindekini okumasını mümkün kılan cihazlar olduğunu bilmiyor olamazsınız... İşte böylece, hususî mahiyetteki mektubunuzun, Nesim Nahum adına, Caracas'ta ödenmek üzere yazılmış pek mühim bir çek olduğunu öğrendik."

— "Zarfın içinde ne olduğundan haberim yoktu."

— "Halbuki vazifeniz onu, yazıldığı şahsa teslim etmekti... Dün, gece kıyafetiyle otele dönerek sabahın beşinde veznedarı uyandırdınız ve zarfı kasaya koymasını tembih ettiniz... Ne kadar garip, değil mi? Çok şık bir hanım gece yarısı otelden çıkıyor ve beş saat sonra, böyle bir çek bulmuş olarak dönüyor !Takip edildiğini zannederek odasından çıkmağa cesaret edemiyen Nesim Nahum'un tasvibiyle belli bir yere gittiğinizden başka ne sonuca varabiliriz?"

Eva, artık bir şey söylemiyordu. Charvet devam etti:

— "Garip bir tesadüf daha var: Çek'i, size demin bahsettiğim gemi, yükünü teslim ettiği saatte aldınız. Bundan da, iki milyon doların, bu silâh kaçakçılığının organizatörüne verilen komisyon olduğu neticesini çıkarmak zorundayız. Şu telefon, Nesim Nahum'u taşıyan otomobilin durdurulduğunu bildirmeden önce konuşmamakta hâlâ inat mı ediyorsunuz, hanımefendi?"

— "Söyliyecek bir şeyim yok."

— "Yazık! Zira telefon çaldığı zaman, iş işten geçmiş olacak! O za-

man, sizin için elimden bir şey gelmiyecek ve işin içinden sıyrılmağa muvaffak olamıyacaksınız! Susmanız karşısında, anlatacaklarımı bitirmek zorundayım: Demin otelin barına inmeden önce, otelin veznedarından, bu 500.000 doların size ait olduğunu ispat eden makbuzu aldınız... Tevkifinizden sonra atmadığınız bu makbuz, halen dizlerinizin üzerindeki çantadadır. Bu itibarla, çantanızı kontrol etmeme müsaade edin, aksi takdirde, sizi üzerinizin aranması gibi tatsız bir muameleye maruz bırakmak zorunda kalacağım."

Kısa bir tereddüt anından sonra Eva, muhatabına çantasını uzattı; Charvet'nin de, pudriyerin arkasında gizli, dörde katlanmış makbuzu bulması uzun sürmedi.

— "Çantanızı iade ediyorum, hanımefendi. Ancak otel tarafından verilmiş bu makbuzu alıkoymak mecburiyetinde olduğumu takdir edersiniz."

O esnada telefon yine çalmağab aşladı:

— "Burası 134. Sizi dinliyorum..."

Chavert'in muhatabı bu defa ilk seferinden daha uzun konuştu: Chavert ise önündeki kâğıda bir şeyler kaydediyor. Ahizeyi yerine koymadan önce sadece, "Aferin. İyi çalışmışsın..." dedi.

Eva'ya uzun uzun baktıktan sonra da, "Sempati beslediğiniz şahsiyetle siyah otomobildeki diğer iki kişinin maatteessüf artık hayatta olmadıklarını size haber vermek zorundayım, hanımefendi," dedi. "Verilen ihtarlara rağmen, bir yol barajını aşmak istemişler... Adamlarımız çarnaçar ateş açmışlar, sonradan da otomobilden üç ceset çıkarmışlar. Nesim Nahum'un ceketinin iç cebinden ona vermiş olduğunuz çek bulunmuş..."

Yüzü bembeyaz olan Eva, başını eğmişti. Karşısındaki erkeğin yüzüne bakmadan titrek bir sesle, "Beni ne yapacaksınız?" diye sordu.

Cevap vermeden önce Chavet, epey düşündü:

— "Nesim Nahum, konuşmadan önce öldürüldüğü için, bir bakıma talihliymişsiniz... Artık sizi ihbar etmesine imkân yok... Benim vazifem sizi tevkif etmek ama, tereddüt ediyorum... Size herhangi bir saygım olduğu için zannetmeyin... Sırf Albay de Maubert'in asil ve temiz adının böyle bir maceraya karışması ordu makamlarınca hoş görülmiyeceği için... Bir Fransız subayına kendinizi nikâhlattığınız gün cidden mükemmel bir iş başarmışsınız... Şimdi ben, taşıdığınız isme hürmeten bize yardım etmeye razı olacağınızı ümit ediyorum... Dikkat edin: Sizden istiyeceğim yardım, sadece bir defalık bir şey."

Eva başını kaldırıp subaya dikkatle baktı:

— "Size benden ne gibi bir yardım gelebilir ki? Bilmediğiniz bir şey yok ki!"

— "Bilmediğimiz tek tük birkaç şey var, hanımefendi... Silâh kaçakçısı öldü, iki milyonluk çek kullanılmıyacak... Ama bu para hâlâ Ca-

racas'ta olup başka silâh kaçakçılarına ödenebilir! Bu kadar para uğruna bu çirkin maceraya atılacak alçaklar çıkmakta gecikmez. Bu itibarla, asıl teşkilâtın başını yok etmek lâzım! Siz o başı tanıyorsunuz: Nesim Nahum'a verilmek üzere size çeki teslim eden adamdır... Onun kim olduğunu bize gösterebilirseniz, gözümüze pek büyük bir suçlu olmaktan kurtulur, yine sizi seven erkeğin karısı olursunuz."

Bu defa düşünmek sırası Eva'daydı. Arabı ihbar etmekle bir şey kaybetmezdi. Hattâ adam buna haketmişti! Ama Fransa'nın düşmanı olduğu için değil, sırf Eva'nın dişiliğini hiçe saydığı için. Genç kadın ondan, bu hakaretin acısını çıkarmağa yemin etmişti, şimdi bu imkân kendisine veriliyordu. Bu işi yaparken ne Eric'i, ne de onu sinesine kabul eden memleketi düşünüyordu: Tek düşüncesi kendi kendisiydi... Bildiklerini açıklamayı reddettiği takdirde, sadece tevkif edilip muhakeme olmakla kalmıyacak, aynı zamanda herkesin imreneceği bir kadın olmak uğruna altı yıllık emeği boşa gidecekti. Tereddüde mahal yoktu! Yumuşak bir sesle, "Size yardım etmek isterim, Kumandan, yalnız, çek'i bana veren şahsın hakikî hüviyetini bilmediğimi söylersem, bilmem bana inanır mısınız?" dedi.

— "Bu adamın, size ismini açıklamamak gibi en basit tedbire başvurduğuna inanırım ama yüzünü sizden gizlemesi için de bir sebep yoktu herhalde."

— "Uzun boylu ve yakışıklıydı... Hakikî bir Arap tipi. Otuz beş yaşlarında kadar görünüyordu. Kısa kara sakalı ona çok yaraşıyor ve yüzüne bir aziz ifadesi veriyordu... Fransızcası mükemmeldi; nitekim Nesim bana, tahsilini Fransa'da yapmış olduğunu söyledi. Onu gördüğüm her iki defa da Avrupaî tarzda giyinmişti ve pek şık ve zarif bir hali vardı..."

— "Onu nerede gördünüz?"

— "İki defa da aynı yerde: İlk defasında Nesim Nahum'a refakat ediyordum... İkincisinde, yani bana çeki verdiği gece, yalnızdım... Her iki defa beni ona siyah bir otomobille götürdüler. Bu, herhalde firar için kullanılan otomobil olacak... Yolculukların ikisinde de geçtiğimiz yolları not etmeğe çalıştımsa da nafile. Otomobil, bir sürü yere girip çıktı ve hatırlıyamıyacağım daracık yollara saptı... Emin olduğum tek bir şey varsa, o da, güney istikametinde şehirden çıktığımız ve katettiğimiz mesafenin yüz kilometre civarında olmuştur."

— "Bu karşılaşmaların olduğu yer nasıldı?"

— "Arap stilinde inşa edilmiş, mazgallı, koyu sarı renkte bir bina idi. Etrafındaki bahçe taraçalar halinde tertip edilmiş olup yüksek bir beyaz duvarla çevriliydi... Duvarın içindeki bahçe kapısı iki kanatlıydı. Bu kapının arkasında mitralyözlerle silâhlı dört kişi gördüm. Kapı ile ev arasında palmiyelerle çevrili geniş bir yol var."

— "İçerisinin nasıl döşenmiş olduğunu söyliyebilir misiniz?"

— "Alçak tavanlı, geniş salonlardan geçtim. Bunların duvarları ile yerleri harikulâde halılarla kaplıydı; bir, iki parça mobilya da sırf Arap stilindeydi."

Eva konuşurken Charvet habire not almıştı. Sonunda, "Tarifleriniz bizim için ilk ipucu, Hanımefendi," dedi. "Vakıa daha bir şey öğrenmiş sayılmayız ama, bazan ilk bakışta önem verilmiyen bir ipucu meselenin halledilmesine yetiyor! O adamla konuştunuz mu?"

— "Evet... Hele ikinci defa."

— "Size neler anlattı?"

Pek kısa bir duraklamadan sonra Eva cevap verdi:

— "Sudan şeyler..."

— "Buna emin misiniz? Bu ikinci konuşmanızın, o an dikkatinizi çeken bir hususiyeti yok muydu?"

Eva, yine tereddüt ettikten sonra itiraf etti:

— "Eric'ten bahsedildiğini duyduğunu iddia etti..."

— "İmkânı yok!"

— "Gûya Millî Kurtuluş Ordusunun bir Arap muhabirinden dinlemiş. Bu muharip, Fransız paraşütçüleri tarafından esir edilerek gönderildiği bir kamptan kaçmaza muvaffak olmuş... Paraşütçülere kumanda eden yüzbaşı, esirleri bir köy halkının katlinden sorumlu saydığı için onları kurşuna dizdirmeğe kalkmış; Allahtan Eric son dakikada müdahale ederek bu adamların katliamla alâkaları olmadığını bildiğini söylemiş. Eric'in sayesinde, kurşuna diizlmiyerek harp esiri sıfatiyle başka bir kampa nakledilmişler."

— "Muhatabınızın bu kampın yeri hakkında bir şey dediğini hatırlıyor musunuz?"

— "Constantine civarında olduğunu söylemişti."

— "Demin anlattığınız hâdiselerin şahidi, o kamptan mı kaçmış?"

— "Öyle anlaşılıyordu."

— "O cihet mühim. Ziyaretine gittiğiniz adam, bu hâdiselerin ne kadar zaman evvel cereyan ettiğine dair bir şey söylemedi mi?"

— "Sade, "Birkaç ay oluyor..." dediğini hatırlıyorum..."

— "Birkaç ay mı?"

Charvet, Eva'nın cevabını beklemeden telefonu açmış ve, "Bana 84 numaralı dosyayı getirin..." diye emretmişti.

Sonra, Eva'ya izah etti:

— "Bir kampta mahpus bulunan her esirin bir fişini bulundurmak âdetindeyiz. Vakaların ekserisinde bu adamlar bize hakikî isimlerini vermiyorlar; ama fotoğraflarını çekmemizin önüne geçemiyorlar. Bu sayede bazan, kaçmağa muvaffak olanlarını yakalıyabiliyoruz. 84 No. lu dosyada, son on iki ay zarfında kaçanların fotoğrafları ve hüviyetleri var. Göreceğiniz gibi, kamplarımız çok iyi muhafaza edildiği için kaçabilenler pek mahdut!"

Bir memur dosyayı getirince Charvet Eva'ya, "Gelin, yanıma oturun, hanımefendi," dedi.

Dosyanın her sayfasında yüzden ve profilden alınmış fotoğraflarla o şahısların hüviyeti hakkında malûmat bulunuyordu.

Eva gayri ihtiyarî, "Bu Arapları birbirinden nasıl ayırt edebildiğinize şaşıyorum," dedi. "Bana, hepsi birbirine benziyormuş gibi geliyor."

— "Biz o fikirde değiliz..."

Sayfalar hiç durmadan çevriliyor, resimler birbirini takip ediyordu. Eva birden sordu:

— "Bu suratları ne diye bana gösteriyorsnuuz, Kumandan?"

— "Aklıma esti... Bu firarilerin arasında, sizi misafir eden adamı tanıdığınızı farzedin..."

— "Yok canım! Onun muharibe benzer hali yoktu!"

— "Nereden biliyorsunuz? Hâlen size en ince ve nazik görüneni dahil, bütün Kuzey Afrika'lıların maskesinin ardında, vahşî bir cengâver ruhu gizlidir."

Charvet bir yandan konuşurken sayfaları çevirmeğe devam ediyordu. Birden Eva, "Durun!" diye bağırdı.

Firarilerden birinin iki resmine dikkatle baktıktan sonra: "Siz haklıymışsınız! Bu, galiba!" diye bağırdı.

— "Emin misiniz?"

— "Evet."

— "Ama bunun, sizin tarifinizdeki gibi sivri sakalı yok."

— "Hiç unutamıyacağım bakışını derhal tanıdım! Hele profili! Yemek yediğimiz kadar onu tetkik etmiştim... Sağında oturuyordum..."

Eva, Charvet'e serî bir bakış attıktan sonra ilâve etti:

— "Yalnız anlıyamadığım bir şey var... Demek esir düştükten sonra firar eden, o?"

— "Bunu da size itiraf edecek değildi ya!"

— "Öyleyse Eric'i gördü?"

— "Orası muhakkak!"

Eva'nın, fotoğrafların altında kayıtlı malûmatı okuyamaması için Charvet, dosyayı alıp ayağa kalkmıştı. Sadece, "Geçen 11 nisan günü firar etmiş," dedi. "Bugün 4 eylül... Arada geçen birkaç aylık müddet size verdiği bilgiye uyuyor."

Bu sözleri müteakip dosyayı kapadı.

— "Hafızanız sizi aldatmadıysa, bu adamı kısa zamanda bulacağımızı tahmin ediyorum, hanımefendi," diye ilâve etti. "Maamafih bulamasak bile, bu yardımınızı unutmıyacağım. Şimdi sizi otelinize götüreceğim. Oraya gelir gelmez, kasaya uğrar ve dolarların bulunduğu çantanın size iadesi için bu makbuzu ibraz ederdiniz... Bana vereceğiniz bu serveti ben de veznedar subayımıza teslim edeceğim. Nesim Nahum hâdisesinden Fransa'nın hiç olmazsa bu kadarcık kârı olsun!... Bu parayla

biz de, ihtiyaç duyacağımız yeni muhbirlerin ücretini öderiz. Bunu, sizin ticarî kabiliyetinize borçluyuz, hanımefendi! Ya siz, bu parayla ne yapmağı tasarladığınızı söyler misiniz?"

Eva, bu defa gayet soğukkanlı cevap verdi:

— "Ben mi? Eric'e, lâyık olduğu lüksü temin edecektim."

— "Onu sevmeniz, mesut olmasına yeter!"

Charvet, bu sözlerden sonra kapıyı açtı ve dışarıda nöbet bekleyen iki silâhlı askere, "Hanımefendiyi, 16 numarlı otomobile götürüp yanında bekleyin," dedi.

Koridora çıkmazdan evvel Eva, gözlerinde endişeli bir bakışla dönerek erkeğe, "Çantayı size teslim ettikten sonra, ben ne olacağım, Kumandan?" diye sordu.

— "Size birazdan söylerim, hanımefendi..."

Az sonra Charvet, şoför erin idaresindeki otomobilde Eva'nın yanındaydı. Beraberinde diğer iki subay olduğu halde gelmişti; bunlar, genç kadına takdim edilmeğe lüzum görmediği bir yüzbaşı ile bir teğmendi.

Otelin önüne geldikleri zaman Charvet Eva'ya, "Tabiî görünmeye bilhassa dikkat edin," diye tembih etti. "Otel müşterilerinin dikkatini çekmek istemezsiniz herhalde. Sizi, resepsiyon bürosunun birkaç metre ilerisinde bekliyeceğim."

Eva, kendisine söylenilenleri, bir makinenin ölçülü hareketleriyle yerine getirdi. Kendisini bekler görünen veznedara bir kelime söylemesine hacet kalmadı: Adam, hemen kasanın bulunduğu odaya girerek çantayı getirdi ve Eva'nın uzattığı makbuzu aldı.

Büroya arkasını dönünce genç kadın, Charvet'nin hemen sağında belirdiğini gördü. Eva'nın uzattığı çantayı bu defa o aldı ve içindekileri, yüzbaşının elindeki başka bir çantaya boşalttı. Bu işler göz açıp kapayana kadar olup bitmişti; Eva, elinden kaçan banknotları ancak hayal meyal görebilmişti... Çantayı kapadıktan sonra, yüzbaşı, "Bunu götürün... Yarın görüşürüz!" diyen âmirini selâmlıyarak çekildi.

Charvet bundan sonra, hâlâ elinde olan boş çantayı Eva'ya iade ederek, "Bu, size ait, hanımefendi," dedi. "Üzerinde Albay de Maubert'in isminin baş harfleri var..."

Eva, çantayı alıp Kumandanın suratına fırtlamak arzusuna zor karşı koydu. Charvet, onun hiddetini görmemezlikten gelerek ilâve etti:

— "Demin içeri girerken, holün soluna baktığınızı farkettim... Evet. Bay Nesim'in gidiş gelişlerini kontrol etmeleri için oraya oturtuğunuz iki hususî detektif artık yerlerinde değiller! Vazifelerinin sona erdiğini kendilerine bildirdik. Aslına bakarsanız, onlardan çok memnunuz; bize çok yardım ettiler... Cezayir'de bu tip ajansların varlığına razı olmamızın sebeplerinden biri de bu. Ücretlerini sizin ödediğinizi düşündükçe güleceğim geliyor! Şimdi müsaade ederseniz, Teğmenle ben, size odanıza kadar refakat edeceğiz..."

Asansörle yukarı çıkıncaya kadar hiçbiri ağzını açmadı. Yukarda Eva, kapısının aralık olduğunu müşahede etti: Charvet ile birlikte içeri girdiler; genç subay koridorda kalmıştı.

Odada, iki hizmetçisi Eva'nın bavullarını yapmakla meşguldular; genç kadın hayretle onlara, "Size bu emri kim verdi?" diye sormaktan kendini alamadı.

Sualini cevaplnadıran Charvet oldu:

— "Ben! Tabiî, sizin namınıza, hanımefendi ...Bu otelden çıkacağınızı size haber vermeği unuttum... Şahsî eşyanızın hiçbir parçasının unutulmadığını kontrol edebilmeniz için buraya geldik... Yalnız acele etmenizi rica edeceğim; vaktimiz dar!"

Telefonla resepsiyonu aradı:

— "Kontes hanımefendinin hesabı hazır mı? Lütfen odasına getirin." Sonra Eva'ye dönerek, "Hafiyelerimizden bir yerden borçlu olarak çıkmaktan nefret ettiğinizi duydum," dedi. "Ne kadar haklısınız!"

Eva, birkaç dakika sonra odaya giren veznedarın getirdiği hesabı gık demeden ödedi. Bu adamın şen suratı hiç unutmıyacak; bu tip çehreler bundan böyle onun için, polis muhbirlerinin alâmeti farikası olacaktı.

Bütün bavullar kapandıktan sonra, Eva, Charvet'nin tavsiyesi üzerine arkasına bir manto aldıktan sonra iki subayın refakatinde odadan çıktı. Charvet, "Burada hava sıcak ama, gittiğiniz yerde üşümeniz kuvvetle muhtemel," demişti.

— "Beni nereye götürüyorsunuz?"

Charvet cevap vermedi.

Genç kadın, otelin holünden sonuncu defa geçtikten sonra, kendini, hâlâ kapının önünde bekleyen askerî otomobilin içinde buldu. Charvet de, "Bavullarınızı tekrar saydım; hepsi yerli yerinde... Haydi şimdi de yolumuza devam!" diyerek yanına yerleşti.

Otomobil, teğmeni otelin önünde bırakarak hareket etti.

Eva alayla, "Maiyetimin gitgide eksildiğine dikkat ediyorum," dedi.

— "Teğmenin otelde daha bir sürü işi var. Sizinkilerden daha yüklü olan Bay Nesim Nahum'un eşyalariyle meşgul olacak!"

— "Demek Bay Nesim, bütün eşyalarını bırakarak kaçmağa kalkmış?"

— "Evet, otomobilde cesedinin yanında bulunan küçük bir bavul hariç, her şeyini... Çanta içindeki telsiz çok entereşandı!"

— "Size ikinci defa soruyorum: Beni nereye götürüyorsunuz, Kumandan?"

— "Hanımefendi, zarurî bir seyahat yapmak arifesindesiniz. Artık Cezayir'de hattâ Kuzey Afrika'da kalmanıza imkân yok... Yalnız Nesim Nahum'u ihbar etmiş olsaydınız, netice sizin için o kadar vahim olmazdı. O adam, hiçbir ideali olmıyan ve yalnız kendi hesabına çalışan âdi maceraperestin biriydi... Ama bana fotoğrafını gösterdiğiniz zat ondan

çok farklı. O hakikî bir idealist ve vatanperver... Kim olduğunu çok iyi biliyoruz. Bu adam, Cezayirin müstakil olmasının şart olduğuna inandığı için Fransa'nın düşmanı. Bizim yerimizde burada Amerikalılar veya Ruslar bulunsaydı, bu idealist onların da aynıderecede düşmanı olurdu. Bu itibarla ona bir bakıma hayranlık duymamak kabil değil. Hâlen isyan hareketinin büyük liderlerinden biri. Zekâsı, kültürü ve pek eski devirlere kadar uzanan asaleti itibariyle Arap âleminin en dikkate değer şahsiyetlerindendir... Tehlikesi de o nisbette! Şu anda, Nesim Nahum'un, ağzından bir tek kelime almamıza imkân kalmadan son nefesini verdiğini bildiğine emin olabilirsiniz. Bu cihetle içi rahattır. Ama onu tevkif ettiğimiz an, tevkifini, çek' teslim ettiği Nesim'in habercisine borçlu olduğunu anlıyacaktır. Bunu, halen serbest dolaşan partizanlarına bildirmesiyle de sizin saatleriniz sayılı olacaktır. Size bizim kadar ıanlayışl davranmıyacak. Bir Arap mahkemesi tarafından idama mahkûm edileceksiniz... O adam henüz tevkif edilmeden gitmeniz bu bakımdan zarurî... Birkaç dakikaya kadar varacağımız hava alanında, bir askerî uçak, sizi Fransa'ya uçurmak için bekliyor! Oradan hiç ayrılmamanız sizin için daha hayırlı olurdu. Mamafih orada gene de buraya nazaran daha emniyette olacaksınız"

— "Fransa'da ne yapacağım?"

— "Orada kocanızın pek sevdiği güzel bir malikâneniz yok mu? Eric ebediyen harb etmiyecek ya. Yakında size döner..."

— "Burada olan bitenlerden haberdar edilmiyeceğine bana söz verebilir misiniz?"

— "Veriyorum. Onu üzmenin faydası ne? Ondaki vazife hissi ile size beslediği aşkın derecesini doğru anladıysam, hâdiseleri öğrenmesi onun için altından kalkamıyacağı kadar müthiş bir darbe olur... Neyse, hava alanına geldik. Otomobil bizi tâ uçağın yanına kadar götürecek. Burada da görülmeniz doğru değil."

— "Fransa'ya ancak kendisiyle döneceğimi söylediğime göre, Eric, bu anî gidişime ne der acaba?"

— "Belki de içi rahat eder. Sizin Cezayirde olmanızın, onun için daimî bir endişe kaynağı olduğunu bana itiraf etti. Zaten ben kırk sekiz saate kadar onun bulunduğu bölgeye gideceğim. Suikastlerin son zamanlarda artmasını nazarı itibara alarak hükûmetin, Cezayir'de bulunmaları elzem olmayan bütün subay karıları ile ailelerini Fransa'ya iade etmeğe karar verdiğini söylerim. İnanın, kocanız bu habere memnun olacak."

Otomobil, iki motörlü bir askerî uçağın yanında durmuştu. Askerler, Eva'nın bavullarını vasıtanın içine nakletmeğe başladılar. Charvet, "Bana, size iyi yolculuklar dilemekten başka yapılacak iş kalmıyor," dedi.

Ama otomobilden inmeden, "Aklıma bir şey geldi," diye ilâve etti.

"Eric'i mutlaka göreceğime göre, bana, söyleyeceklerini teyit edecek bir pusla verebilirsiniz."

Asker ceketinin cebinden bir bloknot ile bir dolma kalem çıkardı:

— "Şunun üzerine birkaç kelime karalayın."

Eva, dolma kalemi aldı, fakat tam yazmağa başlıyacağı sırada, eli yana düştü.

— "Çok feci, Kumandan!.. Ona ne diyeceğimi bilemiyorum," diye itiraf etti.

— "Nasıl olur, hanımefendi? Kocanıza söyliyecek hiç mi bir şeyiniz yok?"

— "Beni anlamağa çalışın: Aslında ona itiraf edecek pek çok şeyim var ama, nasıl başlıyacağımı bilemiyorum."

— "Geçirdiğimiz maceralardan ona bahsetmemenizi tavsiye ederim... Bu, hataların en büyüğü olur! Hakikati hiçbir zaman duymaması lâzım! Hiçbir zaman! Anladınız mı?.. Bu mesajı tertiplemenize biraz yardım edeyim... Eric'e yazdığınız mektuplara nasıl başlarsınız?"

Genç kadın, "Sevgilim..." diye mırıldandı.

— "Güzel... Lütfen yazın: "Sevgilim, ben Fransa'ya dönüyorum. Seni La Tilleraye'da, tahmin ettiğin gibi sabırsızlıkla bekliyeceğim. Arkadaşın Charvet, anî hareketimin sebeplerini sana izah edecek. Mektuplarınızı nasıl tamamlarsınız?"

— "Daima, 'seni seviyorum...' derdim."

Eva'ya dikkatle baktıktan sonra, Charvet tatlı bir sesle, "Bu kelimeleri, hakikaten içinizden geliyorsa yazın, hanımefendi," dedi.

Eva, iki kelimeyi de yazdıktan sonra imzasını attı.

Charvet, pusulayı katlayıp cüzdanına yerleştirirken, "Mükemmel," dedi. "Şimdi size yol göründü, hanımefendi: Uçak neredeyse hareket edecek."

İki motorluya binerken Eva,

— "Benim için yaptıklarınıza teşekkür ederim. Kumandan..." diyebildi.

— "Heyhat, hanımefendi! Vazife ile dostluğu uzlaştırmanın çok güç olduğu anlar vardır..."

Uçağın kapısı kapanmış, pervaneler dönmeğe başlamıştı.

Otomobilin önünde dimdik duran Charvet'nin hayali, uçağın havalanmasından çok sonralara kadar Eva'nın gözlerinden silinmedi.

Uçak, evleri batan güneşin ışığında pembeleşmeğe başlamış "beyaz Cezayir'in" üzerinde son bir defa dolaştıktan sonra denize yöneldi.

Mürettebat hariç, tek yolcusu bulunduğu uçağın koltuğunda, mantosunun içinde büzülmüş vaziyette oturan Eva pek düşünceliydi. Birkaç ay önce, Veran'ın intiharının unutulması için alelâcele Fransa'dan ayrılmıştı: Şimdi, hayatta en çok arzu ettiği erkeği ihbar ettikten sonra, Cezayir'i ondan da daha çabuk terkediyordu... Merak ediyordu: Adı Fran-

sa olan ve Akdenizin iki yakasını işgal eden memlekette yaşaması nasip olacak mıydı?

Havadis memlekette şaşılacak bir sür'atle yayılmıştı: "Yahudi kadını geri döndü!... La Tilleraye'in pancurları açıldı... Ama Kont de Maubert'in karısı şatodan dışarı çıkmıyor: Parkta gezindiğini bile gören yok..."

Bütün bu rivayetler doğruydu.

Eva'nın dönüş yolculuğu oldukça sıkıntılı geçmişti. Besançon hızla geçildikten sonra, La Tilleraye'in, sonbaharın melânkolik renklerine bürünmüş ağaçları ufukta belirmişti.

11

EVA'NIN gelişini takip eden üç gündür hiç durmadan yağmur yağıyordu: Kaçan yazın, sıcaklığını taşıyan topraktan buruk bir küf kokusunun yükselmesine sebep olan ince ve mızmız bir yağmurdu bu...

Geçmişi unutmak ümidiyle şato'ya iltica eden Eva, tek hayat eseri, eski şöminedeki ateşin çıtırdısı olan kütüphanede günlerini geçiriyordu. Vaktiyle Adelaide'in olan koltuğa büzülen Yahudi kadınının gözleri şöminedeki ateşle kırmızı elbisesiyle poz verdiği portre arasında gidip geliyordu.

Henüz yirmi sekiz yaşında olmasına rağmen, Eva, Veran hâdisesinden beri uğradığı muvaffakiyetsizliklerin kendisini ihtiyarlattığını düşünüyordu. Mukadderatın knedisinden böyle hınç almak istemesine bir türlü mâna veremiyordu. Başına gelenlerin yegâne mes'ulünün kendisi olduğu bir kere olsun aklından geçmedi. Daima "ötekileri" suçlu buluyordu... Güzelliğini kıskandıkları için ona düşman olan "ötekileri"... Hayalinde, kendini, daima anlaşılmamış olarak kalacağı bir memlekette yaşamağa mahkûm bir zavallı görüyordu. Ve dünyanın en bahtsız kadını olduğunu kendine tekrar ede ede Eva, hakikaten buna inandı.

O güne kadar yolunun üzerine bir engelin yahut aksiliğin dikiliş halinde her zaman yaptığı gibi, sür'atle harekete geçmek kuvvetini de kendinde bulamıyordu. Yenilmez enerjisi tükenmiş miydi acaba? İstikbalinin ne olacağı suali gece, gündüz aklından çıkmıyordu ...Bu kâbuslu şatoda, ismini taşıdığı erkeğin dönüşünü pasifçe bekliyecek miydi? Bazan da bu ismin, macera kadını omuzlarına fazla ağır gelmeğe başladığını düşünüyordu... Acaba başka bir diyara göç edip orada yeni bir hayat kurmağa mı çalışması daha doğru olurdu?

Bir hafta sonra postacının gelişi onu, daldığı ümitsizlik uçurumundan hâle avdet ettirdi. Postacı, Eric'in bir mektubunu getirmişti.

Genç adam bunda, Charvet tarafından ziyaret edildiğinden ve pusulayı aldığından bahsediyordu. Karısının kendisine yakın olmayışına üzüldüğünü belirtmekle beraber suikast'lerin günden güne çoğaldığı şehirden uzaklaşıp "sevgili Tilleraye'in sakin kucağına" döndüğünden ötürü içinin rahat ettiğini ifade ediyordu. Mektubunun son sahifesinde Adelaidei bahis konusu ediyordu: "... Merak içindeyim, sevgilim. Manastırın başrahibesi, yazdığı mektupta, annemin vaziyetinin iyi olmadığını bana haber verdi... Zavallı anneciğimin, La Tilleraye'da oturmayışından ötürü kendini için için yediğine eminim. Artık aranızdaki anlaşmazlığı halledemez misin? Beni, senden istediğim fedakârlığı yapacak kadar sevdiğini zannediyorum: Bu mektubumu alır almaz manastıra gidip annemi gör... Onu, seninle La Tilleraye'a dönmeğe ikna et. Bir otel odasında beni aylarca beklemek külfetine katlanmış örnek bir zevcenin, bu jestten de sakınmıyacağını tahmin ediyorum. Senden alacağım mektupta, yuvamıza, yine ahengin hâkim olduğunu okumağı ne kadar isterdim... Sana güveniyor ve seni seviyorum."

Mektubun başlangıcı Charvet'nin, dostluğun hakikî mânasını bilen, sözüne güvenilir bir adam olduğunu ispat ediyordu; Eva, dünya yüzünde hâlâ böyle erkeklerin bulunabilmesine şaştı. Mektubun sonunu okuyunca da, vakit kaybetmeden manastıra gidip Adelaide'den La Tilleraye'a dönmesini rica etmeğe karar verdi. İcap ederse, pişman olmuş bir gelin rolü oynıyarak kusurlarını affettirmesini bilecekti. Adelaide'in dönmesi için ne kabilse yapmağa hazırdı. Zira ihtiyar kadının şatonun kapısından içeri gireceği gün, Eva, en tenkitçi düşmanlarının gözünde bile, hodbin maceraperest kadın olmaktan çıkarak vazifesine her şeyden çok değer veren zevce hüviyetine bürünecekti.

Bir saat sonra manastırın kimsesizler yurdunun loş bekleme salonuna alındı. Kapıcı rahibeye kendini şöyle takdim etmişti:

— "Ben, Kontes de Maubert'im. Ziyaretine geldiğimi kayınvaldeme bildirir misiniz?"

Loş odada bekleyiş ona pek uzun geldi. Neden sonra, kapıda, yüzünde ilâhî bir sükûnet okunan, tatlı sesli başka bir rahibe belirdi.

— "Sizi beklettiğimden ötürü affınızı rica ederim, Kontes Hazretleri," dedi. "Ben bu evin başrahibesiyim..."

— "Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum... Bölgede evinizden daima sitayişle bahsedildiğini duyuyorum... Ben, Eric'le birkaç ay geçirdim. Cezayir'den yeni döndüm..."

— "Kayınvaldeniz hanımefendiden oraya gittiğinizi duymuştum... Kont de Maubert nasıllar?"

— "İyi, yalnız mektubunuzu alalıdan beri merak içinde... Ben de merakına iştirâk ediyorum! Sevgili kayınvaldem ne âlemde?"

— "Birkaç gündür vaziyeti iyi değil, hanımefendi..."

— "Hastalığı nedir?"

— "Belli bir hastalığı yok. Bunun için endişeliyim ya... Her gün biraz daha zayıf düştüğü halde, artık yaşamaktan bıkmış gibi tek lokma yemek yemeğe yanaşmıyor..."

— "Ne kadar feci! Buna karşı ne yapabiliriz?"

— "Korkarım, hiçbir şey, hanımefendi... Hastalığı daha ziyade manevî."

— "Aklı başında değil mi demek istiyorsunuz?"

— "Bilâkis. Kayınvaldenizin bile bile ölümü davet ettiğine kaniim."

— "Ama vakit kaybetmeden doktor çağırmak lâzım değil mi?"

— "Orasını hiç ihmal eder miyiz? En büyük mütehassıslara konsültasyon yaptırdık."

— "Anlıyorum..."

— "Kontes Hazretleri, evvelâ, cephede olan biricik oğluna üzüldü..."

— "Ben de ona teminat vermeye geldim ya... Zaten kocamın, annenesine muntazaman mektup yazdığını biliyorum."

— "Ne kadar müşfik olurlarsa olsunlar, mektuplar, sevilen bir kimsenin yerini tutmazlar! Sonra... La Tilleraye meselesi de var...."

— "La Tilleraye meselesi de var."

— "La Tilleraye'a ne olmuş?"

— "Kayınvaldenizin evinde başka yerde yaşıyamadığını benim kadar siz de biliyorsunuz, hanımefendi... Öyle olunca, başka bir dekora alışmasını nasıl umabilirsiniz?"

— "Ziyaretimin maksadı onu La Tilleraye'a döndürmekti. Gerekli hazırlıkları yaptırdım: Odası, hazır vaziyette onu bekliyor..."

— "Böyle bir karar verdiğinizi ağzınızdan duymak beni çok memnun etti, hanımefendi... Yalnız ne yazık ki iş işten geçti!"

— "Yoksa annemin ölmek üzere mi olduğunu söylemek istiyorsunuz?"

Başrahibe susuyordu. Eva sesini yükseltti:

— "Buna imkân yok! Bu, Eric için, benim için, hepimiz için feci bir şey olur!"

— "Ne demek istediğimi pek anlıyamadığınızı görüyorum, hanımefendi?... Kayınvaldenizin La Tilleraye'a dönmeye niyetli olmadığına kaniim."

— "Sizi anlıyamadığımı itiraf ederim... Bir an evvel, başka yerlere alışamadığını söylüyordunuz. Hem, bu malikânenin, onun için her şey olduğunu bilmeyen yok!"

— "Orası doğru..."

— "Onu evine dönmeğe ikna edebileceğime eminim!"

— "Bunu başarabilecek yegâne insan ne yazık ki burada değil..."

— "Eric'i mi kastediyorsunuz? Yanımda kocamın bir mektubu var, bunu kayınvaldeme okuyacağım..."

— "Sizi kabul etmeğe razı olsa okurdunuz... Ne çare ki sizi görmeği şiddetle reddediyor!"

— "Gülünç! Ben ona ne yaptım ki?"

— "Orası beni alâkadar etmez hanımefendi... Sadece ziyaretinizden haberdar edilince, onun yanına girerek sizi kabul etmesi için yalvardım... Hâlen oğluyla dinî nikâh kıydırmamış olsanız bile, bir hıristiyan olarak vazifesinin sizi kabul edip bu durumu kocanız gelir gelmez telâfi etmenizi istemek olduğunu kendisine anlatmağa çalıştım..."

Eva, gayet solgun bir yüzle, "O zaman ne dedi?" diye sordu.

— "Hiçbir zaman bu teklifini kabul etmiyeceğinizi söyledi..."

Bundan sonra odaya çöken sessizlikten Eva, mülâkatın sona erdiğini anladı. Rahibe, derin bir müsamaha ve anlayış aksettiren berrak gözleriyle Eva'ya bakmağa devam ediyordu. Fakat bu iyilik, böyle şeylere alışık olmıyan genç kadını sıktı. Hattâ bu rahibenin kendisine acıdığını da sezer gibi olarak merhametini kendine hakaret saydığı mübarek kadına karşı kin duydu. Sonuncu temerküz kampını ardında bıraktığı günden itibaren kendisine acınmasından nefret eder olmuştu. Şu son yıllarda erişmek istediği hedeflerden biri, herkesin gıpta edeceği bir kadın olmaktı.

İncinen gururunun tesiriyle rahibeye şu cevabı verdi:

— "Beni niçin görmek istemediğini biliyor musunuz Kendisinden daha kuvvetli çıkmamı affetmediği için! Elinde olsaydı beni öldürürdü! Bu mücadelede yalnız bir kişi ayakta kalabilirdi: Ya o, ya da ben!"

Başrahibe gayet hafif bir sesle, "Siz kazandınız, hanımefendi," dedi.

Ona hayretle bakan Eva'nın ağzından şu kelimeler döküldü:

— "Sahi, öleceğini mi zannediyorsunuz?"

Başrahibe put işareti yaparak, "Öyle zannediyorum," diye cevap verdi.

Şatoya gelince Eva, kütüphaneye girerek amansız düşmanının bir daha işgal etmiyeceği koltuğa kendini düşercesine bıraktı. Nihaî zafer elinden koparılmış gibi bir his duyuyordu; kısa bir müddet sonra ebediyete intikal edecek Adelaide, mücadelenin galibi olacağa benziyordu...

Nitekim iki gün sonra, başrahibenin telefonu, Eva'yı, kayınvaldesinin ölümünden haberdar etti.

Adelaide'in öleceği fikrine alışan Eva'yı, bu haber hiç şaşırtmadı. Herhangi bir üzüntü duymadığı gibi, artık Kontes de Maubert'in bir tane olduğu düşüncesi de ona sevinç vermiyordu... Ne diye beyhude nedamet hisleriyle vakit kaybetsindi? Adelaide'in, La Tilleraye'dan uzak yaşamağa dayanamadığı muhakkaktı... Bu ayrılığı Eva'nın istediği de şüphe götürmezdi...

Ama Eric'in annesi biraz daha anlayışlı ve bilhassa gelinine karşı daha müsamahalı olmayı bilseydi, Eva da belki onunla iyi geçinmek için gayret sarfederdi. Âdeti mucibince, kendi sorumluluğunu inceliyecek yerde, evvelâ ölen kadınınkini görüyordu.

Gerekli hazırlıkları yapması için önce Noter Rambert'e telefon ettikten sonra, Eric'e, o zamana kadar kaleme aldıklarının en riyalısı olan telgrafı çekti:

"Sevgili anneni La Tilleraye'a getirmek için duyduğum büyük arzuya rağmen, buna imkân bulamadım. Vaziyeti birdenbire fenalaşan annen, bu sabah sekizde manastırda vefat etti — Törenin tarihinin ve saatinin tâyini için cevabını bekliyorum. — Bu üzüntülü anında karının sana her zamankinden yakın olduğunu ve seni sevdiğini bil. Eva."

Bundan snra Eva'nın, La Tilleraye'da oturup cevabı beklemekten başka yapılacak işi kalmıyordu. Manastıra gidip hayatında kendisini görmek istemiyen ölüyü ziyaret etmesini mânasız buluyordu. O takdirde, başrahibe belki de kasden ölünün arzusuna karşı geldiğini düşünürdü. En doğrusu, görünmemek ve Eric gelene kadar aileyi temsil etmek işini notere bırakmaktı.

Eva, kocasının hususî bir izin koparamaması ihtimalini aklından bile geçirmiyordu. Törende ailenin yegâne temsilcisinin kendisi olması doğrusu gülünç olurdu! Memlekette; Adelaide ile gelininin birbirlerinden nefret ettiklerini bilmiyen yoktu.

Fakat aynı günün akşamı gelen telgrafında Eric, ateş hattında bulunması dolayısiyle şimdilik izin alınasının mevzuu bahis olamıyacağını bildiriyor ve gerekli vazifeleri yerine getirmesini Eva'dan rica ediyordu.

Eva'nın bu müşkül durumdan kaçmasına böylece imkân kalmıyor; Maubert'leri temsil etmek vazifesi yalnız ona düşüyordu. Adalaide'in intikamı kendini göstermeğe başlamıştı bile...

Genç kadın, köyün küçük kilisesine ayak basmıyalı seneler olmuştu. Köylülerin, La Tilleraye'a Yahudinin Şatosu adını taktıklarını öğrendiği günden beri memlekete karşı hıristiyan rolü oynamaktan vazgeçmişti.

Ama bugün iş değişmişti: Doğuşu Goldski olan Eva, bütün canlı Maubert'leri tek başına temsil ediyordu. Matem elbiseleri ona son derece yaraşmıştı! iKliseye giderken son bir kere aynaya bakarak o gün

belki de her zamankinden güzel olduğunu müşahede etmişti... Siyah renk, teninin solgunluğunu değerlendiriyor ve günün icaplarına göre, parlak, nemli veya hüzünlü gösterebildiği gözlerinin etrafındaki hâleyi büyütüyordu... Normal olarak, Eva'nın, yüzünü, siyah bir peçeyle gizlemesi icap ederdi. Genç kadın, matem kıyafetinin çok çirkin olmasına mukabil, burun delikleri hizasında sona eren hafif bir vualetin altındaki dolgun kırmızı dudakların çok heyecan verici olduğunu biliyordu... Bütün bu siyahlığı, altından uzun küpelerle şenlendirmişti... Münakaşa kabul etmez güzelliğinden başka her şeyini tenkid etmiş kadına bu son zarafetini bir saygı ifadesi telâkki ediyordu.

Kilise kalabalıktı. Kont Eric'in karısının ne biçim bir şey olduğunu görmeğe üşüştüğü ilk gündeki gibi hınca hınç doluydu. Saint - Pierre - sur - Loue'nun sakinlerine, gelişinden kısa bir müddet sonraki davette Eva'nın tanıştırıldığı civar şato sahipleri de katılmıştı. Genç kadın, Marki ve Markiz de Chapuis'yı, Baron ve Barones de Mordret'yi ve kendisini hiçbir zaman ilgilendirmemiş daha birçoklarını derhal tanıdı...

Kilisedeki âyini takip eden mezarlıktaki törende, Adelaide'in sandukası aile kabrine yerleştirildikten sonra, orada bulunanlar, mahallî âdet mucibince, kafile halinde, ailenin tek temsilcisi Eva'nın önünden geçmeğe koyuldular. Kafilenin başında Besançon piskoposu ile mahallî papaz geliyordu; bu iki zat, Kont Eric'in eşini hafif bir baş hareketiyle selâmlamakla yetinerek ona taziye makamında bir tek söz bile söylemeğe lüzum görmediler. Kalabalığın diğer üyeleri de din adamlarını taklit hususunda sanki sözleşmişlerdi. Kimse Eva'ya hitap etmedi, ona doğru hiçbir el uzanmadı.

Kafilenin sondan bir evvelki şahsiyetini görünce Eva bir an panik hissine yakalandı; bu zatın böyle bir günde karşısına çıkması için her türlü fedakârlığa razı idi. Fakat, ilk olarak bu adam, Eva'nın eldivenli elini avucunda sıkarak gayet yavaş bir sesle, "Bugün kendinizi çok yalnız hissedeceğinizi bildiğim için geldim, Kontes Hazretleri," dedi.

Bir an evvel uzaklaşmasını arzu etmekle beraber, Eva, Abraham Baba'ya büyük bir minnettarlık duydu. Münasip bir cevap veremediyse de ihtiyar madrabazın elini kuvvetle sıktı.

Kafilenin sonunu teşkil eden zat da Eva'ya saygıyla elini uzattı. Bu zat, noter Rambert'di. "Arzu ederseniz, size şatoya kadar refakat edeyim, hanımefendi. Tören sona erdi," diye mırıldandı.

Eva, noterin koluna girdi ve ötekilerin düşmanca bakışları tarafından takip edilerek mezarlıktan çıktı.

Bahçıvanın kullandığı otomobil, çanları susmuş olan kilise meydanını arkasında bırakırken genç kadın, "Aman, ne feci törendi! Beni tetkik eden bütün insanlar benim düşmanımdı" demekten kendini alamadı.

— "Çok cesurane hareket ettiniz, hanımefendi..."

— "Hayır, beyefendi! Hakikaten cesur olsaydım, beni hiçbir zaman

gelini saymamış olan o kadını, sadece benden nefret edenlerle çevrili olarak toprağa girmeye terkederdim..."

— "Olanlara cidden müteessirim. Ama sizi hiçbir zaman anlıyamamış olan bu taşralılara kızmaya bilmem değer mi?"

— "Biliyorum... Onların nazarında daima Yahudi kadını olarak kalacağım!"

— "Bölgemizin insanları oldukça kabadırlar; onlar için siz asıl memleketin yabancısısınız... Kont de Maubert'in burada bulunmayışı büyük bir şanssızlık oldu!"

— "Eric'in mevcudiyeti, vaziyette bir değişiklik yapar mıydı zannediyorsunuz?"

— "Sadece yanınızda olması, sizin için en kuvvetli destek olurdu!."

— "Benim desteğe ihtiyacım yok! Ve Eric'in annesiyle aramda geçenlerden dolayı zerrece pişman değilim."

Otomobil, şatonun basamaklarının önünde durunca, Eva noter'e, "Yemeğe kalmaz mısınız?" dedi. "Tavsiyenize uyarak civarın ileri gelenleri için mükellef bir öğle yemeği hazırlattım... Ama bu defa, La Tilleraye'ın salonlarına üşüşülemiyeceğini tahmin ediyorm."

Noter, bu daveti kabul etmesine etti ama, genç kadın, onun bunu sırf yalnız kalmasını önlemek için yaptığını düşünmekten kendini alamadı.

Yanılmamıştı: Matem yemeğine başka hiç kimse gelmedi.

Bay Rambert kendisine veda ederken Eva birdenbire, "Doğruyu söyleyin," dedi, "kocamın hatırı için mi yemeğe kaldınız yoksa beni yalnız bırakmamak için mi?"

— "Şahsiyetinize hürmetim olduğu için buradayım, hanımefendi. Meziyetleriniz, sizi iyi tanımıyanların gözüne batabilecek ufak tefek kusurlarınızı bol bol telâfi ediyor... Siz olmasaydınız, La Tilleraye'ın çoktandır satılıp parsellenmiş olacağını memleket halkı pek çabuk unuttu... Ama ben, bu malikânein malî durumunu memlekette herkesten iyi biliyordum; burayı kurtaran siz oldunuz! Hattâ sizi, ebediyete intikal edenle aynı zümreden saymamıza kızmazsınız, inşallah... Maubert Kontesleri daima harikulâde kadınların arasından seçilmiştir, bu toprakları her devirde, alacaklıların elinden kurtarmağa muvaffak olanlar olmuştur! Kontes Adelaide'in ölümünün La Tilleraye için telâfi edilmez bir kayıp olduğuna inananların aksine olarak ben, malikânenin, sizinkilerden uygun ellere düşemiyeceğini düşünmekte ısrar ediyorum..."

Notere büyük bir hayretle bakan Eva'nın ağzından nihayet şu sözler döküldü:

— "Demek Yahudi olmamı bir kusur telâkki etmiyorsunuz?"

— "Katiyen hanımefendi. Sizi bu yüzden tenkit edecekler ancak aşırı sofularla müvesvisler olabilir. Sizin gibi bir kadının gelişine muhtaç olan ne kadar çok malikâne olduğunu bilseniz şaşardınız!"

— "Bana bunları söylediğiniz için size teşekkür ederim... Sözleriniz, demin karşılaştığım nefretin bende hasıl ettiği sarsıntıyı giderdi."

Yalnız kalır kalmaz Eva, sahibi Besançon sürgüne gideliden beri olduğu gibi kalmış olan Adelaide'in odasına çıktı. Bir masanın üzerinde yalnız Eric'in fotoğrafları vardı. Eric'in beklediği — Eric, Dole'daki Jezüit Kolejinde arkadaşlarının arasında — Eric Saint - Cyr askerî akademisinde — Teğmen Eric - yüzbaşı Eric - Binbaı Eric - Kumandan Eric... Resimlerin hepsinde aynı dürüst bakış, aynı sakin erkeklik farkediliyordu... Resimlere bakarken, Eva, dünyada hiçbir kadının, bir oğlu annesinden ayrılmıyacağını anladı... Genç kadın, Eric'in, annesine ne kadar benzediğini o vakte kadar hiç bu derece şiddetle hissetmemişti...

Adelaide ölmüştü ama, Allaha şükür Eric hayattaydı! Eva'nın, kocasının harb meydanındaki ölümünü âdeta arzu ettiği devirler çoktan gerilerde kalmıştı. Şimdi, çocukluktan beri incinmiş bütün ruhu ve maceraların nasırlaştırdığı bütün kalbiyle Eric'in bir an evvel dönmesini diliyordu! Eva, Eric'siz mahvolacağını anlamıştı... Eric de yok olduğu takdirde, bu Tilleraye'ın akibeti ne olurdu? O zaman Varşova'lı kıza, ergeç unutulmağa mahkûm bir isim ile bir ünvandan başka şey kalmıyacaktı. Eric'in yaşaması şarttı! O, Eva'nın yegâne desteği, şimdiye kadar ona içini dökmesine ölçüsüz gururunun engel olduğu hakikî efendiydi. Zaman ve hayal kırıklıklarının tesiriyle Eric'i, lâyık olduğu şekilde sevmeğe başlayıp başlamadığını daha bilmemekle beraber, Eva o yanında olmadığı takdirde, hayatın, kendisi için tahammülsüz bir hal alacağını sezer gibi oluyordu.

Sonunda, Adelaide'in ruhunun, bu yeni düşüncelerine tesir ettiğine kanaat getirdi... İhtiyar kadının yenilmez iradesi, ölümünden sonra da malikâneyi ve Maubert ismini korumağa devam ediyordu.

Eva pencereleri ve pancurları kapalı odada saatlerce oturdu. Bu Adelaide cidden hayret verici bir Maubert Kontesi idi! Nöter, Eva'ya "Aynı zümreye mensup bir kadın," demekte çok haklıydı. Ölünün ruhu her yerdeki — yatak odasında, kütüphanedeki koltukta, yemek salonunda, evin önündeki basamaklarda, gül bahçesinde — ve hâlâ yerini alan kadına, iradesini kabul ettirmeğe çalışıyordu ...Ama Adelaide'in defalarca sezer gibi olduğu feci hakikati kimse değiştiremezdi. Sonuncu Kontes de Maubert'in vârisi olamıyacaktı.

Eva, Eric'e bu müthiş sırrını itiraf etmeğe cesaret edememişti. Bilâkis, Cezayirde dahi, günün birinde anne olarak Maubert isminin bekasını sağlıyacağını ona ümit ettirmekle devam etmişti. Ama Eric bu defa döndükten sonra, temerküz kamplarının cellâtlarının Eva Goldsk'iyi kısırlaştırdıklarını ona itiraf etmekten başka çare yoktu.

Odadan çıkınca, Eva, başka ecdat resimleriyle süslü koridorlardan yavaş adımlarla geçti. Bir türlü peşini bırakmıyan Adelide'in hayali gibi, onlar da, kadınlık vazifesini yerine getiremeyişini Eva'nın kafasına

kakıyorlardı sanki. Eva'ya lâkayt davranan yegâne portre, genç kadının artık bakmağa bile cesaret edemediği kendisininkiydi.

Böylece günler ve haftalar geçti... Eva'nın, cenaze töreni tafsilâtiyle anlattığı, fakat mezarlıkta karşılaştığı muameleyi bahis konusu etmekten sakındığı mektuba, Eric, uzun bir cevap vermişti. Eric'in cevabında, genç adamın, memleket halkının, karısını nihayet benimsediğine inandığı sezi liyordu. İlkini takip eden bir sürü mektup, aynı ümitli satırlarla son buluyordu:

"Pek kısa bir zaman sonra, hak ettiğim izni elde edebileceğimi ümit ediyorum, canım... Hem bu defaki iznim uzun olacak, Evacı'ğım... Elimde olsa, hiç son bulmaz ve biz de birbirimizden hiç ayrılmazdık..."

Ama günler birbirini kovaladığı halde Eric bir türlü gelmek bilmiyordu. Her gece yatmadan evvel, bir, iki saniye için ölünün odasına girmeği âdet edinmişti. Adelaide'in havasına ve kokusuna bürünmüş eşya ve mobilyaların arasında Eva, merhume ile konuşuyordu. Kalbinden her defasında hemen hemen aynı düşünceler kopuyordu:

— "Sizden af dilemeğe geldim, Anne... Af isteğimi kabul etmeniz! Kendimi küçülten kimselerden siz de benim gibi nefret ederdiniz... Gururunuz benimki gibi sonsuzdu: Bunun için size hayran olmakta devam ediyorum. Yalnız yaşadığım haftalar zarfında, oğlunuzun harpte olduğu uzun seneler boyunca nefret hissettiğinizi tahayyül etmediğim an geçmedi. Yegâne ümidiniz, onun geri döndüğünü görmekti: Şimdi benim de yegâne ümidim, bu... Bu toprakları muhafaza etmek için bütün yaptıklarınız, Eric'in ve isminizin tarihî ihtişamının uğruna idi... Siz, tiksineceğiniz çarelere başvurduğum için bugün benim bilmediğim güçlükler içinde kıvrandınız. Ama ben başka türlü hareket edebilir miydim? Temin ettiğim lüksten siz bile istifade ettiniz. Adelaide... Demek usullerimi gizliden gizliye tasvip ediyordunuz."

Bu tertip konuşmalardan sonra, Eva, ölünün istifade ettiği nimetleri hatırlamaktan sükûnet bulmuş halde, odasına dönüyordu.

Kışın çıplaklığı, sonbaharın hüznünün yerini almıştı. La Tilleraye'in gecenin koynuna gömülmeğe başladığı saat dörtte, Eva kütüpheneye koşuyor ve Doğu âdetlerine dönmüş gibi, şöminenin yanında yere çömeliyordu. Mezarlıktan dönüşünden beri Adelaide'in koltuğuna oturmağa cesaret edememişti...

Eva, çömeldiği yerde geçmişi hatırlıyor ve hayallere dalıyordu.

Gene böyle, hiç durmadan hatıralarını deştiği bir akşam, dışarıdaki çakılların üzerinde bir otomobilin frenlerinin gıcırdadığını duydu. Kalbi şiddetle çarpmağa başladı: Bu, mutlaka Eric'ti! Eric'ten başkası olamazdı!

Fakat, Eva'nın Cezayir'den dönüşündenberi şatonun yegâne hizmetkârı olan bahçıvanın karısı, "Bir bey Kontes Hazretlerini görmek istiyor. Kartını da verdi," diyerek içeri girdi. Eline verilen kartta genç kadın, Mü-

fettiş Devalde ismini okuyunca bir an kalbinin durur gibi olduğunu hissetti. Sonunda, "O zatı buraya alın," demek kuvvetini kendinde buldu.

Adam odaya girince Eva yerinden kıpırdamadı.

Müfettiş, hâlâ yere çömelmiş vaziyette olan ve endişeli gözlerle kendisine bakan genç kadına pek heybetli göründü... Ev sahibinin ağzını açmadığını görünce, misafir eğilerek, "Sizi bu saatte rahatsız ettiğim için özür dilerim. Ne çare ki söyliyeceklerim sizin için çok mühimdir," demek zorunda kaldı.

Evani hayet kendini toplıyabilmişti:

— "Lütfen oturun, beyefendi..."

Müfettişin, Adelaide'in koltuğuna oturmaya hazırlandığını görünce onu bir el hareketiyle durdurdu:

— "Bu koltuğa değil! Kayınvaldemin koltuğudur, kendinden başkası tarafından işgal edildiğini görünce, müthiş kızar..."

Farkında olmıyarak Adelaide sanki hayattaymış gibi konuşmuştu. Adam özür dileyerek bir sandalyeye ilişti.

— "Sizi dinliyorum, beyefendi..."

— "Lâfı uzatmıyacağım, hanımefendi... Aldığım bilgiye nazaran, Cezayir'de Kumandan Charvet ile tanışmışsınız."

— "Evet. Kocamın en aziz arkadaşlarından biridir."

— "Kumandan Charvet'nin mensubu olduğu teşkilât, elimize, sizi alâkadar eden gizli bir mesaj ulaştırdı..."

Eva, damarlarında kanının donduğunu hissetti. Yoksa Charvet sözünü unutmuş muydu?

Müfettiş, muhatabının heyecanını farketmiyerek devam etti:

— "Bu mesaj, sizi esrarengiz bir olay hakkında bizi tenvir etmek mecburiyetinde bıraktı..."

— "Lâfın kısası, sizi bana gönderen Kumandan Charvet mi?"

— "Evet... Sekiz gün evvel bir adamın, Cezayir'de Marsilya'ya giden bir gemiye binerken yakalandığından haberdar edilmenizi istedi... O adam defalarla tevkif edilmiş olan ve Avrupa kıtasındaki hususî katillerle vazifelendirilen son derece tehlikeli bir tedhişçiymiş... Tevkifi anında derhal üzerinin aranmasiyle, yok etmek fırsatını bulamadığı bir isim listesi de ele geçmiş. Bu isimler, öldürmek emrini aldığı kimselerin isimleriymiş ve sizinkisi, listenin başında geliyormuş..."

Esasen döşemenin üzerinde oturmamış olsaydı, Eva mutlaka yere yığılırdı. Bununla beraber, "Niçin? Ben ne yaptım ki?" diye kekeleyebildi.

Müfettiş, "Biz de bunu merak ediyoruz," dedi. "Adam tevkif edildiğine göre, ilk tehlikenin bertaraf edildiğini farzedebiliriz. Fakat Kumandan Charvet, lüzumlu ihtiyat tedbirlerini almanız için buna rağmen haberdar edilmenizi münasip gördü..."

— "Ama adam tevkif edildi diyorsunuz?"

— "Evet, artık onun tehlikesi kalmadı, şimdiye kadar işlediği cü-

rümler onu mutlaka giyotine götürecektir... Ne çare ki Kuzey Afrikalı düşmanlarınızın metodu, bu gibi vazifeleri iki, hattâ üç ajana yüklemektir... Bu itibarla, isminizin başka kaatillere verilmiş listelerde de bulunduğuna emin olabiliriz... Ve, bütün dikkatimize rağmen, onları, ilki gibi, size zarar vermeden yaklamamız ihtimali pek zayıftır..."

— "Yani beni mutlaka öldürecekler mi demek istiyorsunuz?"

— "Emniyetinizin sağlanması için gerekli emirler verildi... Halen Cezayir'de yüksek bir kumandan olan bir Fransız subayının eşi olduğunuz için, her türlü garantiyi talep etmek hakkınız..."

— "Ne yapacaksınız?"

— "En doğrusu buradan kıpırdamamanız: Hiçbir yerde buradaki kadar emniyette olamazsınız... Sizin için en tehlikeli yerler şehirler. Kaatiller oralarda kolaylıkla gizlenebilirler. Hemen her yerde vatandaşları olduğundan, suç ortakları bulmaları da zor olmaz."

— "Ama bu malikâne her yere o kadar uzak ki! Üstelik halen hizmetkâr olarak, bana şoför vazifesi de gören bahçıvan ile hem aşçı hem de hizmetçi olarak çalışan karısından başka kimsemiz yok."

— "Bu hizmetkârlarınıza emniyetiniz var mı, hanımefendi?"

— "Senelerdir hizmetimizde bulunan iyi insanlardır. Cezayir'de kaldığım aylar zarfında buranın bekçiliğini de yapmışlardı."

— "Bu personeli, şüpheyi uyandırmayacak şekilde bir müddet için izine yollamanız kabil olabilir mi?"

— "Zannederim... Zaten benim Cezayir'de bulunuşum yüzünden istifade edemedikleri bir aylık izne hakları var. Yalnız siz neden bana bunu sordunuz?"

— "Adamlarımdan ikisini evinize yerleştirmem şart olduğu için. Herkese karşı hizmetkârlarınızın yerini tutacaklar, ama hakikatte silâhlı olacaklar ve asıl vazifeleri sizi korumak olacak."

— "Hizmetimi de görecekler, değil mi??"

— "Hizmetkâr değişikliğini yadırgamamanız için ellerinden geleni yapacaklar. Ama kusursuz bir servis garantileyemem. Mamafih halihazırda emniyetiniz, konfor babında ufak tefek birkaç fedakârlığa değer zannediyorum! Şimdiki personeliniz, hayatınızı koruyabilmek için tam bir hareket serbestisine muhtaç olan adamlarımı rahatsız etmekten başka işe yaramazlar."

— "Her şeyi hesaba kattığınızı görüyorum..."

— "Öyle icap ediyor, hanımefendi... Kumandan Charvet'nin emirleri sarih..."

— "Onun teşkilâtçılığına diyecek yok... Ama memleketin insanları ne düşünecekler dersiniz?"

— "Bir vakitler sürü ile hizmetkârınız yok muydu?"

— "O zaman kocam yanımdaydı."

— "İyi ya, bölgenin sakinleri kocanızın dönüşünün yaklaşması münasebetiyle hizmetkârlarınızın adedini arttırdığınızı zannederler."

— "Hakikaten de kocam, çoktan hak ettiği iznini alırsa, bugün yarın gelebilir."

— "Öyleyse işler yolunda."

— "Bir meesle var: Kocam geldiği zaman ona, bu iki acayip hizmetkârın mevcudiyetini nasıl izah edeceğim?"

Müfettiş genç kadına hayretle baktı:

— "Ona hakikati söyliyeceksiniz, tabiî."

— "Hakikati mi? Demek ki ismimin bulunduğu listeyi taşıyan adamın tevkifinden haberi var?"

— "Hiç zannetmem, hanımefendi... Almbay de Maubert'in şu sırada o kadar çetin vazifeleri var ki bir de ilâveten sizi merak etmesini istemeyiz... Sizi burada emniyette zannediyor."

— "Anladığıma nazaran, göz hapsinde tutulacağım, öyle mi?"

— "Hayatınız korunacak, hanımefendi... Bunun, sizin dediğinizle aynı şey olmadığını takdir edersiniz! Zaten çalışmalarımızın müessir olabilmesi için, etrafınızdaki kimselere yeni hizmetkârlarının hüviyetlerini açıklamanız da şart değil."

— "Gülünç mevkie düşmek istemediğime göre, buna hiç niyetim olmadığına emin olabilirsiniz!"

— "Tehlikeyi küçümsemeniz hatalı, hanımefendi... Sizi her ne kadar telâşa düşürmek istemiyorsam da, Fransa'nın düşmanları tarafından idama mahkûm edilmiş bir kadın olduğunuzu belirtmek mecburiyetindeyim..."

Kısa süren bir sessizlikten sonra Eva sordu:

— "Bu mahkûmiyetim sizce ne kadar zaman sürecek?"

— "Askerî birliklerimiz, tedhişçilerin faaliyetine son verinceye kadar... Bu iş ise epeyi bir zaman alabilir... Maamafih size teklif ettiğimiz yardımı reddetmek de hakkınız."

— "O zaman ne olur? "

— "O zaman, arzunuza rağmen sizi korumak zorunda kalırız... Halen vatanı için çarpışan bir subayın karısı olduğunuzu unutmayın. Siz ne düşünürseniz düşünün, Fransa, emniyetinizi garantilemeyi kendine borç sayıyor."

— "Bu mecburî emniyet neden ibaret olabilir?"

— "Sizden, malikânenizi terk edip bizimle daha emniyette olacağınız gizli bir yere gelmenizi talep ederim."

— "Demeyin... Böyle bir şey duyarsa kocam ne der?"

— "Böyle bir sual sormaması için biz de size, başlıca avantajı evinizde kalmanız olan teklifte bulunduk."

Eva ayağa kalkmıştı:

— "La Tillerayea'ı hiçbir zaman terketmiyeceğim, anladınız mı?"

— "Bu takdirde adamlarımın gelmesini kabul etmek zorundasınız, hanımefendi..."

— "Bu tertip sizin mi, yoksa Kumandan Charvet'nin mi marifeti?"

— "Ben sadece verilen emre itaat ediyorum, hanımefendi..."

— "Hiç değilse arabayla gezmeğe hakkım olacak mı?"

— "Hiç kimse haklarınıza tecavüz etmiyecek, hanımefendi! Hür bir insansınız..."

— "Aman ne hürriyet!"

— "Biraz anlayışlı olunuz, hanımefendi..."

— "Vazifenizi yapmağa mecbur olduğunuzu takdir ediyorum... Evimde kalmak isteğime göre, çaresiz ben de emre itaat edeceğim... Koruyucu meleklerim ne zaman geliyorlar?"

— "Ne kadar erken gelirlerse, sizin hakkınızda o kadar hayırlı olur. Hizmetkârlarınız yarından itibaren izne yollayabilir misiniz?"

— "Zannediyorum."

— "Bu takdirde adamlarım yarın akşam Paris tereniyle Besançon'a gelirler."

— "Gidip onları gardan almam lâzım mı?"

— "Taksiyle gelirler, sizin rahatsız olmanıza hacet yok... Aklıma gelmişken söyliyeyim, otomobille bir yere çıkmak isterseniz, ikisinden birini, şoförünüzmüş gibi, yanınıza alın. Böylesi daha ihtiyatlı bir hareket olur. Gece bastırınca bahçede gezinmekten de sakının. Umumiyetle, şato'dan fazla uzaklaşmamağa ve adamlarımın sizi gözden kaybetmemelerine dikkat edin... Tehlike kalmayınca biz sizi haberdar ederiz... Bana kalırsa, bu, nihayet birkaç hafta meselesidir... Size söyliyeceklerim bu kadardı, hanımefendi."

— "Size gitmeden evvel bir sual daha sormak istiyorum, müfettiş bey. Adımın o listeye neden kaydedildiği hakkında kat'î bir malûmatınız var mı?"

— "Bu talihsizliğe uğrıyan yegâne kadın değilsiniz maalesef! Kanaatimize göre, düşman, son zamanlardaki askerî harekât sırasında belki de şiddetli tedbirlere başvurmak zorunda kalan kocanızdan intikam almak istiyor."

Eva daha fazla ısrar etmedi. Hederin, Arapların hürmet ettikleri Eric değil, doğrudan doğruya kendisinin olduğunu çok iyi biliyordu. Listede olduğunu kendisine haber vermekle Charvet, firarilerin dosyasında teşhis ettiği adamın tevkif edildiğini bildiriyordu. 2 inci Büro her ne kadar seri hareket etmişse de, Arap lideri de vakit kaybetmiyerek taraflarına, tevkifinin yegâne mes'ulünün Eva olduğunu bildirmişti. Charvet yanılmamıştı demek.

12

ERTESİ SABAH bahçıvan ile karısının izne gitmeleriyle Eva, koca şatoda tek başına kaldı. Düşünmekle geçirdiği gece esnasında, ayağına kadar bir müfettiş gönderilmesinin ve bu kadar ihtiyat tedbirine başvurulmasının, tehlikenin zannedildiğinden de büyük olduğu mânasına geldiğini anlamıştı. O vakte kadar, kampların cellâtları da dahil, kimsenin karşısında titrememiş olan genç kadın, hayatında ilk defa olarak odamakıllı korkmağa başlıyordu.

Hizmetkârlar gider gitmez, şato'nun bahçeye açılan bütün kapılarını kilitledikten sonra, odasına çıktı. Burasını, Eric'in iki av tüfeği ve yatağının başucuna koyduğu tabancasiyle hakikî bir silâh deposuna benzetmişti. Koruyucuları gelene kadar bu tedbirlere başvurmak kendisine elzem görünmüştü. Kütüphaneye bile inmeğe cesaret edemiyordu. Gece olunca odasının hiçbir lâmbasını yakmadı ve pencerenin yanında, karanlıkta ayakta durarak perdenin aralığından bahçeyi gözetlemeğe koyuldu. Gece son derece karanlıktı; bir dalın en ufak titremesi veya evin içindeki en ehemmiyetsiz çatırdı Eva'nın ürpermesine sebep oluyordu...

Afrika'dan gönderilen kaatillerden birinin her an çıkagelmesini bekliyordu... Bazan mantığına müracaat ediyor, ne çare ki gitgide artan korkusu, iradesinden baskın çıkıyordu. Hizmetkârlarını, müfettişin adamları gelmeden yolladığına çok pişmandı. Bir ara, bir köpeğin havlamasiyle yerinden sıçradı... Gayri ihtiyarî tüfeklerden birine sarıldı: Elleri su içindeydi, o ter bütün vücudünü kaplamıştı... Bu sinsi ve amansız düşmanın gelişini böyle âciz bir şekilde beklemek feci bir şeydi. Eva, Adelaidede'in, uzun kış gecelerinde ne müthiş bir yalnızlık çektiğini şimdi daha iyi anlıyordu, ama Eric'in annesi hiç değilse katledilmekten korkmamıştı...

Yahudi kadını artık saatleri, hattâ dakikaları saymağa başlamıştı. Paris treni çoktan Besançon'a varmış olmalıydı. Polisler nerede kalmış-

lardı acaba? Birden müthiş bir şüphe Eva'yı titretti: Bir kart vizitten başka hüviyet varası görmeden kabul ettiği bu müfettiş acaba hakikaten Fransız polisi tarafından mı gönderilmişti? Sakın vazifesi, Eva'nın sadık hizmetkârlarını uzaklaştırmak olmasındı? Gelecek otomobilden polisler mi, kaatiller mi inecekti? Düştüğü paniğin tesiriyle Eva, onu müdafaa edebilecek tek erkek olan kocasının gelmesi için, için için feryat etmeğe koyuldu.

Eric ne yapıyordu? Geleceğini haber verdiği mektup geleli epeyi olmuştu: O zamandan beri nerelerde kalmıştı? Karısının ne müthiş bir tehlikeye maruz olduğunu nasıl olur da hissetmiyordu?

Eva'nın uğrunda o kadar emek sarfettiği bu malikânede katledilmesi doğrusu pek büyük bir haksızlık olurdu! Genç kadın şimdi, bir sürü kişiyle çevrili olduğu Allieri otelini bile aramağa başlamıştı... Hattâ mültecilerle dolup taşan barakalariyle Viyana'daki kampı bile arıyordu... Ne çare ki hakikati kabul etmek gerekti: Yalnız ve korkuları ve nedametleriyle başbaşaydı...

Dudaklarına gayriihtiyarî bir isim geldi: Adelaide... Hayaletin hâlâ yanıbaşında olduğunu ve rakibinin, yaptığı bütün fenalıkların cezasını görmesini beklediğini nasıl unutmuştu.Eva bir kere daha ölü kayınvaldesiyle konuştu:

— "Hiçbir cürmün işlemediği bu çatının altında katledilmeme müsaade edemezsiniz Anne! Böyle bir cinayet, Eric'in şerefini ve ismini lekeler! O zaman herkes, Tilleraye'ınızın önünden gererken, 'burası, uğursuz bir şatodur. Sonuncu Maubert Kontesi burada öldürüldü!' diyerek put işareti yapacak... Bana yardım edin, Adelaide! Beni koruyun!"

Azap içinde kıvranan Eva, sahici gölgelerin, çakılları gıcırdatmadan bahçeyi aştıklarını ve kapının basamaklarını çıktıklarını fark etmemişti. Zilin çalındığını duyunca yerinden sıçradı. Titreyerek perdenin arkasından baktı: Aşağıda iki erkek gözüne ilişti. Genç kadın korkudan yerinden kıpırdıyamıyordu.

Bir ses, "Kontes de Maubert orada mı?" diye bağırdı.

Eva cevap vermedi. Ses daha da hızlandı:

"... Paris'ten geliyoruz."

Eva, büyük bir ihtiyatla camı araladı; kendini göstermeden ve ışığı yakmadan, "Kimsiniz?" diye sordu.

— "Angaje ettiğiniz hizmetkârlarız, Kontes Hazretleri..."

— "Nasıl geldiniz?"

— "Taksiyle... Ama Devalde'in tavsiyesi üzerine, dikkati çekmemek için, taksiyi bahçe kapısına beş yüz metre kala durdurduk..."

Demek bunlar Müfettiş Devald'ın adamlarıydı.

Eva, "Geliyorum," diye seslendi.

Işığı yakınca aynada kendini görebildi: Yüzü bir ölününkü kadar solgundu.

Birkaç dakika sonra sokak kapısının kilidini açıyordu; polisleri sükûnet bulmuş bir sesle karşıladı:

— "Seyahatiniz iyi geçti mi?"

— "Mükemmel, Kontes Hazretleri."

Eva, adamların yüzüne dikkatle baktı. Fransız olduklarına şüphe yoktu.

Bunun üzerine Fransa'yı sevmeğe başladığını hissetti.

Adamları eve alıp onlara, kasten kendisininkiyle aynı katta, lâkin koridorun iki ucunda seçtiği odalarını gösterdikten sonra Eva kütüphaneye inerek kendine bir İskoç hazırladı.

Artık içi rahattı: Kaaatiller bu gece onun hkkından gelecek değillerdi.

La Tilleraye'da hayat görünürde sakin bir şekilde devam etti. Eva evden çıkmıyor, şatonun etrafında kısa gezintileri bile göze almıyordu. Kendisine edilen tavsiyelere körü körüne riayet ediyordu. İki adam, evin işlerini ellerinden geldiği kadar başarmağa çalışıyor idiyseler de, ihtişam devrinde her şeyin üzerinde aşırı bir titizlikle duran evin hanımı artık teferruatla alâkadar olmuyordu bile. Nazarında ehemmiyeti olan tek şey, hayatının korunmasıydı.

Her akşam karanlık bastırırken yukarı çıkıp odasına kapanıyor ve sabah olana kadar meydana çıkmağa cesaret edemiyordu. Zemin katında ve koridorlarda devriye gezen hâmilerinin ayak seslerini odasından minnettarlıkla dinliyordu. Günde birkaç defa, şato, mahzenden tavan arasına kadar oda oda araştırılmaktaydı.

Genç kadın, hâmilerini iki, üç kere konuşturmağa uğraştı ama, adamlar geveze değillerdi. Soğuk bir nezaketle, "Evet, hanımefendi" veya "Hayır hanımefendi" lerle sualleri geçiştiriyorlardı. Onlar da Charvet ve Müfettiş Devalde gibi vazifelerini yapıyorlardı.

Böylece on gün geçti. Bu müddet zarfında her sabah sekizde ve her akşam dokuzda telefon çalmıştı. Bu, Millî Emniyetin kontroluydu. Adamlardan biri telefonda, "İşler yolunda. Yarın görüşürüz..." şeklinde kestirme cevapları veriyordu.

Cenaze töreninden beri şatoya hiçbir ziyaretçi gelmemişti: Muhafızlariyle çevrili yaşıyan Yahudi kadını, dünyadan tecrit edildiğini her gün biraz daha şiddetle hissediyordu... Kendine hâkim olmak ve iki adamdn sakin olduğu intibaını uyandırmak için elinden gelen gayreti göstermelerine rağmen, her gün biraz daha sinirli oluyordu. Polislerin devriye gezmeleri, geceleyin koridorlardan gelen ayak sesleri, hattâ adamların sessizlikler zamanla büsbütün asabını bozdu. Üstelik Eric'ten mektup da yoktu. Sonuncu mektubu üç hafta önce, müfettişin ziyaretinden evvel gelmişti.

Kamp hayatından kendisine derin bir hürriyet aşkı yadigâr kalmış olan Yahudi kadınına bu mahpusluk gitgide daha ağır gelmekteydi. Ama ne yapabilirdi ki? Daima yanıbaşında olan korku, geceleri bile biraz is-

tirahat etmesini önlüyor... Akşamın gölgelerinin bahçeyi kapladığını görünce de kalbini mengene gibi sıkıştıran bir huzursuzluk duyuyordu.

Kütüphaneden aldığı bir kitapla vakit geçirmeğe çalıştığı bir gece, kuru bir takırtıyı müteakip bir ıslık çalındı.

Eva, hemen tabancasını kaparak yataktan atladı. Silâh kapının önünde patlamıştı; akabinde bir ses, "Deli misiniz siz? Bu da ne demek?" diye bağırdı.

Eva, sesi derhal tanıdı: Bu, Eric'in sesiydi. Derhal pencereyi açarak aşağıya seslendi:

— "Sevgilim, sen misin? Derhal geliyorum!"

Koridoru bir hamlede aşıp merdivenleri adeta yuvarlanırcasına indi. Işık içindeki holde Eric'i polislerle münakaşa halinde buldu:

— "Burada ne yapıyorsunuz?"

Elinde hafif bir makineli olan adamlardan biri. "Verilen emri yerine getiriyoruz, Albayım," diye cevap verdi.

Diğerinin uzattığı hüviyet varakasına hayretle bakan Eriç, "Millî Emniyet ha! Bu da ne demek?" diye söylendi.

Bu esnada Eva, "Aşkım! Nihayet geldin!" diye bağırarak kocasının kollarına atıldı.

Eric onu öpmeğe teşebbüs bile etmeden polislere hitaben devam etti:

— "Allahtan kurşununuzu isabet ettiremediniz. Şu bavulu yukarı çıkarırsanız, bana daha ziyade faydalı olursunuz..."

Eva dayanamıyarak sordu:

— "Eşya olarak bir bavul mu getirdin-"

— "Evet..."

— "Nasıl geldin? Otomobil sesi duymadım..."

— "İster inan, ister inanma, taksinin şoförü bahçeye girmek istemedi!" .....

— "Neden?"

— "Buranın uğursuz bir şato olduğunu söyledi..."

Bu izahattan sonra Eric polislere dönmüştü:

— "Siz gidin, istirahatinize bakın. Yarın görüşürüz..."

Eva, "Bir İskoç içmez misin, sevgilim?" diye sordu.

— "Hayır. Yukarı çıkalım..."

Odaya girer girmez Eric kapıyı kapadı ve Evaya uzun uzun baktıktan sonra, "Ya sen, elinde tabanca ile ne yapıyorsun?" diye sordu.

— "Korktum, canım... Hem de çok korktum! Karını öldürmek istediklerini bilmiyor musun?"

Eva gene kocasının kollarının arasına sokulmak istediyse de Eric onu itti:

— "Beni bırak, olmaz mı?. Annemin odasında yatacağım."

— "Nasıl olur, canım?"

— "Lütfen... Sen de yatmana bak. Yarın birbirimizi bol bol görürüz."

Bu sözlerden sonra Eric, Eva'yı odada yalnız bıraktı.

Genç kadın Eric'i hiç böyle görmemişti. Kocasının kendisiyle bu kadar soğuk konuştuğunu da hiç hatırlamıyordu... Haftalardan beri sabırsızlıkla beklediği an nihayet gelmişti: Eric karşısındaydı ama, Eva'nın tanıdığı erkek değildi. Eva'ya Alleri'de onu genç süvari teğmeniyle yakaladığı gündeki karanlık hayatlarının başından beri ilk defa onunla aynı odada yatmağı reddetmiş ve geceyi hâlâ Adelaide'in havasını taşıyan odada geçirmeyi tercih etmişti.

Demek ki Eric'in Eva'ya, "Yakında birleşeceğiz ve artık hiçbir kuvvet bizi birbirimizden ayıramıyacak..." diye yazdığı sonuncu mektubundan beri umulmadık şeyler cereyan etmişti.

Eric, olan biteni mutlaka öğenmişti. Hakikati biliyordu. Charvet neticede baklayı ağzından çıkarmıştı demek: Eva, her şeyin mahvolduğunu hissediyordu.

La Tilleraye'da geçirdiklerinin en fecii olan o gece esnasında belki yirmi defa kocasının yanına gitmeyi düşündü, fakat kendini açılmıyacak bir kapının önünde bulmak korkusundan, buna cesaret edemedi... Son günlerde, Eric'i yanında görmek arzusiyle yanıp tutuştuğu bu yatakta nasıl yalnız başına yatardı? Bir türlü bir hal çaresi bulamadan odada dört dönüyor, en kötü ihtimalleri aklından geçiriyordu.

Belki de yarına kadar Eric teskin oldurdu? Eva, öğrendiklerini ona unutturmak için elinden gelen her şeyi yapmağa karar verdi. Bir polis tarafından öldürülmesine ramak kaldığı o feci dönüşten de bir daha bahis açmamağa karar verdi...

Gün ağırır ağırmaz şehvaniliğin bir defa daha galip gelmesi ümidiyle kendini güzelleştirmeğe çalıştı. Ama artık kendinden hiç de emin değildi.

Eric, belki gelip kapısına vurur diye uzun zaman bekledi. Nihayet, onun, bu jesti yapmıyacağına kanaat getirince koridora çıkıp kendisi ölünün odasına yöneldi. Kapı aralıktı ve Eric içeride değildi. Hattâ yatak bile bozulmamıştı.

Bunun üzerine Eva aşağı indi ve bir önsezinin saikiyle doğru kütüphaneye gitti. Hakikaten de Eric orada, yüzü allakbullak halde Adelaide'in koltuğunda oturuyordu.

Yerinden kıpırdamadan, "Seni bekliyordum," dedi.

Eva, bir hâkimin karşısındaymış gibi, taş kesilmiş vaziyette ayakta kaldı. Yüzünde okunan yorgunluğa rağmen, erkek sakin görünüyordu. Eva'nın hiç duymadığı sönük ve yeknasak bir sesle devam etti:

— "Evvelâ, mevcudiyetlerine artık hacet kalmıyan iki polisi gönderdiğimi sana haber vereyim... Şatoda yapayalnızız..."

Eva, "Seni seviyorum," demek istiyordu ama, iki küçük kelimenin, düğümlenen boğazından geçemiyeceğini hissetti. Af dilemek için erkeğin

ayaklarına da kapanmağa razı idi ama, üzerine dikilen bakış, onu olduğu yere mıhlamış gibi bir his duydu ve dimdik kaldı.

Eric'in lâkayt sesi, "Senden hesap sormuyorum," diye devam etti. "Bana havadisi verenin Charvet olmadığını bilmeni isterim. Hakikatı, tevkif ettirdiğin adamın bir habercisinden öğrendim... Arabın, bana fenalık olsun diye değil, bilâkis iyilik olsun diye böyle hareket ettiğine kaniim... Bana saygı duyduğunu zannediyorum, ben de ona karşı aynı hissi besliyorum: İsmimi taşıyan kadının marifetleri ihtimal adamı tiksindirmiş olacaktı Bu itibarla, günün birinde katledildiğin takdirde, bunu, bir intikam hareketi olarak değil de adaletin tecellisi diye bilmemi istedi... Bu sabah mezarlığa giderek annemin mezarının başında dua ettim ve sana karşı tavrımın ne olması gerektiğini ona sordum. Annem şu cevabı verdi: "Sana her zaman tavsiye ettiğim şekilde hareket edersin, Eric... Ailemize sokmakla büyük hata ettiğiğin o kadını defet." Sen ister inan, ister inanma, ölülerin nasihatleri çok yerinde oluyor... Başkaları teşebbüse geçmeden önce seni öldürebilirim de, ama, seni hayatını yaşamakta serbest bırakmağı tercih ediyorum... Kendin intihar edebilir, yahut tehlikeli vazifelerinin biri esnasında öldürülmemi de sağlıyabilirdim, fakat bunun da itibarını arttırmaktan başka işe yaramıyacağını düşünerek vazgeçtim... Senin için ikinci defa ordudan istifa edecek değilim: buna lâyık değilsin! Yarın birliğime iltihak etmek üzere bugünden yola çıkacağım... Otomobil dışarıda: On dakikaya kadar hareket etmiş olacağız... Odana çıkıp kendine bir çanta hazırla... Notere bildireceğin adrese bütün şahsî eşyanın gönderilmesi için gerekli talimatı vereceğim... Yeni bir av bulana kadar seni rahatça yaşatabilecek paran olduğunu biliyorum... Seni bizzat Besançon'a götürüp üç çeyrek saat sonra hareket eden Paris trenine yetişitreceğim... Boşanma için gerekli muameleye teşebbüs etmesi için bu sabah bir avukata telefon ettim. Annemin dediği gibi, bu, nihayet bir formaliteden ibare... Artık karım değilsin. Sana başka bir diyeceğim yok."

Eva, Eric'in konuşmasını hareketsiz ve kireç gibi beyaz bir yüzle dinlemişti.

Eric susunca, arkasına bakmadan kütüphaneden çıktı.

Cadillac bahçe kapısından çıktı. Eric, direksiyondaydı. Eva onun yanında sessiz sedasız oturuyordu. Bir dönemeçte Cadillac, solundan gelen siyah bir otomobille karşı karşıya geldi .Eric çarpışmayı önlemek için derhal fren yaptıysa da Cadillac hareketsiz kalır kalmaz, öteki araba hareket etti. Sol kolunun serî bir hareketiyle Eva'yı, başını bükmeğe zorlıyan Eric, "Eğil!" diye bağırmağa ancak vakit buldu.

Otomobilin sol kapısında bir makinelinin namlusu belirmişti. Citroen tam hızını arttırıp yanından geçerken, Cadillac'ın üzerine bir mermi yağmuru boşandı. Çok geçmeden siyah araba gözden kayboldu. Eva ko-

casının emrine itaat etmişti, fakat, nihayet kafasını kaldırınca, Eric'in ellerinin direksiyonun üzerinde tekallüs etmiş vaziyette hareketsiz kalmış olduğunu gördü. Genç adamın ağzının kenarından kan süzülüyordu.

Eva feryadı bastı:

— "Eric!"

Can çekişen erkek gözlerini karısına dikti; dudaklarından mırıltı halinde şu sözler döküldü:

— "Böylesi daha iyi oldu..."

Cansız baş direksiyonun üzerine yığıldı.

Yüzünden bütün kanı çekilen Eva, "Aşkımı öldürdüler! Allahım, buna müsaade etmemeliydin!" diye hıykırıyordu.

Kendisine nişan alındığını Eva biliyordu. Fakat sevdiği kadına son bir iyilik yapmak istiyen Eric, kendini feda ederek ona hayatını bağışlamıştı.

Birkaç gün sonra, La Tilleraye'ın kepenkleri bir daha açılmamak üzere kapandı. Bölgede, Kontes de Maubert'in memleketten ayrılmak kararını verdiği duyulmuştu. Ertesi gün, oradan geçenler, kapalı bahçe kapısının sağ yanındaki taze bir ilânda aşağıdaki satırları okudular:

"Satılık malikâne. Daha fazla malûmat almak için, Besançon'da noter Bay Rambert'e müracaat edilmesi rica olunur."

*
**

... Tel - Aviv'in üzerinde doğan güneşin ilk ışınları, Dr. Levi'nin küçük çalışma odasının penceresinden içeriye dolmağa başlamıştı... Gerek doktor gerekse ben, bütün gece, hayat romanını Eva'nın ağzından dinledikten sonra adeta çökmüş, bir tek söz söyliyebilmekten âciz hale gelmiştik.

Eva hâlâ, bir akşam evvel seçtiği loş köşede oturuyordu. Hikâyesine başlamazdan evvel, anlatacaklarını niçin kitap halinde neşretmemi arzu ettiği sualime, "Orası benim vicdanımı alâkadar eder..." cevabını vermişti.

Eva'yı bir gün evvel tanımıştım. Doktor Levi'nin verdiği izahata nazaran, Eva, altı aydan beri, on beş ilâ yirmi yaşlarında genç kızların toplu bulunduğu bir teşekkülün idaresiyle vazifeliydi. 2. Dünya Harbi esnasında en çok ıstırap çekenlerin Yahudi çocukları olduğunu biliyordum. Doktor da ailelerinden hunharca ayrılan bu çocukların, yetimhanelere dağıtıldığına, Yahudi veya Hıristiyan ailelerinin yanında gizlendiğine, mülteci veya temerküz kamplarında kaybolduğuna, hattâ ormanlarda partizanların yanında kaldığına işaret etmişti.

— "Bu çocukların bize, harb görmüş ülkelerin çocuklarına has kusurlar ve sapıklıklarla geldiklerine emin olabilirsiniz," demişti. "Gelişlerinin ilk aylarında her birinin karakterlerini, his hayatını ve reaksiyon-

larını etüt etmemiz icap etti. Onları, teşekküller halinde guruplandırdık. Bu eğitim ve öğretim çevresinde bir san'at ve tercihan ziraati öğreniyorlar. Eva'nın gençliği ve güzelliği, bir teşekkül idarecisi için büyük bir avantajdır. Zira gençliğin ancak gençliğe itimat ettiğine ve gençlik tarafından cezbedildiğine dikkat ettim. Bu tabiî meziyetlere bir de Eva'nın hayat tecrübesini ilâve ederseniz, onu bu vazifeye tâyin etmekle ne kadar isabetli hareket ettiğim anlaşılır."

— "Bu yaşta, bu kadar hayat tecrübesini nasıl edinmiş?"

— "Eva'nın bu yaşına kadar her şeyi öğrenmiş, her şeye katlanmış ve her şeyi görmüş olması size inanılmıyacak bir şey gibi mi görünüyor? Yahudi kızlarının, on beş yaşından itibaren tam mânasiyle kadın olduklarını unutuyorsunuz, beyefendi."

Havayolları hosteslerinkini andıran mavi üniformasının içinde dahi, Eva'nın güzelliği derhal dikkati çekiyordu. Gayet değişik bir hali vardı. Abanoz rengindeki saçları, ensesinde topuz halinde toplanmıştı; geniş alnı zekâ ifade ediyordu; hemen hemen bitişen kalın kaşları kıskanç bir karaktere işaretti: burun ince, burun delikleri hareketli idi; ağzı geniş ve canlı; dudakları biçimli ve dolgundu; hafifçe çıkık elmacık kemikleri ile inatçı çenesi çehresine mütecaviz bir ifade veriyordu. Bu kadın kendine emindi; Dr. Levi'nin karşısındaki mütevazı tavrı bir maskeden ibaretti. Hele birbirinin peşinde, şiddetten başlıyarak cana yakın ve munis bir tatlılığa varıncaya kadar türlü ifadeler aksettirebilen iri siyah gözlerin, korkusuz bir kadına ait oldukları derhal anlaşılıyordu.

Şimdi, bu güzel kadına bakıp mazisini gözümün önüne getirince İsrail mucizesini daha iyi anlıyordum. Dostum Levi, bana onun itiraflarını dinletmekte haklı imiş meğer...

Eva'nın sözünü bitirmesini takip eden sessizlik ne kadar sürdü? Bunu bugün dahi kestiremiyorum. Belki birkaç dakika, belki bütün bir asır. Hâlâ, insanı âdeta okşıyan sıcak sesin tesirindeydim. Sonunda Doktor Levi konuşarak o sihirli havaları dağıttı:

— "Size çok teşekkür ederiz, Eva..."

Eva'nın gözlerinde derin bir hüzün okunuyordu:

— "Hayatımın ne olduğunu ilk defa size anlattım," dedi. "Ağır geçmişimi sizlere paylaştırmam vicdanımdaki yükü biraz hafifletti."

Loş köşesinden kalkarak ilâve etti:

— "Yarın görüşürüz, doktor... Elveda, beyefendi..."

Ben daha bir şey söylemeden kapıyı açmış ve bir kuş hafifliğiyle gözden kaybolmuştu.

Dostum, "Bu hakikî hayat hikâyesini roman haline getirebilecek misiniz acaba?" diye sordu.

— "Zannediyorum, yalnız önemli bir noktayı unutmıyalım: "La Tilleraye" dan ayrıldıktan sonra Eva, İsrail'e nasıl geldi?"

— "Paris'e kaçmıştı... Kocasının ölümü onun için mühim bir çok

olmuştu. Kendini feda etmek pahasına onu kaatillerin kurşunlarından koruyan erkeğin son jesti, kamptan kurtarıldığından beri bu adam tarafından ne kadar sevildiğini Eva'nın kafasına dırank ettirmişti. Pişmanlığı feci oldu. Ağır hastalandı ve Paris'li meslekdaşlarımdan birinin hastahanesinde aylarca tedavi edildi. Aklını kaçırmasına ramak kalmıştı; günlerini kocasının ismini saymakla geçiriyordu... Paris'teki bir Tıp kongresi münasebetiyle bu meslekdaşa rastladığımda bana, hastasından bahsetti ve ona, tekrar yaşama arzusu aşılamak için aklıma bir çare gelip gelmediğini sordu. Beraberce gittiğimiz klinikte Eva ile tanıştım."

— "Bahsettiğiniz yaşama arzusunu, İsrail'i anlatmakla ona siz mi verdini?"

— "Hayatta kimsesi yoktu; Fransızlığı bir formaliteden ibaretti ve bu kadar acı hâtıraların pençesinde bulunduğu bir memlekette yaşamağa devam etmesi mevzuu bahis olamazdı... Asıl vatanı, bütün ümitsizlerin melcei olan İsrail olmalı değil miydi? Burada, o, gene Eva Goldski oldu."

— "Fransız tebaalığından vaz mı geçti?"

— "Bunu ona ben tavsiye ettim: Olan bitenlerden sonra böylesi daha doğruydu. Ama kalben hâlâ Fransa'ya âşık olduğuna kaniim..."

— "Niçin?"

— "Geç de olsa, orada nihayet aşkı bulduğu için..."

— "Onu öldürmek istiyenlerden kurtulmak için buraya iltica etmiş olabileceği hiç aklınıza gelmedi mi?"

— "Eva artık ölmekten korkmuyor. Hattâ bu suretle günahlarını affettirebileceğini bilse, seve seve ölüme gideceğini tahmin ediyorum... Ama ben ona beyhude yere kendini yok edecek yerde, asıl, bu imar işinde payına düşen vazifeyi yapmakla vicdan azabından kurtulabileceğini anlatmağa çalıştım... Demin istirahat etmeğe gittiğini zannediyorum! Bugün günlerden cumartesi: Eva'nın, bu öğleden sonra, idaresindeki gençleri kutsal yerlere ibadete götüreceğine eminim..."

— "Artık dindar mı oldu yoksa?"

— "O cihet yalnız kendisini alâkadar eder... Ama dinine tam mânasiyle bağlanmamış olsa bile, İsrail'de bizim inanmağa muhtaç olduğumuzu anladı!"

Öğle yemeğinden sonra, ikide kalkan uçağıma yetişmek üzere Doktor Levi ile hava alanına yollandım. Tel-Aviv'de mağazalar kapalıydı, ticaret ve başka günlerde insanın başını döndüren faaliyet durmuştu: İsrail'liler, dinlerinin, cumartesinin bir istirahat ve ibadet günü olması emrine riayet ediyorlardı. Ama bu ibadet günü hüzünlü değildi: Yol boyunca, İbranice şarkılar okuyan ve yüzleri gülen erkeklerin, kadınların ve hele çocukların yanından geçtik. Birdenbire dostum, "Bakın!" dedi.

Solumuzda neş'eli bir ilâhi terennüm eden üniformalı bir genç kız

kafilesi yürüyordu. Başlarında ise, aynı üniformanın içinde Eva vardı. Bundan böyle kaderi olan güneşli yolda mağrur bir yüzle ilerliyordu...

Dostumla vedalaşıp uçağa bindim.

Düşüncelerimi sıraya koymak beni uçakta öylesine meşgul etti ki Lod ile Orly hava alanları arasındaki yol bana kısa göründü... Gözlerimin önünden türlü manzaralar geçiyordu: Modern binalar ve tarihî köşeleriyle Tel-Aviv, La Loue ırmağının kıyısındaki "La Tilleraye", Antika saat kulesiyle Besançon, Myosotis villâsı, madrabaz Yahudinin dükkânı, Saint - Pierre - sur Loue'nin küçük kilisesi, Cezayir ve Allieri oteli, "Sirocco", damı mazgallı ev ile harikulâde bahçeleri, 2 ci Büronun soğuk görünüşlü binası, mezarlıkta Maubert'lerin aile mezarı... Bu yerler hayalimde canlandıkça, alâkalı şahsiyetler de sanki önümde resmi geçit yapıyorlardı: Romanı yazdığım takdirde Doktor Levi diyeceğim ak saçlı dostum, şatosunun kapısında duran Adelaide de Maubert, vatansızların kampına girerken Eric, eski Citroen'in direksiyonunda ihtiyar Urbain, başkalarının istemediği şeyleri kenevir çuvallarına dolduran Abraham Baba, Veran ile sonradan görme tavırları, fazla şımarttığı kızı Monique, esrarengiz şahsiyetli Nesim Nahum, yakışıklığıyle göz kamaştıran Arap lideri her şeyi bilen Kumandan Charvet, manastırın başrahibesi ve sonsuz merhameti, nihayet, hayali herkesi silik bırakan Eva... Onu, kendisini gördüğüm üniformanın içinde mi yoksa portredeki kırmızı kadife elbisesiyle mi tercih edeceğimi bilemiyordum.

Acaba portre hâlâ "La Tilleraye" da mıydı?

Birden, Eva'yı öteki çehresiyle de tanımak için içimde önüne geçilmez bir arzu duydum...

Paris'e gelir gelmez hemen bir taksi kiralıyarak Besançon'a hareket ettim ve sabah karanlığında bu şehre vardım. Noter Ramber'i ziyaret etmek için münasip saati beklemem icap etti tabiî. La Tillleraye'ı gezmek istediğimi duyunca bu zat, cidden hayret etmiş göründü. Şato'nun iki senedir satılmamış olmasına şaştığımı ifade etmem üzerine, noter, "Bu Tilleraye hakkında o kadar çok şey anlatıldı ki heveslilerde cesaret kalmadı," dedi. Memleketlilerin oraya ne ad taktıklarını biliyor musunuz, beyefendi?.. Yahudinin Şato'su diyorlar!"

— "La Tilleraye" bir Yahudiye mi aitti yoksa?"

— "Evet... Kocasının ölümünden sonra şato'yu satılığa çıkaran son sahibi Yahudi'ydi... Yoksa siz bu malikâne ile alâkadar mı oluyorsunuz?"

— "Önce orasını ziyaret etmek isterim..."

— "Bundan kolay ne var? Sizi oraya otomobilimle götüreyim. Bu sayede binanın içine bir göz atmış da olurum! Orada çoktandır bekçi yok da..."

Yirmi beş kilometrelik yol boyunca noter mütemadiyen konuştu.

Onun sayesinde, az tanıdığım bir bölge hakkında epey enteresan şeyler öğrendim.

Araba nihayet, üzerindeki yaftada, "Satılık Malikâne" yazısını okuduğum bir bahçe kapısının önünde durdu. Geniş bir çimenliğin ardında şatoyu gördüm. Eva'nın anlattığı gibiydi. 13. Louis devrinden kalma pek büyük olmıyan bir bina... Pembe tuğla duvarlarının, geçen asırlarla beraber rengi solmuştu; küçük camlı pencereleri, kapalı duran dahilî kepenkleri bütün hüznünü aksettiriyordu. Noter kapıyı açıp da otomobil bahçeye girdikten sonra, kalbim burkuldu. Nesillerle Maubert'in fedakârlığı sayesinde asırlardır yerli yerinde kalan La Tilleraye'a girmiştim. Ne çare ki bugün, bütün bu asil geçmiş satılıktı.

Hole girince, Eva'nın gidişinden beri La Tilleraye'da hiçbir eşyanın yerinin değişmediğini derhal anladım.

Bay Rambert'in pencerelerin demir kepenklerini açarak odaları bana teker teker sıralamaya girişti:

— "Büyük salon, yemek salonu, küçük salon, kütüphane..."

Bu son odada büyülenmiş gibi durdum...

Kırmızı kadife elbisesinin içinde, mağrur ve şahane bir Eva karşım. Tablonun altındaki yazıda, "Kontes de Maubert, doğuşu EEva Goldski" diye okudum.

— "Şatoyu o mu satılığa çıkardı?" diye sordum.

— "Evet... Çok güzel kadın, değil mi?"

— "Bu portre tıpkı kendisi..."

Noter hayretle, "Onu tanıyor musunuz?" diye sordu.

— "Ona bir yerde tesadüf etmiştim."

— "Yeni mi? Bense, ne olduğunu merak ediyordum! Onu nerede gördünüz?"

— "Bir seyahatim esnasında yabancı bir ülkede... Size hiç kendinden bir haber yollamıyor mu?"

— "Buna mecburhiyeti yok ki beyefendi!"

— "Ama meşgul olduğunuz bu malikâne, satılıncaya kadar onun değil mi ya?"

—"Kontes de Maubert La Tilleraye'ın satıldığından haberdar edilmesine lüzum olmadığını söyledi... Zaten hiçbir adres de bırakmadı!"

— "Peki, malikâneye dahil bütün çiftlikler de hesaba katılınca, oldukça yüklü bir meblâğ tutacağı anlaşılan satış parası ne olacak?"

— "Satış parası mı? Beyefendi, size portresinden gülümseyerek bakan ve bölgenin sakinlerinin, cehaletlerinden yahut kıskançlıklarından ötürü, dünyanın bütün günahlarıyla lekeledikleri genç kadın, cidden hay-

ret verici bir jestte bulundu... Bu malikâneyi satışa çıkarmağa karar verdiği gün bana gelerek alınacak paranın bütününün bir hayır müessesesine verileceğini söyledi.

"... O genç kadının, ortadan kaybolmadan evvel temelini attığı hayret verici bir hayır tesisi, bu, La Tilleraye'ın satışından elde olunacak paranın geliri, kendi adının hiçbir zaman zikredilmemesi şartiyle, fakirleşmiş asil ailelerin oğullarına iyi bir tahsil vermek uğrunda sarfedilecek!... İhtimal Kontes de Maubert, Maubert sülâlesinin devamını sağlıyamadığına esef ediyor..."

— "O kadına tesadüf ettiğim gün, bu derece cömert olabileceğini aklından geçirmediğimi itiraf ederim! Yalnız anlıyamadığım bir nokta var: La Tilleraye satılana kadar bu müessese nasıl yaşıyabilecek?"

— "Kontes orasını da düşünmüş! Memleketten ayrılmasından iki ay sonra, Besançon'da eskicilik yapan ve Abraham Baga diye tanınan acayip bir şahsiyet tarafından ziyaret edildim. Müessesenin faaliyete geçebilmesi için bana, Kontes de Maubert tarafından hatırı sayılır bir meblâğ getirmişti... Bu milyonlarca frankın menşei hakkında bana malûmat vermesini talep ettiğim zaman, Yahudi bana şu cevabı verdi: "Kontes Hazretleri beni mücevherlerini satmağa memur etti ...Çok güzelleri vardı; hele Mısır'dan getirdiğini söylediği bir zümrüt harikulâdeydi."

— "Mısırdan mı?"

— "Evet! Benim de oraya gittiğinden haberim yoktu... Neyse Varşova'dan gelmiş bir Yahidi kızının neye muktedir olduğunu gördünüz... Her ne kadar bu konuda çenemi tutmamı istediyse de, yanlış tanınmaması için, sizin gibi onu bilen birkaç kişiye hakikati açıklamağı vazife bileceğim."

La Tilleraye'ın birinci katında, Eva'nın yatak odasına girdim: Kolonlu yatak sanki onu bekler gibiydi... Sonra, Adelaide'in odasına geçerek hâlâ masanın üzerinde dizili duran Eric'in fotoğraflarını gördüm... Bulunduğumuz Haziran ayında güllerle dolu gül bahçesi de dahil, Tilleraye'ın görmediğim köşesi kalmadı.

Noter gülleri işaret ederek, "Ne kadar güzel güller, değil mi?" dedi. "Birkaç tane koparmak istemez misiniz? Oldukları yerde solup gideceksiniz! Bari siz istifade edin..."

Güllerden koca bir buket yaptım, sonra kılavuzuma, "Besançon'a dönmeden evvel köyden geçebilir miyim?" diye sordum. "Mezarlığa uğramak istiyorum da..."

Maubert'lerin aile mezarı orada, daha mütevazı kabirlerin arasında derhal gözüme ilişti. Yanyana iki mezar taşına "Adelaide, Kontes de Maubert" ve "Eric - Christian de Maubert. Afrika 5. ci Ordu Albayı,

Lejyon d'Onör ve Harb madalyası Hâmili" yazılarını okudum. Anne ile oğul ölümde birleşmişlerdi demek.

Bir itirafta bulunacağım: La Tilleraye'dan topladığım gülleri iki mezarın üstüne bıraktım.

Eva, bir gün bu satırları okumanız kısmetse, hiç değilse zihnen bu mezarların etrafında dolaştığınıza inancımın, bana bu hareketi ilham ettiğini bilmeni isterim...

S O N

YAHUDİNİN ŞATOSU

An'ane ve şerefine düşkün
eski bir Fransız ailesinin
içine giren, genç ve güzel
bir Yahudi kadının macerası...
Alman esir kamplarından
gelen, hayata karşı kin ve
ihtirasla dolu olan bu
şahane kadın, para ve
menfaatten başka birşey
görmeyen bir insandır.
Bu görüşle etrafındaki
hayatı değiştiren,
bütün erkekleri kendine
bend eden Eva, zekâsı
ve şahane güzelliğiyle
daha, çok daha yükseklere
çıkmak için çırpınmaktadır.
Guy des Cars'ın bu eseri
bütün Avrupa'da,
son zamanların en çok
okunan aşk ve macera
romanlarından biri olmuştur.

FİATI 5 LİRA